

Vita verecunda est, Musa jocosa mihi.

Plaut. Amphit. Nimis verecunda es. Idem Asinar. sc. 1. a. 5. Decet verecundum esse adolescentem (id est, veteri patrem.) Quintilian. Parum verecunda causa, interdum jure tuta. Cicer. 3. de Leg. Verecundus est, qui ut bene audiat, erubescit & pudet impudica loqui. Verecundus & parcus in transferendo, hoc est, non nimium audax, aut frequens in translationibus, qui scilicet metaphoris utitur non nimium duris, neque longe petitis. Idem de Orator. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus. Verecunda translatio, id est, modice detorta, & non nimis longe petita, apud eundem lib. 16. Epistol.

VERECUNDUS, Cum verecundia, pudenter. { αἰδησθεῖς. GAL. Avec honte, honteusement. ITAL. Con vergogna. GERM. Schamhaftiglich. HISP. Con verguença. ANGL. Shame fastlie, demurrie. } Cicer. 3. de finib. Tum ille timidè, vel potius verecundus, Facio, inquit, equidem. Idem 2. de finib. Cyrenaici quidem non recusant: vestri hoc verecundiūs, illi constantiūs.

VERECUNDOR, aris, Verecundiā teneor, vereor, erubesco. { וְרֶכֶד בָּשָׁחַנְתִּי. GAL. Etre honteux, avoir honte. ITAL. Vergognarsi honestamente. GERM. Schamhaftig sein/sich schämen. HISP. Temer à aver verguença. ANGL. To be ashamed or bashfull. } Cicer. lib. 3. de Orat. Alterum constantem, & quasi verecundantem incitabat. Plaut. in Trinum.

Verecundari neminem apud mensam, decet. Quintil. Manus verecundantur, &c. Cicer. in Hortens. apud Non. Si nostri amici verecundantur.

VEREDVS, i, Equus cursus velocissimi: qualibus antiqui utebantur in venatione. { ἵππος ταχύδοσος. GAL. Cheval de poste, un Coureur. ITAL. Cavallo di posta, d' uelocità. GERM. Ein schnell ross / postross. HISP. Cavallo ambulador d' trotón. ANGL. A post horse or strofe in running. } Qui neque cisium, neque thedam vehit, aut trahit, sed qui vice rhedæ est. Isidorus dici vult, quod vehat rhedam, vel quod per vias publicas currat, per quas & rhedæ ire solent. Matt. lib. 14.

Stragula succincti venator sume veredi:
Nam solet a nudo surgere sicut equo.

Idem alibi,

Parcius utaris moneo rapiente veredo,
Prise, nec in lepores tam violentus eas.

Veredis item utuntur principum tabellarij, qui mutatis per stationes equis quam velocissimè, quo instituerint, perveniunt: qui inde etiam veredarij appellantur sunt. Iulius Firmicus Matheos lib. 3. Regum nuntios, veredariosque reddent. In qua etiam significazione vocem eandem usurpavit Procopij interpres belli Persici lib. 2. Sunt qui verendum dictum putant à vehenda rheda: unde & Veredarium urbis apud Hieronymum legimus, metaphora profectò non inventa, pro gubernatore, rectore, seu administratore: Singulæ (inquit) metuant veredarium urbis offendere. Quanquam non desunt qui thedarium ibi potius quam veredarium legendum censeant.

Vetedarius, qui veredos regit, rhedarius, gubernator.

Verennes à vehere, id est, exportare nominatae.

VEREOR, eris, itus, Revereor, extimesco, nonnihil commoveor. { οὐαρέ. αἰδεῖμαι, αἰδίμαι. GAL. Craindre, redoucer, avoir en reverence, respecter. ITAL. Temere, dubitare, haver in reverenza. GERM. Schamhaftiglich fürchten. HISP. Temer con verguença. ANGL. To fear, to reverence. } Vereor, inquit Palæmon, verbum commune est: dicimus enim Vereor te, & vereor à te, activè & passivè. Idemque docet Gell. c. 13. lib. 15. Est autem verei propriè liberorum, qui honestatis gratiâ moventur. Timere autem servorum, qui formidine pœnæ aliquid aut faciunt, aut omittunt. Cicer. ad Attic. lib. 7. Et quod scribis in urbem introisse, vereor quid sit. Terent. in Andria. Sed quidnam Pamphilum examinatum video: vereor quid sit. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Definita ueteri.

Plaut. Amph. prolog. Vereri vos se & metuere ita ut æquum est Iovem. Ovid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.

incertas ipse vereor vices.

Gell. c. 13. lib. 15. Quos veritum non est. Et ut dicimus, timeo te, tibi, à te: sic dicimus, Vereor te, tibi, à te: in eadem differentia quam explicavimus in verbo Timeo. Cicer. 4. Acad. Vos autem veremini mihi, ne labar, &c. Terent. in Andr. Ego dudum nonnihil veritus sum Dave abste, &c. In eadem significazione dixit Cicer. in Caron. Major. De qua (loquitur de Carthagine) non antè verei desinam, &c. id est, timere, ne nobis malum inferat. Vereor dicere. Terent. in Andr. Si id facis, hodie postremum me vides. P. quid ira? c. hei mihi, Vereor dicere. Vereor ut, pro Vereor ne non. Terent. Hec. Sed firmæ hæc vereor ut sint nuptiae. Non vereor ne non. Cic. in epist. Non enim vereor, ne non scribendo expleam. Cell. lib. 5. cap. de fistulis, Neque verendum est, ne purum corpus puro corpori junctum, non coeat. Antiqui teste Nonio, Vereor juvabant Genitivo: Varro, Si nihil, mei reveratur. Accius, Si tui veretur progenitoris. Pacuvius Nihil nè te populi veretur?

Vérēns, entis, particip. seu nomen ex participio, Timens, metuens. { οὐαρέ. αἰδεῖμαι. GAL. Qui craint. ITAL. Chi teme. GERM. Sich schechtet. HISP. Que tiene miedo. ANGL. That feareth a little. } Cicer. ad Papyrium lib. 4. Qui te ad scribendum incitavit verentem, ne Silius suo nuntio aliquid mihi solicitudinis attulisset.

Vérēndus, a, um, Venerandus. { נָרָא norā בְּכָרְבָּר nichbandh. αἰδίτης. GAL. Digne d'être craint & reueé, digne d'honneur & respect. ITAL. Degno di honore. GERM. Das zuvortheiten ist. HISP. Que deve ser honrado. ANGL. Worshipfull, to be honoured. } Ovid. 4. Metam.

& abstulit illus

Quod mortale fuit, majestatēque verendam
Imposuit, nomēque simul, faciēque novavit.

Idem 4. de Pont. Eleg. 1.

Curia cum Patribus fuerat levata verendis.

Vérēndā, orum, gen. neut. numeri pluralis tantum, Corporis partes pr-

dendæ, quæ sine verecundia nominari non possunt. { פְּנַשְׁתִּים mebusim. מִלְאָה. GAL. Les parties honneuses de l'homme. ITAL. Le parti du honeste del huomo. GERM. Des menschen scham. HISP. Las verguenças genitales. ANGL. The privie parts. } Plin. Epist. 14. lib. 3. Repente eum servi circumstinxunt, alias fauces invadit, alias os verberat, alias pectus & ventrem, atque etiam (fœdum diu) verenda contundit.

Veritum, impersonaliter. Gell. lib. 15. c. 13. Veritum autem, sicut pudicum, & pigitum, non personaliter per infinitum modum dictum esse, non à vetustioribus tantum videmus, sed à M. quoque Tullio in 2. de fixib.

VERETRVM, i, natura viri; quia pudore veretur id nudare, qui modestus est. Penis, mentula, membrum virile. { מְבֻשִׁים metuschim. נִזְבָּן, נִזְבָּן. GAL. Le membre viril, les parties honteuses de l'homme, la verge. ITAL. Le parti du honeste dell' huomo, membro viril. GERM. Des mans rute / das männlich glid. HISP. Las verguenças genitales. ANGL. A mans secret member, the wond. } Suet. in Tib. c. 62. Exagitaverat autem inter genera cruciatus, etiam ut larga meri patactione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, fidiculatum simul, urinaque tormento distenderet.

Veretillum, parvum veretrum. { Est & veretillum, inter purgamenta marina virilis pudendi magnitudine ac specie.

VERGILLIÆ, septem sunt stellæ in genu Tauri: ita dictæ quod circa æquinoctium vernum matutino tempore ortiantur. { נִירָה chimah. וְהַמִּזְבֵּחַ. GERM. Ein gestir im stier / wirt die gluckertin oder gluckhens nen genent. } Virg. 1. Georg.

Navita tum stellis numeros, & nomina fecit,

Pleiadas, Hyadas, claramque Lycanus Arcton.

Vide de his plura in dictione Pleiades. Gell. cap. 10. lib. 3. Vergiliæ, quas Pleiades vocant. Plaut. Amphit. Neque vespertugo, neque vergilia occidunt.

VERGILLIUS, Maro Bœz, i. 1. Eustath. in Catal. apud Homer. Latinorum Poëtarum præstantissimus. Ex æquo propemodum certans cum Homero: cuius vita latissimè describitur ab Ælio Donato, & Petro Crinito. Sunt qui Virgilius scribere malunt per tertiam vocalē in prima syllaba, de cujus orthographiæ ratione nonnihil differimus infra in dictione Virgilius.

VERGO, is, versi, vel secundum Diomedem, xi. xii. Tendo, spisto, inclino, declino. { נְתַנְּהַבְּנָה. evitare, gînu, mazalbâ, pîsopas. GAL. Tendere, s'encliner, tourner ou pancher vers quelque chose. ITAL. Tornare verso qualche cosa, declinare. GERM. Sich neigen / oder Ichnen / stres eten. HISP. Inclinare o ser inclinado, embreçar o trasornar. ANGL. To incline or hange toward soms place. } Virg. 11. Aeneid.

Quem damnet labor, & quo vergat pendere lethum.

Quod Jungitur aliquando accusativo cum præpositione ad, vel in. Cic. 11. Philipp. Et ejus auxilium ad Italianam vergere, quam ad Asiam, maluerunt. Venenum vergere alicui, activè, pro miscere, porrigeare. Lucret. lib. 5.

Illi imprudentes ipsi sibi sapè venenum

Vergeban, nunc dant aliis soleritus ipsi.

VERGĒNS, tis, particip. { נְתַנְּנָה noteh. ovileivori. } Lucan. lib. 2.

Illyrus Ionias vergens Epidaurus in undas.

Sueon. in Othon. cap. 7. Vergente jam die ingressus senatum, id est inclinato.

Vergobreti, magistratus Gallorum. Lips.

VERIDICUS, Verisimile, Veritas. Vide Verus.

VERMIS, is, masc. gen. A vertendo dicitur, quod rependo torqueat se & verat. { נְמַרְמָה rimmah תְּלַבְּהָה. σκόλπη. GAL. Un ver. ITAL. Verme. GERM. Ein wurm. HISP. El gusanillo. ANGL. A worm. } Plin. lib. 18. c. 17. Vulgo verò si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhærent, remedium est amurca pura, &c. Lucret. lib. 2.

Quippe videre licet vivos existere vermes

Stercore de terro.

VERMICULUS, diminutivum, Exiguus vermis. { σκωλήκτες. GAL. Un petit ver. ITAL. Vermicello. GERM. Ein wörmlein. HISP. Gusanillo. ANGL. A little worm. } Plin. lib. 19. c. 65. Iam obituri muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucr. lib. 2.

Et tamen hac quum sunt quasi putrefacta per imbras

Vermiculos parunt.

Vermiculus, a, um, ruber, coccinus.

VERMICULOR, aris, Vermiculis infestor, vermiculos gigno: quod vivum non modò lignis & arboribus, verum etiam aliis plantis & fructibus solet accidere. { מְרַגְמָה regmam, regmim, okwankim. GAL. Se vermolir, estre vermolus, faire vers. ITAL. Far vermi. GERM. Vol wörm verden/würmstichig werden. HISP. Tener o criar gusanos. ANGL. To be ful of worms or engender worms. } Plin. lib. 37. cap. 27. Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen ferè, idque aves cavi corticis sono experiuntur.

VERMICULATI, nis, verbale, Vitium, arborum, aliarumque plantarum, aut etiam fructuum, quum vermiculis infestantur. { σκωληκτικοι. GAL. Vermollture, quand les vers s'engendrent ès fruits ou arbres & les mangent. ITAL. Quando si generano vermi nel formento o nei frutta. GERM. Die würmplag an den Bäumen / oder andern geerexten. HISP. Obra de tener o crial gusanos. ANGL. Worm eating or breeding of worms in fruit. } Plin. lib. 11. c. 7. Ficus si scilla seritur, ocissimè ferre traditur pomum, nec vermiculationi obnoxium: quo vitio non carent reliqua poma similiter sata.

VERMICULATUS, a, um, quod quandam vermiculorum effigiem imitatur, ornamenti quasi vermiculis aut tessellis variatum & distinctum. { σκωληκτικοis GAL. Marqueté, ou fait en marqueterie, aie à la mosaique. ITAL. Farito à mosaico. GERM. Grouwtje in gestalt vller wörmlein abgetheilt verchromt/eingelegt. HISP. Diferente, vario, o hecha à semeljança de las rayas que basen los gusanos. ANGL. Coloured and styned here and there. } Vnde opus vermiculatum dicitur quod minutis tessellis insititiis vermiculorum instar variogram est ac distinctum. Zet 7. 5. 11. 16. 18. 19. Plin. lib. 35. c. 1. de pictura loquens, Nunc vero in totum marmoribus pulsata, tum quidem & auro, nec tantum

ut parietes toti aperiantur, verum & intertaso marmore, vermiculatisque ad effigies rerum, & animalium crustis.
Vermīna, teste Festo, dicuntur ventris tormina, quum intestina minuto motu, quasi vermbus quibusdam scindi videantur: quod doloris genus Græci φρόδοι appellant. Hæc Festus.
Vermīno, as. Vermibus infestor. { οὐρανός. GAL. Avoir des vers, produire vers. ITAL. Haver vermi. GERM. Würm haben. HISP. Tener gusanos, & tener começon de gusanos. ANGL. To have or engender worms. } Corn. Cels. Nihil periculosius pueris dum verminant. Martial. lib. 1. 4.

Si tibi morosa prurigine verminet auris.

¶ Verminare, Vermes producere. Senec. 2. quæstionibus, In venenatis corporibus vermis nunquam nascitur: fulmine ista mox verminant.

Vermīnatio, vitium in jumentis, quum à verme infestantur, η σκωληκία. Plin. lib. 28. cap. 11. Iisdem sanari demissis in fauces jumentorum verminations notum est. ¶ Verminatio, item capitis dolor, ubi intrus videtur atrodi cerebrum. Sen. Epist. 96. Quid oculorum auriumque tormenta, & cerebri restuantis verminations? Idem pro acerobi punctione doloris, in qualibet corporis parte. Item Epist. 79. Omnim istorum prima verminatio vexat, impetus mora extinguitur: loquitur de podagra, chiragra, & morbis articularibus.

Vermīnōr, aris, deponens, Ventris torminibus vexor. φρόδημα. Vermīna enim, teste Festo, veteres ventris tormina appellabant. Pomponius Hirnea, ut citat Nonius, decimo mense demum turgens verminatur, parturit. Tractum à vermbus, qui in animalium alvo se se moventes, intestina excruciant.

Vēnumīnōsūs, qui vermes habet. { σκωληκία. GAL. Plein de vers. ITAL. Pieno di vermi bacchi. GERM. Vol wurm. HISP. Lleno de gusanos. ANGL. Full of worms. } Unde verminosæ aures, quibus innati sunt vermes. σκωληκίαστη ὡμη. Plin. lib. 20. c. 14. Succus auribus verminosis instillatur.

VĒRNĀ, ex communis generis, Servus, aut ancilla domi nostræ, aut certè ex ancilla nostra natus, natâve, quod nomen Festus à vere deductum putat, quod id tempus maximè idoneum sit facturæ. { טריכןhab bājîth תְּלִי ielidh. οἰνόπεπον, οἴνοπεπόν. GAL. Né en nosre maison de nostre servu ou esclave domestique. ITAL. Naso in casa nostra di nostra schiava. GER. Ein leibeygner oder leibeygne so nit anderswohâr erkauft woorden ist sonder in unsrem haus erboren. HISP. Siervo o serva nascidos en casa. ANGL. A slave that is borne in our armen house. } Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Sum verò verna verbo. Item, Cum cruciatu tuo isthac hodie, Verna, verba funditas. Idem in Mil. Quid nutrici non missurus quicquam, quæ vernas alit? Cælius Cic. lib. 9. Bellienus verma Demetrij, qui ibi cum præsidio erat, &c. Tibull. lib. 1. Eleg. 1.

Turbaque vernarum, saturi bona signa caloni,

Ludet.

Horat. 2. Serm. Satyr. 6.

— vernásque procaces

Pasco libatis dapibus.

Vernarum nomen apud antiquos, teste Nonio, pro convitio habebatur, quod eo nomine primùm dicti fuerunt iij qui sacro vere nati essent. Plautus Amphitru. Cum cruciatu tuo istæ hodie, verna, verba funditas.

Vērnūlā, diminutivum. { οἰκολόγοις, δυλάχειον. GAL. Petit serf ou esclave né en nosre maison d'une femme esclave. ITAL. Picciol servo o sclavo nato in casa nostra. GERM. Ein erboren Dienstlin in unsrem haus. HIS. Pequ ño servo o esclavo nascidos en casa. ANG. A little slave borne in our armen house. } Plin. lib. 22. cap. 17. Vernula charus Pericli Atheniensium principi, &c. Mart. lib. 14.

Si quis plorator collo tibi venuula pendet.

Iuvén. Sat. 10.

Quem si quitur custos angusta venuula capsa.

Vērnācūlūs, a. u. m., Domesticus, proprius domi nostræ, vel in patria nostra natus. { οῖκος ωραῖος. GAL. Qui naît & croît en nosre pays on maison propre, naturel, familier. ITAL. Chi nasce & cresce nella nostra casa d' paese. GERM. Heymisch/landlich/ das bey uns Daheyment oder in unsre ver landesart geboren ist. HISP. Cosa nacida o criada en nuestra casa o provincia. ANGL. That is bred and brogt up in our armen house. } ut, vernacula lingua, quæ regioni nostræ est peculiaris, quam vulgus maternum vocat. Vernacula vixæ, quæ exoticæ aut peregrinæ non sunt, neque aliunde translatæ. Plin. lib. 1. 4. cap. 2. Potissima nobilitas datur uvis peculiaribus, atque vernaculis Italiæ. Sapor vernaculus, id est, regioni suæ peculiaris. Cicero. in Bruto, Nescio quo sapore vernaculo. Idem in Verrem actio. 6. Non ut solemus interdum in defensionibus dicere crimen domesticum ac vernaculum. Vernacula putatio, id est, regioni nostræ consueta. Plin. lib. 7. Vernacula putatio dejectis per ramos vitium crinibus, circumvestit arborem. Gellius cap. 2. lib. 11. Vernacula & plebeia crudilio. Apulei. Apolog. 1. Vernacula Philosophæ paupertas.

Vernaculi, præstigiatores, vernæ. Salmas.

Vērnālītēr, adverb. Serviliter blandè, & adulatoriè. { οἰκολόγον. ANG. Knaruhly, lik a slave. } Horat. 2. Serm. Satyr. 6.

— nec non vernaliter ipsi

Fungitur officie.

Cæcilius in Venatore, ut citat Nonius, Credo, nimis tandem hoc fit vernaliter,

Vērnīlls, e. Servilis. { οἰκοτέκνος. GAL. Servil. ITAL. Servile. GERM. Knechtisch / unsrey. HISP. Cosa perteniente à eslavos. ANGL. Servile. } Tacit. lib. 8. Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret, hoc est, servilibus & adulatoriis, liberoque homine indignis.

Vērnīlītās, atis, Servilis astutia. { δύλεργία. GAL. Servilité, plaisanterie servile & deshonnête. ITAL. Astutia servile. GERM. Zuschtigkeit / unsrey bossfertige art. HISP. Astucia de los eslavos. ANGL. A slaverie. } Plin. lib. 34. cap. 8. Lyciscus puerum fecit Lagomen subdolæ ac fucatae vernilitatis. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nec vitia ebrietatis effingat, nec servili vernilitate imbuatur. Senec. Epist. 96.

Hæc initio: sive levitas est, sive vernilitas, punienda est promittendi facilitate, &c.
Vērnilitēr, Blandè, adulatoriè. { οἰκολόγον. GAL. Servilement, par deshonnesté & servile complaisance. ITAL. Servilmente, con lusinghe deshoneste. GERM. Mit unsfreiem geschenken oder schmeichelnd. HISP. Servilmente, à manera de servo, con lisonjas. ANGL. Flattery, lik a slave. } Tractum à verais, inquit Nonius, quibus ea vivendi ars est. Cælius in Venatore, ut citatur ab eodem Nonio, Credo, nimis tandem hoc fit vernaliter. Quo tamen in loco emendatoria Noi exemplaria Vernaliter legendum ostendunt.

Vernisera, mensalia auguria. Festus. i. ex rebus, quæ in mensa accidunt: qualia legere est apud Plin. lib. 28. c. 2.

Vērnīx, lacrima juniperi in officinis, quæ Serapioni Sandarax, & Sandaracha dicitur, à verno tempore quo fluere solet.

Vērno, verna sum temperie, ex verna temperie pullulo, verno tempore exercitatus cano: item splendeo, ut vete terra soler.

Vernatio propriè esset actus vernandi: sed est t. actus super vernal tempestrum exuendi corium, quod senecta dicitur 2. ipsa illud vernatione exutum corium.

Vērns, Vide Ver.

Vērò, Assenticatis particula est, idem valens quod sanè, vel utique semperque secundo loco in oratione collocatur. { τὸν αὐτὸν αὐτὸν πάντοι. GAL. Mais. ITAL. Ma. GERM. Zwari/aber. HISP. Mas. ANGL. Bot, truelie. } Cicero. in Bruto, Tum Brutus in me intuens, orationes, inquit, veteres nobis explicabis. Ego verò, inquam, Brute, sed in Cumanio, Plaut. Moſt. sc. 1. a. 1. Tu verò urbanus scurra. εἰπε. Idem Moſt. sc. 2. a. 1. Nunc postquam nihil factus sum. Id verò me optè ingeni reperi. Idem Curc. sc. 3. a. 5. Itane verò? c. Ita herele verò. Idem Amph. Ain' verò? Aio enim verò. (i. seriò.) Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Responde obsecro herclè verò seriò quod te rogo. Idem Men. sc. 2. a. 3. An id joco dixisti, Evidem seriò ac verò ratus. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Qui verò est, cum se esse negat. (id est, vetè.) Ita & Moſt. sc. 3. a. 1. Verò laudari, & falsò vituperari, dixit per oppositionem. Terent. in Haut. Heus laudas, qui heros falluntur. In loco ego verò. Cicero. Serv. Sulpit. lib. 4. Epist. Ego verò, Sevi, vellem, ut scribis, in meo gravissimo casu affuisse. ¶ Aliquando discretiva particula est, idem valens quod autem, d. Idem do Orat. Poëta numeris astrictior paulò, verborum autem licentia liberior, multis verò ornandi generibus socius, ac penè par. Si tertiana verò, quæ, &c. Cels. lib. 3. c. 14. ¶ Pro interjectione stomachantis accipi ait Donatus in illo Eunuchi. Move verò ocius te nutrix. ¶ Aliquando etiam particula est, ironiam adjuvans: ut apud Virg. 4. Æneid.

Egregiam verò laudem, & spolia ampla reservis,
Thique, puérque tuus.

¶ Ponitur etiam pro, quinimo. Senec. Socratem cum Platone, & Zenonem, & Cleanthem in anima meum sine dignatione recipiam? Ego verò illos veneror, & tantis nominibus semper assurgo. Plin. in Prefat. Proinde occupantibus locum faveo, ego verò & posteris. Vide plura de hac particula apud Vallam lib. 2. c. 24.

Vero, as, Vide Verus.

Vero, βέρνων, fluvius est Celtiberiæ, à quo populi Verones, βέρνων, dicitur, circa cum habitantes. Meminit hujus Mart. Epigr. 88. ad Liciniam.

Veromandui, { Volcker in Picardey. } Populi inter Belgas, quos recenser Plin. lib. 4. c. 17.

Vērnōnā, στράπαια, civitas Venetiæ, à Gallis condita, Duce Brenno, à quo Brenona primò, deinde mutatis literis, Verona dicta est, ut Justin. lib. 20. refert. Hi enim quum novas sedes querere ob intestinas discordias, & assiduas dissensiones cogerentur, in Italianum veniente: expulsisque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam considerunt. Veronam alluit Athensis fluvius amoenissimus, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longè à Fossa Clodia Pado miscetur. { Dietrichs Bern in Lombardey. } Ex hac urbe præstantes viri orti fuerunt, Catullus, Aemylius, & Macer Poëta, & (ut nonnulli putant) Plinius, & Guarinus orator, & Pontifex sanctitate clarus.

Vērpūs, Recutitus, qui scilicet verpam, hoc est, mentulam habet præputio nudatum. { τὸν μὲν περιπέμψατε, λεπτόδερμον, φαλαρό. GAL. Descouvert de sa peau, circoncis. ITAL. Discapellato, retaglio. GERM. Ein beschnittener / oder einer dem die Kapp abgestreift ist. HISP. Iudio, circuncidado, o retajado. ANGL. That hath his yoand denuded of the skinne, concircised. } Quo sit, ut Iudei peculiari vocabulo Verpi dicantur, qui ex præscripto legis præputium pueris præcidunt. Mart. lib. 7.

Dum ludit media, populo spectante, palestra,
Delapsa est misero filula, verpus erat.

Iuvenal. Satyr. 14.

— eadem nisi sacra colenti

Quasitum ad fontem solos deducere verpos.

Vērpā, as, usurpatum est à veteribus pro membro virili. { περιπέμψατε, φαλαρό, πίτη. GAL. Le membre viril. ITAL. Membro virile. GERM. Deß mans rut. HISP. Verguenças genitales. ANGL. A male member or roand. } Mart. lib. 11.

Iam nisi per somnum non arrigis: & tibi Mavi

Incepit in medios meiere verba dederis.

Vērrēs, is, Porcus non castratus. { κυπε. GAL. Verrat. ITAL. Porco maschio, verro, porco non castrato. GERM. Ein eber. HISP. Verraco, puerco no castrado. ANGL. A tame boare. } Varro de re rust. lib. 2. cap. 4. Castrantur verres comodissimè anniculi: utique ne minorcs quam semestres: quo facto, nomen mutant, atque è veteribus dicuntur maiales.

Vērrīnūs, adjективum, quod est verris. { κυπε. GAL. De verrat. ITAL. Di verro. GERM. Von einem eber. HISP. Cosa de verraco. ANGL. Of a tame boare. } Plin. lib. 28. cap. 9. Adipe verrino confici. Ibid. cap. 10. Simili modo verrinum jecur exemptis dumtaxat fibris, quatuoroborum pondere *

Vērrēs, nomen civis Romani fuit, qui quod Siciliam in Prætura avebat libidino

libidinosèque administrasset, à Siculis repetundarum postulatus est, Ciceronèque accusante damnatus. Extant etiam hodie Actiones Ciceronis in Veturam, quæ solæ ex priscis illis accusationibus ad nos pervenerunt.

VERRICULUM, i. Rete pectorum, ita dictum quod per aquam verratur, id est, trahatur. { מְצֻדָּה metzudah, vel metzodah. οὐλόν. GAL. Un filé à pescher. ITAL. Rete da pescare. GERM. Ein fischergarn zuggarn. HISP. La red barradera para pescar. ANGL. A net. } Idem & evericulum dicitur. Vide supra suo loco.

VERRICULATVS, a, um. adject. { οὐλωνής. GAL. Fait en façon de filé à pescher. ITAL. Fatto à foggia di rete da pescare. GERM. Wie ein fischergarn gemacht. HISP. Hecho manera de red barradera para pescar. ANGL. Madelik a net. } Ad verriculi formam factum. Colum. lib. 2. c. 21.

Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis,

atque iis vel rostratis, vel denticulatis medium secant.

Verrius Flaccus antiquus Auctor, ut ex Sueton. in Aug. c. 86. discimus: ubi ita Augustus scribit ad M. Antonium: Tunc dubitas Cimberne Annus, an Verrius Flaccus imitandi sint tibi? Ita vetus codex: Ca-

sauboni verò recens editio hic legit, Verranius.

VERRIO, is, ri, sum. Traho, abripio. { אַפְדָּס sachâph אַפְדָּה sachâh טַבֵּחַ ghârâph. ιακών. GAL. Tirer, rauir. ITAL. Tirare, voltare. GERM. Ziehen, schleyffen. HISP. Traer, boluer. ANGL. To drawe aroay. } Virg. 1. Æneid.

Nil faciat maria ac terras, cœlumque profundum

Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras.

¶ Aliquando verto. Idem 3. Æneid.

— haud mora vauta

Annixi torquent spumas, & carula verrunt

Equa.

Idem 6. Æneid.

— remis vada livida verrunt.

Ovid. 10. Metam.

— summa cauda verruntur arena.

Catullus Argon.

Carula verentes abiugnis aquora palmie.

¶ Aliquando mundo, scopis purgo. { שְׁמִינִי ja'bâh תְּמִימָה pennâh נְעָנָה tetârâh bî'hér תְּמִימָה nikkah. οὐδεῖν. GAL. Balier, nettoyer. ITAL. Scopare, spazzare. GERM. Wüschen, seuberen. HISP. Barrer, scobar, almpiar. ANGL. To swoepe, to mak cleane. } Iuvén. Satyr. 14.

Verre pavimentum, nitidas ostende columnas.

Verrere vas. Suet. in Calig. c. 43. Ovid. 4. Fast.

Hac modò verrebat cum raro pectine pratum.

Cicer. in paradox. Quiterunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c. Liv. 6. bell. Pun. Undiq; matronæ in publicum effusæ circa déum delubra discutunt, crinibus passis aras verentes. Plin. lib. 28. c. 2. Recedente aliquo ab epulis, simul vorri solum. ¶ Hujus composita sunt, Converro, deverro, & everro de quibus suis locis.

VERSUS, a, um. particip. { אַפְנָדָה mephunâh תְּמִימָה nikkeh. ὁ τεράποντος, ὁ τεραύς, ὁ τεράς. GAL. Tiré, nettoyé, balisé. ITAL. Tirato, scopato. GER. Gezogen, geschartt und umbkert, geruchtselt. HISP. Trahido, escobado, ampiado. ANGL. Drawen aroay, swooped, or made cleane. } Virg. 1. Æneid.

— & versa pulvis inscribitur hasta.

Idem 5. Æneid.

— spumant freta versa lacertis.

Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Facite ut offendam omnia vorsa, præsterga.

VERRUCÆ, a, locus in monte editior. { שְׁמִינִי rosf. degas. GAL. Un lieu baui & dérompu. ITAL. Rupe alto. GERM. Ein hoher Kopf eines bergs. HISP. Berruco o broca pedregal. ANGL. An high place in a montane or rock. Cato in libris Originum, Censeo (inquit) si rem servare vis, faciendum ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas: eam vi occupent, imperes. Ex Gellio lib. 3. c. 7. ubi verrucam locum editum, aspernique interpretatur. A cuius similitudine tubercula in corpore eminentia sine sensu verrucæ appellantur. { תְּלִבָּה jabbéleth. GAL. Verrues. ITAL. Punte elevate. GERM. Ein wortzen. HISP. Verrugas con comezon. ANGL. A wart. } Harum Græci duo faciunt genera. Nam quæ superiore sui parte latiores sunt: tenui tantum filo cuti adhærentes, περιστόντας appellant: quæ verò ad cutem latiores, in acumen desinentes, πορνίτης nominant. Plin. lib. 20. c. 12. Ocimum misto atramento sutorio verrucas tollit. Serenus,

Interdum existit turpi verruca pupilla.

Hinc quondam Fabio verum cognomen adhæsit,

Qui solus pars cunctando restituit rem.

¶ Verrucas & maculas linearum, pro tuberculis quibusdam qui in lapillis, ceu eorum vitia quædam conspiciuntur. Plin. lib. 37. cap. 12. Illud modò meminisse convenit, in crescentibus variè maculis ac verrucis linearumque interveniente multiplici ductu, & colore, mutata sapientis nomina in eadem materia. Quintil. Verruca saxea est in montis vertice. περιστόντης. ¶ Verruca pensilis, oblonga & grandi capite; quæ corpori adhæret, exili velut pediculo innixa, de chorda pendula. Ideo ἀργοθύμη. Hæc exquisitè dura est & aspera, cuti concolor. ¶ Verruca sessilis, altioribus radicibus, infrâ lata, suprà tenuis, quæ dum stringitur, sensum inducit formicatum mortis assimilem. ¶ Verruca, thymus vel tymion, patva, infrâ exilis, suprà latior, subdur, in summo peraspera, à specie cacuminis herba thymi, ut Aëtio placet, aut, quod aliis, à colore floris thymi. περιστόντης, θυμος. Hadr. Iun.

VERRUCULÆ, diminutivum. { ἄργοθύμη. GAL. Petite verrue. ITAL. Picciola punta elevata. GERM. Ein wartslein. HISP. Pequeña verruga. ANGL. A little wart. } Colum. lib. 7. c. 6. Caper cui sub maxillis binæ verruculæ collo dependent, optimus habetur.

Verrucarium, cichorium. Zacintham sic appellat Matthiolus, quia mira hujus plantæ facultas est ad tollendas verrucas. Siquidem, inquit, scimus nos nonnullos, quorum manus verrucis admodum numerosis scatebant sanatos esse, devoratis in acetario semel tantum hujusc cichoraceæ plantæ foliis. Idem præstat ejus semen tribus

diebus drachmæ pondere à cena devoratum, dum se cubitum recipiunt verrucosi.

VERRUCOSUS, a, um, Verrucis plenus. { ἄργοθύμης μέγαλος. GAL. Plein de verrues, inégal, montagneux. ITAL. Pieno di punte elevate. GERM. Voll wortzen. HISP. Lleno de verrugas, o berruecos. ANGL. Full of roartes. } ut Verrucosus mons, qui multis verrucis, hoc est, asperis, editioribusque jugis assurgit. Verrucosus homo, qui cutem habet verrucis multis asperam. Vnde per translationem accipitur pro duro, incolito, horrido, aspero. Pers. Sat. 1.

Sunt quo Pacu viisque, & verrucosa moretur
Antioipa.

hoc est, aspera, & non satis polita. Orator verrucosus. Cicer. de clar. Orat. Quintus etiam Maximus verrucosus orator habitus est tempotibus illis. ¶ Verrucosus, cognomen Fabij Maximi. Plut. in Fabio.

VERRUCARIA, æ, herba eadem cum heliotropio. { ἄργοθύμη. ita dicta ab effectu, eò quod succo ejus verrucæ tollantur. Plin. lib. 22. cap. 21. Verrucas cum sale tollit succus è folio: unde nostri verrucariam herbam appellavere.

VERRUNCO, as, Averto, depello. { ἄργοθύμη nadhâh טַבֵּחַ nadhâph דְּבָרֶתְּמַעַן. GAL. Chasser, ousser hors, détourner. ITAL. Cacciare, spinger fuori. GERM. Abwenden, abtreiben. HISP. Empuxar à fuera. ANGL. Tho chasse or put away. } Cic. 1. de divin. ex antiquo quopiam Poëta, Per propinquâ hæc bene verrunt populo. ¶ Hinc Averunco compositum: de quo vide suo loco.

VERSABILIS, e, qui versari potest & solet, mutabilis.

VERSATILLIS, e, quod hue & illuc versatur, sive quod idoneum est ut vertatur, trusilis. { ἄργοθύμη miithhappéch. περιστόντης, περιστόντης, περιστόντης. GAL. Qu'on peut aisement tourner là. ITAL. Agi vole, trattenevolle, GERM. Umblaußend oder umbroendig / das gut umzutreiben ist. HISP. Coja que se buelva o puede bolver. ANGL. That turneth or may be turned, that u wrought with twisting and twining. } ut, Gladius versatilis, Axis versatilis, Acies versatilis. Curtius lib. 4. Adeoque aciem versatile posuit, ut qui ultimi stabant, nec circumirentur verti tum, & ad frontem circumagi possent. Plin. lib. 36. c. 18. Idem molas versatiles, Volsiniis inventas, & aliquas sponte motas invenimus in prodigiis. ¶ Versatiles tabula. Suet. in Neron. c. 31. Coronationes laqueatæ tabulis eburneis versatilibus, &c. ¶ Versatile ingenium, per translationem ad res quaslibet obeundas idoneum. ¶ Livius 9 bell. Mace. de Catone. Huic versatile ingenium ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres quod ageret.

VERSICÖLÖR, Versiculos, Versipellis, Verso, as, Versura, Versus, Particulum, Nomen, Adverbium, Präpositio. Vide Verso, is.

VERSUS, participium à Vero, vide Vero.

VERSUTUS, Versutiloquus, vide Vero.

VERTÄGÜS, dicitur canis sponte in venationem exiens, prædámque domum referens. { ὁ κύων βρυδανὸς. GAL. Un chien qui chasse de nature. ITAL. Cane che va da sé stesso à la caccia. GERM. Ein guter jagdhund, vogelhund, der selbs hinaus lauft und woas er fâcht heim trekt. HISP. Podenco, que trae à la mano la caça, y caça de natura. ANGL. A hund that goeth forth by him self and brigeth in a praye. } Martial. lib. 14. Epigramm. 200.

Non sibi, sed domino venator vertagus acer,

Ille sum leporum qui tibi dente feret.

VERTÈBRAE, Vertebratus, Vertex, Verticillum, Verricum, Vertigo; vide Vero.

VERTIUS, Magnarum virium dicitur. Pomponius, Homo in currendo vertius, qui cum Atlante contendat. Sipont.

VERTO, is, ti, sum, à vere dici puratur, quoniam vere annus incipit verti. { ἄργοθύμη haphâch. τείνω, ἀνατίνω, διένω, ιδιοτάτη, σπίθα. GAL. Turner, virer, changer. ITAL. Volgere, voltare, mutare. GERM. Kheren. HISP. Bolver traicionando, mudar. ANGL. To turne, to change, to translate. } Virg. 8. Æneid.

Gorgona defacto vertentem lumina collo.

Terent. in Heaut. Rotundum redigam, ut quod se vertat nesciat. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Verte hac te puere. (i. quæ via libera est & patens.) Ibid. sc. 2. a. 5. Verte humerum. (sup ut te onerem.) ¶ Interdum ponitur pro transfero quipiam de una in aliam linguam. { πενηντης, βενηθικ. περιφεράζω. GAL. Traduire. } Cic. 1. de fin. Quamquam si planè sic vertetur Platonem aut Aristotelem, ut vertetur nostri Poëtae fabulas, &c. Plaut. Asinav. prolog. Plautus vertit barbaræ/carni fabulam.) Sic Verte aliiquid, (sup. è lingua in lingua.) ¶ Verte omnia, est revertere, corrumpere. Cicer. 1. Officior. ut Callicratidas, qui cum Lacedemoniorum dux fuisset Peloponnesiaco bello, multaque fecisset egregie, vertit ad extremum omnia. ¶ Aliquando Verte est convertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15. cap. 4. Usum olei ad luxuriam vertere Græci. Livius lib. 34. Vertenda in usum publicum pecuniae. Cæsar lib. 3. de bell. civil. Verte in bonum aliiquid. Verte ad se aliiquid, est sibi accipere. Cicer. 1. Verr. Nam ex illa pecunia magnam partem ad se vertit: mulieri reddidit quantum visum est. Verte agtos seu terram, id est, subigere. Virg. 7. Æneid.

Et centum terras vertebar aratri.

¶ Vertutis causa in hac re, id est, consistit. Quintil. lib. 3. c. 13. Significamus summam illam in qua causa vertitur. Livius lib. 5. d. 4. Vertitur in eos spes obsidionis. Ibid. In eo vertitur victoria. Item, in ipso vertitur cuja res est. (i. ad opus suum se ipse accingit.) ¶ Vertunt crateras ahenos, dixit Virg. 9. Æneid. id est, potant,

fusique per herbam.

Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos.

Verte omnes tete in facies, dixit idem Virg. id est, transformes te in quæcumque species. ¶ Verte se in formam alterius, est mentiri alterius formam, & simulare se effingere. ¶ Verte aliquem in fugam, est cogere ut fugiat. ¶ Verte se in lectioem alicujus partis, est eam eligere. Verte omnium in se oculos, est facere ut omnium oculi in se converuantur. Liv. 7. ab Vrb. Inde admiratione paventibus cunctis, quum omnium in se vertisset oculos, &c.

¶ Quò me vertam nescio, vel non habeo: locutio qua rei alicujus

gramvitare

pejorem partem sint omnia, Tacit. lib. 1. Igitur verso civitatis stitu, hoc est, everso sive mutato. Ovid. Epist. 3.

At si versus amor tuus est in tadia nostri:

Quam sine te cogi vivere, cogi mori.

Virg. 1. Georg.

Quippe ubi fas versum atque nefas,

id est, consulum & perturbatum. ¶ Ponitur aliquando pro propenso. Livius 4. bell. Maced. Totus in Persea versus pater, cum eo cogitationes ejus rei dies ac noctes agitabat, hoc est, omni benevolentia in Perseum translatu. Et sicut dicimus Suspensus animi, Erectus animi, Mutatus animi; ita, & Versus animi: tuncque nomen est. Tacit. Qui versus animi modò, numen pavescere, modò minis ad versantis populi terreri, &c. Livius lib. 9. bell. Pun. Versa in Scipionem tota civitas. ¶ Versis gladiis depugnare, apud Plautum in Caisina, i. micantibus & rotatis ensibus dimicare. Caper Grammat. inventis armis pugnasse gladiatores non est dicendum, sed versis, id est, transmutatis: sic non inversis pannis agitasse aurigas, sed versis.

Versus, us, Carmen: ita dictus, à verendo, quod antequam legitimos accipiat numeros, modò hoc, modò illo modo vertatur. { iw@, si-x@. GAL. Vn vers, une ligne, une rangée. ITAL. & HISP. verso. GERM. Ein vers, spruch mit geviessen und abgemessnen syllben. ANGL. A verse or line, order or rero. { Tibull. lib. 4.

Inde alios aliosque memor componere versus.

Idem ibid.

Quid tibi si versus nosfer torasve minusve. (id est, poëma.)

Quintilian. Cicer. tot millibus versuum. (id est, linearum.) Cicer. pro Archia. Nam si quis minorem fructum gloriae putat ex Græcis versibus percipi quam ex Latinis, vehementer errat, &c. Facere versus. Idem 6. Verr. Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Scribere versus. Idem 2. Verr. De qua muliere versus plurimi supra tribunal scribebantur. Fundere versus. Idem 3. de Orat. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore. ¶ Versus. { תְּוִרְוָתָה ughâb. } in agricultura quid notet, explanat Varr. lib. 1. de veruſt. c. 10. his verbis, In Hispania ulteriore metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano, ac Latino jugeris. Iugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possunt. Versum dicunt centum pedes quoquoversum quadratum jugerum quod quadratum duos actus habet. ¶ Ponitur aliquando Versus pro ore quod vulgo Lin a vocant, { תְּוִרְוָתָה ipkav. } Plin. Epist. lib. 4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus syllabique numerabo. ¶ Interdum versus significat ordinem, seu tractam. Virg. 4. Georg.

Ille et am seras in versum distulit ulmos.

Idem 5. Æneid.

triplici pubes quam Dardana versu

Imbellunt,

id est, triplici ordine. Livius lib. 3. d. 4. & 5. d. 5. Navis quam sexdecim versus remorum agebant. ¶ Interdum cantum. Plin. lib. 10. c. 29. Meditantur luseiniae juniores, versumque quem imitentur accipiunt. ¶ Versus pro orbe saltatorio. Versus hic scribitur apud Plaut. in Sticho, Si isthoc versu me viceris, alio me provocato. Cic. in Pisonem dixit. Cum illum suum saltatorium versarer orbem.

Versiculus, diminutivum, Breve vel humile carmen. { σκιδον. GAL. Verset, une petite ligne. ITAL. Piec. ol. vers. GERM. Ein verslin. HISP. Pequeno verso. ANGL. A little verse, or line, or levo. { Mart. lib. 5.

Hac ibi, non alia est, ad cœnam causa vocandi,

Versiculos recites ut Ligurine:uos.

¶ Modò breves scripturæ (ut ita dicam) lineas. Cicer. ad Brutum lib. 4. Breves tuæ litteræ, breves dico: imò nullæ: tribus versiculis his temporibus Brutus ad me?

Versifico, as, Versus facio. { έπαθεια, ιννοτη. GAL. Composer ou faire vers. ITAL. Componer versi. GERM. Versi machen. HISP. Hacer versos. ANGL. To mak verses. { Quint. lib. 9. c. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.

Versificatio, ipse versificandi actus. { ιννοτη. GAL. Composition de vers. ITAL. Composizione di versi. GERM. Verfmachung. HISP. Obra de hazer versos. ANGL. A making of vers. s. { Quintil. ibid. c. 2. Abusivè in versificationis ac sermonum imitatione servatur.

Versificator, is, Versuum scriptor. { ιννοτη. GAL. Qui compos. en vers. ITAL. Chi compone versi. GERM. Ein versmacher. HISP. El que haze versos. ANGL. That maketh verses. { Quint. lib. 19. c. 1. Versificator, quam Poëta, melior Cornelius Severus.

Versificus, adjecit. { ον ημινος, ον η συγχρόνης. GAL. Qui est dressé, composé, & ordonné en forme de vers. ITAL. Accocciato, & composto, & ordonato come versi. GERM. Nach weiss der versen gemacht. HISP. Compuesto y ordenado como versos. ANGL. That is made in order lik verles. { Solinus c. 16. Studium maiuscum inde exptum quum Idrei Daſtyli modulos crepitum ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

Versus, Præpositio, accusativum requirit, & ferè semper postponitur. { την ει την ταλ. ησσ. GAL. Vers. ITAL. Verso, in verso. GERM. Gesogen HISP. Hazia. ANGL. To wordes. { Plaut. Ego portum versus pergam, & perquiram: quem si non invenero, domum versus revertar. Velleius, A Lupercali in palatium versus. Plaut. Amphir. sc. 3. a. 4. Portum versus volito. ¶ Dicimus etiam, Quoquò versus, Quaque versus, Utroquè versus: id est, unquamque partem, quoquinque, per quancunque partem, in utramque. ¶ Quandoque loco accusativi habet adverbium: ut, Sursùm versus. Cato cap. 1. 56. Postea ubi deorsum versus ibit, hominem &c. Cicer. de Orat. Quum gradatim versus versus reditur. ¶ Dicitur etiam versus vel vorvum. Salust. Jugurth. 100. fugam ad se versus fieri, & sol. 1. 18. Ubi animadvertisce exercitum ad se vorvum pergere.

Versus, a, um, astutus, callidus, qui modò hoc, modò illud, ut visum fuerit simulat, & se in omnes verit species. { תְּוִרְוָתָה barum. τυρι@, σποφαι@. GAL. Variable, fin, fourbe, rusé. ITAL. Astuto, trincato, malitioso. GERM. Geschick/arglistig/geschwind. HISP. Astuto en ma-

la parte, maliciose, taymando. ANGL. Guilefull or craftie. { Plaut. Pseud. sc. 8. a. 4. Nimis mortalis doctus, versutus, malus. Idem in Epid. Versutor est quam tota figuralis. Cic. 2. de fin. Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, verteratorem &c. Idem 3. de nat. deor. Et Chryslippus acutè dicere videbatur, hono sine dubio versutus & callidus. ¶ Interdum versutum accipimus pro ingenioso & prompto. Idem 3. de natur. deor. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Plaut. Sticho, Ille quidem adolescens doctè astutus fuit. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Nec magis astutus, nec à quo cavae ægris. Ibid. sc. 1. a. 2. Quin ad ingenuum vetus versutum te recipis tuum.

Versutissimus, Superl. παντογνώμων. Velleius Paternulus Hist. lib. 2. Germani in summa fertate versutissimi, natumque mendacio genus.

Versutia, Calliditas, & malitia. { תְּוִרְוָתָה תְּוִרְוָתָה mirmah την τοχ. ἐπιδίσκη, γεννηγεννη. GAL. Finesse, rusé, surprise. ITAL. Astuzia, callidità. GERM. Geschicklichkeit/arglistigkeit. HISP. Astucia en mala parte. ANGL. Guile, deceite, craftiness.

Versute, adverbium, Callide astutè. { τυρι@. GAL. Finement, par rusé & finesse, par surprise. ITAL. Astutamente. GERM. Geschwindigkeit/arglistich. HISP. Astuta y taymadamente. ANGL. With guile, deceitfullie. { Cicet. de clar. Orator. Nihil, ut ita dicam, subdolé, nihil versutè, quod ille non viderit, &c. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 4. Hominem non vidi magis versutè malum.

Versutilequus, qui versutè loquitur. { תְּוִרְוָתָה ταύτη ταύτη την τοχ@, ο δόλια λέξεις. GAL. Qui parle cauteleusement, cauteleux & fin en parler. ITAL. Chi parla astutamente, con cautela. GERM. Gescheider oder listiger teden. HISP. El que habla astucias. ANGL. That speaketh deceitfullie. { Cic. 3. de Orat. ex verusto quopiam Poëta, Nam non vis hujus me versutiloquas malicias.

Versicolör, is, propriè dicitur illud quod ex diversis partibus spectanti non eundem ostendit colorem: ut est videre in anatum & columbarum collis, & in serici quodam genere, quod modò hinc, modò illinc spectatum colores mutare videtur. { תְּוִרְוָתָה happassim. τωλυζες, κλωδι@. GAL. De diverses couleurs, de couleur changeant. ITAL. Di colori diversi, muta colore. GERM. Manchester farben. HISP. Cosas de muchas colores. ANGL. That changeth colour, of fundris colours. { Cic. lib. 3. de fin. bonorum & malorum. Iam vero membrorum alias videntur propter eorum usum à natura esse donata: ut manus, crura, pedes: alia autem nullam ob utilitatem, quasi ad quandam ornatum: ut cauda pavoni, pluma versicolores columbis, viris mammæ, atque barba. In eadem etiam significatione non raro hac voce utitur Plin. testimonia hinc brevitatis causa omittimus. ¶ Interdum tamen Versicolores vestes positas legimus pro variis, seu discoloribus. Ovid. 5. Fast.

*Cur tamen ut dantur vestes Cerealibus albes,
Sic est hac cultu versicolore decens.*

Gell. cap. 10. lib. 6. Cum pallio versicolore & tunica longa mulierib. Quini, Versicolor vestis Demetrij Phalerei non bene facit ad forensim pulvretum. Liv. lib. 4. bell. Maced. de lege Oppia loquens, Tulerat eam C. Oppius Tribunus plebis Qu. Fabio, T. Sempronio Coss. in medio ardore Punici belli, Nequa mulier plus semuncia auri haberet, neu vestimento versicolore uteretur. Quo tamen in loco versicolores vestes nonnulli intelligunt, colore alio quam nativo infestas: ut Versicolores inde dictos intelligamus, quod verrerint, id est, mutarint colorem. Contrà, Colotæ dicuntur, quæ nullo externo colore sunt imbutæ. Est autem hoc nomen adjectivum omnis generis, cuius neutro usus est Virg. 10. Æneid.

Astur equo fidens & versicolore armis.

Quintil. Translucida & versicolor elocutio.

Versipellis, e, Astutus, versutus, simulandi quidvis & dissimulandi artifex. { תְּוִרְוָתָה ταύτη την τοχ@, τερψη@, τυρι@. GAL. De diverse couleur de peau. & d'habit, fin, & rusé, fourbe, dissimulé, changeant. ITAL. Muta pelle, muta faccia, muta volto, accorto, pieno di cautela. GER. Der sein häut oder gestelt verenderen han/ listig mi gleisnerey/betrüglich. HISP. Malicioso y enzañador. ANGL. Subtil, that changeth his skinne of ten à creatice selloro, a volie foxe. { Plaut. in Amph. Versipellem se facit quando lubet. Plin. lib. 8. c. 22. Indicat suo tempore vulgo infixam hanc opinionem fuisse, homines in lupos verti, rursusque restitui sibi, atque inde ductam esse consuetudinem loquendi, ut homines astutos, versipelles dicamus.

Verragus, canis, qui sponte verrit in venationem prædámque domum refert.

VERTÈBRAE, sive Vertibula, Spinæ dorsi ossa dicuntur in crassiores quodam nodos congregatae, & in medio sui concava, ut spina medullæ transitum præbeant, firmissimis autem vinculis colligata, quorum beneficio interiores nodi cohærent. { תְּוִרְוָתָה ταχμουkim. ταχδυα. GAL. Les vertebres, os de l'espine du dos, & semblables. ITA. Ossi delle spalle, della schiena, & simili. GERM. Ein wirbelgewerb / ein wirbel des ruckgräts. HISP. Huellas de qualquier espinazo. ANGL. Places roherre the ioynts turne, as the chine bone or back bone. { Harum munus est ut corpori flectendi se, incurvandique præbeant facultatem, quod sine illis protus rigidum esset, & inflexible. Plin. quoque per quandam similitudinem in insectis vertebras appellat eas partes, quæ circa ipsam sitæ incisuram corpori flexum præbent. Ita enim habet lib. 11. c. 1. Aliquis vero non tota inciuta eas ambiente rugas, sed in alvo aut superne tantum, imbricatis flexilium vertebris, nusquam alibi spectatiore naturæ artificio.

Vertebratūs, a, um, In vertebras congregatus. { οντοσυλατος, ον η συγχρόνης. GAL. Fair en forme de vertebre. ITAL. Fatto à foggia di vertebra. GERM. Wie ein riebeldes ruckgräts. HISP. Heijo à manera de a a ellor huellas. ANGL. Made like the backbone. { Plin. lib. 11. c. 37. Sed quibus cervix è multis vertebratisque orbiculatim ossibus flexilis ad circumspectum, articulorum nodis jungitur.

Vertebratūs, a, um, Vortex, à verto, is, propriè ventus est contortus ac rotatus: qualis est qui τρόπον vocatur, id est vibratus. cœneplias, ut interpretatur Plin. lib. 1. c. 48. { τρυπα satyr. τρόπον@. GAL. Turturino de

de vents ou d'eaux, tourbillon de vent, détour, & vertige d'eau. ITAL. Vertice in cistello. GERM. Ein windsrührbel oder windsbraut. HISP. Remolino generalm. nte. ANGL. A whirling pool, or turning round of the water, a whirlw. Vortex (inquit Apuleius in Cosmo) torqueatur humus arida, & ab imo erigitur ad summum. Ventus (authore Senec. lib. 5. na. quæst.) aliquo promontorio repercutus, atque in se volutatus facit vorticem: qui circumactus, & eundem ambiens locum, ac se ipse vertigine concitans, vertigo vocatur. Docet Quint. lib. 8. cap. 2. Vorticem esse contortam in se aquam, vel quicquid aliud similiter vertitur. Virg. 1. Æneid.

— Ingens à vertice pontus.

¶ Cicer. 2. Tusc. per translationem vertices dolorum dixit, pro vertigine, rotatione, quæ in doloribus circumagit, lacinatique præcordia. Nunc nunc, inquit, dolorem anxiferi torquent vertices. ¶ Inde propter flexum capillorum pars summa capitis dicitur vertex, sive quia ad occipitum in declive vertitur. ¶ Τριτη κοδηκόδη. ηγεμόνη. ANGL. The toppe of the heade. Suet. in Neron. cap. 45. A vertice curvus appositus statut. Catull. de Coma Beren.

E Bereniceo vertice Casariem,

&, Invita à regina tuo de vertice cessi.

Apuleius de dogmate Platonis, Denique ipsius capitum verticem specta, tenui cute contextum, capillisque hirsutum adversùs vim frigoris & caloris. Plin. lib. 11. cap. 37. binos hominum aliquibus vertices dat, quem ait, Vertices bini homini tantum, aliquibus capitum ossa plana. ¶ Ab hujus similitudine, quod in montibus eminentissimum est, vertex appellatur. Virg. 1. Æneid.

— gemi. ique minantur

In cœlum scopuli, quorum sub vertice la: è

Aequora tua silent.

Item altissimæ partes cœli quas Græci mētēs vocant, dicuntur vertices quod circa hos mundus rotetur. Virg. 1. Georg.

Hæ vertex nobis semper sublimis: at illum

Sub pedibus Styx atra videt. Manēsque profundi.

Propter quod etiam cardines dicuntur, à similitudine eorum cardinum circa quos valvae volvuntur. ¶ Apud Virg. lib. 2. Georg. Vertex pro Aquilone ponitur,

— tempe: as à vertice syl: viu. Incubuit.

Vortices antiqui per o literam pronuntiabant, teste Quint. c. de Orthographia: primusque Africanus per e vertices dixit.

Vertibulum, i. Idem quod Vertebra, x. L'os de l'eschine du dos, ou auire semblable. Apuleius, Vertibulo ossa dissilierant. GAL. Les os estoient sortis hors du vertebrr, lieu de leur mouvement.

Verticordia Venus, quæ ἀντιπολιται. Pausanias, quæ credebatur mulierum mentem à libidine avertere. Vide Valer. Max. lib. 8. c. 16. Ovid. 4. Fast.

Inde Venus verso nomina corde tenet.

Meminit & Julius Obsequens, & Cælius Laertius. Grammat. lib. 5. Theb.

Vertumnus, i. ut ait Asconius Pædianus in Verr. Deus invertendarum rerum est, id est, mercaturæ.

Verticōsūs, adject. { ουσποφας παθας εγαν. GAL. Qui a force détours, vertigineux. ITAL. Che ha molte concavità. GERM. Würblächtig, voll würsbien. HISP. Cosa remolinada en si misma. ANGL. Full of whirling pools or whirling whirls. ¶ Livius 1. bell. Pun. Quidam verticoso amai delati in hostes ab elephantis obtiti sunt.

Verticulum, i. instrumentum quod fuso adhibetur, ut facilius vettatur, { כישור. ρωθόλιον. GAL. Le p'sn que les femmes mettent au bout de leur fusau, vertell. ITAL. Cocco, fusavolo. GERM. Ein spindelwirtel. HISP. El tortero de huso. ANGL. A whorle or whorne. ¶

Verticillum, i. & Verticillus, masc. gen. diminutivum. { כישור chischör. τὸ ρωθόλιον. GAL. Un peson à fier, vertril. ITAL. Filatore de tener nel fuso, fusavolo. GERM. Ein spindelwirtelin. HISP. El tortero de huso. ANGL. A little whorle, or whorne. ¶ Plin. lib. 37. cap. 2. In Syria quoque inde fœminas veticillos facere. &c.

Verticilla, Insecti species, inquit Bud.

Verticillatus, adject. ρωθόλιωτος. Cels. lib. 8. Superius autem humeri caput rotundius quam extera ossa, vetricillatis scapularum ossibus inseritur. Hoc etiam vertibulum dici potest, & vertebratum. quoniam vertibulum, & vertebra pro spondylis accipiuntur. Budæus.

Vertigo, inis. Morbus capititis, qui ex frigidis, & lenti humoribus sursum ex ventriculo commenitibus oritur, ita ut sic affecti occasione parva succidant. { בְּרִיאָה תְּבִשֵּׁה תְּלִיָּה תְּרִבְלָה. GAL. Tournement, virement de teste, vertigr. ITAL. Stornamento di testa, vertigine. GERM. Der schwindel. HISP. Vagido. ANGL. A giddiness or dizziness in the head with a dimness of the sight. ¶ Dicta quoniam ob oculos eorum vorticosa quædam, & rotatilia circumagi videantur. Græcæ στοργη. Plin. lib. 7. c. 6. A conceptu decimo die dolores capititis, oculorum vertigines, tenebræque. Iuven. Satyr. 6.

Quum bibitur concha, quum jam vertigine tellum

Ambulat, & geminus exurgit mensa lucernæ.

Columell. lib. 7. cap. 10. Febricitantium signa sunt, quum oblitio sine transversa capita ferunt, ac per pascua, quum paululum procurerunt, consistunt, & vertigine correptæ concidunt. Scribonius Largus libri initio, Quibus subitæ vertigines obversantur, quos σκεπτογέλειος Græci dicunt.

Vertilabundus, vertigine correptus. Varro.

Verticordia Venus, Colebatur ut corda mulierum ad viros proprios converteret. Valer. Maxim. lib. 8. cap. ult. de Sulpitia, Quæ cum Senatus libris Sibyllinis per decem viros inspectis censuisset, ut Veneris Verticordiæ simulachrum consecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens à libidine ad pudicitiam converteretur, & ex omnibus matronis centum, ex centum autem decem sorte dæz, de sanctissima fœmina judicium facerent, cunctis sanctitate prælata est.

Vertumnus, Erruræ deus, ut inquit Varr. lib. 4. de ling. Lat. à Tuscis, qui duce Cælio Romam migrabant, Romam deductus, cámque ob

causam in vico Tusco stetit. Dictus autem Vertumnus, quod in omnes formas se transfiguraret. Hic Pomonam Nympham fertur adamasse: & ut ejus saltē conspectu frui licet, in nullas non formas se transmutasse. Qua de re vide Ovid. lib. 14. Metam. Acron. in illud Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 7.

— Vertumnus, quo: quo sunt, natu iniquis:

Vertumnus ait esse Deum humanarum cogitationum præsidem, idemque multiformem singi & inconstantem, quemadmodum & illæ variae sunt & mutabiles in quo autem Vertumno natos esse interpretatur, qui cogitationes suas regere non possunt. Tiberius Donatus, Vertunum dicendum existimat, quemadmodum & Portunum: quem idcirco coli arbitratur, ut res institutæ ad quem destinatae sunt finem perducantur. Sapè enim malè cedit, quod vel optimè est institutum: quemadmodum gladius ille, qui reginæ dono datum fuit ab Ænea, necis ipsi conciscendæ fuit instrumentum. Nec desunt, qui inde Vertumnus dictum putant, quod lacum Curium in Tiberim averterit. Quam opinionem tangit & Ovid. lib. 6. Fastro. Vel Propert. Eleg. de Vertumno.

Vertunalia, sive Vertumnalia, Vertumni festa, quæ fiebant mense Octobri.

VERV, indeclinabile nomen in singulari numero, in plurali Verua, um, instrumentum oblongum ex ferro, quo carnes ad ignem torrentur. { ὄστλα. GAL. Une broche, un hache. ITAL. Spedo, schidione. GERM. Ein bratspiss. HISP. El assador con que se asa la carne, à arma hecha à manera de assador. ANGL. A broche, a spitte. ¶ Virg. 2. Georg.

Pinguiaque in verubus torrebimus extra columni.

Varro à versando dictum existimat, quod ad ignem jugiter asetur. ¶ Ab hujus item similitudine telum oblongum, & tenuem, Veru dictum est. Virg. 7. Æneid.

Et tereti fūgnant mucrone, verūque Sabello.

Veruculum, i. instrumentum ferreum, quo metallorum expurgatores, spumam eximunt à reliqua materia. { ὄστλιον. GAL. Petite broche, brochette. ITAL. Spedo pieciolo, Schidione. GERM. Ein bratspisslin / oder eisen/ schaumstänglin. HISP. Pequeño assador. ANGL. A little broche or spitte. ¶ Plin. lib. 33. cap. 6. Spuma ex argento sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma convolvitur veruculo, ut sit modici ponderis.

Verütum, i. { τὸ βερύκηνον ὄστρα βάλτον. GAL. Un dart court & aigu. ITAL. Dardo corto & aguto. GERM. Ein gattung eines röhrsgewehrs wie ein bratspiss. HISP. Arma à manera de assador. ANGL. A casting dart with a string. ¶ Est hostile quod veru habet præfixum. Hinc Lucan. lib. 8.

Cæsaries compressa manu, Pharibaque veruto.

Nonius, Verutum est telum breve, & acutum. Cæs. lib. 5. bell. Gall. Transfigitur scutum Pulsioni, & verutum in balneo defigitur. Liv. lib. 10. ar V be, Quibus plerisque in scuta, plerisque verutis, in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. Vide Gell. c. 25. lib. 10.

Verütus, a, um, adjективum. { ὄστρη φίλοφος. GAL. Armé d'un tel dard. ITAL. Armaio di tal dardo. GERM. Mit einer röhrsgewehr das wie ein bratspiss ist gewaffnet. HISP. Armado de aquella arma. ANGL. Weaponed with such a dart. ¶ Veruto armatus: sicut scutatus, & clypeatus, Virg. 2. Georg.

Affuerāmque malo Ligurem, Volcōisque verutos.

Vertobriga, Celticorum oppidum est in Hispania Bætica, conventus Cordubensis. Autor Plin. lib. 3. c. 1.

Vertumnus, Vide Verto.

Vertu, Verutum, Vide Verto.

Verväctum, Ager verno tempore semel proscissus, deinde quiescens usque ad sequentem autumnum, quo aratur. { ὄντερ. νιάλ. νάμ. GAL. Une terre labourable qu'on laisse reposer, varier ou gachirre, ou jacherre. ITA. Terreno che se lascia riposoare. GER. Ein brachacter. HISP. El barvecho. ANGL. The fellowe land that is to be sown the next yeaire. ¶ Vervauctum dictum, quasi vere actum. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam utique ab æquinoctio verno proscindi volunt. Quodque vere semel aratum est, à temporis argumento Vervauctum vocatur. Hoc in novili atque requiero agro necessarium est.

Vervales panes, quos ferebant obeliscophori in festis Bacchi. Poll. VERVÆX. ecis, ab inversis testiculis dicitur: est enim inter oves, cui inversi, sive adempti sunt testiculi, & ideo vervæx dicitur, quod sit natura verfa, ut Varconi placet. { ὄντος αἰσ. κρεος σκεπτογέλειος. GAL. Un mouton. ITAL. Castrone, castrato montone. GERM. Ein hammel. HISP. Carnero castrado. ANGL. A weather sheep. ¶ Nam qui ad generandum sobolem integer tenerunt, aries dicitur. Sectarius vervæx, qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Qui Petroni nomen induit verveci sectario (i. qui petronem, i. atiectem, vervecem sectarium appellant.)

Vervecinūs, a, um, quod ex vervecæ est. { ὄντος, τηνις ἕδη. GAL. De mouton. ITAL. Di montone. GERM. Von einem hammel/hämmelin. HISP. Cosa de carnero. ANGL. Of a weather sheep. ¶ Plinius, Et hircinus, & vervecinus adeps ei utilis est.

Verveciūs, a, um, quod est ad similitudinem vervecis factum. { ὄντος μυξ. κρεος σκεπτογέλειος. GAL. Fait comme un mouton, ressemblant un mouton. ITAL. Fatto à modo di montone, simile à montone. GERM. Das einem hammel gleich führt. HISP. He ho en manera de carnero, semejante a carnero. ANGL. Made lik a weather sheep. ¶ Statua vervecæ, apud Plautum in Capt. sc. 1. a. 5. pro servo stupido, quicque quam minimum differat à vervecæ.

Vos (inquit) ite interibz ego ex hac statua vervecæ volo

Erogare, meo mirore quid sit facta in filio.

Quo tamen in loco quidam legunt Vrbe ea statua: nam vervecæ Throchaici metri ratio non patitur: superest enim syllaba, nisi cœ, per syneresim contrahas.

Veruli, & Verulum, Verulo, V. E provincie Romanæ.

Verulani, populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veltinæ vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

Verùm, Coniunctio, Sed { בְּרִיאָה chi-im. apul', ἄνθρωπος, άνθρωπος. GAL. Mai, concessio. ITAL. Ma, anzi più. GER. Aber sonder. HISP. Mas, empero.

ampero. ANGL. Bot, neverthelesse. } Cicero. pro Murena. Ea sunt omnia non à natura, verum à magistro. Idem s. Philipp. Expectabantur Caelenda Ianuariæ, fortasse non recte: præterita omittamus. Idem s. de Oratore. Verum hoc ut dixi nihil ad me. Ovid. 13. Metam.

Non tantum moenia Troia,
Verum etiam summas arces intrare.

¶ Verum profectò, pro nihilominus tantum. Plaut. prolog. Amph. ¶ Verum hercùlè vero, cum vere recogito, &c. Pro verum enim vero. Idem Curc. sc. 1. a. 3. ¶ Verum enim, sed enim, etenim. ἀλλα γδ. Terent. in Adolph. Verum enim quando promerui, fiat. ¶ Verum enim vero, sed tamen. { τὰς αὐτ. & μηδέ αλλα. } Cic. in Frumentaria. Verum enim vero duodenos festertos exegisti. ¶ Verum tamen, sed tamen, attamen. { τὰς αὐτ. & μηδέ. } Idem de Orat. Leve est: verum tamen non inutile. Idem lib. 1. Epist. Difficile est, revertantamen ipse me confirmo.

Véris, a. um, adjectivum, Sincerus, solidus, expressus. { τὸν νεεμάν. ἀληθής, ἔργον, ἀληθινός. GAL. Vray, véritable. ITAL. Vero. GERM. Wahrhaftig. HISP. Cosa verdadera ó justa. ANGL. True. } à Ve particula, ut nonnulli putant, quæ vehementiam significat & Res: quasi non verborum inanis sonitus, sed solida res. Terent. in Andr. Actum est, si quidem hæc vera prædicat. Cic. Acad. Quæ ista regula est veri & falsi, si notionem & veri & falsi, propterea quod ea non possunt internosci, nullam habemus? Nam si habemus interesse, oportet ut inter rectum & pravum, sic inter verum & falsum. Si nihil interest, nulla regula est, nec potest is, cui est visio, veri falsoque communis ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Ovid. 13. Metam.

Atque utinam aut verus furor ille, aut creditus esset.

Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Ego verum amo, verum volo mihi dici: mendacem odi. Ibid. sc. 1. a. 2. Occidi, si tu vera memoras. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Philocrates false, faciam ut verus reperiārē Tyndarus. Idem Afr. sc. 3. a. 1. Vera dico, ad suum quæstum quæcumque oportet callidum esse. ¶ Ultra verum, (i. jūstum, & modum) Quintil. Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Liberem ego te? Verum, (i. æquum,) &c. Gell. c. 16. lib. 3. Pro vero recepta opinio. Ovid. 5. Trist. Eleg. 7.

Nec procul à vero est, quod vel pulsarit amicum.

hoc est, verisimile est. Simile vero. Cic. ad Celsum lib. 12. Id autem cōfaciliū credebatur, quia simile vero videbatur. Verius vero. Martial. lib. 8.

Vero verius ergo quid sit, audi.

Verum Gallice non libenter audi.

Similitudo veri. Cic. de Natura. Benè agi putat, si similitudinem veri consequatur. ¶ Verum mordax, id est, veritas libera, malè sibi conciorum aures offendens. Persius Satyr. I.

Sed quid opus teneras mordaci rodere vero Auriculas

¶ Aliquando Verū accipitur pro bono, & quo & justo. { קְדוֹמָה / saddik. δίκαιος, ιστορικός. } Horat. lib. 1. Epist. Metiri se quemque suo modulo ac pede. verum est Cic. 3. Tuf. Si maximè verum sit, ad corpus omnia referre sapientem. Idem pro Muren. Cato negat verum esse, benevolentiam allici cibo. ¶ Aliquando sumitur pro veridico, sicut è contrario Falsum pro fallace. ἵππος γένος. Terent. in Andr. Sum verus. ¶ Verus color id est, nativus, non adulteratus. ἵππος γένος. Idem Eu-nuch. Color verus, corpus solidum. ¶ Verus labor dicitur quem quis per se ipsum suscepit, non qui ex aliorum virtute Imperatoribus adscribi consuevit. Virg. 12. Æneid.

Disce puer virtutem ex me, verumque laborem.

Fortunam ex aliis.

¶ Verior, Verissimus. Plin. lib. 12. cap. 13. Quod verius costi, vicinus esse debet. Cicero. Academ. Sed mechereule, ut quidem nunc se causa habet, etiam si hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Vére: adverb. { תְּרִיכָה beemé:h. ἀληθῶς. Δικαιός. GAL. Vrayement. ITAL. Veramente, sensazione. GERM. Wahrlich, wahrhaftiglich. HISP. Con verdad. ANGL. Truly, in deed. } Terent. in Heaut. Hoc ibi sit, ubi non vere vivitur. Cic. pro Rosc. Amer. Verè nihil potes dicere, finge aliquid saltem commodè. Idem 1. Officio. um. Honestum quod propriè verè dicitur, id sapientibus est solis. Idem 4. Verr. Laudarem illam civitatem, id quod verissime possem. Idem ad Attic. lib. 5. Non ὑπεργάτες, sed verissime loquor. Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Aliis dicunt contumeliam, & ipsi sat habent, quod possit ipsis vere dici. Suet. in Galba. c. 12. Veréne, an falso, &c.

Vérò, adverb. pro verè. ἀληθῶς. Gell. lib. 6. c. 8. Verónē, an falso, incertum. Vérax, is, qui vera loqui solet, & mentiri non consuevit. { τὸν νεεμάν. ἀληθῖνος. GAL. Veritable, non finsi. ITAL. Verace. GERM. Wahrhaftig. HISP. Muy verdadero. ANGL. True, that useth and sayeth the truth. } Cic. 1. de Divin. Multis seculis verax fuit ad oraculum. Ibid. Tum ei visa quietis occurserunt tranquilla atque veracia. Ibid. Herodotum cur veraciorem dicam Ennio? Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Si eris verax, tuas res feceris meliusculas.

Véracitás, atis, Perpetua verum dicendi consuetudo. { תְּרִיכָה emé:h תְּרִיכָה emén emán emunáh שׁוֹרְקָה kóschet vel koscht. }

Véridicús, a. um, qui vera dicit, & ponitur pro vero etiam, & minimè fallaci. { τὸν νεεμάν. ἀληθῖνος, ἵππος γένος. GAL. Qui dicit veritatem, veritable ITAL. Veredico, che dice il vero. GERM. Wahrhaftig, wahrhaftig. HISP. El que dice verdad. ANGL. That speaks the truth. } Cicero. pro Flacco. Veridicas adjungis causas inimicitarum. Mart. lib. 5.

Seu tua veridica discunt responsa sorores,

Plana suburbani quæ cubas unda freti.

Lucret.

Omnia veridico qui quondam ex ore profudit.

VERILOQUUS, verum loquens, inde

Vérlōquium, ij. Origo nominis, quam Græci vocant ἵππος γένος. Cic. in Topic. Multa enim ex notione sumuntur ea est autem quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἵππος γένος vocant, id est, verbum ex verbo veriloquium.

Vérimoniás, æ, Veritas, antiquum. { תְּרִיכָה emé:h תְּרִיכָה emén emán emunáh שׁוֹרְקָה kóschet (vel) koscht, ἀληθίνη. ANGL. Truth. } Plaut. Calepini Pars I I.

Truc.— planius qui antehac amator summus Habitū est, istunc ad amicam verius verimonia referre.
VÉRISIMILIS, c, Probabile, credibile: quod licet non sit verum, veri tamē similitudinem habet. { מְבָאָר, מְבָאָר. GAL. Vray-semblable, probable. ITAL. Verisimile, che s'assomiglia al vero. GERM. Der warheit gleich, gleichförmig. HISP. Semijante à la verdad. ANGL. Lyk to be true. } Cicero. pro Rosc. Amer. Eriam tum quum verisimile erit aliquem commissile, in suspicione latrator. Col. lib. 3. cap. 9. Id autem quum sit verisimile, tum etiam verum esse nos docuit experimentum. Plin. lib. 5. cap. 22. Quod est verisimilius, quæ quia cadendo tripudium, sonumque faciant. Cic. 2. de Invent. Verisimillimum mihi videtur, quodam tempore neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari. Senec. c. 14. de transq. Verisimile non est quæ in tranquillo fuerit. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Abi, non verisimile dicas, neque vidisti.

Verisimilitudo, probabilitas. Apul.

VÉRISIMILITÉT, adverb. Probabiliter. { מְבָאָר. GAL. Vray-semblablement. ITAL. Verisimilmente, affomigliando al vero. GERM. Mit einem scheine der warheit. HISP. Semejantemente, ó semejante à la verdad. ANGL. As it were, proveably } unde verisimile mentiens dicitur, qui falsum perinde quasi verum sit, narrat. ¶ Apul. in apolog. Tam rudes nos esse omnium literarum, omnium denique vulgi fabularum, ut ne fingere quidem possitis ista verisimiliter.

VÉRITÀ, atis, Vera ratio res vera, verum. { תְּרִיכָה emé:h תְּרִיכָה emén emán שׁוֹרְקָה emunáh שׁוֹרְקָה kóschet (vel) koschi, ἀληθίνη. GAL. Verité. ITAL. Verità. GERM. Warheit. HISP. Verdad. ANGL. The truth. } Cicero. de Inventione. Veritas est per quam immutata ea quæ sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cal. O magna vis veritatis quæ contra hominum ingenia, calliditatem, soleitiam, contraria factas omnium insidias facilè se per se ipsam defendat. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non admittit hoc idem veritas fori. Tacit. lib. 4. Nec occultum est quando ex veritate, quando adumbrata lœtitia facta Imperatorum celebrentur. Gell. c. 11. lib. 12. Veritas Temporis filia. Quint. Veritatem auferre judici. Idem Quintil. Ad veritatem accedere. GAL. Au naturel. ¶ Plurali numero etiam dicitur Veritates, Gell. lib. 18. c. 7. Veritates plerunque fortiter dicere.

VÉRIVERBUM, Verus sermo. { תְּרִיכָה emé:h תְּרִיכָה emén emán שׁוֹרְקָה emunáh שׁוֹרְקָה kóschet (vel) koschi, ἀληθογονία. GAL. Parole vraye. ITAL. Parola vera. GERM. Ein wahren wort/ein wahrhaftige red. HISP. Palabré verdadera. ANGL. True speech. } Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Tu repertus Philocratem qui superes veriverbio.

VÉTO, as, Verum dico. { ἀληθίνω. GAL. Dire vray. ITAL. Dire il vero. GERM. Die warheit sagen. HISP. Dezir ó representar verdad. ANGL. To say the truth. } Gell. lib. 18. c. 1. ex Ennij 13. Annal. Satin' vates verant ætate in agunda. ¶ Est & Verare, vere representare. Sidonius, Quoties verba Gratia carmine verat. Hodie tamen in neutra significatione est usitatum.

VÉSĀNÍS, a. um, Vecors, crudelis, furiosus. { כְּבָרֶת בָּהָר לִלְלָה holéh nabál יַעֲנָתְשׁוֹת meschuggháh. πυραφεαν, μαριάδης, ἄγρειος. GAL. Insensé, hors du sens. ITAL. Paz, furioso, bizarro, bestiale. GERM. Übel bey sinnen/unsinnig/wüttig. HISP. Loco, bovo quasi sin sanidad. ANGL. Mad, wood. } Vide Gell. c. 12. lib. 5. & c. Livius lib. 4. ab U. b. Vesani vultus & furentia ora. Cic. pro domo sua. Hæc furiosa vis vesani Tribuni plebis. Ibid. Ac primum illud à te homine vesano & furioso requiro, quæ te tanta pœna, &c. Virg. de Ludo, Sperne lucrum, vexat mentes vexana libido.

Idem 6. Æneid.

Suader enim vesana fames.

Catul. Epigram. 95.

Quum vesana meas terroret flamma medullas.

VÉSĀNÍA, æ, Vecordia. { כְּבָרֶת בָּהָר לִלְלָה holéh nabál יַעֲנָתְשׁוֹת schigh-hghahón. παραφεσιν, μαρια. GAL. Faute de bon sens, quand on est hors du sens. ITAL. Mancamento di buon senso. GERM. Unsinngkeit, sinnlose/mangel an gutem verstand. HISP. Locura. ANGL. Madness, woodness. } Plin. lib. 35. c. 11. Simulata vesania bovem cum equo jungens.

VÉSĀNÍO, is, Insanius, amēs sum. { כְּבָרֶת בָּהָר יַעֲנָתְשׁוֹת hischihaghbhéa. παραφεσιν, μαρια. GAL. Estre insensé. ITAL. Impazzire. GERM. Una sinnig/oder sinnlos sein. HISP. Enloquecerse. ANGL. To be out of the mynd or maded. } Nonnunquam etiam savio, ferocio. ἄγρειος, ἄγρειος. Catull. ad mare transtulit tempestate commotum, Depressa (inquit) navi in mari vesaniente vento.

Vescæ, tedulæ, oves cibum respuentes. Varr.

Vesci Plinio εἰδε. Ptolemæo, oppidum mediterraneum Turdulorum, in Hispania Baetica, alio nomine Faventia. Vide Plin. lib. 3. c. 1. & Ptolem. lib. 3. c. 4.

VÉSCÖR, Cibo utor, pascor. { אֲכַבְּדָה חַלְבָּה כְּבָרֶת בָּהָר achál כְּבָרֶת בָּהָר λαχám σιτְּמָעָן, ἄσθια. GAL. Manger. ITAL. Mangiare, uscir cibo. GERM. Essen. HISP. Comer. ANGL. To eat or chow meat. } De hujus verbi notione vide Gell. c. 5. lib. 16. Cic. 2. de nat. d. or. Dij nec esca nec potionibus vescuntur. Idem in Oratore, Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus, glande vescantur? Virg. 8. Æneid.

Vescitur Æneas simul & T. Æsculapius juventus

Perpetui tergo bovu.

Invenitur etiam constructum cum accusativo. Plin. lib. 10. c. 48. Aves nonnullæ vescuntur ea, quæ rapuere pedibus. ¶ Vesci aura ætherea, id est, vita frui, vivere. Nam quemadmodum partes solidæ animalis cibo & potu, ita spiritus aëre aluntur. Virg. 1. Æneid.

Quod si fara virum servant, si vesciur aura æthera.

¶ Ponitur quandoq; pro Video. Accius in Alcamante, apud Noniū. Prius quæ infans esces, tu oculi vescuntur. ¶ Vesci ex manu hominis, est ex manu hominis escam capere. Plin. lib. 9. c. 7. Simili modo ex hominum manibus vescens, ferenti que se tractandum. Cervulus passivè utitur in Pers. Sar. 2. Pulpa dicta, inquit, quod cum pulte mista olim vescebatur. ¶ Vescendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, aptum esui. Plin. lib. 15. c. 18. Alexandrinæ fucus vix sunt vescendo. Sic enim legendū juxta Hermolaum. Idem lib. 21. c. 16. Radix ejus vescendo

Ecc vescendo

vescendo est decocta. Sus ad vescendum hominibus apta , Cic. 2. de nat. deor.
Vēscūs, a,um, Esu aptus: dicitur & Vēscus, a,um, per æ, diphthongum, de quo paulo pōst, à Ve, augmentativa particula, & nomine esca. § idālīμ, τεντίμ. GAL. Bon à manger, qui rassasie. ITAL. Buon da mangiare. GERM. Messig/gut zu essen. HISp. Cosa que se come, o puede comer. ANGL. All thing that may be eaten or is good to be eaten. § Unde Lucret. lib. 5. Salem vescum dixit. Item Virg. 4. Georg. Vescum papaver, quod viddelicet in cibis adhibetur : & Vescas salicum frondes, quoniam escis jumentorum sunt accommodatae. ¶ Rursus vescum ita enim scribi posse per diphthongum, auctor est Gell. c. 12. lib. 5. ponitur pro parvo & minuto. Unde & apud Marsos lingua vernacula quum dicunt, malvam vescam, intelligunt de ea, quam parvam dicunt. Ovid. lib. 3. Fast.

Nunc vocor ad nomen : vegrāndia farra coloni,
Quæ male creverunt, parvāque vescā vocant.

Plin. lib. 7. cap. 10. Corpore vescos esse, sed eximiis viribus. Et in hac significatione Væ, στρατικὸς μέσος est, hoc est, privativa particula. Habet enim Væ, in compositione (ut lib. 5. c. 12. docet Gellius) duplē significationem. Nam & augendæ rei, & minuendæ valet, propter quod accidit, ut quædam vocabula, quibus particula ista præponitur, ambigua sint, & utroque versum dicantur : vescum vahemens, & vegrāndia : de quibus alio in loco ubiōre tractatu factō admonauimus. Vesanos autem & recordes ex una tantum parte dici, quæ privativa est, quam Græci στρατικὸς μέσος dicunt, &c. Huc usque rectuli fideliter verba Gellij, quorum loco alia quædam in præcedentibus editionibus Calepini addita sunt, sed frustra. Alibi tamen idem Gell. scribit vescum, & vahemens, per simplex e, docētque alterum ex Væ & esca copularum esse : alterum à mentis vi atque impetu dictum. Vide ipsum antedictum cap. 12. lib. 5. ubi per e; & cap. 3. lib. 16. ubi per e simplex eadem dicta nomina scribuntur.

Vēscūlī, Homines graciles dicuntur, teste Festo, & malè curati. § λευτόι, ιχθύαι, πονογεράπαι. GAL. Magres, maltratez. ITAL. Magri, male modriti. GERM. Xaneoder magere leut denen man obel zum manl hūgt. HISp. Magros, mal criados. ANGL. Leane and thinne folkes. § Veteres enim rebus exiguis Væ particulam præponere solent, ut latius est videre in dictione Vescus & Væ.

Vēscēvūs, qui & Vesuvius, vulgo Monte di Somma. § GERM. Ein berg nit ferr von Naples so stäts von Feuriger matery demppft. § Mons est Campania, Nolæ vicinus, agros habens miræ fertilitatis, præterquam in solo cacumine, ubi planiciem habet magnam, fructum omnino nullum ferentem, terræ cinerulentæ facie, rupibusque exesis, non indubitate veteris incendijs indicia ostendentem. Constat enim sœpius arsile, nunquam tamen vehementius, quam imperante Tito, quo tempore erumpens ex eo ignis vicinas regiones latissimè populatus est & Plinium Naturalis historiæ scriptorem, qui cognoscendi cupiditate eò se contulerat, fumo flammisque enecavit: qua de re vide Epistolam Plinius junioris ad Cornel. Tacit. quæ Naturali Historiæ hodie est præfixa. Montis hujus mentione Virg. lib. 7.

— & vicina Vesuuo Ora jugo.

Fallitur autem Servius, qui Vescuum diversum esse putat à Vesuvio, atque illum quidem in Liguria, hunc in Campania situm esse. Constat enim celeberrimorum scriptorum testimoniis, Ligusticum illum monem, Vesulum, non Vescuum esse appellatum: de quo profecto non sensit Virgilii, qui non Liguriæ, sed Campaniæ populos, qui Turno adversus Aenam suppetias tulerant, suscepserat enumrandos. Quid enim imperitius à Poëta dici potuisse, quam si Claudio fluvio, Acertis Capua, reliquaque Campaniæ locis repente Liguriæ montem miscuisset?

VESICĀ, x, Urinæ receptaculum. § מִרְאֵב mureah, κύσις, φύων. GAL. Ves-fie. ITAL. Vesica. GERM. Die blaen / oder harnblater. HISp. Vexiga. ANGL. The bladder. § Cic. 2. de fin. Tanti autem morbi aderant vesicæ, & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere. Ovid. 5. Metam.

Extēnum tumefit humum, ceu spiritus orū

Tendere vesciam solet.

Plin. lib. 11. c. 37. Vesica membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Horat. 1. Serm. Sat. 8.

Et displosa sonat quantum vesica pepedit.

Caper Vesica scribendum affirmat, eò quod à vento deduci existimet.

Vēsciculā, x, diminutivum § κυσίδιον, κύσις, κύστη, φυελλις. GAL. Petite vessie. ITAL. Picciola vesica. GERM. Ein blässlin. HISp. Pequena vesciga. ANGL. A little bladder. § ut. Vescicula fellis. κύσις γοληδόχη, quæ in cava jecoris parte sita, bilem excipit, proprioque meatu in ecphysin emittit: qua de re vide Galen. lib. 4. & 5. de uxa partium. Vescicula item in herbis quibusdam dicuntur folliculi quibus semen includitur. Cicer. 2. de divin. Et puliegum aridum floresceret brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculas, & semina malorum, quæ in his media inclusa sunt, in contrarias partes se vertere.

Vēscicariā, secunda solani species, quam peculiari nomine Halicacabum vocant, frutex verius, quam herba, vesicas habens humanis non dissimiles, & in iis grana, ubi maturuerint, rubentia. ερύκη, αλεξανδρία, φυελλις, Officinæ vocant Alcaquengi. Vesicaria autem dicta est sive à folliculis humanis vesicis simillimis: sive ab effectu, quod vesicæ calculis medeatur, ut placeat Plin. lib. 21. c. 31.

Vesidia, desidia. Ergo veses erit, qui male sedet, nullare honesta occupatus. al. reses, & residia legitur.

Vēspā, æ, Insectam volucræ, api simile: ita dictum quod vesperi muscas venetur in cibum. § ερψη. GAL. Mouche, gueuse, ou bourdon. ITAL. Vespa. GERM. Ein vespe. HISp. Abispa. ANGL. A waspe. § Vide Plinium de hac abunde tractantem lib. 11. c. 27.

Vespasianus, prænominé Flavius, decimus Romanorum Imperator, multis insignis virtutibus, sed quas omnes uno avaritiae crimen fecerat. ¶ Titus Vespasianus, Flavij filius, & in imperio successor fuit,

omnibus omnium ordinum hominibus adeò charus, ut Amor mutandi, & Deliciae generis humani cognominaretur. Utriusque vitam vide latius apud Tranquillum.

VĒSPĒR, is: vel Vesperus, i, masc. gen. Una errantium stellarum, quæ & Venus & Lucifer. Nam eadem stella quum antegraditur solem manè orientem, Lucifer: quum subsequitur occidentem, Vesper dicitur, medium inter Solis & Mercurij spheras situm obtinens: ita dicta quod Sole jam occiduo, prima omnium ex stellis luceri vesperi conspicitur. § īwīp. GAL. L'estoille du jour, & du soir. ITAL. Una stella così detta. GERM. Der abendstern. HISp. Luzero de la tarde. ANGL. The day and evening starre. § Plin. lib. 2. c. 9. Infra Solem ambit ingens sidus appellatum Veneris, alterno meatu vagum, ipsiusque cognominibus æmulum Solis, & Lunæ. Præveniens quippe & ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accipit, ut Sol alter, diem maturans. Contrà ab Occasu refulgens nominatur Vesper, ut protogans lucem, vicemque Lunæ reddens. Eadem & Vesperugo dicitur, & Græco nomine Hesperus. Plaut. Amph. Neque Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt. Virg. 10. Eclog.

Itē domum satura, venit Hesperus, itē capella.

¶ Sepissimè tamen Vesper, & Vesperus accipiuntur pro extrema diei parte, qua stella hæc incipit apparet, quam & Græci īwīp vocant. § צָהָב herib. GAL. Le soir. ITAL. Vesperoso, sera. GERM. Der abend. HISp. La tarde. ANGL. The even, or evening. § Statius lib. 10. Thebaid.

— sed Vesper opacus

Lunares jam ducit equos.

Cæs. 2. bell. civil. Magistris imperat navium ut primo vespere omnes scaphas ad litus appulsas habeant. Cic. ad Attic. lib. 12. Quumque manè me in sylvam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum. Virg. 3. Georg.

Solis ad occasum quum frigidus æra vesper.

Temperat, & salius reficit jam roscida Luna.

Plaut. ¶ seud. sc. 5. a. 1. Hodie utrumque effectum reddam ad vespere. Idem Amphitr. A manè ad vesperum pugnata pugna. Et Mil. sc. 6. a. 2. Supplicium à manè ad vesperum. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Hodie nunquam ad vesperum vivam. ¶ In eadem significazione legitur & vespéra, x, fœm. gen. Cæs. lib. 1. de bell. civ. Prima vespéra. Plaut. in Cœcili. sc. 1. a. 1. Si media nox est, sive est prima vespéra. Nescis quid serus vesper vebat. Ex Menippis Varronis Satyris citatur hic titulus, tum ab Aulo Gellio, tum à Macrobo: neque dubitandum quin proverbialis sit, sicuti sunt & alij plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati, futuri curam abjiciamus: neque ulla de re securi simus, priusquam exitum viderimus. Idem hodie quoque vulgo dicunt, diem nondum ad vesperam decuruisse, quum significant diversum exitum posse accidere. Apparet Maronem ad parceriam allusisse, quum ait lib. 1. Georg.

Denique quid serus vesper vebat:

agens de prognosticis occasus. Liv. lib. 5. decad. 5. In secundis rebus nihil in quenquam superbè ac violenter consulere decet, nec præsenti cedere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus in Chilia. ¶ Sunt qui dicunt Vesper etiam fœminini gen. reperi (sed quām bene, ipsi viderint) adducentes testimonium ex lib. 2. Georg. Virg.

Illi seru rubens accedit lumine vesper.

Vbi volunt adjективum sera cohætere cum vocabulo vesper: quod certè non est vetisimile, præsertim quum vesper aliud adjunctum habeat adjективum rubens. Est itaque proculdubio sera adiectivum conjungendum cum substantivo lumina: ut hic sit sensus, Illi rubens vesper accedit sera lumina. ¶ Invenitur etiam

Vesper, a,um. Unde quum Vesperum dicimus neutro genere, intelligimus tempus. Plin. lib. 18. His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum.

Vespere dux. Agnus paſchalis inter duas vespertas erat immolandus.

Vesperti, adverb. Tempore vespertino. § בָּהַרְבָּה herib. īwīp. GAL. Au soir, sur le vespre. ITAL. Su il vespero. GERM. Zu abend. HISp. Tarde, tiempo del dia. ANGL. At even, or in the evening. § Cicet. ad Marc. lib. 1. Epist. Nam quum in Tusculanum vesperti venissem Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. Athenis adveni vesperti. ¶ Pro eodem legimus & vespere. Cic. ad Attic. lib. 11. Cœphalio mihi à te literas reddidit ad octavum Idus Martij vespere.

Vesperna, ccena: pastus ad vespere tempus: prandium & diarium, apud πονοτρόπους, id est, qui semel tantum de die edebant. Vide etiam infrā.

Vespertinalis, e: ut, Vespertinalis psalmodia, horæ lucernariâ cantatae Flodoard.

Vespertinūs, a,um, aliud adjективum, ut Tempus vespertinum. § īwīp. GAL. De soir. ITAL. Di sera. GERM. Des abends. HISp. Cosa perteneiente à la tarde. ANGL. Of the evening. § Cic. de nat. deorum. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rutsum se apriendo. Vespertinæ literæ, dicuntur quæ vesperti scriptæ, aut redditæ sunt. Idem ad Attic. lib. 13. Antemeridianis tuis literis heri statim rescripsi, nunc respondebo vespertinis. Horat. in Epist. 6.

Gnōmus manè forum & vespertinus pete testum.

Idem lib. 2. Serm. Sat. 4.

Si vespertinus subiit se oppressit hospes.

Vespertarē, est vesperum fieri. § בָּהַרְבָּה herib. īwīp. GAL. Venir sur le vespre, & faire tard. ITAL. Farsi sera, annotarsi. GERM. Abend werden. HISp. Anochecer. ANGL. To wane evening or late. § Gell. lib. 17. c. 8. Taurus philosophus accipiebat nos Athenis ccena plerunque ad id diei, ubi jam vespereaverat: id enim est campus istic cœnandi frequens.

Vespertarē, Serum diei sit, ia tertii tantum personis. § בָּהַרְבָּה herib. īwīp. GAL. Venir sur le vespre, ou sur le soir, il se fait tard. ITAL. Farsi sera. GERM. Es wird abend oder spat. HISp. Hacerse tarde, anochecer. ANGL. To wane evening. § Terent. in Heaut. Et vespereascit, & non novetunt viam. ¶ Hinc Advesperascit, & Invesperascit. Liv. lib. 39. Jam invesperascet.

Vespertalis,

Vespertalis, c. & i. vespere, i. vespere. GAL. Dis soir, vespertinal, occidental, du costé où se couche le soleil. ITAL. Di sera, di vespro. GERM. Des abends. HISP. Cosa de la tarde. ANGL. Of the evening, west where the sunne goeth downe. } Solin. cap. 14. Igitur Macedoniam præcinctum Thracius limes, Meridiana Thessalica Epitomæ tenent, à vespere plaga Dardani sunt & Illyrii, qua Septentrione tenditur, Pæonia ac Paphlagonia proteguntur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.

Vesperies, Hispanæ citerioris oppidum, in tractu Vardulorum, ut scribit Plin. lib. 4. c. 20.

Vespérna, Cœna apud veteres dicebatur: nam (ut Festus inquit) cœna vocabatur, quod nunc est prandium. { deinceps. GAL. Le repas qu'on prend au soir, le souper. ITAL. Cena. GERM. Ein abendinal / nachtmahl. HISP. La cena. ANGL. The supper. } Vesperna autem, quam nunc cœnam appellamus: quod in convivium nonnisi adventante nocte inibant prisci.

Vespertilio, nis, masculini generis, incertæ naturæ est, est enim media cujusdam inter avem & murem speciei, ut mus alatus dici possit. ξηνων τοπελέφ. νυκτερις. GAL. Chauvesouris. ITAL. Vespertilio, nostola, grinapola, pipistrello. GERM. Ein flädermaus. HISP. Morciegal. ANGL. A batte or rerehouse. } Volat enim pennatis alis, sed inter volucres non est habendus, quod quatuor pedibus graditur, pullisque parit, non ova, quos & lacte nutrit. Dictus vespertilio, quod vespere se ad volatum proferat. Varró, Factus sum vespertilio, neque in muribus plane neq; in voluctibus sum. Vide Plin. lib. 10. c. 61. Per translationem etiā vespertilio dicuntur debitores, qui ære alieno obruti, interdiu domi delitescant metu creditorum, noctu tantum prodeentes. Vide Alciatum in libris prioribus Parerga.

Vespérugo, inis, Stella est eadem quæ & Vesper, & Hesperus, & Lucifer, & Venus dicitur. οὐρανός. Plaut. in Amph. Neque vespérugo, neque Vergiliæ occidunt.

Vespices, fruteta densa, dicta à similitudine vestis. Paul. apud Fest. Vespillo, nis, mascul. gen. Vilis cadaverum funerator: ira dictus quod vespertino tempore mortuos efferre soleret, qui funebri pompa propter inopiam non poterant efferti. { ex opere. GAL. Fossayeur, qui porte & met les corps en terre. ITAL. Sepelitore di morti. GERM. Ein Leichen gesher der die abgestorbenen zu abend auf den heusern trete. HISP. El que enterra muertos de noche. ANGL. A burier of the dead. } Unde & funera à funeralibus dicti autumat Donatus: quia noctu efferauntur ob saecorum celebrationem diurnam. Martial. lib. 2.

Qui fuerat medicus, nunc est vespillo diaulus:

Vespillones, fossarij, qui mortuos sepeliunt. Tertull. de Pallio: Vespillo, Leno, Lanista tecum vesiuntur. Vox frequens. Cerd. Vesprium, V. s. V. E. Hungariæ, sub A. Strigoniensi.

VESTA, Saturni filia ex Ope, quæ & pro terra quandoque sumitur, eo quod rebus omnibus terra vesciatur, seu quia vi sua sit, i. s. Ovid. lib. 6. Faſt.

Sicut vi terra sua: vi stando Vesta vocatur.

Nec desunt qui & i. s. nomen hoc deductum velint, aspiratio ne in consonantem mutata: ut Venetus pro Henetus, Velia pro Heilia. Cui sententia subscripta & Cicer. lib. 1. de natur. deorum. Vestæ (inquit) nomen sumptum est à Græcis. Ea est enim, quæ ab illis i. s. dicitur, visque ejus ad aras & focos pertinet. Interdum ponitur pro igne. UNUS esch. } Ovid. 6. Faſt.

Nec tu aliud Vestiam, quam vivam intellige flammam,
Nataque de flamma corpora nulla vides.

Iure igitur virgo est quæ semina nulla remittit.

De Vestæ igne, & quomodo extinctus rufus accenditur. Plutarch. in Numa. Item Vesta ignis & Terra: ejus templum rotundum. Ibid. Et cur ignis colitur. Plutarch. in Camill. Veteres autem duas esse Vestes affirmabant: Unam, Saturni matrem: alteram, ejus filiam, de qua Ovid. 6. Faſt.

Ex Ope, lunonem memorant, Cereremque creatas

Semine Saturni: tertia Vesta fuit.

Confundunt tamen has Poëtæ alteram pro altera pónentes. Id tamen observandum est, quum Vestam pro Terra accipiunt, de matre Saturni id esse intelligendum: quando verò virginem nominant, de filia ejus esse intelligendum, quam ignem esse voluere. Hanc unam ex diis penatibus esse volunt, quos Æneas in Italiam advenit. Virg. lib. 2. Aeneid.

Sic ait, & manibus vittas, V. stamque potentem,

Aeternumque aditis effert penetralibus ignem.

Cui sententia non obscurè adstipulatur & Livius, quum Vestæ sacra vetustissima esse assertit, & ab Albanis accepta: à Numa autem Pomilio primum Romæ instituta, multisque ceremoniis venerabiliora effecta. Primus enim ille sacerdotes ei sacravit, stipendiisque publico donavit, perpetuaque virginitate, aliisque ceremoniis venerabiliores effecti. Harum potissima cura erat, ut ignem perpetuum conservarent: qui si forte per negligentiam fuisset extinctus, nequam alio ex igne reparare fas erat, sed accensa per somites ex sole flamma, purus & cælestis ignis eliciebatur. Porro virgo Vestalis legebatur intra annum sextum suæ ætatis, & decimum: & triginta annos oportebat eam manere virginem, postea nubere licebat. Quod si interim forte stuprum commisisset, viva defodiebatur. Plutarchus in Numa. & Ovidius 6. Faſt.

Vesta antiquior, Saturni mater, terræ pates.

Vesta junior, Saturni filia, pates ignis: quæ prima extruere docuit.

Vestalis, e. ad Vestam pertinens.

Vestales virgines, quæ Vestæ sacris perpetuique ignis custodiæ erant dicatae, à Numa Pomilio primum instituta, ut est auctor Liv. 1. ab Urb. i. a. Cic. 3. de Leg. Virgines Vestales in urbe custodiunt, ignem foci publici sempiternam. Hinc illa Vestalium periphaxis apud Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

& quæ sine crimine castos

Perpetuas servant virginitate focos.

Vestalium sortitio. Sueton. in August. c. 31. Vestalis virgo, ascenso curru fratris injussu populi triumphantis, effectit ne Tribuni Calepini Pars I.

triumphantem fratrem impeditent. Idem in Tibur. cap. 2. Vestales se tandem fuerunt: unde legitur apud Sueton. in Augusto, cap. 101. testamentum Augusti fusile depositum apud sex Virgines Vestales: eorum primarum nomina & privilegia, Plutarch. Num. } Vestales ante sacra discunt, deinde docent. Senec. c. 29. de Vita beata. } Vestalis maxima quid agat Palilibus, vide apud Ovid. 4. Faſt.

VESTER, a. um, quod ad vos atinet. { opaing. GAL. Votre. ITAL. Vostra. GERM. Euer. HISP. Cosa vuestra. ANGL. Pertaining to you. } Virg. 3. Eclog.

Pierides vitulam lectori pascite vestro.

Ovid. 13. Metam.

— Crimen defendite vestrum.

Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Vestrum erit flagitium, pedes, si cecideris;

Ovid. 3. Faſt.

— Vestrum est dare, vincere nostrum est.

Genitivus pluralis est vestrotum. & syncope vestrum. Plaut. Aulii, sc. 1. a. 2. Uter vestrorum est celerior. Idem Men. sc. 1. a. 5. Vestrum patti filij quot eratis. } Vestri curam habeo, an vestrum & vestrorum, adi Gellium cap. 5. lib. 10. Vide & supra, Nostrum pro Nostris. Liv. lib. 10. bell. Punic. sub fin. Vestro odio pro vestrum, vel vestri, videtur dixisse, &c.

VESTRAS, atis, quod ex vestra regione est, aut patria. { opaing. GAL. De vostre pays, de vostre lignage ou secte. ITAL. Di vostro paese, lignaggio & setta. GERM. Der eweren einer. HISP. De vuestra parte o vando. ANGL. One of your country. }

Vestriū: Vestrius, vide Vestis.

VESTIBULUM, i. locus erat ante ædium januam, inter ædes ipsas, & viam relictus, cum in usum, ut qui ædium dominum salutatum venissent, neque in via starent, neque in ipsis essent ædibus. { כְּלֵי שָׁלָם. טַבְדּוֹת וְטַבְדּוּלָא. GAL. L'entrée d'une maison, vestibule. ITAL. Entrata della casa. GERM. Ein vorschopff/oder vorhoff. HISP. El portal suera de casa. ANGL. A porch before a door, an entrie. } Plaut. in Mostell. Viden' vestibulum ante ædeis hoc, & ambulacrum cuiusmodi sit? Senec. cap. 10. de consol. ad Marc. Atria ampla, & vestibula referta clientum turba. Dicta sunt autem Vestibula à Ve, & stinde, quod multum in iis staretur. Ve enim, sive Ve, particula augende rei valer, ut docet Gell. cap. 12. lib. 5. Nam qui domos amplas antiquitù faciebant, locum ante januam reliquebant, qui inter fores domus, & viam medius esset, in eo loco qui dominum ejus domus salutatum venerant, priusquam admitterentur, consisterent. A qua statione, & quasi constabulatione Vestibula appellata sunt spatha, in quibus multum staretur ab advenientibus, priusquam intromitterentur in domum. Alij Vestibulum à Ve privativo deduci volunt, referentes non ad eos qui adveniunt, sed ad eos, qui in domo commandant; quoniam illic nunquam consistant, sed solum transitus causâ ad hunc locum veniant execundo, seu redeundo: ut sit vestibulum, non stabulum: sicut Vesanus, non sanus. } Potest etiam dici Vestibulum prima pars januæ, quod januam vestiat: vel (ut Ovidius ait) à Vesta, quod ea potissimum pars in ædificio sit Vestæ consecrata: sicut culina diis penatibus: & maceris, quæ ambit domum, Herceo lovi, singula enim domus sacrata sunt diis. Ex hac opinione nata fuit olim consuetudo, ut novam nuptram mariti domum ingrediente nefas putaret limen pedibus contingeret. Idem lib. 4. Faſt.

Hinc quoque Vestibulum dici reor, unde precamur,

Quam famur Vestam, que loca primi tenet.

Vide Gell. lib. 16. c. 5. Vestibulum Siciliæ pro ingressu. Cicer. 7. Verr. Monimentum sceleris audaciaque sue voluit esse in conspectu Italiae, vestibulo Siciliæ prætervectione omnium, qui ultrò citroque navigarent. } Vestibulum & aditus ad rem aliquam. Idem in Orat. Vestibula nimis honesta, aditusque ad causam faciet illustres. Quint. lib. 1. c. 5. Ex quibus si quis erit planè impolitus, & vestibulum modò artis hujus ingressus, &c.

Vesticeps, Pubes, quemadmodum qui pubes non est, Investis appellatur. { ρυγίς, γενετής, ο αύτις γενετής. GAL. Aqui la barbe commence à venir. ITAL. A cui la barba commincia à venire. GERM. Bart fähig/dem der bart fähig steht. HISP. El mancebo que comienza à barbar. ANGL. Whou bearde beginneth to grow. } Gell. lib. 5. c. 19. Sed arrogati non potest, nisi jam vesticeps.

Vesticontubernium, ii, verbum junctum est de contubernio sub eadem veste. Petronius Arbiter, Quid vesticontubernium fatis?

Vestifluus, cui vestis ad talos desfluit. Ausonius, in Monosyll.

Iam pelago volitat mercator vestifluus ser:

aut, ut alij manuscripti libri testantur.

Vellere depeccit memoria vestifluus Ser.

VESTIGIUM, i. Pedis impressio id est, signum quod à pede relinquitur. { תְּמִסְדָּה בְּקֶשֶׁת צָרָחַ midrach. Τρύπη, στράχ. GAL. Vestige, pas, os trace, la marque du pied. ITAL. Vestigio, segno che lascia il piede à piedata. GERM. Ein fußriss/fußtrappe. HISP. El rastro, la rada. ANGL. A footslope, or print of a foot. } Sic dictum ut quibusdam placet, quod agatur insistendo viæ. Livius lib. 6. ab urbe, Propè in vestigiis sequi. Idem 7. dec. 4. Vestigia ingredi. Suet. in August. c. 28. In vestigio suo mansura fundamenta. Velleius, Vestigio non recedere. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Donec persecutus ero vulpem vestigis (sup. Hominem investigabo.) Virg. lib. 4. Georg.

Et gradiens ima vertit vestigia cauda.

Ponitur quandoque pro ima parte pedis. Idem lib. 5.

— vestigia prima

Alba pedis, fronteque ostentans ardus albus.

Per translationem ponitur pro quoque rei gestæ indicio seu signo. Cic. pro Font. Una tabula proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fonteio datam. Virg. 4. Eclog.

Pauca ramen suberunt prisca vestigia f. audie.

Omnibus vestigiis indagare aliquid, est ubique querere, & diligenter. Fallere vestigium, de loco lubrico dicitur. Ponere vestigia leviter, est ita progreedi, ut vix vestigia apparent, ut apud Tibull. lib. 4. Dicimus quoque insistere in vestigio, Imprimere vestigium, Facere

E E 2 vestigia

vestigia in aliquo loco. Quintil. Ut pes currentium etiamsi non moratur, tamen vestigium facit. Occumbere in vestigio, est statim eo in loco interfici, ubi ab Imperatore in acie collocatus fuerat. Ex vestigio proficisci. Gell. c. 10. lib. 3. Ex quo vestigio profecta luna, eodem redit. Item, Ite per vestigia divina, Senec. c. 17. al. 5. de cons. ad Polib. Vadentem per vestigia Gracchorum. Idem c. 16. de cons. ad Marc. vestigia nostra dignatae sequi Musæ (in exilium.) Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. 9. Vestigium corporis, est ipsius corporis impressio. Vestigium equi dicitur aliquando ipsius equi ferrea solea. Plin. lib. 18. c. 20. Vestigium equi excusum angula, ut solet plerunque, si quis collectum reponat, singultus remedium esse recordantibus, &c.

Vestigo, as. Quæro, quasi vestigia indago, investigo, per vestigo, inquiror. { וְשָׁמַן כְּהֹבֶה אֲרֵבָה. יְחִיאָה, שְׁנִיאָה, יְחִינָּהָרָה. GAL. Tracer, chercher diligemment. ITAL. Cercare, inuestigare. GERM. Dem gespur nachsuchen. HISP. Buscar por el rastro de pisadas. ANGL. To search, to tracer seek by the prints of the foote. } Cic. lib. 3. de Orat. Ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidio & delectatione vestiges. Virg. 7. Aeneid.

Quæ loca, quæ habeant homines, ubi mœnia gentis.
Vestigemus.

Cicer. 2. de Orat. Non & conjuncta quæremus, & causas rerum vestigabimus. Virg. 6. Aeneid.

Ergo altè vestiga oculis, & ritè repertum
Carpe manu.

¶ Hujus composita sunt. Investigo, & per vestigo, quorum significata explicantur suis locis.

Vestigatör, verbale, Venator, à vestigiis ferratum dictus, ut auctor est Varr. 4. de lingua Latin. { וְשָׁמַן כְּהֹבֶה אֲרֵבָה כְּהֹקֵר. יְחִיאָה, שְׁנִיאָה, יְחִינָּה. GAL. Traceur, braconier, chassieur, veneur. ITAL. Investigatore, cacciatore. GERM. Ein jäger so dem gespur nachsucht. HISP. El que busca por el rastro, caçador. ANGL. He that searcheth by the prints of the foote. Columell. lib. 9. c. 8. Nam statim sono territum, vel in fructice, vel in editiore sylva fronde consideret, vel à vestigatore præparato vase reconditur.

Vestini, συνισσοι. Populi Italiz inter Picenos, Sabinosque, quorum meminit Plin. lib. 3. c. 5. & 12. Apud hos olim laudatissimi siebant casci. Mart. lib. 13.

Si sine carno voles jentacula sumere frugi,
Hac tibi Vestino de grege massa venit.

Vestis, is, A velando, quod corpus velet: seu à vellere, quod est universæ ovis lana. { וְשָׁמַן כְּהֹבֶה אֲרֵבָה סִימָלָה שְׁלָמָה. GAL. כְּהֹבֶה, מְכֹבֶה. GAL. Vestiment, habillement. ITAL. Vesta. GERM. Ein Kleid. HISP. Vestidura. ANGL. A garment or vesture. } Et est generale nomen, quodvis significans indumentum, tam virile, quam muliebre, quo continentur omnia lanea, linea, serica, bombycina, quæ induendi, præcingendi, tegendi, amiciendi, insternandi, accubandive causa apparata sunt, & quæ accessionis jure cedunt, cujusmodi sunt instictæ, picturæ, clavique quæ vestibus insuuntur. Cic. 7. Verr. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alijs purpuram Tyriam, thus atque odotes, vestemque lineam, gemmas alij, & margaritas. Quintil. lib. 11. c. 1. Monilia & margaritæ, vestis longa, sunt ornamenta femininarum. Virg. 1. b. 9. Aeneid.

Dives equum, dives pictæ vestis. & auri.

Cicer. 2. Philipp. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, preciosa vestis, multa & lauta supplex, & magnifica, multis locis, &c. Catull. ad Ornatum,

Mollis sub teste locatum (malum.)

Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Contempla satin' hæc me vestis deceat. Ovid. 13. Metam.

Vestemque manu diduxit.

Ibid.

deceperat omnes,

In quibus Ajacem, sumpta fallacia vestis.

Plaut. Prolog. Capt. Inter se commutant vestem & nomina. Velleius, Mutata veste, & habitum dissimilem fortunæ suæ indutus. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Emi virginem, vestem aurum. Fulget vestis, Tibul. lib. 4. Nitescit. Ovid. 6. Fast. ¶ Veste candida reus Scipio uti non desit. Gel. c. 4. lib. 3. Vestis longa est foeminarum. Quintil. ¶ Vestes barbaricæ, i. Phrygia (unde & barbaricæ in jure civili, & acupictæ. Lucret.

Iam tibi barbarica vestes, Melibæaque fulgens.

¶ Ponitur interdum vestis pro barba virilior. Virg. 7. Aeneid.

Auroa casaries illis, atque aurea vestis.

Ubi Servius, Vestis, hoc est, barba: unde è contra investes dicimus imberbes: unde est,

Tunc mihi prima genas vestibat flore juventa.

Lucr. lib. 5.

Nec minus incerto den es cadore imperat atas.

Tempore, & impubem molli pubescere veste.

Veste, hoc est, pilo & lanugine seu prima barba. ¶ Vestis item pro leberide, id est, spolio serpentis. Lucr. lib. 4.

& item quum lubrica serpens

Exxit in spinis vestem.

Vestes scindere, frequens mos veteribus in perturbatione. Drus.

Vestificina, vestium confectio. Tertull.

Vestlo, is, ivi, itum. Vestem induo, tego, obduco, sepio. { שְׁלָמָה labásch. יְגַנְּעָה, יְדֻ�ָה, מְגִנְאָה, שְׁדִילָה. GAL. Vestir. ITAL. Vestire. GERM. Kleiden. HISP. Vestir. ANGL. To apparell, to put on a garment. } Plaut. in Casin. Vir te vestiat, tu virum desplices. Cicer. pro Sext. Rosc. Quasi verò nescias hunc ali & vestiri à Cælia, &c. Idem 2. de nat. deor. Primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit. Vestivit, id est, operuit, munivit, contexit, velavit. Columell. lib. 4. transstulit ad arbores, Ubi se frondibus vestierint, teneris caulibus, nec dum adultis, modus adhibendus est. Vestire agrum vineis, apud eundem lib. 3. c. 7. Vestire gramine ripas apud eundem lib. 8. c. 5. Vestiti montes sylvis, apud Livium 2. bell. Maced. Vestire parietes tabulis, Cicer. 6. Verr. Vestiti pilo, Plin. lib. 9. cap. 13. Vestita floribus terra, atboribus, frugibusque, &c. apud Cicer. 2. de

natur. deor. Plin. lib. 2. Epist. 17. Mortum morus, & frequens vestit, id est, contegit, ornat. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Quando te auratum & vestitam bene habet. Quintil. Rex quæ vestiuntur illo habitu. Idem cap. 9. lib. 2. Aridum (ingenium) alemus & quasi vestiemus, &c. ¶ Vestitus vestem. Plaut. Epid. — viden' beneficam? Sed vestita aurata ornamenta, ut lepidè, ut concinnè, ut novè? ¶ Genas vestitus, id est, barbatus. Senec. Hercule ΟΕταο, Nondum teneras vestite genas. ¶ Hujus composita sunt, Convestio, circumvestio, supervestio: quorum significata explicantur suis locis.

Vestitor, qui vestes facit, sartor, ἄνθετος. Lamprid. in Alex. Severo, Ita ut annonas non dignitates acciperent fullones, & vestitores, & pictores. Vestitus, us, Vestimentum, sive vestis. { שְׁלָמָה labásch נְבָדָה bégħedh. idem, יְכַנְּעָה, מְכַנְּעָה. GAL. Vestement. ITAL. Vesta. GER. Kleidung. HISP. Vestidura. ANGL. Apparel or rayement. } Haut. Amphitruo fio & vestitum immuto meum. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Me servire apud te saturum sumptu & vestitu tuo. Plin. lib. 8. c. 22. Vestitūq; in queru suspenso, tranare atque abire in deserta. Cicet. 1. de nat. deor. Reliquos deos ea facie novimus, qua pictores, factoresque voluerunt: neque solùm facie, sed etiam ornatu, ætate, vestitu. ¶ Orationis vestitus. Idem de clar. Orat. Concinnitas illa crebitaque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo confuerat, ornata non erat Montium vestitus densissimi. Idem 2. de nat. deor. Riparum vestitus viridissimi. Idem ibidem. Vir muliebri indutus vestitu. Idem ad Attic. lib. 1.

Vestimentum, i. Vestis, { שְׁלָמָה labásch נְבָדָה bégħedh. idem, יְכַנְּעָה, מְכַנְּעָה. GAL. Vestement, habillement. ITAL. Vesta, habito. GER. Ein kleid. HISP. Vestidura. ANGL. A garment or vesture. } Cic. pro Mil. Milo autem quum in Senatu fuisset eo dic, quoad senatus demissus est, domum venit, calceos, & vestimenta mutavit. Horat. 1. Epist. 18.

Vestimenta dabat pretiosa, &c.

Pkaut. Asin. sc. 1. a. 1. Nudo detrahere vestimenta, &c. ¶ Vestimentum aliquando Iureconsultis idem est, quod pannus, apertissime in l. vestimentum, ff. de auro & argento legat. Vestimentum, id est, quod detextum est, eti disiectum non sit, id est, si sit consummatum, quod in tela est nondum pertextum, vel detextum, contextum appellatur.

Vestiarium, ij. locus in quo vestes vel servantur, vel venduntur. { שְׁלָמָה אֲרֵבָה, יְגַנְּעָה, מְגִנְאָה, שְׁדִילָה. GAL. Garderobe, lieu à ranger habilemens. ITAL. Guarda vesti. GER. Ein Kleiderkast oder Kleidergaden / gewandtsamer. HISP. Lugar donde se ponen los vestidos para guardar o vender. ANGL. Whore clothes are kept, or set out to be sold a wardrobe. } Plin. lib. 2. 5. cap. 8. Vestiarium etiam contrateredines, ac noxia animalia amurea aspergi. ¶ Aliquando vestiarij nomine vestitus intelligitur: ιπλωματα, σωληνωσ. Col. lib. 1. cap. 8. Tantóque curiosior inquisitio patris familias deber esse pro tali genere servorum, aut in vestiaris, aut in exteris præbitis injuriosè tractentur. Senec. c. 8. de tranquil. Família vestiarium petit victumque. Vide in dictione Calcearium.

Vestiarium. Guilielmus Bibliothecarius in Stephan. VI. Quid mirum si vestiariorum gazas ablatas reperiit, qui sacraria perquiriens de pluribus donariis & Ecclesiæ ornamentiis parè nihil invenit. Anastasius de Severino. Sigillaverunt omne vestiarium Ecclesia, seu cimelia Episcopij, qua diversi Christianissimi Imperatores, seu Patricij & Consules pro redemptione animarum suarum beato Petro Apostolo reliquerant.

Vestis ludiaria, histrionis tunica. Ludij olim histiones dicebantur, erat etiam ludij gladiatores & bestiarij, Trebellius. Habuit proximè tuus libellus numerarius hoc nomen in indice ludiorum. Cerda.

Vestiaris, qui vestario praest, aut vestes vendit. { יְכַנְּעָה, מְכַנְּעָה. GAL. Faiseur ou vendeur d'habits. ITAL. Chi fa o vende vesti. GER. Ein gewandtmeyster oder ein kleider verkeuffer. HISP. El que haze o vende vestiduras. ANGL. A maker or seller of clothes. } ¶ Aliquando adjективum est: ut Vestiaria arca, apud Catonem lib. 11. in qua vestes reponuntur, & conservantur.

Vestispicæ, i. & Vestispicæ, Servus sive ancilla custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciat. { שְׁלָמָה אֲרֵבָה. GAL. Celuy ou celle qui garde les habits ou habillements, qui prend garde qu'ils soient nets & ne se gâtent. ITAL. Guarda vesti. GER. Einer oder eine so zu den Kleideren lugt, und die verwaltet. HISP. El que alimpia las vestiduras y las guarda. ANGL. He or she that keeps the wardrobes. } Plaut. in Trin. — ducitur familia tota, Vestispici, unctor, auricustos. Afran. Novina o inseitulam ancillulam vespere & vestispicam. ex Non. cap. 1. Item Varr. 1. 6. de L. Lat.

Vestiplica ancilla. Quintil. declam. 36. 3.

Vestitissimus, a. um. quod est optimè vestitum. Colum. lib. 7. c. 3. Id pucus quamvis ex omnibus animalibus vestitissimum, frigoris tamea impatientissimum est, de ovibus.

Vestilius, βίσιολος, mons Liguriæ juxta Alpes, inter ceteros clarissimus, ex cuius radicibus Padus erupit, teste Plin. lib. 3. c. 16. Virg. 10. Aeneid.

Ac velut ille canum mortuus de montibus altis
Aetus aper, multos Vesulus quos pinifer annos
Defendit.

Vesuntium, ij. & Vesontio, nis, GAL. Besançon. Burgundix comitatus urbs nobilissima quam medianam fecat Dubis fluvius.

Vesuvius. Vide Vesuvius.

Vetetris, is, Adject. trium generum, Senex, vetustus. { יְשָׁוֵת jašchén רְבָדָה battik ipi zaken שְׁוֹר jašchisch נְבָדָה kadhamon. γηραιος, παλαιος. GAL. Vieil, ancien. ITAL. Vecchio, antiquo. GER. Alt. HISP. Viejo, anciano. ANGL. Old, ancient. } Ennius,

Quum veter occubuit Priamus sub Marte Velasco.

Vetetris, & Veterimus Plaut. in Bacch. Senem illum ego tibi dedo veterorem, lepidè ut lenitum reddas. Trebat. Ciceroni, Pro nostro veterimo, verissimisque amore. Virg. 2. Aeneid.

Ingens ara fuit iuxtaque veterima laurus.

Tacit. lib. 5. Arsacem liberorum suorum veterimum imposuit, id est, maximum natu. CIC. de Amicitia, Veterima quæque fuit ea vina,

vina, quæ veteratæ ferunt) esse debent suavissima.

Veteramenta, Veteramentarius, Veteranus, Veterator, Vide *Vetus*.

VETERINVS, a, um, adjectivum: ut, Veterina animalia. { ζων φορθός.

GAL. Chevaux, ou mules, ou autres bestes de charge. ITAL. Ogni bestia da soma, come caralli, muli, asini, & simili. GERM. Lastbare thier soman brüchtließt alerley bürde zutragen. HISP. Qualquier bestia para cargar. ANGL. That carieth or beareth burdens. Dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt. Ita dicta, quasi veterina, teste Festo, quod ad ventrem onus religatum gerant: vel potius à vehendo, quasi vehetina. Plin. lib. 11. cap. 46. Vngulae veterino tantum generi renascuntur. Festus, veterinam bestiam, lumentum Cato appellavit à vehendo. Legitur & veterinum substantivè, pro animali veterino: hoc est, vectura idoneo. ζων φορθός. Plin. lib. 11. c. 37. Aetas veterinorum, dentibus indicatur. Lucret.

— Veterino semino equorum.

VETERINARIUS, ij. qui Veterinorum curam gerit, & veterina dicit, qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. { κτλιατης. GAL. Muletier, palefrenier, mareschal. ITAL. Mulariero, palefreniero, marescalco. GERM. Ein der lastbare thier erhält oder führt ein seumer maulesel treiber. HISP. Albeitar de tales bestias. ANGL. He that letteth horses or mules to hire, or horse courser, hackneyman. Unde equos, mulos, asinos, meritorios vocamus. Colum. lib. 11. c. 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fessor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, cum etiam veterinarus, & probus pastor. Veterinarij item, medici sunt veterinorum, quos nunc vulgus Mare, calcos appellat, ιππεις, κτλιατης, Colum. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia sibi afferre vitiosa incrementa lingua, quas ranas veterinarij vocant.

VETERINARIUS, a, um, quod ad veterina animalia pertinet. { κτλιατης. GAL. Appartenant à bestes de charge. ITAL. Pertinente à bestie di soma. GERM. Das zu lastbaren thieren oder saumrossen gehört. HIS. Pertenciente à bestias de carga. ANGL. Belonging to carriage beasts. { ut, Medicina veterinaria, κτλιατικa, ιππεις. Columell. lib. 6. cap. 3. Quare veterinaria medicina prudens esse debet pecoris magister.

VETERINVS, i, morbus est nascens ex humoribus frigidis cerebrum infestantibus, memoriam simul & rationem tollens, inevitabilemque dormiendi necessitatem inducens. { λέθηψης. GAL. Lethargie, maladie, qui rend les gens endormis, & paresseux. ITAL. Infermità per troppo orio, aquale induce estremo sonno. GERM. Dieschlafssucht. HISP. Dolencia que hace mucho adormecer. ANGL. A drowsie disease engendering through idleness, a continual desire of sleeping. Plaut. in Men. Num cum veterus, aut aqua intercus tenet? Et quia hic morbus pigros homines facit, & ad negotia inutilis, quemadmodum sene & aus, ideo veterus quandoque pro pigritia ponitur. { תַּלְעָה חֲלָה שְׁלָחָה שְׁלָחָה שְׁלָחָה. GAL. Faillardise, langueur, paresse. ITAL. Dapocaggine, ardezza. HISP. Octosidad o pereza. Virg. lib. 1. Georg.

Nec torpore gravi passus sua regna vetero.

Cicer. lib. 9. Epist. Nisi ego cum tabernariis & aquariis depugnas sem, veterus occupasset civitatem. Quandoque pro nimia dormitione. Plin. lib. 8. c. 36. Primis diebus bis septenis tam gravi somno ulti premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant, tunc mitum in modum vetero pinguescent.

Vetera, vitia. Tert.

VETERONVS, qui vetero, hoc est, lethargo laborat, λύθρες. Per translationem tamen sumitur pro somnolento, & segni. { תַּלְעָה חֲלָה שְׁלָחָה שְׁלָחָה שְׁלָחָה. GAL. Endormi & appesanti, paresseux & faitard. ITAL. Addormentato, tardo. GER. Schläferig. HIS. Adormecido, ocioso, perezoso. ANGL. That hath a drowsie disease and sleepeth much. Ter. in Eunuch. Hic est veterus, victus, veterosus, senex. Quo in loco idem in Eunuch. vocat veteronosum, quod tardus esset, & segnis, ac si veterum pataretur. Senec. Epist. 8. 3. Veteronissimum artificium Dialecticorum, &c. Cato vero Veteronosum appellat hydropicum, quoniam inquit, Veterosus quam plutinum bibit, tam plutinum sit.

Vetero, Vide *Vetus*.

VETO, as, ui, tnm, Prohibeo, absterreo, interdico, & impero ne quid fiat. { γαν μανάθ chalāh καλά chalá. GAL. Defendre de faire quelque chose, prohiber. ITAL. Vietare, prohibere. GERM. Verbieten, wehren. HISP. Vedar. ANGL. To forbid. Liv. lib. 2. Illi vici ira veteræ reddi. Terent. in Phorm. Aruspex vetuit ante brumam aliquid novi Negotij incipere. Cæsar 2. bell. Gall. Et quod ab opere singulisque legionibus singulos legatos Cæsar discedere, nisi munis castris, veteruerat. Cic. 5. Verr. Vetat te Volcatius tuæ tuorūmque deliciae, mentionem mancipis facere, Virg. 1. Eneid.

Quippe vetero fatus.

Horat. 1. Serm.

— ridentem dicere verum Quid veter?

Virg. 10. Eclog.

— non me ulla vetabunt

Frigora Parthenios canibus circumdare saltus.

Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Hoc (nempe argenti spes) me vetat vim facere. Idem Cure. sc. 2. a. 1. Si lubet, neque veto, neque jubeo. Potentior lex & magistratus qui verat, quam qui jubet, vel permittit: quia in vetante pena est: Quint. Declamat. 374. Legitur etiam præteritum vetavi, & supinum vetatum. Pers. Sar. 5.

Excepto siquid Masuri rubrica vetavit.

Quo tamen in loco nonnulli Novavit, legendum contendunt. A vetero, quamvis supinum faciat veterum, participium tamen futuri temporis deducitur veteratus, non veterus. Item verbale veteratio, non veterio, authore Valla lib. 1.

VETANS, antis, participium. { γαν μινεδ. καλβ. GAL. Qui defendet & prohibe. ITAL. Chi prohibisce & vieta. GERM. Verbietend, wehrend. HISP. Que vedat, vedador. ANGL. That forbiddeth. Cæs. 2. de Legibus, Ita principem legem illam, & ultimam, mentem esse dicebant omnia ratione aut cogentis, aut vetantis Dei.

VETATVS, præteriti participium. { γαν μινμάθ καλά chalā. καλύτης, Calepini Pars 11.

γαν μινμάθ. GAL. Prohibet, defendit. ITAL. Vietato. GERM. Verboten, Hisp. Vedado. ANGL. Forbidden. Virg. 6. Eneid.

Hic thalamum invasit nata, vetero que hymenæos.

Ovid. 2. Metam.

— veito tentarunt aquore tingi.

Horat. 1. Carm. Ode 3.

Audax omnia perpeti

Gens humana ruit per veterum nefas.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

— ob artes

Quas ratus es veteros folitisasse toros.

¶ Votum pro veteram videtur dixisse Plaut. in Asin. sc. 1. a. 3. licet Nonius aliter exponat.

VETITUM, i, substantivum, Prohibitum. { γαν μινμάθ. τὸ καλύτης, τὸ ἀπυγρέσθι. GAL. Chose defendue. ITAL. Cosa vietata. GERM. Ein verbott. HISP. Cosa vedada. ANGL. A thing forbidden. Virg. 10. Eneid.

Qua contra veteram discordia?

Ovid. 3. de Arte amandi,

Nitimus in veterum semper, cupimusque negata.

VETONES, Hispanæ citerioris populi, inter Tagum & Diriam amnes siti, Carpetanis ad Occasum proximi: à quibus herba nobilissima, quam Græci κήπον vocant, Vetonæ sive Betonæ nomen accepit. Vide Plin. lib. 2. c. 3. & lib. 4. c. 20. & 22. & lib. 25. c. 8. Nonnulli etiam Vetonæ vocant geminato et, quidam etiam Vetonæ: ut apud Lucan. lib. 4. Vetonæque leves, &c.

VETONICÆ, Vide Betonica.

VETULONIUM, οὐρανίων. Ptolemæo, sive Vetulonia, &, Urbiuum Hetturiz, quum Maonij eam obtinerent, caput: cuius meminit Silius lib. 8.

Maonique derus quondam Vetulonia gentis.

Plin. lib. 2. c. 103. Vetulonios appellat, Patavinorum (inquit) aquis calidis herbæ innascuntur virentes, Pisaniorum ranæ, ad Vetulonios in Hetruria non procul à mati, pisces.

VETULONIENSIS populi, Vetuloniam incolentes, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Veturum, Mamurrium, Plutarch. in Numa.

VETERVS, eris, omnis gen. olim Veter. Antiquum, & multorum annorum mensium, aut dierum significat, secundum id, cui adjectum est. Vide supra, Veterior. { יְשֵׁבָה בְּתִימָן הַתִּיכָּה וְזָקֵן וְיַעֲשֵׂה יְשֵׁבָה בְּתִימָן. καδημών. νεωνες, ἄγες. GAL. Vieil, ancien. ITAL. Vecchio, antiquo. GERM. Alt. HIS. Viejo, anciano. ANGL. Old, ancient. Plaut. in Tusc. Vetus est materia. Cæs. lib. 5. de bell. ciu. Veteris homo potentiss. Cicer. pro Cæsin. At vero hoc quidem jam veterus, & majorum exemplum multis in rebus usitatum. Quidam dici putant, quasi veterus: hoc est, sine vi, ætas enim debilitat vires, Alij à vs, pro valde, & ætas, id est, ab ætatis magnitudine: Ve enim particula augenda rei valet, ut docet Gell. 5. lib. 16. & 12. lib. 5. Et plerunque in laude ponitur. Vnde dicimus, Apud veteres: eos videlicet auctoritatis plenos significantes. Item Vetus Falernum, quod per ætatem vires acquisivit, & Vetus Urbs, pro Roma, apud Suet. in Ner. c. 16. Interdum ad vituperationem refertur, & pro carioso, seu rancido ponitur, proque eo quod ætate jam deterius est effectum. Terent. in Andr. — sed qui malevoli Veteris Poëtae maledictis respondeat. Vetus adagium, veterus verbum, id est, jam diu usurpatum, & à veteribus etiam dictum. Plaut. in Amph. Vetus est adagium, famæ & moræ Bilem in namsum conciunt. Terent. in Adelph. Nam veterus verbum hoc quidem est, Communia esse amicorum inter se omnia. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 1. Ex hoc sepulcro vetero viginti minas effodiunt. (id est, ex hoc rancido, sicutio sene.) Rursus ibid. sc. 1. a. 2. Ad oppidum hoc veterus exercitum obducant (id est, senem.) Apud Tibullum vero,

— Veteres mutare figuræ,

(id est, priores.) Cornel. Fronto, inter antiquum, & veterus, ita distinguit: Vetus est, inquit, quod est multorum annorum: Antiquum, quod excessit patrum memoriam. Plaut. Prolog. Amph. Veterem atque antiquam rem novam ad vos proferam. ¶ Ius tenere, Gell. 12. lib. 13. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Veteris veteri (vini) cupida sum. Item, Sub veteribus Romæ locus. Suet. in Aug. c. 100.

VETULUS, diminutivum. { ρινα jaschén pny battik ḥpi zakén וְיַעֲשֵׂה יְשֵׁבָה בְּתִימָן καδημών. יג'όνος. GAL. Vieillard, vieillot. ITAL. Vecchietto. GERM. Simlich alt, altecht. HIS. Viejecillo. ANGL. Somerohome old. Plaut. in Epid. Quales volo veteros deos. Horat. 4. Carm. Od. 13.

Servatura diu parem

Cornicis vetula temporibus Lycon.

Arbor vetera. Cicer. 5. de fin. Itaque & vivere vitem & mori dicimus: arborēmque & novellam, & vetulam: & vigere, & senescere. Equus veterulus. Idem de Amic. Num quando amici novi digni amicitia; veteribus sint anteponendi, ut equis veteris teneros anteponere solemus. Falernum vetulum. Catul. Epigr. 24.

Minister veteri puer Falerni.

Vinum veterum, Columell. lib. 10.

Brachia jaſtantes vetulo marcantia vino.

VETUSTUS, a, um, antiquus, priscus. { יְשֵׁבָה בְּתִימָן καδημών. ἄγες. GAL. Vieil, ancien, antique. ITAL. Vecchio, antiquo. GERM. Alt. HIS. Viejo, anciano. ANGL. Old, ancient. Plaut. in Epid. Megi mihi vetustum hospitium est. Idem de clar. Orat. Sed multo tamen vetustior, & horridior ille, quam Scipio. Ovid. 2. Fasti.

Tybris doce verum, tua ripa vetustior urbe est.

Virg. 2. Eneid.

Est urbe egressis tumulus, templamque veterum.

Deserta Cereris, juxta antiqua cupressus

Relligione patrum multos servata per annos.

Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Ut veteris veteri (vini sup.) cupida sum. Plinius lib. 25. cap. 1. Vt Aeschylus è vetustissimis in Poëtica refertam Italianam herbarum potentia proderet. Tacit. lib. 2. Qui Venonem

EE 3

veterissimum

Vetustissimum liberorum ejus accidit, hoc est, maximum natu. Vetus, adverb. Antiquè. { ἀρχαῖος. GAL. Anciensem. ITAL. Anticamente. GERM. Von altem hdt. HISP. Vieja y antiquamente. ANGL. Ancient, y Plin lib. 27. cap. 7. Vetustissime in usu est, hoc est, diutissimè conservatum in usu est.

Vetus, atis, Antiquitas. { קָדְמָה kadmáh. ἀρχαιότης. GAL. Vieille, ancieneté. ITAL. Vecchiezza, antichità. GERM. Die älte. HISP. Vieja. ANGL. Ancientie, oldness, eldertime. Plin. lib. 27. c. 7. Nix vetustate rubescit. Liv. 10. ab Vrbe, Nec quidquid quoquo anno actum sit in tanta vetustate non rerum modò, sed etiam auctorum, digerere possit. Cicer. de Amicitia, Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.

Cuncta potest igitur tacito pede lapsa vetustas,
Praterquam curas attenuare meas.

Quintil. Vetustatem perferre dicuntur auctores qui ad nos pvererunt. Ovid. 5. Metam.

Tempus edax rerum, tûque invidiosa vetustas
Omnia destruit, vitiataque dentibus avi
Paulatim lenta consumiu omnia morte.

Vetustesco, is, sive Vetustisco, ut legitur apud Nonium cap. 5. n. 20. In veterasco, vetustatem acquiro. { पन्य बात्हाक चल्ल बालाह. मुदाविष्य. GAL. Envieillir. ITAL. Invecchiare, dévenir vecchio. GERM. Alten / alt werden. HISP. Envejecerse. ANGL. To waxe old or ancient. { Colum. lib. 1. c. 7. Apothecæ recte superponuntur his locis, unde plerunque fumus eorum exoritur, quum vina celerius vetustescunt, quæ sumi quodam genere præcocom maturitatem trahunt.

Vetero, as, vetustesco, vetustatem acquiro. { पन्य बात्हाक चल्ल बालाह. मुदाविष्य. GAL. Envieillir. ITAL. Invecchiare. GERM. Alten / alt werden. HISP. Envejecer. ANGL. To waxe old. { Cels. lib. 3. cap. 12. In his autem feribus quæ veteraverunt, utilis famæ non est. ¶ Hinc compositum Invetero, & augmentativum Veterasco, quæ sunt ejusdem significationis. Colum. lib. 2. c. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas. ¶ Ab hoc fit Inveterasco quod est valde vetus sio, seu valde in consuetudinem venio. ¶ Nigidus differentiam ponit inter Vetustescere & Veterascere: quod quæ vetustate deteriora fiunt, veterascere dicantur; veterascere, quæ meliora, ita refert Non. in Congerie veterum Grammaticorum. Col. verò lib. 6. docet veterascere, seu inveterascere, non semper in melius dici: cuius hæc sunt verba, Sed si jam inveteraverit morbus, vehementioribus est opus remediis.

Veterasco, veterascis, Vetus sio, vetustatem contraho: quod vetustescere dicimus. { पन्य बात्हाक चल्ल बोलाह. मुदाविष्य. GAL. Envieillir. ITAL. Invecchiare. GERM. Alten / alt werden. HISP. Envejecerse. ANGL. To waxe old. { Colum. lib. 2. cap. 14. vel 15. ut suprà in verb. Vetero. Aptior tamen est surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere.

Veterator, is, Homo veteris astutus, ut inquit Donatus, & in omni recallidus: à multarum rerum gerendarum vetustate. { מָרְאֵת harum. מִלְבָד, מִלְבָד, מִלְבָד. GAL. Fin, cauteleux & rusé de long temps. ITAL. Graita vecchia, trincato, scelerato, castivo, tristo, dim. bello. GERM. Ein alter schaetz der alheit arglistig gerodsen ist / und nicht darinn beharrt. HISP. Astuto, malicioso, engañoso, envejecido en su arte. ANGL. An old crafty knave, long acquainted and neezed in falsehood. { Terent. in Heaut. Idem istuc mihi venit in mentem. C. veterator. Idem in Andria, Quid hic vult veterator sibi? ¶ Veterator, inquit Budrus, est qui diuturna ac multiplici, & sapè commutata servitute astutus & vafer evasit: quod genus servorum olim minori erat in pretio quam novitiorum: unde ab Aedilibus præceptum erat, referente Ulpiano, ne veterator pro novitio veniret. ¶ Veterator & ad liberos homines transfertur, pro eo qui in quovis instituto astutia plurimum pollet. Cic. lib. 2. de fin. Acutum, versutum, veteratorem facile ut excogiter quomodo occulte sine teste, sine ullo concio fallat. Gell. lib. 3. c. 1. Videbatur esse in literis veterator. ¶ Veterator advocatus dici hodie potest, non qui diu, ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambigiosas fugitandi ludificationes, omnes prehensiones nexisque lubrici litium certaminis tenet, qui in anticipi forensium salebrarum Marte bellissimè insidias disponere, atque etiam providere novit: sed as propriè (ut uno verbo absolvam) qui eam se artem scire, atque exercere profiteretur, qua causa inferior, superior evadere, vel reclamante æquo bonoque possit. Bud. in Pandect.

Veteratōlis, a, um, Subdolus, impostor, vafer, astutus. { מָרְאֵת harum. מִשְׁבָּד, מִשְׁבָּד, מִשְׁבָּד. GAL. Cauteleux, fin, rusé, fourbe, trompeur. ITAL. Ingannatore, astuto. GERM. Arglistig / vol lang genübes bestreng. HISP. Engañador, astuto. ANGL. Guifull, subtil, volit. { Cic. in Verr. Nihil ab isto teatum, nihil veteratorum expectaveritis: omnia aperta, omnia perspicua reperientur.

Veteratōlē, adverb. Astutè, callidè, malitiosè. { מָרְאֵת. GAL. Par ruse, & finesse, malicieusement, par surprise, & de mauvaise soy. ITAL. Astutamente, con cautele. GERM. Arglistiglich. HISP. Engañosamente, cautelosamente. ANGL. By deceit, lik an old foxe. { Cic. in Oratore, Ille enim summissus: quod acutè, & veteratoriè dicit &c.

Veteratōrix, icis, femina in astutiis, & fraudib⁹ exercitatissima. { יְרוּתָה harummah. מָרְאֵת. GAL. Une vieille rusée.

Veteramenta, vetera coria. κεντύμητη, παλιμπητη, μωρόσα. Hadr. Junius Nomenel.

Veteraria, videtur Senec. vocare apothecas frugum veterum, Epist. 155. Alpice veteraria nostra, & plena multorum seculorum vindemiis horrea. Alij legunt ventaria, sed nullo sensu.

Veterāmēntārlis sutor, Calcearius, qui veteres calceos reficit. { שָׁוָרְתָּן, שָׁוָרְתָּן, seu שָׁוָרְתָּן. GAL. Saverier. ITAL. Ciabattino. GERM. Einschuhblätzer. HISP. El remendón de zapatos, zapatero de viejo. ANGL. A souter or cobler. { Eaque forma dicitur veteramentarius, qua ab armamento armamentarius, à ferramento, ferramentarius. Sueton. in Vsel. Cassius severus, nec minus alijs, eundem & sutorum veteramentarium prodiderunt.

Veterānūs, a, um, Vetus. { יְרוּתָה. GAL. Vieillard, ancien. ITAL. Vecchio, veterano, pratico. GERM. Alt. Hisp. Viejo, anciano, ANGL. Old, ancient. { Liv. lib. I. bell. run. Pœnum hostem veteranum, trium & viginti annorum militia durissimas inter Hispanas gentes semper victorem. Unde veterana mancipia, quæ à novitiis distinguuntur. Veterana sunt quæ anno continuo in Urbe servierunt: novitia autem quæ anno nondum servierunt, ut ait Martianus in leg. interdum, ff. de Publicanis & vecigalibus. ¶ Veterani milites, qui multis annis stipendia fecerunt, & diurno usu in re militari sunt exercitati. Budæus in libro de ase, ex auctoritate Taciti, ostendit eos propriè dictos esse veterans, qui stipendia quidem legitima consequant, adhuc tamen sub vexillo continebantur, quoad militiæ præmia, coloniæque acciperent, ab omni interim onere immunes, præterquam propulsandi hostis. Stipendiorum autem legitimorum tempus non semper idem fuit. Constat enim quosdam tricena, alios quadragena impletæ stipendia. Sub initium autem principatus Tiberij, suborta hoc nomine seditione in castris Panonicis, placuit, post senadæ stipendia milites exautorari, quatuorque post annos, antequam millionem adipiscerentur, sub vexillis retineri, indulgentiore militiæ genere: quo tempore Veterani dicebantur. Cic. 2. Tus. Ergo hæc veteranus miles facere poterit: doctus vir, sapiens facere non poterit. Cæl. lib. I. bell. Gall. Ipse interim in colle medio tripliæ aciem instruxit legionum quatuor veteranorum. Lucas. lib. I.

Quæ sedes erit emeritus? quæ rura dabuntur,

Quæ noſter veteranus aret.

Senec. c. 3. de cons. ad Helviam, Veterani cùm curantur, se præbent tacitos. Item, Veteranorum commoda, apud Suet. in Neron. c. 32. Item, Veteranæ legiones, Cæsar lib. de bell. civ. Veteranum pecus. Col. lib. 6. c. 2. Veñam ista sic agenda præcipimus, si veteranum pecus non aderit. Veteranæ vires dicuntur veteres, & antiquæ. Idem lib. 3. c. 15. Deinde eam velut veteranam vitam totam expatere, & ad unam materiam fitmissimam redigere.

Vetræ, Vide Ventræ.

VEXILLUM, i, Signum militare. { סְנָנוּס דְּגַהֵל. ozuon. GAL. Banniere, enseigne, eßengart. ITAL. Bandiera. GERM. Ein sendlin / panjer / feldzeichen. HISP. Bandera. ANGL. A flaghe, enseigne, or standered. { Cæs. 2. bell. Gall. Vexillum proponendum, quod erat insignè, quum ad arma concurri oporteret. Tacit. lib. 1. Postquam turbatum in castris accipere, vexilla convellunt. Cicer. in Orat. docet velum à vexillo factum, ut à paxillo palum, à taxillo talum, extritis tribus literis, gratia vitandi durioris soni. ¶ Vexillum autem continebat homines centum octoginta sex, teste Liv. lib. 8. ab Vrb. ¶ Vexillo signum dare, dictum postea Tuba. Cæs. lib. 2. de bell. civ. Et apertiū lib. 2. de bell. Gall. ¶ Vexillum flagitare dicuntur milites qui exautorari volunt. Tacit. Nocte concubia vexillum in domo Germani situm flagitare occupiant. Vide Vexillatio, ¶ Vexillum tollere, apud Cicer. in Philipp.

Vexillifer, Signifer, gestator vexilli, quem & Aquiliferum vocabant Romani. { סְנָנוּס ozuon. GAL. Pers' enseigne, guidon. ITAL. Banderaro, alfiero. GERM. Ein fenderich / panzerherr. HISP. Alferez. ANGL. That beareth à standerd.

Vexillarius, Signifer, qui vexillum fert. { סְנָנוּס ozuon. ozuon. GAL. Port' enseigne, guidon. ITAL. Banderaro, alfiero. GERM. Fenderich / panzerherr. HISP. Alferez. ANGL. That beareth à standerd.

Vexillatio, quid significet, declarat Vegetius lib. 2. c. 1. Equitum (inquit) alæ dicuntur ab eo, quod ad similitudinem alatum ab utraque parte protegant acies, quæ nunc Vexillationes vocantur, à velo: quia velis hoc est, flammulis utuntur. Suet. in Galba c. 20. Illud nimis admodum fuerit, neque præsentium quenquam opem Imperatori ferre conatum, & omnes qui accerterentur, sprevisse nuntium, excepta Germanicorum vexillatione, id est, cohorte militum, qui confessis emeritisque stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, usque dum commoda & agros acciperent. Vide Vexillum, Adrian. Turneb. eo in loco cohortem militum intelligit, qui emeritis stipendiis sub vexillo etiamnum habebantur. { אֶלְזָבָת, נִיאָן. GAL. Vne compagnie de gens de guerre étant sous une enseigne. ITAL. Compagnia de soldati sotto una bandiera. GERM. Ein fenderich knecht. HISP. Compañia de hombres armados so un alférez. ANGL. A bande of men of warre under one standerd. {

Vexo, as, Agito, molesto, perturbo, infesto, populor, diripio, & hue atque illuc distraho. { מְרַבֵּעַ בְּנָמָה בְּצָבָא בְּכָבָבָה בְּחִיכָּתָבָה חַמָּם בְּצָבָא schadhâdh sachâbh qâb gharâph. אֶלְזָבָת, נִיאָן, אֶלְזָבָת, נִיאָן. GAL. Vexer, tourmenter, harceler, tempéter. ITAL. Disturbare, molestare, noiare. GERM. Plagen / ebel bemühen / unruhig machen / verieren. HISP. Fatigar molestiar, enojar. ANGL. To vex, to torment, to trouble. { Tractum ob eo quod est vexo in quo inest jam vis quædam alieni arbitrij: non enim sui potens est, qui vehitur. Vexare autem vi atque motu proculdubio vastiore est. Nam qui raptratur, & hue atque illuc distrahitur (ut inquit Gell. lib. 2. c. 6.) vexati propriè dicitur: sicut taxare, pressius crebriusque tangere. Iactare, multò fusiū, largiusque jacere. Quassare etiam, quam quartæ, gravius violentiusque. Cicero. 2. Verr. Quam iste per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea restituì in antiquum statum nullo modo possit. de Sicilia loquitur. in quem locum Ascenius, nimirum Vexavit, ingentis calamitatis usum significat: nam & ipse supra sic air, Populatæ, vexatæ, funditus eversæ provinciæ. Virg. 6. Eclog.

Candida succinctam latrantibus inguina monstris
Dulichias vexasse rates.

Livius lib. 9. ab Vrb. Vexatum vulneribus agmen. Et Sueton. in Aug. c. 53. Vexatus in turba. Item, Vexata classis tempestate. Et Ovid. Eleg. 2. lib. 5 Trist.

itso vexatum induruit usu, &c. [corpus]
¶ Vexare nos dicuntur vitia, quia animatum jactant, distorquent, agitant, infestant. Salust. in Catil. At me, quum ab reliquis malis moribus dissi-

Silensitem; nihilominus honoris cupido eadem, quæ cæteros famam atque invidia vexabant. ¶ Hujus composita sunt, Devexo, & diverso, quorum significata vide suis locis.

Vexatio, nis verbale, Populatio, direptio, infestatio, afflictio, **וְעַזְבָּה** חֲנִיכָתָה עַצְבָּה הַרְשֵׁבָתָה hit Sabón macheó. **מְכֹאָב** macheó. **מְכֹאָב** מְכֹאָב, **מְכֹאָב**, **מְכֹאָב**, **מְכֹאָב**. GAL. Grief tourment, vexation. ITAL. Travaglio, travagliamento. GERM. Plagung, beleydigung. HISP. Enojo. Obra de molestar. ANGL. Grieve, sorrow, paine. ¶ Cic. in Cat. Tibi vexatio, direptio que sociorum impunita fuit ac libera. Idem 4. in Catil. Tum lamentationem matrum familiæ, tum fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium perhorresco.

Vexator, Infestator. **מְכֹאָב** מְכֹאָב, **מְכֹאָב** מְכֹאָב, **מְכֹאָב** מְכֹאָב. **מְכֹאָב**, **מְכֹאָב**, **מְכֹאָב**, **מְכֹאָב**. GAL. Qui tourmente. ITAL. Chi tormenta fieramente. GERM. Plager, der einem leyd und überreang antut. HISP. El que molesta cruelmente, y da enojo. ANGL. He that grieveth, or troubleth. ¶ Cic. de Aruspicum responsis. Tam crudelis mei, tam scleratus. Reipublicæ vexator esse potuisse?

V F

Vfens, vulgo Fanto, fluvius est juxta Terracinam, teste Plin. lib. 3. c. 5. qui labitur per Pontinas paludes, qui etiam Ufentum à quibusdam dicitur. Virg. lib. 7. Aeneid.

gelidusque per imas

Quarit iter valles, atque in mare volvitur Vfens.

¶ Vfens præterea Equicolarum dux fuit, qui quum Turno adversus Aeneam suppetias ferret, à Gya Troiano est interfectus, de quo idem Virg. lib. 7. C. 12. Aeneid.

Vfentinus, adj. ut, Vfentina tribus. Liv. 9. ab Vrb. Duæ Romæ additæ tribus, Vfentina, ac Falerina.

V I

Via, fluvius Gallæcorum, Lucensium, in citeriori Hispania, non procul ab Orubio promontorio in Oceanum Occidentalem sese exonerans, autore Ptol. lib. 2. c. 6. & Pompon. lib. 3.

Vix, æ, Dimidius actus, qua potest ire vehiculum. Dicta est via, vel ab eundo, quasi ia, vel à vehendo, autore Varrone, primùm ueha, & tum deinde Via. ¶ **דֶּרֶךְ** **דֶּרֶךְ** **דֶּרֶךְ** **דֶּרֶךְ** halichâh. idos. GAL. Vvoy, chemin, rûe. ITAL. Via, strada. GERM. **Đ**in rodg/stræß. HISP. El camino, à la calle. ANGL. The way. ¶ Via (inquit Paulus Iureconsultus) constitui, vel latior octo pedibus, vel angustior potest, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui iter fit, non via. ¶ Abusivè tamen sumitur pro omni loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quum de via vocassent. Terent. in Eunuch.—haud convenit, Una ire amicam cum Imperatore in via. Horat. 1. Serm. Sat. 9.

Ibam forte via sacra sicut meus est mos.

Virg. 2. Aeneid.

Obsedere alijs telu angusta viarum

Oppositi.

Plaut. Pseud. sc. 4. a. 4. Ire hac triumphi ad cantharum recta via. Ibidem sc. 2. a. 2. Ut veni, lassus de via, volo me curare. Ibid. sc. 5. a. 1. Ibi obsepta est via. Idem Curcul. sc. 3. a. 2. De via secedite. Idem Menach. sc. 3. a. 4. Ut me defendes, eam affectas viam. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Eam si in via publica conspexero. Idem Curcul. sc. 2. a. 2. Date viam noti, ignotique, qua fugere licet. Idem ait Aulul. sc. 2. a. 3. Idem ibid. sc. 5. a. 2. Egomet mecum cogitate inter vias occæpi. Idem Milit. sc. 6. a. 2. Hic ad me recta haber rectam viam: alijs, recta adit via. ¶ Sistere in viam, vide Sisto. Item, Ut publica via, sive incedere pro uti meretricibus, dixit Plaut. Curcul. sc. 1. a. 1. ¶ Ingressus est in viam, id est, recte narrare cœpit. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Et, Asin. sc. 1. a. 1. Rectam instas viam, (i. non erras: rem tenes; & dicas rem ut est.) ¶ Aliquando sumitur pro ipso actu eundi. ¶ **מְלָחָם** mahalâch. idom. ¶ Cic. 1. Philip. Quumque de via languorem, & mihi met dispercerem. Ovid. 2. Metam.

Auditaque via causa, non utile carpus,

Inquit, iter.

Cic. de senectute, Potest enim quicquam esse absurdius, quam quod minus via restat, eò plus viatici querere? ¶ Aliquando ponitur proportione, forma, modo, & instituto. Virg. lib. 4. Aeneid.

Inveni germana viam, gratare sorori.

Ibid. lib. 6. Aeneid.

Aut tu si qua via est, siquam tibi diva creatrix

Ostendit, &c.

Cic. 2. Verr. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim. Ter. in Heautontimorumen. Sed vi & via per vulgata patrum quotidie accusabam. ¶ Viarum quædam publicæ sunt, quædam vicinales, ut inquit Ulp. in tit. Nequid in loco publico, leg. 1. §. viarum 22. & §. 23. Publicas vias dicimus, quas Græci βασιλικαὶ, nostri Prætorias, Consulares, & Militares appellant. ¶ Vicinales sunt viæ, quæ in vicis sunt, vel quæ in vicis ducunt, (has quoque publicas quidam dicunt, ut idem Vlpian. tit. de loc. & itiner. publ. l. viæ vicinales.) Private sunt, quas agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi possunt, vel ea quæ sunt in agris, quibus imposta est servitus, ita ut ad agrum alterius ducat: vel ea quæ ad agros ducunt, per quas omnibus commeare licet, &c. ¶ Aperire viam est, ad veterem altitudinem, latitudinemque restituere. Purgare viam, id est, de via tollere quod superfluum est. Resicere viam dicitur, & qui aperi, & qui purgat, & omnino omnes qui in pristinum statum reducunt. Vlp. in l. Prator ait, ff. de via publ. ¶ Confiscere viam, est ire, peregrinari. idōver. Cic. de senect. Volumus sanè nisi molestum est tibi, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris, qua nobis quoque ingrediendum sit, istuc quo pervenisti, videre quale sit. ¶ Exigere viam dicuntur magistratus quæ vicinam cogunt munire suo sumptu viam domibus suis vel possessionibus adjacentem. Via prima. Plaut. in Mil. sc. 2. a. 2.—dummodo nunc prima via inducamus, vera ut esse credat, quæ mentitibit, id est, primq ipso congressu sive initio doli. ¶ In viam dare se, est committere se viæ. Invenire viam, est exitum reperire. Virg. 5. Aeneid.

Calepini Pars II.

Fata viam invenient, aderitque vocatus Apollo.

¶ Viam facere, apud Livium lib. 6. d. 4. est locum ubi non erat via aperire. idom. Viam munire est reficere, instaurare: non nunquam etiam lapidibus sternere, quod propriè sternere viam dicimus. ¶ **סְלָל** sal idom. ¶ Cic. pro Cäl. Perinde quasi Appius ille Cæcus viam munierit, non qua populus uteretur, sed qua posteri sui impunè latrocinarentur. Senec. Epist. 33. Uti via veteri & viam munire ¶ Ad viarum munitiones damnare, Sueton. in Calig. c. 27. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Intercludito inimicis commeatum, tibi muniri viam. ¶ Viarum stratura ad Quæstores pertinet. Idem Sueton. in Claud. cap. 24. ¶ Munire viam per translationem, pro eo quod est, compendiariam rei alicuius rationem præmonstrare. Quintilian. Propterea quod plurimi autores quamvis eodem tenderent, diversas tamen vias munierunt, & in suam quisque induxit sequentes. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Tibi muniri viam qua commeatus tutò ad te possit pervenire. ¶ Via molli mederi. Senec. cap. 2. de cons. ad Helviam. ¶ Viam pro trama sive subtegmne in vestibus, dixit Tibullus Eleg. 3. lib. 2. Texuit (vestes sup.) dispositaque vias. ¶ Via pervolgata. i. consuetudo. Terent. Heauton. Neque ut animum decuit ægrotum adolescentuli Tractare, sed vi & via pervolgata patrum, &c. ¶ Tota via errare, proverbium in eos, qui vehementer à vero abertant. Terent. in Eunuch. Quid tu his rebus credis fieri; tota erras via. Vide Erasm. Chil.

Vialis, ut viales latæ apud Plaut. in Casin. Vide Lar.

Viatör, is, qui viat, id est, iter facit. ¶ **וְרָאֵשׁ** erach. idom. GAL. Un passant, qui passe son chemin, voyageur. ITAL. Viandante. GERM. Ein reisender/wanderer. HISP. Caminante, que anda camino. ANGL. A travellour in the way, a way aring man. ¶ Mart. lib. 2.

Lassus tam citò defici viator.

Iuvén. Sat. 10.

Cantabit vacuu coram latrere via-or.

Cicer. pro Mil. Non semper viator à latrone, non nunquam etiam latro à viatore occiditur. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Quoque legat versus oculo properante viator.

¶ Viatores olim dicti sunt, qui ex agris in curiam Senatores accercebant, κλητοὶ. Columell. in præfat. lib. 15. Illis temporibus in agris proceres morabantur, & quum consilium publicum desiderabatur, à villis accercebantur in senatum: ex quo qui eos accercebant, viatores nominati sunt. Cicer. de senect. A villa in Senatum accercebantur Curius & cæteri senes: ex quo qui eos accercebant, viatores nominati sunt. Hinc consuetudine sermonis translatum est ad eos hoc verbum, qui magistratibus, præcipue Tribunis plebis apparebant. Livius 2. ab Vrb. Ardens itaque ira Tribunus viatorem mittit ad Consulem, Consul lictorem ad Tribunum. Gell. lib. 13. cap. 12. ex lib. 12. rerum humanarum Varr. In magistratu (inquit) habent alij vocationem, alij prehensionem, alij neutrum. Vocationem, ut Consules, & alij qui habent imperium: prehensionem, ut Tribuni plebis, & alij qui habent viatorem: neque prehensionem, neque vocationem; ut Quæstores, & cæteri qui neque lictorem habent, neque viatorem. ¶ Viator Theologis est, cui via est ad beatitudinem, qui ad eam in hac vita tendit. ¶ De collegio viatorum erant Lictores, Gell. cap. 3. lib. 12. Viator vocat: Lictor comprehendit. Idem Gell. c. 12. lib. 13.

Vians, antis, pro Viatore, apud Solinum c. 42. Latrones puteos arenis operiebant, ut temporaria fraude subductis aquis in fame & siti iter submoveret accessus viantium. Idem c. 40. Nec interest ubi potius sint procællæ, quum ad exitium viantium elementis congruentibus, in terris flabra sœviant, in mari terra. ¶ Viantes, pergentes, ambulantes. Sidonius lib. 4. epistola 3. Quodque deinceps nullas viantium volas mea papyrus oneraverit, que vos cultu sedula soſſitatu impartiā prater aquum ista conjectas. Et lib. 3. Epist. 7. memen- toque viatorum manus gravare chartu. Cerdas.

Viatōriū, a. um, quod ad viam pertinet. ¶ idom. gal. GAL. Servant oī propre à ceux qui cheminent, ou vont par le pays. ITAL. Che serve per camino. GERM. Das auff die reyse/oder strass dienstlich ist. HISP. Coſa para caminar. ANGL. Pertaining to the way. ¶ Unde viatorm vias, quo iter agentes ferenti potius gratiā utuntur. Plin. lib. 16. c. 10. da taxo loquens, Vasa viatoria ex taxo vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Idem lib. 3. c. 2. Qui sceptra, & personas, & cubicula viatoria unionibus consternebat.

Viatōriū, a. um: ut, Lex vatia. Cælius Cicer. lib. 8. Levissime enim, quia de intercalando non obtinuerat, transfigit ad populum, & pro Cæsare loqui cœpit, legémque viariam non dissimilem Agrariae Rulli, & Alimentariam, quas jubet. Aëiles metiri, jaſtavit.

Viatōcum, i. Cibus, pecuniæ, quam iter facientes nobiscum circumferimus. ¶ **וְרָאֵשׁ** arachâh **צְרָאֵת** tsayidh **צְרָאֵת** tsedâh. idom. **וְרָאֵשׁ** tsayidh. GAL. Provision, soit de vivres ou autres choses pour passer le chemin & voyager, victuaille. ITAL. Vettovaglia, ogni cosa portata per andare in viaggio. GERM. Fehrung oder etwas das man aufs der strass braucht / zed hrpfenning. HISP. La despensa para el camino, el manjar que se lleva por el camino. ANGL. Provision of things necessary for a journey. ¶ Plaut. in Capt. Sequere me, viaticum ut dem ab trapezita tibi. Cic. Attic. lib. 12. Velix videoas, & quid viatici, & quid instrumenti sat is. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2. Suo viatico reduxit me ex errore in viam. Senec. cap. 12. de cons. ad Helviam. Viaticum nunc majus exulum, quam olim principum patrimonium. Suet. in Cæs. cap. 68. Centuriones è viatico suo obtulerunt. (sup. ipsi Cæsari.) ¶ Aliquando capitut pro facultate, seu apparatu. Quint. Claud. in Annal. Simil formæ, factis, eloquentia, dignitate, acrimonia, confidentialia, pariter præcellebant, ut facile intelligeretur magnum viaticum, id est, magna facultas, magnus apparatus.

Viaticus, a. um. ut Viatica ecna dicitur quæ datur abitudo. ¶ idom. **וְרָאֵשׁ** Plaut. in Bacch. Ego sorori meæ ecnam hodie dare vole viaticam. Alij adventitiam explicant. Nam peregrinè redeuentes solebant amici convivio excipere. Ob id dixit Martial. de epistola. Ut familiarissimas mihi aures tuas exciperem adventoria. Plaut. salvus cum peregrinè advenis, ecna detur.

E E E

Viaticulam;

Viaticulum, diminutivum. { τὸ εργόν στολὴν ἐφέσει. GAL. Petre virtus et provisione. ITAL. Picciola vestaglia. GERM. Ein zehrpfennig. HISP. Pequeño mazur por el camino. ANGL. A little provision of things for a journey. { Apul. lib. 7. de Asin. aureo, Viaticulum mihi corrasi.

Viaticatus, a, um, Viatico instructus. { ἐφεδιασμός, ἀπονέμεσθαι. GAL. Muni & garni de ce qu'il faut pour le chemin. ITAL. Munito & guarnito de vestaglie. GERM. Mit einem zehrpfennig auff die straß gefasset. HISP. Que tiene despensa par el camino. ANGL. That u farnis fed with things necessarie for a journey. Plaut. in Men. Quum mar- supium inspicio, viaticati hercule admodum astivè sumus.

Viatim, Diomedes lib. 1.

Vios, as, vide infra suo loco.

Vianā, Norici urbs, apud Plin. lib. 3. cap. 24. Hermolaus eandem putat cum Vienna Austria, omnibus quas Danubius sustinet, urbibus, & edificiorum splendore, & agri ubertate præferenda.

Vibex, icis. Signum verberis in humano corpore remanens, ita dictum, autore Festo, quod vi fiat. { חַבְדָּרִתְהָבָה וְעַדְפָּתָה. μόλλωψ, μόλλωψ. GAL. La marque qui demeure apres les coups des verges, les frangées. ITAL. Segno di percussione. GERM. Ein schnatten/streich malen. HISP. Roncha d señal de goipe d herida. ANGL. Che mark or printh of o stripe. { Plin. lib. 30. Verberum vulnera, atque vibices, pe- dibus ovium recentibus impositis, oblitterantur. Pers. Sat. 4.

Si Puræ multa canis vibice flagellas.

Vibia, varæ apposita peitica.

Vibia, dea. Arnob. lib. 2. Ab erroribus viarum dea Vibilia liberat.

Vibius. Virius, civis Capuae fuit potentissimus, primusque defectio- nis ad Annibalem autor, qui jam attenuatis Poenorum viribus, quum Capuani à Fulvio obsecsi deditio- nem pararent, à septuaginta Sena toribus domum deductus est: quibus convivio adhibitis, quum quam maxima vini ingurgitatione mentem omnem ab imminentis mali sensu alienasset, post mutuos complexus se omnes veneno peremerunt. Vide Liv. lib. 6. decad. 3.

Vibo, nis, oppidum Lectorum in Brutiis, ita nuncupatum à Romanis; quum ante Hippon appellaretur. ιππάνιον. Straboni. Vide eundem lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 5.

Vibones, Britannica herbæ flores, qui devorati ante tonitrua à fulmi nibus secūros reddere existimantur. Plin. lib. 25. cap. 3. Herba quæ vocatur Britannica, non nervis modò, & oris malis salutaris, sed contra anginas quoque & serpentes. Florem vibones vocant, qui collectus antequam tonitrua audiantur, & devoratus, securos in totum reddit. Frisi, quæ castra erant, nostris demonstravere.

Vibrissæ, sunt pili in naribus hominum, quod his evulsis, caput vibratur. Fest.

Vibrillo. Fest. Vibrillare est vocem in cantando crispare. Titinnius: Si erit tibi cantandum, facito ut exvibrisses.

VIBRO, as, Moveo, quatio, traxto, agito. { שְׁמַרְגֵּלְיָה girkil jarah. הַפְּנֵי hophéh. נֶגְדָּה, πάνη. GAL. Remuer & transfer un dard pour le jeter, lancer, darder. ITAL. Vibrare, mouere, lanciare un dardo à otra cosa. GERM. Schütten / schwingen. HISP. Esgramir alguna cosa, mover, lanzar tiro à otra cosa. ANGL. To shake a thing or to quaver, to bandish. { Cic. 2. de Orat. Arque ejusmodi illa proflusio debet esse, non ut Samnitum, qui vibrant hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. Ovid. Epist. 11.

Sic mea vibrari pallentia membra videres.

Virg. 11. Aeneid.

— hastasque reducis

Protendunt longè dextris. & spicula vibrant.

Senec. cap. 9. de conf. ad Marc. Tela, quæ alios fixerunt, circa te vibrasse. { Vibrarent, pro vibrarentur, Idem Epist. Est quidem 49. alias 50. cùm hostilia in portis tela vibrarent, &c. { Vibro, aliquando neutraliter ponitur, pro mico, & intermico, ut ait Bud. Cicer. 4. Acad. de mari loquens. Quodque nunc, quia Sole collucet, albescit, & vibrat: dissimilique est proximo ei continent. { Nonnunquam pro impetu quodam ferri. Idem in Orat. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur.

Vibrans, vibrantis, participium. { שְׁמַרְגֵּלְיָה marbil הַפְּנֵי metophéh יְוֵרֵה moréh. πάνη, περιστατής. GAL. Qui se remue dru & menu, brandillan. ITAL. Che spesso si muove. GERM. Erschüttern / schwingen. HISP. Lo que se move mucho, a menudo. ANGL. That shaketh, quavereth or brandisheth any thing. { Virg. 2. Aeneid.

Sibila, lambebant linguis vibrantibus ora.

Cicer. de clar. Orat. Et erat oratio cùm incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita. Ovid. 12. Metam.

Conciuentque suis vibrantia tela lacertie.

Quintil. Vibrantibus digitis jaculari sententias. Idem infra, Vibrantibus sententiis velut missilibus, &c.

Vibratus, a, um, aliud particip. { שְׁמַרְגֵּלְיָה morhal כְּרָבָה norah. περιστατής, περιστατής. GAL. Lance, brandille, dardé. ITAL. Lanciato. GERM. Geschwungen. HISP. Lançado. ANGL. Shaken, and brandished. { Ovid. 8. Metam.

— ambo vibrata perauras

Hastarum tumulo quatiebant spicula motu.

Virg. 8. Aeneid.

Namque improviso vibratus ab aethere fulgor.

Cum sonitu venit.

Vibratus, pro criso, οὐλος. Plin. lib. 2. c. 78. Barba & capillo vibrato. 12. Aeneid.

Vibratos calido ferro, myrraque madentes.

id est. crispo calamistro, inquit Servius.

Viburnum genus fruticis, lentum in primis & flexible, ideoque fas- cibus ligandis idoneum prorsus simile viti sylvestri cauticæ, nisi quod semen fulvum in folliculo nigro continet. { Βουνία οὐδενα, οὐδενα, οὐδενα. GAL. Viorne. ITAL. Viorne, fruttice. GERM. Ein rohd. HISP. Un genero de vimbræ. ANGL. An osier tree. { Virg. 1. Eclog.

Verum hoc tantum alias inter caput exulit urbes,

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Vica pota, seu Vica Poca, vis est, & numen vincendi potiundique.

Vicāni, Vide Vicus.

Vicārius, Vide Vicem.

Vicātim, Vide Vicem.

VICEM, & in ablat. vice, solum in singulari numero. Apud Liv. tame- lib. 1. ab Urbe, ita legitur: Regiae Vicis sacra: in plurali vero habet om- nes præter genitivum. { פְּהַבָּה תְּחִלָּה תְּחִלָּה chaliphâh תְּחִלָּה tâchath. GAL. Fois, lieu & place d'un autre. ITAL. In luogo & vicenda. GERM. Streit/gefährigkeit. HISP. La vez. ANGL. The room and place of an other. { Dictæ sunt vices (ut quidam aiunt) à vi: & à ve- teribus pro pugnis, & periculis accipiebantur, quoniam per vicissi- tudinem pugnatur. Virg. 2. Aeneid.

Illiaci cineres, & flamma extrema meorum

Testor in occasu vestro, nec tela, nec ullas

Vita vissæ vices Danaum.

id est. pugnas, & pericula. Plaut. Vices ejus memorat, & cicatrices de- nudat. { Item pro pennis & incommodis, quod vi sicut. Cicer. pro domo sua. Mihi uni necesse & meam & aliorum vicem pertimesce. Horat. lib. 1. Carm. Od. 28.

— vicésque superba

Te maneat ipsum, precibus non linquar inultis.

Liv. 4. dec. 5. Sollicitus propter eorum vicem, quos præmisserat. (id est, periculum.) Suet. in Aug. cap. 66. Illacrymat, & vicem suam conquestus est, (id est, fortunam, sortem.) { Quoniam vero per vicis- situdinem pugnari solet, factum est, ut vices pro alternatione, sive vicissitudine capiamus, ἀποστολ. Cels. Lib. 7. c. de signis calculorum. Permutatis subinde digitotum vicibus oportet adducere. Vice mu- tua, pro vicissim, locutio Iureconsultis usitatissima. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Dum vice mutata qui sim, fuerimque recordor.

Idem Eleg. 11. lib. 3.

— incertas ipso verere vices.

Idem 4. Fast.

Cur vicibus factis inuenit convivia quoq.

Suet. in Calig. cap. 12. Magisteria vicibus comparabant. { GAL. Tou- à tour, l'un apres l'autre. { Et Gell. lib. 2. cap. 18. Idque in orbem vite pari servabatur. Idem cap. 1. lib. 20. Vices officiorum. { Interdum vi- cem accipimus pro loco, munere, vel officio. Horat. de Arte,

fungar vice cotis, acutum

Reddere, qua ferrum valer exors ipsa scandi.

Cicer. 2. de legib. Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui à vita emigravit, proprius accedat quam hæres. { Vice alterius fungi, à 2' irip' α' α'. dicimus eum, qui alterius locum supplet, absensque munere fungitur: ut quum Lunam dicimus Solis vicem supplere, οὐτις γένεις διανογών, hoc est eosdem usus præbere, quos sol præsens exhiberet. Suet. in Calig. c. 41. Proximo collusori demandata vice sua, (id est, loco suo.) Item Ovid. Eleg. 4. lib. 4.

Cum vice sermonis fratrem cognovit.

Tibull. lib. 4.

Inque vicem modo directo contendere cursu.

Suet. in Aug. cap. 45. Commendatis qui vicem suam præsidendo fungerentur. (i. qui munus, officium, partes suas obirent,) Liv. lib. 4. a. 4. Ne nostram vicem irascaris. (i. loco nostro.) Suet. in Claud. cap. 7. Gell. lib. 3. cap. 10. præministrabant servorum vicem Brutij: (i. loco.) Sen. cap. 16. de conf. ad Marc. In vicem (amissi filij) sub- stituere. Et Quint. Si judex vice sua aut Reip. commoveretur. Et

alibi publica vice commoveri. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Ut remittat il- lum nostrum aenborum vicem. (i. pro nobis ambobus.) Ibid. sc. 3. a. 3. Oppet amque pestem heri vicem mei (id est, pro hero meo.) Ita lego mei, non meamque, ut vulgo. Veteres Meam, tuam, suam vi- cem, per accusativum efferebant: quod hodie potius per ablativum, Mea tua, vel sua vice dicimus. Plaut. in Rud. — si appellabit quem- piam, Vos responderete istinc istarum vicem, id est, vice istarum, sive pro istis. Sic ferè semper Idem. Ciceronem etiam, ac Livium sic frequenter loquutos invenies. Cicer. ad Lentul. lib. 1. Nostram vicem ultus est ipse per se: id est, sepe pena affiendo occupavit officium nostrum. Livius, Clamor undique ab sollicitis vicem Im- peratoris militibus sublatus est. { Repolcere vicem, est pro bene- ficio in alterum collato mutuam gratiam repete. { Reddere vicem, est gratiam referre, & beneficium acceptum mutuo beneficio repen- dere. Plin. Epist. 9. lib. 2. Reddam vicem, si reposces. { Vicibus, quasi Adverbialiter ponitur pro vicissim, per vices. Scribonius Lar- gus initio operis, Hæc terere ex aceto & rosa vicibus adjecta oportet. Plin. lib. 10. c. 2. 9. Audit discipula intentione magna, & reddit, vicibusque recitant. (scil. Lusciniæ.)

Vicarius, a, um, qui vicem alicuius gerit sive obtinet, & in eius locum successit. { οὐδενα, οὐδενα, οὐδενα. GAL. Vicaire, lieutenant. ITAL. Vicario, luogotenente. GERM. Ein Statthalter, verordnet.

HISP. El que suple o tiene la vez de otro. ANGL. That is in stead of another and doeth an others office. { Quintil. Vicariam ei operam im- pendi. Cic. pro Ros. Amer. Propterea quod quibus in rebus ipsi in- teresse non possumus, in his operæ vicaria fides amicorum supponitur. Quint. in Gladiator, Quod unum mihi relictum est, ea pollicitor patri tuo vicarias manus. Ibid. Una singitur conjux, quæ jam perituri vitam mariti vicaria morte sua redemit. Cic. l. b. 9. Epist.

Itaque te do vicarium, tu illum observabis. Senec. cap. 8. de tranq. Cui duo vicarij, & cella laxior. Idem Sen. c. 17. de conf. ad Helviam, Nobilitatur carminibus omnium quæ se pro conjugi vicariam dedit. i. quæ vice mariti mortem ultro opperiit.) Alcestes periphrasis. { Vi- carius, apud Iureconsultos, Oratores, & Poëtas, usurpatur pro servo, servi majoris in familia vices gerente Horat. 2. Serm. sat. 7.

Sive vicarius est, qui seruo parei, uti mos

Vester, ait, seu conservus.

Martial.

Esse sat est seruum, jam nolo vicarius esse.

Imo, ut placet quibusdam interpretibus juris, Vicarius dicitur in al- terius servi peculio seruus: Ordinarius vero, Vicarij dominus. Plaut., Afinar.

meurent au village. ITAL. Chi habitano in villa. GERM. Ein dorffman / ein meyer. HISP. Los que viven y moran en aldea. ANGL. That dwelleth in the villages or in tre contrey. } Liv. 8. bell. Maced. Vicani, quique ibi exiles habitabant. Cicer. i. de div. ex veteris quopiam Poëta. Non habeo deniq; nauci Marsum augurem, Non vicanos artuspices, non de cireo astrologos. Idem pro Flacco, Timocrites ille vicanus, homo non modò nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus, id est, qui in vicis & pagis aruspiciam exercabant, qui vanissimi, & mendacissimi erant.

VICINUS, i, qui in eodem vico, aut certè non procul ab ædibus nostris habitat. { שְׁכָנֵן שְׁכָנֵן קָרְבָּהּ קָרְבָּהּ סָמָךְ . γένιος, ὁ τοπικός. GAL. Voisin. ITAL. Vicino. GERM. Ein Nachbar. HISP. Vezino. ANGL. A neighbour. } Cicer. pro Sext. Rose. Quasi verò mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre, vel tribules, vel vicinos meos, qui, &c. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Fores vicini proximi crepuerunt. Ibid. sc. 6. Egōne paterer vicino meo fieri apud me injuriam? Ibid. quæ circum vicinos vagas (de uxore.) Ibid. sc. 1. a. 2. Foris crepuit hinc à vicino sene. Item sc. 6. a. 2. Ibid. Vicine, ausulta quofo. Horat. 2. Epist. 2.

Catera qui vita servaret munia recto
More bonus, sanè vicinus, amabilis hospes,
Comis in uxorem, &c.

Cicer. Attic. lib. 2. C. Arrius proximus est vicinus, imò ille quidem jam contubernialis. ¶ Hujus foeminitum est vicina. Terent. in Eunuch. Hanc Thaidem non sciebam nobis vicinam.

VICINUS, adj. Propinquus, cognatus, conjunctus. { שְׁכָנֵן קָרְבָּהּ קָרְבָּהּ סָמָךְ . ὁ ἡ ἡ τοῖσθε, ὁ ἡ ἡ τὸ τοπικόν. GAL. Voisin, proche. ITAL. Propinque. GERM. Nähe/nahgelegen. HISP. Cosa cercana como quiera. ANGL. A neighbour, or that avoelleth nigh or by us. } Cic. in Orat. Vicina, & finitima rhetorica dialectica. Plaut. Merc. Nunc ego verum illud verbum esse experior vetus, Aliquid mali esse propter vicinum malum. Virg. 1. Eclog.

Non mala vicini pectoris contagia ladent.

Idem 1. Georg. in fine,
Vicina ruptis inter se legibus urbes.
Arma ferunt.

Horat. 1. Serm. satyr. 5.

nisi nos vicina Trivici
Villa receperisset.

Ovid. 6. Faſt.

Ni connexa foret, parti vicinior eſſet, &c.

¶ Vicina ad pariendum. Cic. 3. Verr. Latonam ex longo errore, & fuga gravidam, & jam ad pariendum vicinam, temporibus exactis fugisse Delum, atque ibi Apollinem, Dianamque peperisse. Senec. cap. 9. de tranquill. In vicino est remedium. (i. prop.) Velleius, Cum in vicino eſſet agmen.

VICINITÀ, loci vicinitas, seu vicinorum inter se propinquitas, vel ipsi etiam vicini. { קָרְבָּהּ קָרְבָּהּ . γένια, γενίας, γενία. GAL. Voisnage, les voisins, lieu circonvoisin. ITAL. Vicinanza, vicinità. GERM. Nähe oder nachbarschaft. HISP. Vezindad. ANGL. Neighbourhood a company of neighbours. } Ovid. 4. Metam.

Notitiam, primisque gradus, vicinia fecit.

Cic. 1. Tusc. Inde in vicinia nostra Averni lacus. Horat. 2. Serm. satyr. 5.

funus

Egregie saſtum laudes vicinia.

Idem 1. Epist. 17.

Sed videt hunc omnis dominus & vicinia tota.

Tibull. lib. 4.

Quas similes atriisque tenens vicinia cœli

Temperat.

Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Aulam majorem si potes à vicinia pete. Idem Mil. sc. 3. a. 2. Hic proximæ vicinæ, (id est, in proximo.)

VICINITÀ, atis, Vicinorum propinquitas, & aliquando vicinorum multitudo. { קָרְבָּהּ קָרְבָּהּ . γένια, γενίας, γενία. GAL. Voisnage, assemblée de voisins. ITAL. Vicinanza, vicinità. GERM. Nachbarschaft. HISP. Vezindad. ANGL. Neighbourhood, or the campanie of neighbours, or dwelling nigh. } Terent. in Heaut. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas facit, ut te audacter moneam, & familiariter. Cic. 6. in Verrem, Sigillum quod notum erat vicinitati, buccina datur. ¶ Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur: ut quum dicimus, Vicinitas sylvæ, vicinitas nominis, & ejusmodi. Plin. lib. 4. cap. 16. Triginta propè jam annis notitiam ejus Romanis armis non ultra vicinitatem sylvæ Calidoniane propagantibus. Idem lib. 21. cap. 18. Multi vero non discernunt à Cypiro vicinitate nominis. Quintil. lib. 3. cap. 6. Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Cic. de clar. Orat. Artium studiorumque quasi finitima vicinitas.

VICINIUM, subst. n. g. { קָרְבָּהּ קָרְבָּהּ . τὸ τοπικόν, τὸ δημοτικόν, τὸ πολιτικόν. GAL. Voisnage. ITAL. Vicinanza. GERM. Nachbarschaft. HISP. Vezindad. ANGL. Neighbourhood. } Senec. de brevitate vite, In vicinio versatur invidia, simplicius longa posita miramur.

VICINALLS, e, ad viciniam pertinens. { γένιος . GAL. Du voisinage, ou des voisins. ITAL. Cosa di vicinità. GERM. Der Nähe oder nachbarschaft. HISP. Cosa de aquella vezindad. ANGL. Pertaining to neighbourhood. } ut, Viz vicinales. Ulpian. in l. via 3. ff. de loco, & itinere publ. Viz vicinales, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non extat, publicarum viarum numero sunt. Vicinalis usus. Livius 1. bell. Pun. Itaque ingens coacta vis navium est. Intriumque temerè ad vicinalem usum paratarum: hoc est, ad usum vicinæ, seu vicinorum.

Vicino & vicinor. appropinquo & vicinus sio. Sidon.

VICINIUM, adverb. Sparsum per vicos, & pagos. { κατὰ κώμας. GAL. Par villages, par rues. ITAL. Per varie ville, per villaggi. GERM. In dörffer oder flecken. HISP. De barrio en barrio. ANGL. Streate by streate. } Plin. lib. 6. cap. 26. Mesopotamia tota Assyriorum fuit vicatim dispersa, præter Babylonam, & Ninum. Vicatim censem agere, Suet. in Iulio cap. 40. ¶ Dicitur & de vicis urbanis: ut idem sit vicatim, quod per

singulas urbis vias. Cic. pro domo sua, Servorum omnium vicatim celebratur tota urbe descriptio.

Vicohabentia, Vicenza, V. olim Æmilie, sub A. Ravennate, nunc pagus ditionis Ferratiensis.

Vicus, Vich, V. E. Hispania sub A. Tarragonensi.

Vicus, Vico della Baroxia, V. E. regni Neapolitani, sub A. Beneventano.

Videlicet, adverb. confirmandi, quasi videre licet, Certè, nimirum δηλαδή δηλωστί. GAL. Certes, certainement, c'est à savoir. ITAL. Certamente, veramente, cioè. GERM. Als nämlich / freylich. HISP. Conviene à saber, o es licito de veer, certamente. ANGL. Truly, without doubt, that is to say. } Terent. in Adelph. Videlicet hoc audivit, hoc est, certè audivit. ¶ Aliquando ironiae vim habet, & positur pro scilicet. Sal. in Cat. Vos de parricidis quod statuatis, cunctamini, videlicet catena vita illorum huic sceleri obstat? Sed parcite dignitati Lentuli. Vide Vallam lib. 2. c. 61. ¶ Videlicet, sine irratione, pro Nimiram, sive Nempe. Cic. pro Sest. Venisse tempus iis qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ueliscendis. ¶ Videlicet cum relativo. Idem de finib. Hæc natura videlicet vult salvam esse sc. ¶ Interdumque videlicet suæ originis (nempe videre licet, vel videoas licet) casum retinet. Plaut. in Sticho, Videlicet parcum illum fuisse senem, qui dixerit. Rursus, Videlicet illum fuisse nequam adolescentem. Luct.

Esse videlicet in terris primordia rerum.

Sic usurpatur Scilicet, pro scire licet. Idem lib. 2.

Scilicet esse globosa tamen, cum squalida compleat וִידְאֹו, vidi, visum, Oculorum sensu aliiquid percipio. חַבְתָּרָאָה kibbutz. Blinde, οφέως, ὅπλος, εἰρηνή. GAL. Voir. ITAL. Vedere. GERM. Sehen/ugen. HISP. Veer. ANGL. To see. } Virg. 2. Æneid.

— queque ipse miserrima vidi,

Et quorum pars magna fui.

Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Rogitas quod vides. Idem Mil. sc. 4. a. 2. Carebis (oculis) qui plus vident, quam quidem vident. Idem Most. sc. 2. a. 2. Usque quo valuisti? Usque ut vides. Idem Men. sc. 2. a. 5. Vident tu illi oculis virere? Ut oculi scintillant, vide. Idem Capt. sc. 2. a. 2. Auditque & videt omnia Deus. ¶ Quandoque adjicetur ablativus oculis: ad majorem emphasis, ut apud eundem, Pseud. sc. 2. a. 2. Nunquam re antè oculis vidi meis. Idem Mil. sc. 4. a. 4. Tun' me vidi; sc. Atque his oculis quidem, &c. Ibid. sc. 3. a. 2. Profectò vidi. p. Tuten? sc. Egomet, duobus his oculis meis. Eodemque modo dixit Ovid. 13. Metam.

Aſſiciunt oculis ſuperi mortalia iuſtis.

Et Plaut. Amph. Neque audio, neque proſpicio oculis meis fatis. Sic quoque Videre & perſpicere oculis, apud Cic. 6. Verr. quod & Græci dicunt, ἀναβλίψει, τοῖς ὄφθαλμοῖς. ¶ Transfertur etiam ad animum. Ovid. ex persona Medea,

— video meliora, proboque:

Deteriora sequor.

Video (inquit) meliora, hoc est, intelligo, & considero, quæ ſint meliora. Terent. in Andr. Vide quò me judicas, id est, animadverte, & considera. ¶ Vide tibi, id est, provide. Idem in Phorm. Rectè mihi viduisse, & ſenis eſſem ultus iracundiam. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Mihi ego video, mihi sapio. ¶ Pro ſentire, Idem Men. sc. 3. a. 4. Video quam rem agis, &c. Item, Videri pro videre. Idem Curc. sc. 3. a. 1. Viſus ſum viderier. ¶ Me vide, phrasis est Comica, pro eo quod eſt, in me recipio, certum id habeo. Terent. in Andr. Atque iſtuc ipsum nihil pericli eſt, me vide. ¶ Videre ſomnum, eſt dormire. Cic. ad Cur. lib. 7. Fuit enim mirifica vigilantia, qui ſud toto Consulatu ſomnum non viderit. Terent. Heaut. Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis. ¶ Videre aliquando pro vi-gilare ponitur. Virg. 6. Eclog. de Sileno,

— iamque videnti

Sanguineis frontem moris, & tempora pingit.

hoc eſt, vigilahti jam, & expergefato. ¶ Aliquando eſt prævidere, prænoscere. προνοεῖ. Cic. in Epist. An tu non videbas mecum ſimil, quam illa crudelis eſſet futura victoria; ¶ Videro ponitus pulchrit̄e pro cavebo, & attente considerabo. Terent. Adelph. Ego iſtuc videro, id eſt, iſtuc mihi curæ erit. Sic Videre pro curare. Plaut. Amph. Vide effterantur ex navi quæ imperavi omnia. Idem Men. sc. 3. a. 2. Para, cura, vide quod opus eſt, ut fiat. ¶ Pro cavere, Idem Curc. sc. 3. a. 2. Vide ne meludas. Idem Amph. Sed tu interea de foribus ſis vi-де (i. cave attingas.) Idem Aul. sc. 2. a. 4. Vide fides, ut ſalvam auferam. Idem sc. 1. a. 4. Vide ne titubes, &c. ¶ Videre, ferē pro unā eſſe vel congregati. Cic. Lentul. lib. 1. Quippe qui etiam Ravennæ Crassum ante vidiffet, ab eoque in me eſſet incensus. Idem ad Att. lib. 6. Ego, (ut ſpero) propediem te videbo. Sic Sulpitio. lib. 4. Multis de cauſis te exopto quam primū videre. ¶ Convenire, ſive alloqui. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Postquam hinc proiectus ſum, perveni in Catiā: video tuum ſodalem (alloquit, vel reperio. eum ad quem me miseras.) Idem Milit. sc. 2. a. 2. Haud multos homines videare & convenire, quam te mallem. (i. alloqui.) Idem Capt. sc. 2. a. 3. Ut liceat videare, mox ut convenias. Item, Videre li-berter aliquem, vide ſup. Libenter. ¶ Vide ſis, hortandi formula antiquis uſitatiſſima, ubi ſis pro ſi vis, quemadmodum etiam ſis, pro ſiu, & ſos, pro ſuo, & ſas, pro ſua: & idem significat quod cave ſi vis, prævide tibi ſi videtur. Pers. Sat. 1.

— vide ſis ne majorum tibi forte

Limina frigescant.

¶ Hujus paſſiūm eſt Videor, cernor, confſioſt. βλίπτου, ὀρῶμεν. Virg. 4. Eclog.

divisque videbit

Permiftoſt heroas: & ipſe videbitur illis.

¶ Frequentiſſime tamen accipitur pro appareo. δοκῶ, φαίνομαι. Cic. 2. Offic. Induxit eam, quæ viderut eſſe, non quæ eſſet, repugnatiam. Plant. Cic. lib. 10. Epift. Amicum eum Reipub. cognoscere videor. ¶ Videor videare, elegans loquendi formula, pro eo quod vulgus imperitorum dicere ſoleat, Videatur mihi quod ego video. Idem

Tironi

Tironi lib. 16. Epist. Vide te ementem rusticis res. Idem in Catil. Videor mihi videre hanc urbem, subito uno incendio conseruentem. ¶ Si videtur id est, si placet, si molestum non est. Idem Terentia lib. 14. Tu, si videbitur, certiorum, &c. ¶ Vide quid agas, protrita est clausula, qua eos monemus, qui magna aggrediuntur: non terrentis tamen est, sed excitantis, ut inquit Donatus in illud Terentij in Phorm. Vide quid agas, prima coitio est acerrima. Videbit Epicurus, inquit Cic. 4. Acad. μάτια ἀνατίκη, id est, videat, hoc est, hujus rei illi cura sit: vel hujus opinionis rationem reddat, non ego. Sic accipienda sunt, Tu videris, vos videritis, illi viderint, & cetera id genus. Cic. ad Brutum. De hoc tu videris. ¶ Viden? pro vidēsne. Terent. Eunuch. Viden? me ex eodem ortum loco? Cic. ad Attic. lib. 13. Viden? quām φαντασίας? an tu nos frustra existimas hæc in manibus habere? Ad videndum aliquem venire. Gell. cap. 10. lib. 17. Et, pergit eum videre, pro visit. ¶ Visum est faciendum, ut ostenderemus. Idem Gell. cap. 11. lib. 15. & cap. 2. lib. 13. in fine, Relinquendum igitur visum est. ¶ Ferirent, quando ita videretur. (indignantis.) Sueton. in Galba, cap. 20. ¶ Videndi sensus quomodo fiat, Gellius cap. 16. lib. 5.

Visus, a, um, participium, animadversus. { פָּרָאַתְּ נִירְאֵה. i.e. φαντασία, οφελούσα. GAL. Ven. ITAL. Veduto. GERM. Geschen. HISP. Visito. ANGL. See-ne. } Plin. lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu. Virg. 2. Aeneid.

In felix simuacrum, atque ipsius umbra Creusa

Visa mihi ante oculos, & nota major imago.

Interdum visum dicimus, non quod oculis percipimus, sed quod nobis appetit. Terent. Heaut. Visa est verò quod dici solet, aquila senectus. Idem Hecyr. Matri vox visa est Philomena. Ubi Servius, Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, visa dicimus. Virg. 6. Aeneid.

— visaque canes ululare per umbram.

Plaut. Cure. sc. 2. a. 2. Visus sum videre in somnis. Idem Mil. sc. 4. a. 2. Visa sutor venisse in somnis sæpè. Ibid. sc. 5. a. 2. Visane ea est esse. P. Imò ea est. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Non ita Diūs visum est.

¶ Viso opus est. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Visu supinum posterius. Ovid. 6. Faſt.

Ecce (nefas visu) mediuſ altaribus anguis

Exit.

Visum, i, Spectrum, phantasma, sive species aliqua, quam dormientes videmur videre: quanquam nonnunquam & vigilantibus uluviant: quemadmodum Bruto legimus mali genij visum non multò ante cladem Philippicam apparuisse. { פָּרָאַתְּ מַרְאֵה. φάντασμα. GAL. Vision, songe, fantosme. ITAL. Segno, visione. GERM. Ein gesicht, erscheinung. HISP. La vision. ANGL. Sight vision, a fantasie. } Virg. 4. Aeneid.

Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est.

Cic. lib. 1. Acad. Plurima autem in illa tertia philosophia parte mutavit: in qua primum de sensibus ipsis quædam dixit nova: quod junctos esse censuit è quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασία, nos visum appellamus. Idem 2. de div. in. Si Deus ita viva nobis providendi causa dat, cur non vigilantibus potius dat, quanquam dormientibus. Visum animi apud Ciceron. & Gellium, quod vulgo imaginatio: Gell. lib. 19. cap. 1. Visa animi quas Phantasias Philosophi appellant. Ibid. Sapiens visa isthac animi sui terrifica non approbat.

Visum, i, pro spectaculo, hoc est, pro re quavis quæ spectanda proponitur. { פָּרָאַתְּ מַרְאֵה. τὸ θέατρον. GAL. Ce qui est vu. ITAL. Cosa veduta. GERM. Ein gesicht / schaustück. HISP. Cosa vista. ANGL. That is seen. } Propert. lib. 2. Eleg. 6.

Qua manus obsecenas depinxit prima tabellas,

Et posuit casta turpia visa domo.

Visus, us, videndi actus, vel ipsa videndi facultas. { יְאַתְּ רֹאֵת שׁוֹרֵן. הַבָּשָׂר. GAL. Veue. ITAL. Il vedere. GER. Das gesicht. HISP. Obra de veer, o sentido para poder veer, vista. ANGL. The sense of seeing or sight. } Plin. lib. 8. cap. 22. Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius. Idem 3. Faſt.

Mergetur, visus effugietque tuos.

Plin. lib. 9. cap. 50. Pisces attritus ventrum coëunt tanta celeritate, ut visum fallant. Quint. lib. 10. c. 1. Qualis est ferri fulgor, quo mens simul visusque perstringuntur. Velleius, Visus frustatus. (i. ocu-li.) Sueton. in Aug. cap. 91. E visu nocturno stipem emendicare. ¶ Pro aspectu, Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

— modo secedere in hortos

Nunc hominum visu rursus & urbe frui.

¶ Visus, pro viso & spectro aliquando ponitur. { פָּרָאַתְּ מַרְאֵה. } Virg. 3. Aeneid.

Nymphas venerabar agrestes,

Gradivumque patrem, Geticis qui praesidet arvum,

Ris secundarent visus, oménque levarent.

Idem 5. Aeneid.

Obstupuit visu Aeneas.

Horat. 2. Serm. satyr. 5.

— tum immundo somnia visu

Nocturnam vestem maculanti, ventrémque sapinum.

Nocturnus visus. Tacit. lib. 20. Advocata concione iussu numinis, suos, Ptolemæique visus, & ingruentia mala exponit. ¶ Visus pro specie. Cic. 1. de nat. deor. Ex quo existit & illud, multa esse probabilia, quæ quanquam perciperentur, tamen quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita tegeretur. Velleius, Vi- su nocturno territa Calphurnia.

Visio, nis, verbale, Ipse videndi actus. Eoque sensu usus est hoc verbo Gellius cap. 18. lib. 16. cum ita scribit: Reddique etiam cauſas ea disciplina (ωλην scilicet) eari ista quoque visiones fallant. { יְאַתְּ רֹאֵת שׁוֹרֵן. הַבָּשָׂר. GAL. Veue, regard. ITAL. Eſſo vedere. GER. Das sehen. HISP. Obra de ver, o la vista. ANGL. Seeing or a sight. } Cic. 4. Acad. Nec potest is cui est visio veri falsique communis ullum ha-

bere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Idem 2. de nat. deor. Neque visionem, neq; auditū, neque sonum sine aëte fieri posse. ¶ Visio item ponitur pro viso & spectro. { φαντασία. GAL. Vision, fantaisie. ITAL. Vision, fantaisie. GER. Ein gesicht so einem wunderbarlich fürt & komp. HISP. Las visiones o fantasias. } Quintil lib. 6. cap. 2. Tentabo etiam de hoc dicere, quas φαντασίαι Graeci vocant: nos sanè visiones appellamus, per quas imagines rerum absentium ita representantur animo, ut eas cernere oculis ac praesentes habere videamus. Macrobi. in somn. Scip. Omnium quæ videte sibi dormientes videntur, quinque sunt principales, & diversitates, & nomina. Aut enim est νυκτός, secundum Graecos, quod Latini somnum vocant: aut οὐρανός, quod visio recte appellatur: aut ξενίστιος, quod oraculum nuncupatur: aut est ιπνός, quod insomnium dicitur: aut est φάρμακος, quod Cicero, qmotes opus hoc nomine fuit, visum vocavit.

Viso, is, si, sum, ad videndum eo, inviso, adeo, convenio. { יְאַתְּ פָּקָדָה. imminisloquy, immonitū. GAL. Voir souvent, aller voir, visiter. ITAL. Andar à vedere. GERM. Gehn schen oder lugen. HISP. Ir con efecto à veer. ANGL. To visite, to go see often. } Cic. ad Attic. Cupio equidem, & jampridem cupio Alexandriam, taliquamque Ægyptum visere, id est, ad videadum ire. Terent. in Hecyra, Non vilam uxorem Pamphili, quam in proximo sit ægra? Illud vero in Andria, Id viso, tunc, an illi infantant? exponit Donatus, ad videndum venio. ¶ Eadem etiam vis servatur in compositis. Terent. in Andr. Reviso quid agant. Redeo (inquit Donatus) ut videam quid agant. Et in Adelphus, Hera ego hinc ad hos provisam quām mox virginem accersant. Proviso (inquit) duas res significat, procedo, & video: Plaut. in Men. Provisam quām mox vir meus redeat domum. Non ratio tamen Viso accipitur, pro primitivo Video, praesertim cum verbo Eo, aut Venio conjunctum. Plaut. Rudente, Nunc hue ad Veneris fanum venio visere, tem diuinam facturam se dixerat. Terent. in Hecyra, — postquam accersivit saepius, Ægyptum simulat mulierem: nostra illicet it visere ad eam: admisit nemo. Idem Phorm. Vultisne eamus visere. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Vise ad me, jam scies. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Vise ad portum. Unde inviso ad Gell. c. 9. lib. 6. Venit visere ad ægrotum. Idem cap. 10. lib. 19. & cap. 3. lib. 16. Et ire visere ad ægrum. Idem cap. 16 lib. 2. & c. 8. lib. 18. Cum ad Frontonem ægrum visceret. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Ibo ut visam sitne aurum ita ut condidi. Idem Men. sc. 2. a. 1. faxo vidua visas patrem. (id est, ad eum te remittam.) ¶ Idem usuvenit quando jungitur his ablative, gratiā, causā, studio, & hujusmodi. Salustius. Multi autem qui è castris visendi, aut spoliandi gratia processerant, volentes hostilia cadavera, amicum alij, pars hospitem, pars autem cognatos reprobabant. Terent. in Hecyra, Ne mittas quidem visendi causa quenquam. Virg. 2. Aeneid.

Vnde visendi studio Troiana juventus

Circumfusa ruvit.

Ex quibus datur intelligi, hoc verbum non esse desiderativum, sicut multi putant, sed magis exercitativum. Nam si viso in his exemplis, intelligas, videre cupio, sensus erit ineptus: superfici enim ita foreni hi ablative, studio, causā, gratiā, quos habet adjunctos. ¶ Invenerit & passivum Visor, in tertii potissimum personis. Cicet. 6. Verr. Cupidinem fecit illum, qui est Thespis, propter quem Thespis visuntur. Idem 1. Offic. Domus Cn. Octavij vulgo visebatur.

Visendus, particip. Lustrandus. { יְאַתְּ מַרְאֵת, περιβλέπει. GAL. Digne d'estre veue. ITAL. Degno di esser veduto. GERM. Besichtigen wdt. HISP. Digno de ser visto. ANGL. A worthy to be visited or sighted. } Cic. pro Pomp. Quæ ceteri tollenda arbitrabantur, ea sibi ille ne visenda quidem existimat. ¶ Aliquando nomen est ex participio. Plin. lib. 16. cap. 44. Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis xxxv. pedum ambitu caudiceis, decem arbores metiens singulas magnitudinis visendæ, id est, spectabilis, admirandæ, dignæ videri.

Visito, as, frequentativum est à Viso, sæpè viso, & frequenter convenio, adeo. { יְאַתְּ פָּקָדָה. imminisloquy. GAL. Visiter, aller voir souvent. ITAL. Visitare. GERM. Besichtigen oder heimsuchen. HISP. Ver à menu do. ANGL. To visite to go often to see. } Cicet. 5. de si. ib. Is cum ardenter podagra doloribus, visitatque hominem Carneades, Epicuri perfamiliaris, & tristis exire, &c. Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Ibi me interrogat, Ecquem in Epidauro Lyconem trapezitam noverim. Dico me noville, quid lenonem Cappadocem? annuo Visitasse. (Idem Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Qui non sæpè fit hic visitatus. (pro visus.) Alias tamen visitatus ibi legit Lambinus, & exponit versari in his locis. Idem Epidic. Noscito hanc: nam video nescio ubi me vidiſſe prius. Estne ea? an non est quam animus retut meus? Dij boni, visitavi antehac: certe ea est. Item, Visitare ægrotos. Suet. in Tib. cap. 11. & in Claud. cap. 35.

Visitatio, is, verbale, actus visitandi.

Visibilis, e, quod videri potest: sicur invisible, quod videri non potest. { יְאַתְּ נִירְאֵה. εώντος, επεινόντος. GAL. Visible, qu'on peut voir. ITAL. Visibile. GERM. Sichtbar. HISP. Cosa que se ve, o se puede veer. } Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi seu vasa quædam, visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.

Visor, is, verbale. Visores pro inspectoribus exploratoribusque. Tacit. lib. 16. Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera assertentur.

Visorium, theatrum, locus spectaculi, ubi ludi edebantur. Salmas.

Visualitas, visio. Tertull.

Vidū, x, mulier viro orbata: à vs particula intensiva (ut quibusdam videtur) & antiquo verbo Iduare, quod olim Herules dividere significabat. { יְאַתְּ וְלִדְעָה almanach xóqa. GAL. Visve, femme qui a perdu son mary. ITAL. Vedova, senza marito. GERM. Ein weibl. vrouwe. HISP. La muger viuda de marido, viuda. ANGL. A widow. } Plaut. Stich. Quæ tam diu vidua viro suo caruit. Horat. 1. Epist. 1.

sunt qui
Erusus & ponus viduas venientur auratas.

Plaut.

Plaut. *Cure*, sc. 1. a. 1. Dum te abstineas, vidua, nupta, virgine. Contrà labolenus iurisconsultus in l. malum 242. §. viduam 3. ff. de verb. sign. Viduam dictam putat à *ve* privativo, & nomine Duo: ut Vidua dicta sit, quasi sine duitate: cùque voce non eam solum intellegi putat, quæ orbata est viro: verum etiam quæ nunquam nupsit. Viduam (inquit) dici placet, non solum quæ aliquando nupta fuisset, sed eam quoque quæ virum non habuisset: quia Vidua sic dicta est, quemadmodum Vecors, Vesanus, qui sine corde aut sanitatem esset: similiter Vidua, quasi sine duitate. ¶ Vidua etiam eamulier dicitur, cum qua maritus divortium aut dissidium fecit. Plaut. *Men.* v. 3. sc. 2. a. 1. Si mihi tale post huncce diē faxis, faxo foris vidua vilas patrem. i. fecero, ut ejecta domo, vilas patrem. (i. remittam te ad patrem tuum,) sunt enim verba mariti. Quintil. quoque viduam dixit, quæ virum habet, sed absentem. Sic & Plautus sèpe, ut *Menac.* sc. 1. a. 5. v. 20. 21. & 27. &c.

Viduo, as. Orbo, seu privo. { שָׁבֵד schichchel. χρύσας, χρησίας. GAL. Rendre ou faire véve, priver de mary ou d'autre chose. ITAL. Privare. GERM. Herauben. HISP. Privar como de marido. ANGL. To mak a wedovo, to spoile of an husband or other thing. § Virg. 8. Æneid.
tot ferro seva dedisset
Funera, tam multis viduasset civibus urbem.

Horat. *Carm.* Ode 9.

Et foliis viduantur ornari.

Viduatus, a. um. { שָׁבֵד schachchál יְלִמְן almán. § ut, Leges viduatae Iudice, Claud. 8. Pan. Regna viduata lumine, pro inferis, Silius lib. 3. Conjux viduata tedis. Seneca *Medea*. ¶ Viduata, pro vidua, ut apud Sueton. in *Gaiba*, cap. 5. Agrippina viduata, morte Domitij, &c. Vidubium seu viduvium, viduitas, sive viduitatis, seu cœlibatus pœna, afflictio. Viduvium, qui duos maritos amisit: & viduvia, quasi vidua bis: nisi quasi vidua vi facta.

Vidulus, marsupium è Corio, in quod peregrinantes condebant res suas: sacculus.

Viduus a. um. Privatus, orbatus, desertus. { שָׁבֵד schachchál יְלִמְן almán. χρηστός. GAL. Vef ou véve, privé de quelque chose. ITAL. Vedovo privato. GERM. Heraubt. HISP. Cosa privada, como de marido. ANGL. Broft, depyved, alone. § Horat. lib. 1. *Carm.* Od. 10.

Voce dum terret, viduus pharetra,

Risit Apollo.

Cic. 2. Tusc. Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. ¶ Hinc viduus lectus dicitur, qui altero conjugum careat. Lucanus.

In somnis viduo tum primum frigida lecto.

Ovid. 1. Fast.

Per totidem menses à funere conjugis uxor

Sustinet in vidua tristia signa domo.

Idem Epist. 18.

Cur ego tot viduas exegi frigida noctes?

Arbor vidua, quæ viti non est maritata. Horat. 4. *Carm.* Ode 5.

Et viceem viduas ducit ad arbores.

Vidūtās, atis, vita cœlebs post nuptias. { אלטנטוֹת almentib. γνεία. GAL. Vévage, viduité, privation. ITAL. Veduità. GERM. Der vorhoenstand. HISP. Aquella privacion de marido. ANGL. Vedoro hiod. Liv. lib. 10. bell. Maced. in viduitate relictæ filiæ singulos parvos filios habentes. Idem lib. 34. bell. Maced. Et ipsæ libertatem, quam viduitas & orbitas facit, deterstantur. ¶ Ponitur aliquando pro inopia. Plaut. in *Rud.* Omnia copiarum, atque opum, auxiliij, præsidij, viduitas nos tener.

Vidūtās, atis, antiquis, teste Festo, idem erat quod Calamitas, ita dicta, quod bonis viduaret. { רַבְעָה rabáh. συμφορά. § Cato de re rust. cap. 141. Uti tu morbos visos invisiisque viduertatem, vastitudinemque, calamitates intemperiasque prohibessis.

Vidūlūs, i. Bulga, vel sacculus, quo viatores pecuniam aliás res caras circumferunt. { תְּרַנְתָּה amsáchth. μῆρα GAL. Une male, une valise, ou une bougette. ITAL. Bisaccia, valigia, borsa. GERM. Ein rodrschgerlin / bulgen. HISP. La bolsa. ANGL. A buget or bagge. § Plautus *Rud.* Est ne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse aiebas? Idem Men. sc. 2. a. 2. Tuum Peniculum. Ecce hunc in vidulo salvum. Ibid. sc. 3. a. 3. In vidulo marsupium. ¶ Hinc *Vidula* Plauti Comœdia, quæ aliquoties citatur à Nonio.

Vienñā, æ. { Wien in Österreich. GAL. Vienne en Austriche. § Austria Metropolis est, omnium urbium, quæ ad Danubium sitæ sunt, & aedificiorum splendore, & facili rerum copia clarissima, munitissimumque Germaniaæ, atque adeò totius orbis Christiani adversus Turcarum irruptiones propugnaculum. Hanc Plin. lib. 3. cap. 24. Vianam appellat, ut annotavit Hermolaus. ¶ Est præterea Viena Allobrogum civitas ad Rhodanum fluvium, olim clarissima, ubi etiam hodie non pauca antiqua nobilitatis extant monumenta. § GAL. Vienne en Dauphiné. GERM. Wien / an der Rhonen onder Lyon gelegen. § Meminit hujus idem Plin. lib. 3. cap. 4.

Vieo, evi, etum, Ligo, seu inflecto, interprete Nonio. { הַיּוֹן hivváh ῥψ kashár. λύγιστος, GAL. Lier d'osier, ou de telles choses, tordre comme un harr à lier. ITAL. Ligare con verghe. GERM. Binden mit sträyen. HISP. Atar. ANGL. To bind with osiers or twingges as hoppers, do to hoope. § Varro lib. 1. de R.R. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias. Idem lib. 4. de ling. Latin. Viere est vincere: unde apud Ennium, ibant viere Venetiam corollam. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Viden illi oculos viere? (i. flecti & distorqueri.) aliás tamen ibi virere, quidam legunt. ¶ Hinc vimina, & vasa viminea, teste Festo.

Vietōrēs, qui vasa vinaria religant, stipantque, inquit Bud. à viendo, hoc est, ligando seu vinciendo. { λύγιστοι. GAL. Tonneliers, qui relient les tonneaux. ITAL. Bottaij che fano botti. GERM. Ein fassbinder oder Füßer. HISP. Los que baten toneles. ANGL. Hoopers or coopers.

Vietūs, a. um. Mollis, languidus, sine vi, naturalibus privatus viribus. { לְלִמְנָה amelái (vel) umlái וְרַדְעָה davvai ψְלִין challásch. μαρπός, zanuere. GAL. Aïs à plier, flexible, mol, flétris, sans force ny vertu. ITAL. Molle, effeminato, di poche forze. GERM. Lück, loderleicht, lampecht. HISP. [

Cosa marchita y muelle. ANGL. Soft, weake, bending. § Varr. de Opone rothece. Ne quum humorum amiserit pertinaci vento, mala victa fiant: id est, flaccida & rugosa. Apud Gell. cap. 2. lib. 13. Victa & mollia poma sunt, quibus opponuntur dura & acerba. Habet autem hoc nomen penultimam syllabam indifferentem. Lucret. lib. 3.

Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam
Vestem sentimus.

Horat. lib. 1.

Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescat odor.

Vietum cor. Cic. 2. de div. Ego enim suspicari possum contractum aliquo modo bovis exile, & exiguum & vietum cor. Ficus vieta. Colum. lib. 12. cap. 15. Ficus porrò neque nimium vieta, neque immatura legi deber.

Vieō, es, ui, Floreō, polleo, sive potens, aut in vigore sum, & vitiditatem quandam habeo. { חַזְקָה haskáh פִּנְחָס tsamákh פִּנְחָס parach ψְלִין hetiis כְּבָר ghabár. īmāqáh, īmāqáh. GAL. Estre en vigueur, estre en sa force. ITAL. Essere nel suo vigore & forza, vigoreggiate. GERM. Blühen/oder grunen / in seinen wäsen oder krafft sein. HISP. Esforzarse, ser en vigor. ANGL. To be in his force and strength, to be lustie. § Cic. 1. Tusc. Multaque secula postea sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alij docti viderentur. Idem 11. Philipp. Nihil semper floret: etas succedit etati: du regiones Cesaris floruerunt, nunc vigent Pansæ. Idem ad Attic. lib. 4. Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam quum florebamus. Virg. 1. Æneid.

Dum stabat regno incolumis, regnumque vigebat
Consiliis, & nos aliquod noménque decúsque
Gessimus.

Idem 4. Æneid.

Fama malum quo non aliud velocius ullum:
Mobilitate viget, virōsque acquirit eundo.

Tibull. lib. 4.

Laudis & assiduo vigeat certamine miles.

Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.

— quorum (poëtarum) nomina magna viget.

Vigēns, tis, particip. { צְבָעֵץ chavéz פְּרַזְבָּד poréach. אֲפָאֶצְזָז ivħaw. GAL. Vigoureux, sort. ITAL. & HISP. Vigorooso. GERM. Blühens de/grunend. ANGL. That is lustie, in his force and strength. § Cic. 2. de finib. Homines enim eti multis aliis, tamen hoc unico à bestiis plurimum differunt, quod rationem habeant à natura, mentemque datam, & acrem & vigentem. ¶ Inter Vegetum & Vigenis hoc interest, quod Vegetum sit incolumis: Vigenis forte. Nam vegetum corporis, vigens animi possumus dicere. Nonis.

Vigēlico, scis, inchoativum, Catullus Epigramm. 43.

Iam lati studio pedes vigescunt.

Vigor, is, Firmitas, robur. { חַזְקָה haskáh מְצָבָה hotsmáh פִּנְחָס chazék. (vel) chezék כְּבָר leachéh (vel) פִּנְחָס lechóh וְרַדְעָה leshádb. פְּנַזְזָה netsach. אֲפָאֶצְזָז. GAL. Vigore, franquezza, gagliardezza. GER. Lust/krafft/mutterheet. HISP. Fuerça ó fuerça de animo. ANGL. Strength, force, lustiness. § Plin. lib. 7. cap. 25. Animæ vigore præstantissimum arbitror C. Cæsarem Dictatorem. Liv. 1. bell. Pun. Eundem vigorem in vultu vimque in oculis, habitum oris, linamentaque intueri. Virg. 9. Æneid.

— nec tarda senectus

Debilitat vires animi, mutatque vigorem.

Ovid. 12. Metam.

Gratus in ore vigor.

Idem Eleg. 3. lib. 3.

Nunciet hoc aliquis (mihi ægro sup.) dominam venisse, resurgam:

Spesque tui nobis caussa vigoris erit.

Idem Eleg. 5. lib. 1. Trist.

Si quid & in nobis vivi fuit ante vigoris

Excidit.

Item, Vigor equi. Gell. cap. 14. lib. 3. Vigor eloquentiae, V. Neius, Vigoratus, vigore præditus. Apul. lib. 9. Opportuna fallacia vigorati juvenis inductus.

Vigorous, אֲפָאֶצְזָז. Onom. id est, vigore plenus.

Vigil, adjektivum est omnis generis, ablativum faciens vigili, vel vigile: quamvis in plurali numero neutrum genus non habeat. Est autem Vigil: idem quod vigilans: hoc est, qui non est torpens: quales sunt dormientes, sed qui in vigore suo est. { צְבָעֵץ chir. īzenzəz, īzəvəz. GAL. Veillant, qui veille. ITAL. Vigilante. GERM. Wachbar/oder wacker. HISP. Velador. ANGL. Watchfull. § Virg. 4. Æneid.

Monstrum horrendum, ingens, cui quo sunt corpore pluma.

Top vigiles oculi.

Ovid. 3. Metam.

Et tenuant vigiles corpus miserabile cura.

¶ Vigiles commentus est excubias Augustus, Sueton. in Aug. c. 30.

Item, Vigiles canes dicti ab Ovidio.

Vigil, substantivum, Nocturnus custos, qui & excubitor dicitur, à quo præfectus vigilum vocatus est. { צְבָעֵץ schomér צְבָעֵץ aschmôreh צְבָעֵץ aschmûrah. φρέγος. GAL. Garde de nuit, le Guer. ITAL. Chi fa la guardia di notte. GERM. Ein wachter. HISP. Velador/guarda de noche. ANGL. A watchman. § Plaut. in Amph. Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic. 6. Verr. Clamor à vigilibus fanique custodibus tollitur. Lucan. lib. 7.

— ne rumpite somnos

Castrorum vigiles, nullas tuba verberet aures, &c.

Ovid. 13. Metam.

At vos ô proceres vigili date præmia vestro.

Vigēsimus, a. um, ultimus ex viginti. { צְבָעֵץ hefrim. עֲשֵׂכִיס. GAL. Vingtîme. ITAL. Vigesimo. GERM. Zwanzigst. HISP. Cada uno de veinte. ANGL. The twentieth. § Cicet. pro Pompeio, Ex illo tempore

pore tertium jam & vigesimum regnat annum.

Vigesima, & Tributi genus, quum in centenas minas quinæ exiguntur. *Plin. in Paneg.* His vigesima reperita est, tributum tolerabile. Vide *Vicesima*.

Vigesimarium aurum à *Livio* dicitur, quod ex vigesimis colligitur. *Vigesimorum Augurior.* Erant autem Vigesimæ, tributi genus dimidia parte levius quam Decimæ. Vide supra *Vicesimarius*.

Vigēsīs, masculini generis, quod est viginti assuum. *Aschmōreh* *אַשְׁמֹרֶה* *ashmūrah*. *אֲגָבָנִיָּה*, *אֲגָבָנִיָּה*. *GAL.* *Veille*, *guette ou garde de nuit*. *ITAL.* *Vigilaguarda* di gente d'arme. *GERM.* *Wacht/nachwacht*. *HISP.* *Vela*, *obra de velar, guarda de noche*. *ANGL.* *Vwatching*. *Plaut. Pseud. sc. 7. act. 4.* Noctu Vigiliam quando ibat miles, tum tu ibas simul; Et *Senec. cap. ult. ac tranq.* Miles vigilias dividit. *Cicer. 7. Philippica*, Idecirco in hac custodia, tanquam in specula collocati sumus, ut populum Romanum vacuum metu nostra vigilia redderemus. Idem 4. *Tusc.* Cui non sunt audite Desmodthenis vigiliae? qui dolere se aiebat si quando opificum antelucana esset victus industria: vigilias militares in quaterna olim horatum spacia dividebant: ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. *Cæs. 1. bell. Gall.* Ubi per exploratores Cæsar certior factus, tres jam partes copiarum *Helvetios* ad flumen traduxisse, quartamque ferè partem citra flumen Aratum reliquam esse, de tertia vigilia cum legionibus tribus ex castris profectus, ad eam partem pervenit, quæ nondum flumen transierat. Hic sicut, & *lib. 1. G. 2. de bell. civil.* de tertia vigilia, i. media nocte. Nam *lib. 2.* cùm dixisset, tertia vigilia; mox non multum post posuit media nocte. Tradere suam vigiliam alteri, proverbialiter dicitur à *Cicer. ad Brut. lib. 11.* Sed ut mones, frænum momordi, etenim qui te inclusu omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupiam jam vigiliam meam Brute tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiae meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares: nam qui in castris exploratorum, & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alij aliis vigiliam quasi per manus tradunt. Interdum vigilia dicuntur ipsi custodes, qui vigilant. *oi σύλλαξες*. *Salust. in Jugurth.* Sed neque more militari vigilæ deducebantur. Idem in *Catil.* Et ab incendio intelligebat urbem vigilis muniam. Vigiliæ Cereris dicuntur à *Plauto in Aul.* nocturna sacra quibus in æde Cereris pervigilabant mulieres, quæ & Mysteria, & Initia dicebantur. *κανυκίδες ιωσηάρια*. Nam ea nocte cum viro concubere, piaculum erat. Is, inquit, *sc. 6. a. 4.* adolescentis illius est avunculus, Qui illam stupravit noctu Cereris vigilis.

Vigilo, as, Excubo, vigilias ago, non dormio: à vigente sensu dictum, non à visu tantum, ut vult *Varr. lib. 4. de ling. Lat.* *רַחֲבֵר בָּהִיר* *schakādh.* *אֲגָבָנִיָּה*, *אֲגָבָנִיָּה*. *GAL.* *Veiller*. *ITAL.* *Vegliare*, *veggiare*. *GERM.* *Wachen*. *HISP.* *Velar*. *ANGL.* *To wake or watche*. *Gell. cap. ult. lib. 20.* Vigilate vigilias, dixit de studiis. *Terent. in Eunoco*, Ne sursum deorsum cursites, néve usque ad lucem vigilis. *Cic. de somn. Scip.* Me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilasse; arctior quam solebat somnus complexus est. Idem 2. *Catil.* Tardissime autem Lentulus, credo quod literis dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilarat. *Horat. 1. Serm. Satyr. 3.*

*noctes vigilabat ad ipsum
Mane, die totum stercerat, nil fuit unquam
Sic impar sibi.*

Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Vigila: ni vigilas: expurgiscere, ne somno stude, hanc rem age. Idem *Amph.* Vigilans vidi: vigilans nunc te video: vigilans fabulor. *Ibid.* Tun' me hic vidisti? Vidi. A. in somnis fortasse. Al. Imò vigilans vigilantem. *Ibidem*, Vigilans dormio, vigilans somnio, vivus sanusque intereo. Vigilare de multa nocte, pro Ad multam noctem. *Cic. ad Quint. fratr. lib. 2.* Ego vero ardenti quidem studio: ac fortasse efficiam, quod sèpè viatoriis quum properant, evenit: ut si serius quam voluerint forte surrexerint, properando etiam citius quam si de multa nocte vigilarent, properant quod velint. Per metaphoram accipitur vigilare pro eo quod est omni cura vigilantiæque in id incumbere, ne quid nos inopinantes subito opprimat. *Cicer. pro Planc.* Vigilandum est semper, multæ infidiae sunt bonis. Idem 6. *Philipp.* Quamobrem, Quirites, consilio quantum potero, labore plus penè, quam potero, excubabo vigilabóque pro vobis.

Vigilans, *aris, pass Ovid. Epist. 12.*

Non mihi grata dies, noctes vigilantur amara:

Nec tener in misero pectori somnus adeat.

Vigilatur, impersonale. *Martial. lib. 12.*

Ota me somnusque juvant, que magna negavit

Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic.

Vigillans, is, participium. *שְׁחַקְדָּה* *schokedh.* *אֲגָבָנִיָּה*, *אֲגָבָנִיָּה*. *GAL.* *Veillant, diligent, vigilant, qui veille*. *ITAL.* *Vigilante*. *GERM.* *Wachend*. *HISP.* *Velador*. *ANGL.* *That wacheth*. *Plautus in Captiv. seen. 1. a. 1.* Vigilans somniet. Idem *Pseud. sc. 3. a. 1.* Qui imperata effecta reddat, non qui vigilans dormiat. Item, vigilantium somnia. *Quintilian. Terentius in Andr. num ille somniet Ea, quæ vigilans voluit?* Aliquando nomen est idem significans quod diligens, providus, intentus. *impetus, πέπτωση*. *Plinius epist. 17. lib. 2.* Vir exercitatus & vigilans. *Cicer. 2. Terr.* Perficiam ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositione ad judicium venisse videatur. Vide plura supra in *Vigilo*.

Vigilandus a, um. *אֲגָבָנִיָּה*. *Tibull. lib. 1. Eleg. 2.*

cum fletu nox vigilanda venit.

Quintil. lib. 1. 5. cap. 5. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda. Vigilandum aliquando accipitur pro eo quod est vigilanter providendum, vel summo studio diligentiaque conficiendum: ut annotavit *Servius* in illud *Virg. 1. Georg.*

Qua vigilanda viria, &c.

Vigilatus, a, um. *Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.*

Hoc premium vita vigilatorumque laborum?

Vigilantia, diligentia, attentio. *ἐργάζομαι*, *ἀργοντία*. *GAL.* *Fourvoyance, vigilance, diligence*. *ITAL.* *Vigilantia*. *GERM.* *Wachbarkeit*. *HISP.* *Vela*, *diligencia*. *ANGL.* *Watchfullness, travaille*. *Terent. in Adelph.* Vigilantiam tuam mihi narras? *Cicer. Curio lib. 7.* Nihil tamen eo Consule mali factum est: fuit enim mirifica vigilancia.

Vigilare, & vigilanter, adverb. Cum diligentia & sollicitudine. *ἰανθίζω*. *GAL.* *Vigilamment, soigneusement, diligemment*. *ITAL.* *Vigilantamente, con diligentia*. *GERM.* *Wachbarlich*. *HISP.* *Velando, diligenter*. *ANGL.* *VWatchfully, with travayle*. *Gell. lib. 3. cap. 14.* Vigilate atque attente verbum non probum mutavit. *Cicer. 6. Verr.* Quod vigilanter provinciam administrasset, cuius omnes vigilias in stupris constar adulterisque esse consumptas. *Plancus ad Cicer. lib. 10.* Tu mihi Cicero quod adhuc fecisti, idem praesta ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes.

Vigillans, ij, *Senec. Epist. 58.* Quid interest, utrum super aliquem vigilarium ruat aut mons, aut turris. *Ibi Lipsius*: vigilarium, locus & specula, in qua vigiles stant: ut valetudinatum, spoliarium, vinarium.

Vigilax, acis, Sagaciter, multumque vigilans. *שְׁחַקְדָּה* *schokedh.* *אֲגָבָנִיָּה*. *GAL.* *Veillant soigneusement, qui ne dort point*. *ITAL.* *Mol-*

to vigilante. GER. Gang wachbar. HISP. Muy velador. ANGL. Watchfull. *Col. lib. 7. c. 12.* de canibus loquens, Maximè autem debent in custodia vigilaces conspicisci: nec erronei, sed assidui & circunspecti magis quam temerarij. Idem usus est *Jurisconsultus lib. 18. D. de adil. edit. lib. 21. tit. 1.*

Vigilia, æ, five vigilæ, arum, insomnia, excubiae nocturnæ. *אַשְׁמֹרֶה* *ashmōreh* *אֲגָבָנִיָּה* *ashmūrah*. *אֲגָבָנִיָּה*, *אֲגָבָנִיָּה*. *GAL.* *Velles*, guette ou garde de nuit. *ITAL.* Vigilaguarda di gente d'arme. *GERM.* *Wacht/nachwacht*. *HISP.* *Vela*, obra de velar, guarda de noche. *ANGL.* *Vwatching*. *Plaut. Pseud. sc. 7. act. 4.* Noctu Vigiliam quando ibat miles, tum tu ibas simul; Et *Senec. cap. ult. ac tranq.* Miles vigilias dividit. *Cicer. 7. Philippica*, Idecirco in hac custodia, tanquam in specula collocati sumus, ut populum Romanum vacuum metu nostra vigilia redderemus. Idem 4. *Tusc.* Cui non sunt audite Desmodthenis vigiliae? qui dolere se aiebat si quando opificum antelucana esset victus industria: vigilias militares in quaterna olim horatum spacia dividebant: ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. *Cæs. 1. bell. Gall.* Ubi per exploratores Cæsar certior factus, tres jam partes copiarum *Helvetios* ad flumen traduxisse, quartamque ferè partem citra flumen Aratum reliquam esse, de tertia vigilia cum legionibus tribus ex castris profectus, ad eam partem pervenit, quæ nondum flumen transierat. Hic sicut, & *lib. 1. G. 2. de bell. civil.* de tertia vigilia, i. media nocte. Nam *lib. 2.* cùm dixisset, tertia vigilia; mox non multum post posuit media nocte. Tradere suam vigiliam alteri, proverbialiter dicitur à *Cicer. ad Brut. lib. 11.* Sed ut mones, frænum momordi, etenim qui te inclusu omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupiam jam vigiliam meam Brute tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiae meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares: nam qui in castris exploratorum, & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alij aliis vigiliam quasi per manus tradunt. Interdum vigilia dicuntur ipsi custodes, qui vigilant. *οἱ σύλλαξες*. *Salust. in Jugurth.* Sed neque more militari vigilæ deducebantur. Idem in *Catil.* Et ab incendio intelligebat urbem vigilis muniam. Vigiliæ Cereris dicuntur à *Plauto in Aul.* nocturna sacra quibus in æde Cereris pervigilabant mulieres, quæ & Mysteria, & Initia dicebantur. *κανυκίδες ιωσηάρια*. Nam ea nocte cum viro concubere, piaculum erat. Is, inquit, *sc. 6. a. 4.* adolescentis illius est avunculus, Qui illam stupravit noctu Cereris vigilis.

Vigilium, in neutro etiam dixerunt veteres. *Varro in Eudymionibus*, Animum mitto speculatum toto orbe, ut quid facerent homines quum expericti sunt, me faceret certiore, si quis melius operam supereret, ut ejus consilio potius vigilium adminicularem nostrum. Ex *Nonio*.

Vigiliæ, *Bisegli*, V. E. regni Neapolitani, sub A. *Tranensi*.

Viginti, bis deni, æ, a, nomen numerale indeclinabile. *עֲשֵׂרִים וְשִׁבְעִים* *ashshirim veshivim*. *GAL.* *Vingt*. *ITAL.* *Venti*. *GERM.* *Zwanzig*. *HISP.* *Veynte*. *ANGL.* *Twenty*. *Cic. 5. de Orat.* Annosque natus unum & viginti, & nobilissimum hominem, & eloquentissimum in judicium vocarim. *Virgil. 1. Aeneid.*

ad littera mittit

Viginti tauros.

Vigintiviri, nomen magistratus apud Romanos, *εἴδοντες αὐτον*, ut Triumviri. *Cicer. ad Attic. lib. 2.* Ubi nemo sit præter me qui quandam ex vigintiviris unum esse salvum velit, vide etiam *supra*.

Vigintiviratus, us, ui, officium viginti-virorum. *Cic. ad Attic. lib. 9.* Repudiari se totum magis etiam quam olim in vigintiviratu putabit.

Vigor, vide *Vigeo*.

Viliæ, contemptus, abjectus, humilis, plebeius, levis, communis, vulgaris. *בְּזַבְּזָה* *zoléh* *בְּזַבְּזָה* *bazui* *בְּזַבְּזָה* *nibzéh* *בְּזַבְּזָה* *niklēh*. *פָּעַלְתָּה* *pa'altah*. *GAL.* *Vil*, de petite valeur, de vil prix, de petite estime. *ITAL.* *Vile*, da buon mercato, di poco conto. *GERM.* *Schlacht/vnacht sam/nachgünstig*. *HISP.* *Cosa de poco precio*, *de barata*. *ANGL.* *Good cheape, little worth*. *Cic. ad Quint. fratr. lib. 1.* Semper eos putavi, si vulgares essent, viles: si temporis causa constituerentur, leves. *Salust. in Catil.* Fidei, fortunas, pericula vilia habere, id est, non magnificare. *Quintilian.* Vilia sunt quæ vigilans habent. *Senec. cap. 11. de tranq.* Viliis sibi non est sapiens. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Verbum hoc vili est viginti minis. (id est, parvo emitur si xx. minis tantum emitur.) Idem *Aul. sc. 5. a. 3.* faxo ut muli qui pretio superant equos, sint viliores Gallicis Cantheriis. Idem *Mil. sc. 3. a. 2.* Miror lolio vilitate te tam vili tritico, &c. Item *Liv. lib. 5. dec. 4.* Vilius regi Annibal: (id est, apud regem in minore honore Annibal fuit.) *Cic. 3. Offic.* Quærit si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilius. Idem 2. *de finib.* Non minor, inquit, voluptas percipitur tam ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis. *Horat. 2. Serm. Satyr. 5.*

Et genus, & virtus, nisi cum re vilius alga est.

Vile à villa deduci quidam putant, quod omnia in villa viliota sint, quam in urbe. Est enim propriæ viliæ, quod parvo constat, cuius contrarium est carum iuvæ. *Cic. 5. Verr.* Frumentum, quoniam vilius erat, ne emisses. *Plaut. in Trin.* Neque quicquam hic vilius nunc est, Nisi mores mali, Ponitur interdum pro abundant, teste *Servio*, quia omne quod plurimum abundat, vilius est, id est parvo venditus pretio. *Virg. lib. 1. Georg.*

Si verò viciamque seres, vilémque phaselum.

Vilius oratio à *Quint.* dicitur *lib. 8. cap. 3.* neglecta, inelaborata: cui opponitur accurata. Vili ablativus verbis pretijs addi solet. *Martial. lib. 12.*

Instructam vili vendia Amæne domum.

Vilia membra, *aid. id. Ovid. 4. Fast.* (id est, pudenda.)

Vilius, & vilissimæ, adverbia. Minoris & minimi pretijs. *Plin. lib. 18. cap. 6.* Quicquid per asellum fieri potest vilissimæ constat, & est in usu, vel dulcius quam superiores notæ passim.

Vilitas, atis, exiguitas pretijs. *X. Caritas.* *וְלִילָה* *zulloth.* *וְלִילָה*. *GAL.* *Patis prius, petite valeur* & *estime*, *vilité*. *ITAL.* *Vilità, buon mercato*. *GERM.</*

GERM. Wolfsle/nachgültigkeit. HISP. Aquel poco precio, ó barato. ANGL. A little price or value, good cheapness. ¶ cui opponitur caritas, ut Vilitas annonæ. Cic. pro lege Manilia. Tanta repente vilitas annonæ ex summa inopia, & caritate rei frumentariae consecuta est, unius spe & nomine, quantam vix ex summa ubertate agrorum diurna pax efficere potuisse. Gell. cap. 15. lib. 1. Vilitas loquendi, vel faciendi. (de eo qui frusto panis id facit.) Quintil. Vilitas testium humilium incensanda, &c. ¶ Vilitas sui, per translationem dicitur, quum quis ita temerè ruit in periculum, ut nihil vita sua vilius habere videatur. Currius lib. 5. Quid ruimus belluarum ritu in perniciem non necessariam? Fortium virorum est magis mortem contemnere, quam odisse vitam. Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. ¶ Vilitas pro servitute. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Vides me pro tuo capite meum carum offerre caput vilitati. ¶ Vilitas. GAL. Le bon marché. Suer. in Cas. cap. 50. Amplissima prædia ei (Servius) nummo addixit. Et plenisque vilitatem mirantibus, &c. Vide & Gell. cap. 4. lib. 9.

Vilescere, scis, Vilius fio, ut Annonam vilescere dicimus quum premium ejus remittitur. ¶ נְקָדַם נְקָדַם. GAL. Devenir vile, & de petit prix, avillir. ITAL. Devenir vile, ó di poco prezzo. GERM. Wolfsle oder nachgültig werden. HISP. Velar poco, ó barato. ANGL. To become vile, of no price, value or estimation. ¶ Contrà, accendi dicitur, quum premium ejus immoderatè augetur. ¶ Gratiam item vilescere dicimus, hoc est, sordescere & minoris estimari, φυλακεῖσθαι.

Vilsto, as, vilem reddo. ¶ חִבְצָה. φωλιζω. GAL. Avillir, faire ou estimer peu. ITAL. Far vile, stimar poco. GERM. Schlächtet oder unachtsam machen. HISP. Menospreciar. ANGL. To make gnod cheape or little worth. ¶ Turpum, apud Non. Et querit tua virtus quæ te vilitant.

VILLÆ, æ, domus in agro, agri colendi, & fructuum condendorum, aut etiam habitacionis causa constituta. ¶ וְרֵדֶת כּוֹפֵר פְּרָזָן. GAL. Village, metairie, grange. ITAL. Villa, castello. GERM. Ein meyerhoff/bauernhaus / aus / auf die gäter gebauen. HISP. la casa, ó la heredad del campo, la possession del campo, quinta. ANGL. A village, farme, or manour place. ¶ Plinius lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam, neque villa fundum querat. Cic. pro Qaint. Ro. Com. Tum etat ager incultus, sine tecto: nunc est cultissimus cum optima villa. Idem ad Attic. lib. 10. Præterit villam meam Curio, jussitque mihi nuntiari messe venturum. Horat. 1. Serm. satyr. 5.

Hinc nos coceij recipit plenissima villa, id est, populosæ.

Dicta est autem villa à vehendo, quasi vehilla, quod in eam fructus à villico convehantur, & evehantur quum veneunt, ut ait Varro de re rust. lib. 1. cap. 2. Columella villam tripartitò distribuit, partem unam urbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Villa rustica, est ea pars villæ, quam villicus colonus, vel viator, vel arboratot habitandam sibi obtinet, & familiæ villicæ, atque instrumento omni rustico condendo, aut continendo est accommodata. Villa urbana prætorium dicitur, & est ea pars, quam dominus, si quando in villa sit, solet habitate: quæ quia elegantiæ, amoeniæque ædificati solet, & instrui, ideo urbana vocatur, quasi urbani nitoris, & elegantæ plus habens, quam rustica. Fructuaria autem villa dicitur, ubi fructus reconduntur, Bud. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Plus plaustrorum in ædibus illatum videoas, quam ruti, quando ad villam veneris.

VILLULÆ, æ, diminutivum. ¶ חִטְאָדָר. GAL. Petite metairie. ITAL. Picciola villa. GERM. Ein meyerhofflein. HISP. Pequís heredad, pequinha aldea. ANGL. A little farme or manour place. ¶ Cic. ad Attic. lib. 8 Ego Arpin i volo esse pridie Cal. deinde circum villulas nostras errare. Horatius 1. Serm. satyr. 5.

Proxima Campano ponti que villula tellum
Præbuit.

VILLANUS, i, gen. malec. qui in villa habitat. ¶ וְרֵדֶת פְּרָזָן. GAL. Villageois, laboureur, contadino, rustique. ITAL. Villano, rustico, lavoratore, contadino. GERM. Ein meyer/ein bavor so ein meyerhoff besitzt. HISP. Villano, aldeano. ANGL. Thæ laboureth a farme. ¶ Unde & Semivillanus, semirusticus. ¶ Villani (inquit Budus) dicuntur, quod villæ (unde dicti villici) adscripti, & coloniæ conditioni addicti aut ipsi sint, aut eorum majores fuerint: quarum rerum vestigia non obscura multis in locis extant. Quod tamen nomen longuentum inscrita in contumeliam jam vertit. Villanum enim & villem vernacula simplicitas confundit.

VILLARIS, e, Villaticus. ¶ וְרֵדֶת פְּרָזָן. iTawling, ægeonings. GAL. De village ou metairie. ITAL. Di villa. GERM. Eines meyerhoffs. HISP. Cosa de aquella possession de campo. ANGL. Of a farme or manour place. ¶ Plinius lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis, & religio inest: iahortescunt edito ovo, excutientque se, & circuntestæ purificant, aut festuca aliqua se, & ova lustrant.

VILLATICUS, a, um, quod ad villam pertinet. ¶ וְרֵדֶת פְּרָזָן. iTawling, ægeonings. GAL. De village, ou metairie. ITAL. Villafesta, di villa. GERM. Meyerhöfisch/bäurisch. HISP. Cosa de aquella possession del campo. ANGL. Pertaining to a farme or manour place. ¶ Unde Villatica pastio dicitur alimentum, quod pertinet ad animalia, quæ ruri nutruntur, ut pura pecudes, aves, pisces. Villaticus canis qui villæ asservandæ gratiâ alitur. Col. lib. 1. cap. 10. De villatico cane igitur, & pastorali dicendum est: nam venaticus nihil pertinet ad nostram professionem. Plinius lib. 23. cap. 1. Aiunt si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutisque fieri villaticas aves. Villaticæ gallinæ, dicuntur gallinæ illæ vulgares, quales plerumque in villis, & in ipsis etiam urbibus vulgo videmus educari. Dictæ villaticæ ad differentiam agrestium, & Africanarum: de quibus vide in dictione Gallina.

Villator, pro cavillator. Lips.

VILICO, as, & Villicor, aris, deponens. Rusticor, sive in villam animi causa iecedo. ¶ גְּזָעָה. GAL. Gouverner une metairie, & y labourer les terres, & faire autres affaires rustiques, grangier, metayer, ITAL. Si ar à la villa, governare la villa, lavorare la terra. GERM. Auf einem Mayrhoff sitten/bauerenwerck treiben. HISP. Usar de oficio de

mayordomo, labrar la tierra. ANGL. To rule a farme, and labour it, or dwell in manour place. ¶ Pomponius, Ego rus eo, ut aliquot diebus villicer. Terentius in Heyra, Hic villicor ante urbem. Plin. lib. 18. cap. 6. Quorum prædia colenda suscipiebat Respub. exercitusque ducebant, Senatu illis villicante. ¶ Aliquando villicari, est villæ præesse. ἀγροποιός, ἀγροτοῦ. Pomponius. Longè ab urbe villicari, quod herus rareiter venit, non villicari, sed dominari mea est sententia.

VILLICATIO, ipsa rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. ¶ ἀγροποία, ἀγρονομία. GAL. Gouvernement de metairie, grangeage. ITAL. Governo di villa. GERM. Baurenwerck. HISP. Obra de mayordomo de la aldea. ANGL. The ruling of a farme. ¶ Columel. lib. 21. cap. 1. Qui suscepit officium villicationis, in primis conjunctum domesticum, multoque etiam magis externum virerit.

VILLICONES, Villici, vel præfecti villicationis, ut est apud Apul. in Apolog. ἀγρούς, τὸν ἄγρους ἔπειτα.

VILLICUS, i, Præfectus villæ, cui tota rei rusticæ cura à domino committitur. ¶ ἀγρορόποδης, τὸν ἄγρους ἕπειτα. GAL. Fermier, metayer, granadier. ITAL. Faïto, guastaldo. GERM. Ein meyer/ein haushalter in einem meyerhoff. HISP. Mayordomo del campo, aparador que los ferranos llaman capataz. ANGL. A farmer or that governeth a farme. ¶ Varr. de R. R. lib. 1. cap. 1. Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus à villa, villa ab eo quod in eam convehuntur fructus, & evehuntur, quum veneunt. A quo rusticæ etiam nunc quoq; viam, veham appellant, propter vecturas; & Vellam, non Villam, quod vehunt, & unde vehunt. O Economus autem tam pecuniae, quam frugum, & omnium quæ dominus possidet, dispensator est. Cic. lib. 4. Tusc. quest. Qui quum villico factus esset iratior. Quo modo, inquit, accepisse, nisi iratus esset. Horat. lib. 1. Epist.

Villicus sylvarum: & mihi me redentis agelli.

Colum. lib. 11. Villicus semper caveat ne improvidus ab opere vincatur: res est agrestis infidiosa cunctanti.

VILLICÆ, uxori villici. ¶ ἀγρούς, ἄγρους ἔπειτα γυναικί. GAL. La metaise, ou metayer, la femme du metais ou metayer, ou fermier. ITAL. Femina di villa, moglie del guastaldo, guastalda. GERM. Diefrau des verroßers eines meyerhoffs/meyerin. HISP. La muger mayor doma de aquella casa. ANGL. The farmers wife. Martial. lib. 1.

Pinguis inaequales onerat cui villica mensa.

Iuven. Satyr. 11.

Aphargi, posito quos legit villica fuso.

VILLUM, i, vide Vinum.

VILLUS, non propriæ pilus, est ut nonnulli interpretantur, sed multorum pilorum collectio; & quidam quasi floccus: quales in jubis leonum, & luporum, nonnullorum etiam canum videmus propendere. ¶ וְרֵדֶת שָׁהָל תְּבָצָע: summah. בְּגָז, λάχην, λάχυρ. GAL. Poil. ITAL. Peli messi insieme, come è un mazzo di setole. GERM. Ein harlock. HISP. El vello puro solit. ANGL. A bigge heare. ¶ In vestibus etiam villi dicuntur, flocci illi prominentes, qui hodie etiam ornatus causæ arte fullonia pannis inducuntur. Cic. 2. de nat. deor. Animantium vero quanta varietas est? quarum aliae coriis testæ sunt, aliae villis vestitæ, aliae spinis hirsutæ: pluma alias, alias squama videmus obductas, alias esse cornibus armatas, alias habere effugia pennarum. Plin. lib. 8. cap. 50. de capris loquens, Dependet omnino mento villus, quem aruncum vocant. Virgil. 3. Georgic.

Dulcibus idecirco fluvius pecus omne magistris

Perfundunt, udisque aries in gurgite villus

Mersatur.

Martial. lib. 14.

Calfaciunt villi pallia nostra mei.

VILLOSUS, adjecit, quod villis plenum est, hirsutus, hirtus. ¶ וְרֵדֶת שָׁהָל, שָׁהָל, υαμαρί. GAL. Velu, pelu. ITAL. Feloso. GERM. Löckächtig, fohlkächtig. HISP. Cosa vellosa ó peluda de tal pelo. ANGL. Rough, full of heares. ¶ Col. lib. 7. cap. 12. Amplo, villosoque pectori. Virg. 8. Æneid.

villoso pelle leonis.

Vilna. VVilde Germanis. Vilenski indigenis, Vilna Italica, Lituaniae caput, V.E & Academia, sub A. Gnefensi.

VIMEN, inis, omne virgultum lenticum, & flexible, ad ligandum aptum, quasi vincimen. ¶ וְרֵדֶת שָׁהָל, שָׁהָל, εἶδ. GAL. Toutes sortes de verges molles & aisées à plier pour lier, soit d'osier, orme, peuplier, bouleau, ou autres. ITAL. Seroppa, vimine, legame, fatto d'ogni sorte di ramo d'herba. GERM. Weiche gerten oder roeiden damit man binden oder flechten kann. Forbreiss. HISP. Para ó verga que se doblega. ANGL. A roig, osiar, or roicker. ¶ Col. lib. 4. cap. 30. Nec refert cuius generis vimen seras, dum sit lentissimum. Virg. 4. Æneid.

Rursus & alterius lenticum convellere vimen

Insequor, & causas penitus tentare latentes,

Idem 2. Georg.

— aqua eluctabitur omnis,

Scilicet, & grandes ibunt per vimina gutta.

Idem 11. Æneid.

Haud segnes aliærates, & molle pheretrum

Arbutus texunt virgili, & vimine querno.

Colum. lib. 4. cap. 15. Si viminibus salicis aut ulmi ligaveris. Cæsar 1. bell. civ. Reliquum corpus navium, viminibus contextum, coriis integrabatur. Finit autem vimina ex populorum virgis, ulni & sanguineorum fruticum, & betula, & vitis, & coryli intortæ, & salicis quæ principatum obtinet.

VIMINIS, a, um, quod est ex vimine. ¶ וְרֵדֶת שָׁהָל. GAL. D'osier, ou d'autres verges propres à lier. ITAL. Farro de vinechi, ó altre verghe. GERM. Auf roehchen banden oder forbreiss gemacht. HISP. Cosa hecha de tales varas. ANGL. Made of wickers. ¶ ut, Vasa viminea. Plaut. in Epid. Viminei fastes virgatum. Virg. 1. Geor. g.

Vimineasque trahis crates, &c.

Cæs. 3. bell. civ. Multum autem ob ictu lapidum, quod unum nostris erat telum, vimine regumenta galeis imposita defendebant.

VIMINALIS, e, quod est ad ligandum aptum, seu quod pertinet ad vimina.

mina. οντος ειναινδης, οντος αυγωνδης, οντος διουπας, λυξεινης. GAL. Propre & convenable pour lier. ITAL. Convenient à ligare, à pertinente à vimine. GERM. Das zu reiden oder banden dienstlich ist. HISP. Convenient para atar, perteneciente à varas o vergas que se doblegan. ANGL. Perceanning to twinges. 3 ut. Salix viminalis. Plin. lib. 17. cap. 20. Salicis viminalis singula jugera sufficient vigintiquinque vineæ jugeribus. Col. lib. 4. c. p. 10. Quare salices viminales, atque arundireta, vulgarèque sylva, vel consultò consitæ, è castaneis prius faciendæ sunt.

Vimnallia absolute nomen generale est, omnibus tum arboribus, tum fruticibus commune, quæ vimina producunt. λυξεινη. Plin. lib. 17. cap. 20. Hæc est viminalium cultura. ¶ Viminalis collis, unus ex septem urbis Romanæ collibus, in terra urbis regione: ita dictus à viminum sylva in eo enata: unde & Iovi Vimini, cuius ibidem ara erat, nomen inditum: ut autor est Varro lib. 4. de ling. Lat. ¶ Viminalis porta Romæ fuit inter Salatiam & Exquelinam: ita dicta quod per eam in agrum Nomentanum esset iter.

Vinacea, Vinaria, Vinarius, vide Vnum.

Vincæ, herba topiaria, humi repens, lauri foliis, tenuib[us]que sarcmen-
tis, quibus obvia quæque vincit: unde & nomen invenit κλυκ-
τις, διαφρονδης. Plin. lib. 2. Epist. 17. Adjacet gestationi interiori cir-
citu, vinca tenera, & umbrosa, nudisque etiam pedibus mollis
& cedens, eadem & Vincapervinca appellatur à Plinio majore lib.
21. cap. 11.

Vincapervinca, herba est topiaria, perpetuò virens, foliis geniculatum vestita, veteribus inopiam florum supplere solita, humili serpens, & in modum fœniculi sepe porrigens, & vicina quæque vincens: unde & nomen invenit κλυκτις, διαφρονδης. Plin. lib. 21. cap. 11. alio no-
men chamædaphnen, quasi humilem laurum, appellari tradit, propter foliorum similitudinem. Omnia tamen diversa est chamæ-
daphne Dioscoridis, quam Latinæ Lauricolam appellant, sive Lauraginem. Officinæ Pervencam nominant.

Vincentia, Vicetia Plinio, Vicenza, V. E. ditionis Venetæ, sub P. Aquileiensi.

VINCIO, is, vinxi, vinctum, Ligo, constringo. ην ασάρ τερψ κασχάρ.
διδύλω, διεργώ, ειρω, πεδίω. GAL. Lier. ITAL. Ligare. GERM. Binden.
HISP. Atar. ANGL. To tie or bind. 3 Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Homines
captivos qui catenis vinciunt. Ibid. Esca & potionе vinciri decet
fugitivos. Idem Aul. sc. 2. a. 2. Comprehendite, vincite, verberate.
Idem Men. sc. 1. a. 1. Dum illo vinculo compedibus ferreis me vin-
cies, facile asservabis. Virg. 1. Æneid.

Purpureoque aliè suras vincire cothurno.

Ovid. 10. Metam.

non huc ut operta widerem
Tartara descendit: nec uti villosa colubris
Terna Medusaq; vincirem guttura Monstris.

Cic. pro Marcel. Omnia qua delapsa jam fluxerunt, severis legibus
vincienda sunt. Idem in Orat. Et verba eligeantur: & sententias gra-
ves & suaves reperiebant: sed eas haud vinciebant, haud explebant.
¶ Vincere præsidis locum, pro tenere. Idem ad Attic. lib. 7. Cæsarem
quidem, L. Cæsar cum mandatis de pace missis, tamen aiunt acerri-
mè delectum habere, loca occupare, vincere præsidis.

Vinctus, a, um, partic. Ligatus, constrictus. ην ασάρ τερψ κασχάρ.
διδύλω, διεργώ, ειρω, πεδίω. GAL. Lier. ITAL. Ligato. GERM. Gebunden. HISP. Atado.
ANG. Tied, on fastened. 3 Cic. 6. Verr. Dedit igitur ubi fortuna Sicu-
lorum C. Marcellum judicem: ut cujus ad statuam Siculi te Pra-
tore alligabantur, ejus religione te eundem vinctum astictumque
dedamus. Terent. in Eunuch. quas matres student Demissis hume-
ris esse vincto pectori, ut graciles sient. Plaut. sc. 2. a. 2. Nudus vin-
ctus centum pondo es. ¶ Vinctus aliquando pro captivo accipitur,
sive pro servo compedito, qui ex vinculis, aut in ergastulo, opus fa-
cit. διεργώ. Seneca. Qui unus erat è vinctis Cæsaris, mox libertate
donatus est Plin. Epist. 9. Nam nec ipse usquam vinctos habeo.

Vinctus, u, ui, Ligamen. ην ασάρ τερψ τερόρ. ην διος, διεργώ. GAL.
Un lien, liaison. ITAL. Ligamento. GERM. Bindung oder band. HISP.
Atadura. ANGL. A band to tie any thing with. 3 Varro lib. 1. de R.R.
c. 8. Et vindemia facta denique discat pendere in palman, aut funi-
culo, aut vinctu quod antiqui vocabant cestum.

Vinculum, i. Ligamen. ην ασάρ τερψ τερόρ. διεργώ, ειρω, πεδίω.
Lien, bande, ligature. ITAL. Ligame. GERM. Ein band. HISP. Atadura.
ANGL. A band to tie any thing with. 3 Cic. 3. Offic. Nullum enim
vinculum ad stringendam fidem jurejurando majores at-
testus esse voluerunt. Copulare uno vinculo. Liv. 8. bell. Pun. Virg. 2.
Æneid.

nam teneras arcebant vineula palmas.

Ovid. 9. Metam.

Dixerat, & summo digitorum vineula collo
Injecit.

Virg. 4. Georg.

Hec tibi, nate, prius vincis capiendus, &c.

Cic. pro Cæsin. Qui jus civile contemendum putat, is vincula re-
velli non modo judiciorum, sed etiam utilitatis vitæque communis.
Senec. cap. 18. de conf. ad Marc. Vinculum terrarum Oceanus.
Idem cap. 9. de tranquil. Animum veluti sub vinculis habeamus.
¶ Pro calcis. Ovid. lib. 2. Fast.

Scindebant magni vineula parva pedes.

¶ Lenta nimis vineula escaria: (de potu & cibo.) Plaut. Men. sc. 1.
a. 1. ¶ Vincula pro viminibus, quibus vites religantur. Colum.
lib. 3. Salix humida loca desiderat, genista etiam secca, utræque
tamen circa vineam seruntur, quum palmitibus idonea præbeant
vincula. ¶ Vinculum jugale, per translationem pro conjugio. Virg.
4. Æneid.

No cui me vinclo vellem sociare jugali.

¶ Vineula, pro carcere in quo noxijs vincti servantur. διεργώ.
Cicer. 7. Verr. Quid si aufugisset? si vincula rupisset? ¶ In vinculis
esse, est in carcere, esse vinctum. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Si vox exi-
mat vinculis. Ibid. sc. 3. a. 2. Emisti. (i. emisisti) ex vinculis he-

rum. Quint. In vincula petere aliquem. Gell. cap. 1. lib. ult. ac nisi
pacti forent, habebantur in vinculis dies sexaginta. Item, Vincu-
lorum penam deterrimi homines contemnunt, &c. Idem Ibid. sup.
dixerat: nervo & compedibus vinciebantur. Plin. lib. 7. cap. 34. de
Scipione Nasica. In summa, ei in patria mori non licuit: non Hercle
magis quam extra vincula illi sapientissimo ab Apolline judicato
Socrati. Venuleus de verb. signif. Vinculorum appellatione, vel pu-
blica, vel privata vincula significantur. Custodie vero, tantum publica
custodia. ¶ Vincula pro negotiis, Horat. 1. Epist.

ille Philopo

Excusare laborem, & mercenaria vincla.

Vinctura, x, ην ασάρ εσύ τερψ τερόρ. η διος, η λυξεινης. GAL. Liaison.
ITAL. Ligamento. GERM. Bindung. HISP. Atadura. ANGL. Belon-
ging or thing. 3 Plin. lib. 16. cap. 37. Parvuntque baltheo corticis vin-
cula: & aliae virgas sequacis ad vincturas lentitiae, de salicibus.

VINCO, is, vici, victum, Supero, ex certamine superior evado, victoriam
reporto, supero, devinco, expugno. ην νισσάθ. κρανίω, κρανιο-
νιζων, νικώ, νικάω. GAL. Vaincre, surmonter. ITAL. Vincere, su-
perare, farsi superiore. GERM. Oberwinden / im streit oblegen/figen.
HISP. Vencer o ganar en juegos. ANGL. To overcome, to vanquish. 3
Cic. in Catil. Mihi videndum est cum illis, quos vici, & subegi.
Virg. 10. Eclog.

Omnia vincit amor.

Idem lib. 1. Georg.

labor omnia vincit

Improbus, & durus urgens in rebus egestas.

Cic. lib. 1. Offic. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum
frangi cupiditate: nec qui invictum se à labore præstiterit, viaci à
voluptate. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Vincam animum: ignoscam tibi. Idem
Mof. sc. 2. a. 1. Ita esse vero vincam. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Vincite
hoc (flagrum sup.) duritia tergi. Ovid. 3. Metam.

In vicitumque virum vicit dolor.

Plaut. Amphitr. Si verum vincit. ¶ Vicitus formula, Ovid. Eleg.
9. lib. 3. Trist. Item, Vix vicit. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. ¶ Per transla-
tionem ponitur pro exprimo, & quasi difficultatem rei dicendo su-
pero. Virg. 3. Georg.

Nec sum animi dubius, verbus ea vincere magnum

Quam sit.

Item pro animi compatio: unde & victor, pro animi compote ac-
cipitur. ineqans. Idem lib. 3. Georg.

Illi victor ego, & Tyrio conspectus in ostro.

¶ Ponitur aliquando pro convincere, docere, probare. Cicer. pro
Cluent. Vincere, deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Plaut.
Amph. Vincere argumentis te non esse Sosiam? Er, Argumentis
vicit. Ibid. ¶ Vincere cibum dixit Plin. lib. 11. c. 53. pro concoque-
re. Vincere expectationem: est facere plus quam quisquam spera-
verat. Vincere sua fata, dicuntur parentes suis liberis superstites.
Virg. 11. Æneid.

Contra ego vivendo vici mea saia, superstes

Restarem ut genitor.

Id est, naturalem ordinem vita longiore superavi: namque hic
ordo est, ut sint parentibus superstites filii. ¶ Pro lucrati. Sue-
ton. in August. cap. 71. vicissem vel quinquaginta millia. (num-
mum sup.) Et apud Quintilian. ita loquitur aleator: Ergo ego nun-
quam vici.

Victus, a, um, participium, Certamine superatus. ην παν μεντσάθ.
νικηθεις, νικηθως. GAL. Vaincu, surmonté. ITAL. Vinto, superato.
GERM. Oberwunden. HISP. Vencido. ANGL. Overcome, vanquished.
Cicer. lib. 2. de div. Galli vici silere solent, canere viatores.
Horat. Epod. 9.

Terra marique vietus hostis &c.

Victi, & subacti populi, apud Cic. ad Attic. cuius contrarium est
Invictus, id est, insuperabilis. νικηθεις. Idem lib. 1. Offic. Animi ex-
celsi, atque invicti magnitudo ac robur. ¶ Ponitur aliquando Vi-
ctus, pro voti impote, νικηθεις. quemadmodum contrà Victor, pro vo-
ti compote. ineqans. Virg. 9. Eclog.

Nunc vici tristes: quoniam fors omnia versit.

¶ Victor aliquando dicitur à proposito recedens. Idem 2. Æneid.

Hic vero vicius genitor se tollit ad auras. Servius.

Victor, is, qui in certamine superior evasit. ην νισσάθ. νικη-
θεις. GAL. Vainqueur, vainqueur. ITAL. Vincitore, vittore. GER. Ein
oberwinder/siger. HISP. El que vence, vencedor. ANGL. That van-
quished or overcometh. 3 Cæs. 2. bell. Gall. Nostros vicitores transire
flumen conspererant. Plin. lib. 7. cap. 8. L. Sicinius Denatus vices
præliatus, octies, ex provocatione vicit. XLV. cicatricibus adverso
corpo insignis, nulla in tergo, Cic. Marcell. lib. 4. Multa enim
victori corum arbitrio per quos vicit, etiam invito facienda sunt.
¶ Aliquando accipitur pro voti compote. Virg. 3. Georg.

Victorique viatum volitare per ora.

Ubi Servius, Victor, effector propositi & voti. Et eo fortasse sensu
dixit Alcmena apud Plaut. in Amph. Ut meus vir vicit belli clueat.
Et in Pseud. sc. 3. a. 4. Victor sum. (id est, voti compote sequitur enim.)
Vici custodes meos.

Victrix, icis, verbale fœmin. Mulier, quæ in certamine superior eva-
sit. ην παν μεντσάθ. νικηται. GAL. Vainquereſſe, vittorieſſe.
ITAL. Vittoria, vinceſſe. GERM. Oberwinderin / Sigerin. HISP. Venc-
adora. ANGL. She that vanquished. 3 Cæs. 2. bell. Gall. Nostros vicitores
transire flumen conspererant. Plin. lib. 7. cap. 8. L. Sicinius Denatus
victori corum arbitrio per quos vicit, etiam invito facienda sunt.
¶ Aliquando accipitur pro voti compote. Virg. 7. Æneid.

In unum vicitrix affatur voce superbita.

¶ In plurali numero adjectivè accipitur, facitque de se neutrum vi-
tricia. Idem 3. Æneid.

Res Agamemonias, vicitrixque arma sequutus:

id est, quæ vicerunt. Ubi Servius, Omnia à verbo videntia, quum
in or. excunt, masculina sunt, ut vicit: quum in trix fœminina, ut
victrix: neutra vero non faciunt, nisi tantum in numero plurali:
unde

Vindicta, *μνησία*. GAL. Venger, punir. ITAL. vendicare, punire. GERM. Rachen mit der straff zu kommen. HISP. vengar. ANGL. To revenge, to punishe. ¶ Vindico à *uu* & dico: qui enim ulciscitur injuriam acceptam, vim sibi factam dicit. Cicer. 2. de legib. Graviter olim ista vindicabat *vetus* illa Græcia longè providens. Plin. lib. 10. Scipionis verò Aemiliani nemo vindicaverat mortem. Ovid. Fast.

Quique necem Crassi vindicet, ultor erit.

Cicero 5. in Verrem. Omnia postremò quæ vindicatis in altero; tibi ipsi vehementer fugienda sunt. Vindicare pro ulcisci. Sueton. in Cas. cap. 67. ibidem cap. 30. Vindicare bello si quid, &c. Velleius, Vindicare cognomem virtute partum. Ovid. 4. Fast.

Quem venus in bella vindicat alma manu.

Velleius, Vindicatum mare (à pitatis ductu Pompeij, id est, liberatum.) ¶ Vindicare, sive vindicatum esse in facta, in voces petulantiores, in homines male consilentes, & sceleratos, (pro sumptum supplicium est de factis, de vocibus petulantioribus de hominibus male consilientibus, & sceleratis,) dixit Gellius cap. 5. lib. 4. & cap. 6. lib. 10. & cap. 7. lib. 12. & item alibi. Illius autem verba hæc sunt in principio e. 6. lib. 10. Non in facta modo, sed in voces etiam petulantiores publicè vindicatum est, &c. ¶ Vindicatum est impersonaliter, pro animadversum est. Cic. 7. Verr. Fator non modo in socios, sed etiam in cives militésque nostros perspē & severè ac vehementer vindicatum. ¶ Vindicare manu, i. armis. Salust. lugurth. 68. Existimans Adherbalem dolore permotum injurias sua manu vindicaturum. ¶ Vindicare item, ab injuria, contumeliale est defendere, liberare. ¶ *לְנַצֵּחַ הַבָּסִילָה וְאֶתְנָשָׁן.* GAL. Deliverer, defendre. ITAL. Liberare, defendere. GERM. Erretten/erlösen/schirmen. HISP. Librar de daño, defender. ANGL. To delyver, to defend frome wronge or danger. ¶ Cic. de senect. Est & senectus natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare. Liv. lib. 3. A cuius crudelitate vosmetiplos armis vindicatis. ¶ Vindicare in libertatem, id est, afferere, *εἰς ἀπόλετον οὐκιζόντας.* Cic. Par. 4. In libertatem vindicari vult? Idem 2. de Orat. M etamen ita oscitans sapientia, simul atque ad eam confugero, in libertatem vindicabit. Cæsar 1. bell. Punic. Ut se, & pop. Rom. paucorum factione oppressum, in libertatem vindicaret. Liv. 9. bell. Pun. Et missum se ad eos vindicandos in libertatem ait. ¶ Vindicate data, Compensare. Senec. de benefic. lib. 3. cap. 13. Tardiores, inquit, ad beneficia danda facimus non vindicando data, nec inficiatores eorum affiendo poena. ¶ Pro tribuere. Idem Senec. cap. 3. de tranq. Ut otio & literis plus vindices. (i. tribuas.)

Vindicatio, nis verbale, Ultio, vindicta, & injuria propulsatio. ¶ *νέκαμά*, *καίνειος, μνησία.* GAL. Vengeance, revanche. ITAL. Vendetta. GERM. Rachung oder rach. HISP. Vengança. ANGL. Revenge, punishment. ¶ Cicer. de Invent. Vindicationem per quam vim & contumeliam defendendo, aut ulciscendo, propulsamus à nobis, & à nostris, qui nobis chati esse debent, & per quam peccata punimus.

Vindicta, *α. Ultio vel animadversio.* *νέκαμά* nekamah. *καίνειος, μνησία.* GAL. Vengeance. ITAL. Vendetta. GERM. Rach. HISP. Vengança. ANGL. Revenge, punishment. ¶ Paul. 1. quod Reip. 33. D. de injuriis, Quod Reipub vindicandæ causa secundum bonos mores sit, etiam ad contumeliam alicuius pertinet; quia tamen non ea mente magistratus facit, ut injuriam faciat, sed ad vindictam majestatis publicæ respiciat, actione injuriarum non tenerat. Ovid. lib. 4. de Pont.

Quum tibi suscepta est legis vindicta severa, &c.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Sera redundavit veteris vindicta libelli.

Idem Eleg. 9. lib. 4. Trist.

Denique vindicta si sit mihi nulla facultas.

¶ Vindicta pro poena, vide apud Gell. cap. 14. lib. 6. ¶ Aliquando vindicta, significat modum servos manumittendi, quæ siebat vindicta. hoc est, virgula sive festuca capiti servi imposita. Nam libertatem donandi tres sunt species, ut ostendit Cic. in Topicis, Vna ut censu liber fiat. Censebant enim antiquitus soli cives Romanii. Itaque si quis consentiente, vel jubente domino, nomen detulisset in censu, civis Romanus siebat, & servitutis vinculo solvabatur. Altera species adipiscendæ libertatis. Vindicta vocabatur, quum Praetor manumittendi servi capit virgam imponens, evindem in libertatem vindicabat. Nam virgula hæc viudicta vocatur, vel quod in libertatem servi eā vindicarentur: vel à Vindicio servo, qui prius hoc modo manumissus, auctore Livio lib. 2. Tertia, si quis supra volunta in testamento serie servum liberum scriperit. Cic. in Top. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est ulla eorum terum: non est igitur liber; Horat. 2. Serm. satyr. 6.

— quem ter vindicta quaterque

Imposita haud unquam misera formidine privet.

Ubi Aeron, Vindicta, id est, virga quæ percutiebantur servi dum liberi siebant. ¶ Vindicta, id est, plena libertas cum jure suffragij, detta à Vindice servo. Plutarch. in Valerio. Hinc Iuven. Satyr. 13.

At vindicta bonum vita jucundius ipsa.

& Plaut. Cœr. sc. 3. a. 1. Nunquam sinam In domo esse isthac quin te liberalem liberem. PL. Isto verbo vindictam para.

Vindicum Aureliorum Cenomanorum, Le Mans, V.E. sub A. Burdegalensi.

Vindicta Hispaniæ Tarragonensis insignis mons, apud Ptolemaeum lib. 2. c. 6.

Vindicta, *ανδισχ.* V. olim E. haud procul à Sempacho, Helvetiorum oppido, pauculas nunc ædes habet, quæ vicum efficiunt.

VINEA, *α. Multitudo vitium simul constitutum.* *χέρεμ βασιλέφην.* *αντελιάν.* GAL. Une vigne, vignoble. ITAL. Vignaio, vigna. GERM. Ein rebgarten/weingarten/rebacker. HISP. La viña, viñedo ò pago de viñas. ANGL. A vine or vineyarde. Colum. lib. 3. cap. 2. Ideo non est vineis apta, vix etiam arbusto. Virg. lib. 2. Georg.

Hinc omnis longo tubescit vinea fætu.

Idem 4. Ecloga,

Non rastros patietur humus, non vinea fæcem.

Calepini Pars I I.

Cic. de senectute. Nec verò segetibus solūm, & pratis, & vineis, & arbustis rei rustica latæ sunt, sed pomariis etiam, & hortis: tum pecudum pastu, & apum examinibus, tum florum omnium varietate. Ovid. 5. Fast.

Si bene floruerint segetes, erit area dives:

Si bene floruerit vinea, Bacchus erit.

Plaut. Cœr. sc. 2. a. 1. Vineam tibi pro aurea statua statuam, quæ tuō gutturi sit monumentum. Vinearum quinque sunt genera: unum sparsis palmitibus humili repens: alterum pedatum, simplici adminiculo sustentatum: tertium jugatum: quartum compluviatum: quintum arbustivum: quæ omnia latius exequitur. Plin. lib. 17. cap. 22. ¶ Est etiam vinea instrumentum bellicum, ex lignis compactum, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, rectum dupli ligno, cratiblisque contextum. Lateta quoque vimine sepiuntur, ne laxorum ac telorum impetu perficiantur: extinscūs, ne clementur, crudis ac recentibus coris integuntur. Quum plures fuerint, junguntur ordine, sub quibus oppugnantes tutius ad muros subruendos procedunt. Plaut. in Mil. sc. 2. a. 2. Ad eum vineas, pluteosque agam. Cicer. ad Caton. lib. 15. Aggere vineis, turribus oppugnavi, usque multis tormentis. Vide Vegetum cap. 8. lib. 4.

Vinealis, e, quod est aptum ad vineam. ¶ *αντελιάν.* GAL. De vignoble; de vigne. ITAL. da viti, di vigna. GER. Das Rebarten/oder rebacter. HISP. Cosa perteneciente à viñas. ANGL. That serveth for vines. ¶ Col. lib. 3. c. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni species evagemur, non tempestivè commemorabimus Julij Græciū conscriptam velut formulam, ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

Vinearius, a, um, quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet. ¶ *αντελιάν.* GAL. De vigne. ITAL. Chi serve à viti. GERM. Des rebacters/oder dargu gehörend. HISP. Cosa perteneciente à viñas. ANGL. Of a vine. Colum. lib. 5. cap. 5. Validam vitem in ramos diducere censeo, & traducibus dispergere, atque diradiare, ceterosque vinatios collès precipitare.

Vineaticus, a, um, idem: *αντελιάν.* Ut, Falces vineaticæ. Varr. lib. 1. de reruſt. cap. 22. Sic alia quoque nonnulla genera species habent plures, ut falces. Nam dicuntur ab eodem scriptore vineaticæ opus esse sex. Colum. lib. 4. cap. 1. Vnum atque alterum reprehendissent, quippe seminibus vineaticis nimium ne profundos censuſse fieri scobes.

Vineum, i, locus vineabundans. ¶ *αντελιάν.* GAL. Vignoble ITAL. Vignaiò, luogo piantato di viti. GER. Ein rebacker/in ori da vil reben zeigt sind / wein gewachß. HISP. El pago ò vinedo, lugar de viñas. ANG. A vineyard or a place planted with vines. ¶ Col. lib. 3. Cui vinera facere cordi est, faciat vitiarium, ex quo possit agrum vineis vestire. Cic. 2. de nat. deor. Nec verò ita refellendum est, ut si segetibus aut vinetis eujuspiam tempestas nocuerit, &c. Virg. 2. Georg.

Néve tibi ad similem vergant vinea radentem.

Vinitoris, is, qui vineam colit; pampinat. Rusticus vinearum cultori. ¶ *αντελιάν.* *χορέμ.* *αντελιάν.* GAL. Vignerons. ITAL. Coltivatore di viti. GERM. Ein rebman. HISP. Viñadero, ò vendimador. ANGL. He that dresseth a vineyarde. ¶ Col. lib. 1. Separandi sunt atatores à vinitoribus. Cic. 5. de fin. An ea qua per vinitorem antea conseqebatur, etiam per seipsum curabit? Virg. Eclog. 10.

— *matura vinitior uva.*

Vinitorius, a, um, quod est vinitoris. ¶ *αντελιάν.* GAL. Appartenant à vigneron. ITAL. Pertinente à coltivatore di viti. GERM. Einem rebman zugehörig. HISP. Perteneiente à viñadero. ANG. Belonging to the dresser of a vineyarde. ¶ Colum. lib. 4. cap. 45. Est autem sic disposita vinitoriz falcis figura.

Vingum, *ανδισχ.* herba est foliis amplis, pusillo caule, radice longa, cibis idonea: quam Egypti colligere solent quum effusus fuerit amnis, eaque deorum aras coronare. Theophrasius de caus. plant. lib. 1. cap. 11

Vinulus, a, um, antiquum adjectivum, quod venustum & blandum significat. Plaut. in Asin. Compellando blanditer, osculando, oratione vinula, venustula. Ex Nonio. Alij legunt, *Vinnula.*

Vinulatus, a, um, vinulo assimilis. Isid.

Vinula, pusilla bestiola, quæ ortitur in saccharo, oblongula, publicis colore, gurgulioni similis, si rostellum illi adimas, aut huic addas.

Vintium, *ανδισχ.* oppidum est in Alpibus littoreis, apud Ptol. lib. 3. c. 1.

VINUM, i, à vi deducitur: quod vim inferat menti, vel à Græco. ¶ *αντελιάν.* GAL. Vin. ITAL. & HISp. Vino. GERM. Wein. Wyne. ¶ Ovid. lib. 1. de Arte.

Et venus in vini, ignis in igne fuit.

Quo tamen in loco nonnulli malunt legere,

Et venus in venia.

Matt. lib. 3.

Resinata bibis, vina Falerna fugies.

Virg. 9. Aeneid.

— fusique per herbam

Indulgent vino, & vertunt crateras abenos.

Cic. de senect. Ut enim non omne vinum, sic non omnis ætas vetustate coalescit. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Hoc vini vitium est maximum; pedes caprati, luctator dolosus est. Ibid. sc. 2. a. 1. Vino te devincis. Idem Cœr. sc. 2. a. 1. Flos veteris vini. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Nimis vile est vinum atque amor, si ebrio, & amanti quidvis impune licet. Idem Aul. sc. 4. a. 2. Confecto prandio, vino epoto. Ibid. sc. 1. a. 5. Agitamus convivium vino sermone suavi. Idem Aul. sc. 6. a. 3. Ut me deponat vino, eam affectat viam. Ibidem, sc. 6. Jullero Cadum unum vini veteris à me afferret. &c. Ovid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.

Et dicunt laudes ad tua vina tuas.

Idem 6. Fast.

Nox erat & vini oculique, animique natabant.

¶ Vini genera & effectus, vide apud Gell. cap. ult. lib. 1. Vinum erit & fetidum. Idem c. 7. lib. 11. Vinum firmum, cap. 5. lib. 13. Idem, Vinum album, atrum, Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Dic mihi album at atrum vinum potas? ¶ Vinum mulieribus prohibutum olim apud Romanos, Plutarch. in Num. & Lyc. & Gell. cap. 23. lib. 10. aucto-

FF

tibus.

ribus. Quatuor praecipui sunt vini sapores, dulcis, acutus, lenis, & austerus: primus Noe vinum invenit, sicut sacrae testantur literæ. At Gentiles docent Bacchus vini repertorem fuisse. Primus vero Italus Satyrus dedit ē Creta in Latium adiectus. ¶ Vinum vehemens. Cell. lib. 2. c. 18. Vinum asperatum, Idem lib. 4. c. 19. Vinum pingue, Idem lib. 6. sect. de pediculis, palpibus. ¶ Vinum mistum, i. dilutum, i. *καρπούζι*, quod meto, i. *αργάρη* opponitur, Idem lib. 6. c. 9. ¶ Vinum pendens, i. uvæ, vindemia nordum collecta. Plaut. Tum vinum priusquam coactum est, pender putidum. ¶ Vinum dolare apud Vopianum, h. e. vinum novum, non vero diffusum. Vinum de dolio, vocat Cic. in Bruto, Num igitur qui hoc sentias, si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet? Appellat & vinum de cupa: ut in Personam, Panis & vinum à propola & de cupa. Sic in MS. oī, c. 19. mēs dicunt à Plutarcho. Vinum dolare tamen apud Catonem pendenti opponitur. ¶ Vinum diffusum; quod in amphoras & cados Apothecarum ad asservandum fusum est. Plin. lib. 14. cap. 14. Apothecas fusile, & diffundi solita vina anno D. C. XXXIIII. Urbis, apparuit indubitate Optimiani vini argumento. Horat.

Vina bibes iterum Tauro diffusa.

Iuvenal.

Ipsa capillaro diffusum consule potat.

¶ Vinum tortivum, quod novissime expressum est. Col. lib. 12. c. 36. Tortivum mustum dicitur, quod post primam pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur. Contra, *μερόντων*, vocamus, quod defluit prius quam uvæ calcentur. Vina pro poculis, seu vasis vinae. Virg. 1. Aeneid.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant.

¶ Vinum ventilari convenit. Colum. cap. 3. lib. 12. Galli dicunt, Il faut donner de l'évent au vin. In vino & alea, in joco atque vino, genera dicendi antiqua sunt, quibus tempus post convivium significabatur. Namque remotis epulis, convivæ inter se poculis ceantantes, aut jocabantur, aut alea ludebant, exhilarandi animi causa. Vide supra in prepositione *In*. ¶ Vinum bibere, synecdochice est, nimium bibere inebriari.

Villum, i. vinum nullarum, aut exiguarum virium. ¶ *αιράτης*. GAL. Peri vīnū, vīnet. ITAL. *Vinetto*, picciol vīno. GERM. Schäfchter wein. HISp. Pequeno vīno. ANGL. Small or weak vīne. ¶ Terent. in Adelph. — intre ea in angulo Aliquò abeam atque edormiscam hoc villi. Vinacæ, orum, neutri generis pluralis numeri, Granula illa lignosa, qua in uvarum acinis nascuntur. ¶ *ιπαρτη*. GAL. Le marc, ou le pepin des raisins. ITAL. *Vinaccie della uva*. GERM. Trebertraubkern. HISp. Granillos de la uva. ANGL. The kernel of reyns. ¶ Col. de arborib. cap. 9. Ut autem uvæ sine vinaceis nascuntur, malleolum scindito, ita ne gemmæ lèdanunt: medullamque omnem eradicato, &c. Et paulo post, Adulta vitis tales uvas sine vinaceis creabit. ¶ Nonnumquam tamen vinacea dici invenimus, pro tortis uvæ expressæ reliquis, hoc est, non solum pro hisce granulis, verum etiam pro ipsis folliculis. Col. lib. 12. cap. 36. Tortivum mustum dicimus, quod post primam pressuram vinaceorum, circunciso pede exprimitur. Idem lib. 8. Vinacea quamvis tolerabiliter pascant, dari non debent, nisi quibus temporibus anni avis factum non edit. Idem lib. 6. cap. 3. Licet etiam si sit leguminum inopia, & eluta, & siccata vinacea, qua de hora eximuntur, cum paleis miscere. ¶ Legimus & vinaceos, genere masculino, in eadem significatione. Varro 3. de re rust. cap. 11. Fabulum his datur triticum, hordeum, vinacei uvæ. Item vinaceas, feminino genere. Plin. lib. 17. c. 22. Circum capita addito stercora, paleas vinaceas, aut aliquid horumce.

Vinacæ, a. um, adjectivum, ut *Acinus vinaceus*. ¶ *αιράτης*, *αιρός*, *γιγαντής*. GAL. Grain de raisin. ITAL. Grano di granella di uva. GERM. Traubentörner. HISp. El grano de la uva. ANGL. A kernell of reyns. ¶ Cic. de senectute, Omitto enim vim omnium quæ generantur ē terra, quæ ex sibi tantu grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum, aut stirpium minutissimis feminibus tantos truncos, ramosque procreat.

Vinalia, tam secundæ quam tertiae declinationis, pro die festo quo veteres novum vinum Iovi libabant, nono Calendas Maij: ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. *μερόντων*. Erant & altera vinalia, quæ ad 13. Calend August. celebrabantur, teste codem, Plin. loco jam citato. Vide Ovidium lib. 4. Fast.

Vinatius, ij, Vinis venditor. ¶ *αιρανθης*. GAL. Vendens de vin. ITAL. Venditore di vino. GERM. Ein weinschenke / weinman. HISp. Vinatero que trata por vino. ANGL. A seller or vīne. ¶ Plaut. in Asin. Sed vina quæ heri vendidi vinario Exarambo, iam pro iis satisfecit Sticho? Suer. in Claud. Quum de laniis aut vinariis ageretur, exclamavit in Curia. ¶ Ponitur aliquando pro vino ac ebriosu. Ulpian. in 1. ob qua, D. de a. lili. Item aleatores, & vinarios non contineri edicto, quoddam respondisse Pomponius ait, &c.

Vinarius, a. um, quod ad vinum pertinet. ¶ *αιρέσις*. GAL. Servant au vin. ITAL. Che serve à vino. GERM. Zu dem wein dienstlich. HISp. Co-sa perteneciente al vino. ANGL. Belonging to vīne. ¶ ut, Taberna vinaria, in qua venditur vinum: vas vinarium in quo vinum apponitur. Cic. 6. in Verrem. Erat etiam vas vinarium, ex una gemma prægrandi. Cella vinaria, apotheca, in qua vinum asservatur. Plin. lib. 12. c. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ. Lacus vinarius, in quem mustum defluit. Col. lib. 12. cap. 18. Tum lacus vinarij & torcularij, & foræ, omniaque vasa si vicinum est mare, aqua marina: fin minus, dulci elevanda sunt, & commutanda.

Vineus, a. um. Plaut. Cura. sc. 2. a. 1. Vineam tibi pro aurea statua statuam, quæ tuo Gutturi sit monumentum.

Vinipotoris, Potator vini, ¶ *αιρέσις*. GAL. Beveur de vīne, vīngne. ITAL. Imbriaco, beveatore de vīno. GERM. Ein wein trinker/weinsauffer. HISp. Bevidor de vīno, embriago. ANGL. A drinker of vīne. ¶ Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam vinipotore reperitur Syracusis tandem potare solitum, donec ab eo cooperta in terra ova factum ederent.

Vinolentus, a. um. Ebriosus, vino se ingurgitans. ¶ *αιρέσις*. schich chör. *χαράρης*, *μαρόντης*, *ειρόλυγης*. GAL. Turongne, plein de vīno. ITAL.

Imbriaco. GERM. Trunkenbolz. HISp. Embriago, lleno de vīno. ANGL. A drunket, much given to vīne. ¶ Cicero. Acad. Ne vīno lenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrij: dubitant, hæsitant, revocant se interdum, hisque quæ vident imbecilliū assentiuntur: Plaut. Aut. sc. 7. a. 4. Te eam compressisse vinolentum virginem.

Vinolentia, Ebrietas. ¶ *αιρέσις*. schichcharón. μέλη, ειρόλυγη. GAL. Turongne. ITAL. Imbriachezza. GER. Trunkenheit. HISp. Embriaguez. ANGL. Drunkenesse. ¶ Cicero de Topic. Cujus etiam generis illa sunt, ex quibus vīrum nonnunquam invenitur, pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, infania.

Vinōsus, a. um, qui vīni cupidior est, ut ait Valla lib. 10. ¶ *αιρέσις*. schichchör, μέλη, ειρόλυγη. GAL. Addonné au vīn y vīrongne. ITAL. Dedito à vīno, imbriaco. GERM. Dem wein ergâben / weinsüchtig. HISp. Embriago, lleno de vīno. ANGL. A drunkard, much given to vīne. ¶ Ovid. 3. de Arte,

Sit tibi Callimachi, sit Cœ nota Poëta,
Sic quoque vīnoſ Teia Musa ſenu.

Plaut. in Cure. Quid opus est verbis? vīnosissima est. Vinosus succus: vīnisaporem referens, qualis moro, pyro, myrra. Plinius quoque inter malii punici genera, vīnosa quædam appellat, quæ alvum sītunt & stomachum. Ovid. 3. Fast.

Cur ansus hac faciat quaris? Vinosor asas
Hac erat.

De nomine Vinosus, & similibus in osus inclinatis, adi Gellium, cap. 9. lib. 4.

Vinulus, vox est Plautina, quam pro suavi videtur usupasse Plaut. in Asin. Compellando blanditer, osculando oratione vinula, venustula.

Nonius autem legit vīnulus duplice n.

Vio, viam tero, iter facio. Onom. Vio, as, οδοντα.

Viocurus, qui vias curat: ædilis.

Viocurus, idem arbitror significare quod currus. Vatro lib. 4. de Ling. Lat. Quis enim non videret unde ærifodinæ, & viocurus? Malum tamen nonnulli hic legere, Viocurus. Vid. Bulleng. lib. 5. cap. 17.

Violæ, Floculus purpurei coloris, cuius planta folium haberet non dissimile, nigrius tamen & tenuius: caulinum autem à media radice profilientem, florem, ut dictum est, ferentem purpureum ¶ *αιρέσις*. GAL. Violette. ITAL. Viola. GERM. Violen. HISp. Violera generalmente. ANGL. A violet. ¶ Cic. lib. 5. Tusc. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere? Virg. 2. Eclog.

tibi candida Nais

Pallentes violas & summa papaveræ carpens, &c.

Dicta autem putatur viola, quasi vitula, propterea quod hunc florrem Poëtae fabulantur in pabulum Ius pueræ jam in juventam conversæ à terra effusum: unde & à Græcis ab ejusdem pueræ nomine *Ιον* appellatum volunt. Sunt & luteæ violæ, & caruleæ, & albæ, quas omnes Græci *λονγίς* nomine complectuntur. Vide Plin. lib. 21. c. 6.

Violacæ, a. um, Purpureus, violæ colore in referens. ¶ *αιρέσις*, *αιρέσις*, GAL. Couleur de violette. ITAL. Violato, colore de viola. GERM. Violeß. HISp. Color de violetas. ANGL. Of or lik a violet. ¶ Corn. Nepos, ut tradit Plin. lib. 9. cap. 39. dixit, Me juvēne violacea purpurea vigebat.

Violariæ, otum, loca in quibus copiosæ violæ nascuntur. ¶ *αιρέσις*. GAL. Violier. ITAL. Violari. GER. Deiter da viel violen wachsen. HISp. Lugar donde se crian las violetas. ANGL. A bed or place where violets grow. ¶ Virg. lib. 4. Georg.

irriguimusque bibant violariæ fontem

Vel ipsæ potius violæ uno in loco consistæ. Ovid. 4. Fast.

Ille legit calthas, huic sunt violaria curæ.

Violariæ, iij, dicitur violacci coloris infector. ¶ *αιρέσις*. GAL. Qui teint en violet. ITAL. Tintore en violato. GERM. Ein violbraunsfarbet. HISp. Tintore de color de violetas. ANGL. That dieth violet colour. ¶ Plaut. in Aut. sc. 5. a. 3. Flammeatij, violarij, carinatij.

Violetas, Corrumpto polluo, lædo, maculæ afficio, offend: quod propriæ de virgine dicitur: quum pudicitia ejus vi eripitur. ¶ *αιρέσις* hinwäh *βαλτι* chillel. *βαλτομη*, *μαρανομη*. GAL. Violer, corrompre, gâter. ITAL. Violare, guastare, macchiare. GERM. Rothzwingen mit gewalt schwochen/verlesen. HISp Corromper por fuerza. ANGL. To defile, violate, corrupt, to deflower, to break as man doeth a lass. ¶ Cicero. lib. 3. de natura deorum. Minerva quinta Pallantis, quæ patrem dicitur intermissæ, virginitatem suam violati conantem. Tibullus libro 1. Eleg. 6.

Parcite quam custodit amor violare.

Transfertur & ad alia. Dicimus enim violare amicitiam, dignitatem, existimationem, fidem conjugij, fratribus, hospites, jura, loca, religiosa, parentes, Rempublicam, sacra, famam, &c. Cic. 3. Verr. Quum apud exteræ nationes imperij nominisque nostri famam tuis probis flagitiisque violaris. Idem ad Quint. Philippum lib. 13. Nisi quid existimas in ea re violare existimationem tuam. Idem 3. de fun. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, &c. Virg. 4. Aeneid.

Sed mihi vel tellus optem prius ima debiscat,

Ante, pudor, quam te violem, aut tua jura resolvam.

Violetas, a. um, participium. ¶ *αιρέσις* mehunnéh *βαλτ* mechulláh *βαλ* chalál, *βαλτομη*, *υβαλσθη*. GAL. Violé, outragé, corrupted. ITAL. Violato, outragato. GERM. Verletzt. HISp. Corrompido por fuerza. ANGL. Violated, corrupted, deflowered. ¶ Liv. 6. ab Urbe, Post publicam causam privato colore habito, ne verbo quidem violatis Consulibus rogationem tulit ad populum. Ovid. 3. de Ronto, Eleg. 5.

Ipsæ quidem Getico peream violatus ab arcu.

Tibull. lib. 4.

Non violenta vagi sileantur fascia Solis.

Ovid. 13. Metam.

Hector abit violatus vulnere nullo.

Violetas, a. um, ut fœderia clam violanda. Tibullus lib. 1. Elegia 9. Violatio,

Violatio, nis, verbale, Corruptio, prophanatio. *בְּלִילָה chalilah.* *βιαστός GAL.* *Violent, corruption, outrage.* *ITAL.* *Violatione, corrotione.* *GERM.* Verlehung / Anfallung mit gewalt zuschenden. *HISP.* Obra de corromper assi. *ANGL.* A corrupting, de flouring or breaking of a lato. *¶ Livius lib. 2. belli Punici.* Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi furorem injectit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violatō, is, Corruptor, ruptor. *בְּלִילָה mechallēh* *תְּחַלֵּל mechallēl.* *βιαστός GAL.* *Violateur, corrupteur.* *ITAL.* *Violatore.* *GERM.* Verleher, gewalt anthuer / schender. *HISP.* Forçador, corrumpidor. *ANGL.* A corrupter or defouler. *¶ Livius 4. ab Urbe.* Hiccine, inquit, est ruptor fœderis humani, violatōrque gentium iuris? Ovid. 2. de Pont. Eleg. 2.

Confugit interdum templi violator ad aram.

Violabilis, qui aptus est ut violetur. *βιάνυς,* ut contrā, Inviolabilis, qui non facile violari potest. Virg. 2. Æneid.

Vos aterni ignes & non violabile vestrum

Testor numen, ait.

VIOLENT, apud Horatium, pro violento legitur, βιαστός, & apud Persum Satyr. 5. Horat. Car. 3. 30.

— qua violens obstrepsit ausfides.

Violentēr, adverbium, Injuriosē, per vim. *βιαστώς, βιαστός.* *GAL.* *Violentement, par force.* *ITAL.* *Violentemente.* *GERM.* Mit notwendig vngestümig. *Ελλ.* *HISP.* *Forçosamente.* *ANGL.* *Violently, with force.* *¶ Liv. lib. 5. ab urbe.* Quia solemnia ludorum, quos intermitte nefas est, violenter decrevisset. Proconsulatum violenter gerere, apud Plinium ep. 9. lib. 3. id est, crudeliter. Violenter tolerare, apud Terent. in Phorm. id est, ægrè, invitè. Violentiū conqueri. Suet. in Aug. c. 51.

Violentissimē, βιαστόνετος, Iustin. His. lib. 2. 5. Inter confertissimos violentissimē dimicans, saxo de muris jactato, occiditur.

Violentia, Vis major, impetus. *βούνον chamas πυγή heschék.* *βία GAL.* *Violence, impetuosité.* *ITAL.* *Violenza, impetuosità.* *GERM.* *Ungestümme gewalt.* *HISP.* *Fuerza, violencia.* *ANGL.* *Force, violence.* *¶ Plin. lib. 2. c. 38.* Quoniam & tonitruum & fulminum jactus horum violentiae plerique assignant. Cic. 5. Tusc. Nesobrius in violentiam vinolentorum incidat, antē descendit. Virg. 2. Æneid.

Haud secus accenso gliscit violentia Turno.

Violentus, a um, qui vim facit, injurious. βούνον chomēs πυγή hoscéh. βίας. *GAL.* *Violent, impétueux, injurieux.* *ITAL.* *Violente, violento.* *GERM.* *Vol vngestüm gewalt.* *HISP.* *Cosa fuerçadora.* *ANGL.* *Violent.* *¶ Ovid. 8. Metam.*

Nunc violentus aper, nunc quem tetigisse timerent,

Anguis eras, modo se faciebat cornua taurum.

Claud. 9. Paneg.

— peragit tranquilla poteflas

Quod violenta nequit.

Virg. 2. Georg.

Aut ubi navigius violentior incidit Eurias.

Ovid. 3. Metam.

— aliis violentior aquo

Visa dea est.

Ponitur quandoque pro superbo. Virg. 10. Æneid.

— violentaque pettora Turni Edocet.

Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Non aliquid dixi, violentaque lingua locuta est.

Idem 3. Fast. Violenta Styx Tibull. lib. 4.

Nec violenta suo contempnit more Charybdis.

Item. violenti & contumaces homines. Cuet. in Tib. c. 2.

Vion, Valentia (βία, βαρβαρία) Apulorum urbs, auctore Ptol. lib. 3. cap. 1. Hodie Bivona, Hippo Plinio.

VIPERĀ, ά, Serpentis genus, quod vi pariat. Vulgo enim persuasum est pullos erosis matris lateribus cum interitu ejus erumperet. βιονέδην εφθέη. ιχθύς, ιχθύρα. GAL. Vipere. ITAL. La serpe detta vipera. GERM. Ein nater. HISP. La bivora sierpe. ANGL. A viper. ¶ Sueton. in Claud. cap. 16. Ad viperæ mortum nihil æquè facit ac Taxī succus. Cicero. de Arusp. Etiāmne in sinu, atque in deliciis quidam optimi viti viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt? Virg. lib. 2. Georg.

Sapè sub immotis præsepiibus aut mala tacu

Vipera delituit.

Ovid. 2. de remed. amor.

Parva necat mortu spatiōsum vipera taurum.

Ambrosius lib. Hexaēm. Vipera (inquit) nequissimum genus bestiæ, & super omnia quæ serpentini sunt generis, astutior. Vbi coēundi cupiditatē assumpserit, mutanæ maritimæ notam sibi requirit copulam, vel novam præparat: progressaque ad litus, sibillo testificata præsentiam sui, ad conjugalem amplexum illum evocat. Muraena autem invitata non deest venenatæ serpenti, expeditos usus suæ impepit conjunctionis. Atque ubi adventate vipera comparem senserit, venenum evomit, reverentiam matito deferens. Hieronymus vero ad Præsidium sic scribit, Vipera per os coitum faciunt. Masculi mortem contemnunt: sed fœmina in ipso coitu, sive magna dulcedine exagitata, sive futuri præsciens periculi, dum absorbet semen, caput masculi excidit. & sic eum occidit. Sed quum conceperit, viscera illius ab ipsis quos conceperit comeduntur, & sic matrem occidunt. De viperæ Plin. abunde multis locis, maximè verò lib. 10. c. 62. Vipera (inquit) mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit ova unius coloris, & mollia, ut pisces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde singulos singulis diebus parit, viginti ferè numero. Itaque cæteræ tarditas impatientes, pertumpunt latera occisa parente. Hæc Plin. Apollonius tamen apud Philostratum negat hoc esse verum, quāvis à gravissimis auctoribus affirmetur: eò quod aliquando visa sit viperæ catulos suos, quos peperisset, lambere & expolire, idque etiam hodie frequenti experientia cognitum est. Quo sit ut rectius sensisse parentur, qui viperam dictam pugant, quasi vi-

Calepini Pars I.

viparam, quod non ova, ut cæteri serpentes, sed vivū pariat animal. Viperalis, ad viperam pertinens. Viperalem rutam appellatam tradit Apuleius, quod serpentibus & viperis testatur. Gesnerus ex Pierio. Vipérinū, a, um, adjectivum: *βιπερίνης GAL.* *De vipere.* *ITAL.* *Di vipers.* *GERM.* *Einer nater.* *HISP.* *Cosa de bivora.* *ANGL.* *Of a viper.* *¶ Plin.* *E* viperina carne fiunt theriaci pastilli. Cicer. 2. de finib. Cui viperino morbo venæ viscerum veneno imbutæ terros cruciatus cident. Plin. lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina fanie & humane sanguine. Horat. Epod. 3.

Quid hoc venenī savit in praecordiis?

Num viperinus his crux?

In eoctū herbis me sefellit? &c.

Vipérēus, a, um, ejusdem significationis. Virg. lib. 7. Æneid.

Vipeream inspirans animam.

Idem ibidem,

Vipereo generi, & graviter spirantibus hydris.

Ovid. 2. Metam.

— videt intus edentem

Viperas carnes vitiorum alimenta suorum Invidiam.

Vipónēs, sunt minores grues, sicut Papiotes minores columbi. *βιπέρια GAL.* *Perites grues.* *ITAL.* *Piccioli grue.* *GERM.* *Kleine Krenchlin.* *HISP.* *Caydas ò cruxias, pequeñas grues.* *ANGL.* *Little cranes.* *¶ Plin.* *lib. 10. cap. 49.* In Balearibus insulis & buteo accipitrum genetis in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorem grues.

Vipris, vepres.

Vipretum, & vipreta, idem quod Vepretum.

VIRO, i. masculini generis, à vi dicitur, quod vi, hoc est, viribus & tobo re præster. βιρίνης γενέρη (vel) ghetár. ανή. GAL. Homme. ITAL. Huomo. GERM. Ein mann. HISP. El varon, hombre. ANGL. A man. *¶ Et modò respectu ætatis dicitur vir. Plin. lib. 7. Quod non modò in pueri, sive adolescente, sed etiam in viro, admiratione dignum videtur. Ovid. 13. Metam.*

Littera communis mediis puerisque viroque

Inscripta est foliis.

Modò respectu sexus: ut Plin. lib. 10. cap. 63. Viros avidiores verneris hyeme, fœminas æstate, Hesiodus prodit. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Virum virile, mulierem muliebre vestimentum decet date foras. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Clamabu miseri nomen inane viri

Plaut. sc. 1. aet. 1. Nondum cubitat cum viris. ¶ Vir pro homine, & vicissim homo pro viro. Idem Men. sc. 5. a. 5. Anima privabo virum.

Suprà, Hominem anima devolvam sua. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Vidi osculantem cum alieno viro. Paulô antè, adolescentulo. Idem Psell. sc. 2. a. 5. Vir malus viro optimo obviabit. (id est, servus hero. ¶ Unde semiviri dicuntur eunuchi, & molles atque effeminati γυναικόποι.

¶ Modò respectu conjugij. Terent. in Andr. Tibi generum firmum, & fili: invenies virum. Ovid. lib. 1. Metam.

Imminet exitio viri conjugis, illa mariti.

Catull. de Coma Beren.

Sed tum moesta virum mittens, quæ verba locuta es?

(i. maritum dimittens, ¶ Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Cum viro, cum uxore dij vos perdant, Ibid. sc. 2. a. 5. Apud te servire' tibi Postulas viros? Idem Aut. sc. 5. a. 3. Indotata in potestate est viri: Dotatae multant & malo & damno viros. Nec solū de hominibus, sed etiam de brutis dicitur: Virg. 7. Eclog.

Vir gregis ipse caper.

¶ Modò respectu fortitudinis. Vitum enim hominem præsenti, excellentique animo nuncupamus. Curtius, Exurgite (inquit) aliquando si viri estis, atque arma capessite. Cic. pro Calio, Quum is jam corroborasset, ac vir inter viros esset. Ter. in Adelph. Laudo, Crespho, patrissas: abi, vitum te judico. Velleius, Fuit dux Cassius melior, quanto vir Bratus. Senec. cap. 17. al. 36. de cons. ad Polyb. Non sentire malitia sua, non est hominis: Non ferre, non est viri, &c. Vir & homo. Cic. 2. Tusc. Ita & tulit dolorem ut vir, & ut homo, majorem fetre sine causa necessaria noluit. ¶ Vir Dei, Prophetæ, à Deo vocatus ad docendi munus, & ei colendo singulariter addictus: divinæ voluntatis præco. ¶ Viri numeri, sc. faciles & parvi, h.e. pauci. ¶ A viri sunt composita, Duumvir, Triumvir, Quinquevir, Septemvir, Decemvir, Centumvir, Levir. Viripotens, & de quo paulo ante meminimus, Semivir, quæ omnia (secundum Priscianum) ideo composta accipiuntur, quia sub uno accentu pronuntiantur.

Vira, fœmina homo: viro opposita sexu.

Virago, inis, Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. βιράγη GAL. Femme vertueuse, & qui fait actes d'un homme. ITAL. Donna che tiene dell'uomo. GERM. Ein männlin/oder männlich weib. HISP. Muger varonil. ANGL. A mally or lustie tall woman. ¶ Plaut. in Mercat. Recte ego emero matri tuae Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala. Ovid. 2. Metam.

Huc ubi pervenit bello metuenda virago.

Viratius, magnatum virium. Non.

Vilis, quod est viri. βιρόπηγος, βιρόπηγος GAL. Viril, qui appartient à l'homme. ITA. Virile. GER. Mannlich. HIS. Cosa perteneciente à varon. ANG. Pertaining to a man. ¶ Opus virile, proles virilis. Virg. lib. 7. Æneid.

Filius huic fato drūm, prolesque virilis.

Nulla fuit.

Forma virilis. Ovid. Epist. 4.

Sint procul à nobis juvenes, ut fœmina, compiti:

Fine coli modico forma virilis amat.

Stirps virilis Liv. lib. 1. ab urb. Brevi stirps quoque virillis ex novo matrimonio fuit, cui Ascanium parentes dixerunt nomen. Sexus virilis. Plin. lib. 10. cap. 15. Livia Augusta parere sexum virilem admodum cupiebat. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Virum virile, mulierem muliebre vestimentum decet date foras. Senec. cap. 15. de transq. Vitilem in modum tripudiate. Gell. cap. 10. lib. 3. Quod ejus virile fatus futurum est. (i. sexus virilis.) ¶ Per translationem accipitur pro forti & magnanimo, & minimè effeminate. Terent. in Phorm. Animo virili

FFF 2 presentique;

præsentique ut sis para. Cie. ad Attic. lib. 14. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. Velleius, Virilis animi fœmina. Pars virilis, i. vires animi, fortitudo. Cic. 5. Verr. Qui præsertim plus etiam quam pars virilis postulat, pro voluntate pop. Rom. oneris ac munieris suscipere debeant. Imo partem virilem intelligo id, quod unusquisque per se agere debet & potest. Liv. 6. ab urb. Illius gloriæ pars virilis apud omnes milites sit, qui simul vicerint. Pro virili parte, id est, pro viribus. Cic. pro Sest. Hæc qui pro virili parte defendunt, optimates sunt. ¶ Virile obsecnum, quid sit, vide Virilia paulò infra, & Virilitas.

Virilitet, adverbium, Fortiter & magno animo. {אָדִיקָה. GAL. Virilement, en homme vaillant, genereusement, fortement. ITAL. Fortemente, virilmente. GER. Männlich. HISP. Fuertemente. ANGL. Courageously, valiantly.} Cic. 2. Tusc. Itaque barbari quidam, & immanes, ferro decertare acerrime possunt, ægrotare utiliter non queunt. Idem 1. Offic. Quod enim viriliter, animoque magno fit, id dignum viro, & decorum videtur. Ovid. 1. Fast.

Cui genitrix flenti, Fortuna viriliter, inquit,

(Siste precor lacrymas) ista ferenda tibi est.

Virilitas, atis, Virilia seu viri pudenda. {מְכַשֵּׁר מֶבֶשֶׁחַם בָּשָׂרָה. GAL. La partie virile, ce qui fait qu'un homme est homme. ITAL. Parte d'uboneste dell'uomo. GER. Mannheit / das ist die männliche scham. HISP. Las verguenças del hombre, miembros genitales. ANG. That in a man roher by be u knaoren to be a man.} Mart. lib. 9.

Non puer avari sectus arte mangonis,

Virilitatis dama mæret erepta.

Plin. lib. 23. c. 1. Utiliter etiam foverut vino calido virilitas jumentis. Quint. lib. 4. cap. 12. Non alio medius fidius vitio dissentium, quam quo mancipiorum negotiatores formæ puerorum, virilitate excisa lenocinantur. Plin. lib. 7. cap. 4. Ex foeminis mutari in males, non est fabulosum, Licinius Mutianus prodidit visum à se Argis Arescontem, cui nomen Arescus fuisset, nupsisse etiam, mox barbam & virilitatem provenisse, uxoremque duxisse.

Virilita, ium, tantum pluraliter, Verenda, seu pudenda viri. {מְכַשֵּׁר מֶבֶשֶׁחַם רַבָּבָה. GAL. Les genitoires d'un homme. ITAL. Parti dishoneste del huomo. GER. Die Männlich scham. HISP. Miembros genitales. ANGL. A mans secret parts.} Plin. lib. 21. c. 27.

Et in totum ad virilia, caulinulis ejus, vino & aceto tritis, nihil utilius putant. Quod modò dictum est. Virilia tantum pluraliter dici, vix probo, qui Virile in singulati legetum apud auctorem probum, Ovidium intelligo ita loquentem lib. 6. Fast.

— obcaen forma virili.

Viripotens, Nubilis, viro matuta. {אָוֹגִיא יָמָעַס. GAL. Prête ou bonne à marier. ITAL. Figliola da marito. GER. Nambär. HISP. Que puede ser casad'. ANGL. Meete and readie to be maried.} ut, Virgo viripotens apud Plaut. in Persa.

Viritim adverb. Per singulos viros, per singula capita. {רְגָנָם אֲדֹעַס. GAL. A chaque homme, à homme à homme. ITAL. Ad huomo ad huomo. GER. Von man zu mann. HISP. A cada un varon, de varon a varon. ANGL. Frome man to man.} Cic. 1. de Rep. ut citat Nonius, Ac primus agros quos bello Romulus cuperat, divisi viritim civibus. Var. lib. 1. de vita Pop. Rom. Agros viritim populo Romano attribuit. Liv. 2. ab urbe, Ex quo pacis bellique munia non viritim, ut antè, sed pro habitu pecuniarum sicut. Aliquando tamen viritim accipitur pro separatum, & scorsum: ut Pugnare viritim, πολεμεῖν. Curtius lib. 7. Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad bellum. ¶ Item pro particulatim, & de aliis dictum quam de hominibus. Senec. in nat. quæst. De ventis in universum diximus, nunc viritim incipiems illos discutere. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. populo viritim potuit dispertrier. (quod fecisti flagitijs sup) Vell. Viritim aliquem civitate donare. (i. singulatim, non cum aliis multis.) ¶ Viritim & publicè opponuntur apud Suet. in Cas. cap. 83. in fine, Populo hortos, inquit, circa Tiberim publicè; & viritim trecentos lesterios legavit.

Virops, quæ opus jam habeat viro. Gl. Isid.

Virōsūs, a. um, Viri appetens, φίλαυθρος: sicut Mulerosus, mulieris appetens. Lucil. lib. 7. ut citat Nonius,

Dixi ad principium venio, vetulam atque vires am
vorem cedam poriui, quam castrem egomet me.

Afranius Divortio, apud eundem Nonium, Vigilans ac solers, siccata, sana, sobria, virosa non sum, & si sum non defunct mihi qui ultrò dēt: ætas integra est, formæ sat is. Scipio Africanus apud Gellium cap. 12. lib. 7. Qui non modò vinosus, sed virosus quoque sit; cùmne quisquam dubitet quin idem fecerit, quod Cincidi facere solent.

Viribus, idem qui Hippolytus, Theseli, & Hippolytæ Amazonis filius, qui quum à Phœdra neverca per calumniam apud patrem delatus esset, quod ipsi stuprum inferre voluisset: patris iram veritus, confessio curru fugam arripiuit: quimque juxta maris litus pervenisset, incusso à Neptuno pavore, equi consternati implicatum habens Hippolytum dilaceratunt: cujus vicem miserata Diana, ad vitam cum revocavit, & in Arcinio nemore collocatum, pro Hippolyto Virbium appellavit, quasi bis virum. Ovid. 15. Metam.

Tum mibi, ne præsens augerem munieris hujus
Invidiam, densas objecit Cynthia nubes:
Vtque forem tucus, possemque impunè videri,
Aldidit atarem, nec cognoscenda reliquit
Ora mihi: Creténque diu dubitavit habendam
Traderet, an Delon: Delo, Cretaque relitti,
Hic posuit: noménque simul, quod possit equorum
Admonuisse, jubet deponere. Quique fuisse
Hippolytus, dixit, nunc idem Virbius esto.

Virdubesca, οἰδησίον, Hispaniæ citerioris civitas, in tractu Autrigonum, qui sunt populi Cantabris ad Ortum proximi. Autor Prolemaeus lib. 2. cap. 6. Plin. lib. 3. cap. 5. Virovescam nominat.

Virdunum Verdun, V.E. olim Germanici, nunc juris Francici, sub A. Treveris. Fam. Henricus II Galliæ Rex ann. 1552. regno Galliæ adjectit.

Virecum. sive Virectum, Vireo, vide Viriculum.

Vireo, nis, vide post Viriculum.

Viræs, ium, vide Vu.

Virgæ, Vimen, bacillum tenue, vel aliud quidvis, quo ad ligandum, verberandum utimur. {תְּמִימָה שְׁבָתָה שְׁבָתָה בְּמַקְלֵה. GAL. Verge, bouffine, bâton, gaule. ITAL. Baccheta, verga, vimino. GER. Ein tut/ein gert. HISP. Verga, ñvara, ñ vimbre. ANGL. A rodde, ayearde.} Plaut. Cap. sc. 4. a. 3. Vx illis virgis, quæ in tergo motientur meo. Idem Mil. sc. 6. a. 2. Nisi mihi supplicium virgarum de te datur. Idem Men. sc. 5. a. 5. Te virgis cæsum sub furca scio, (i. ob sacrilegium.) Idem Asin. sc. 2. a. 3. Ulmeis affectos lentis virgis. Idem Mil. sc. 2. a. 2. Age si quid agis, nisi quidem agitari mavis varius virgis. &c. Cic. pro C. Rabirio, Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit. Virg. 1. Georgic.

Nunc facilis rubra texatur fascina virga.

Idem 2. Georg.

— solis est torea virga Sabæa.

Plin. lib. 22. cap. 14. Virgis etiam turcis ad nos commenantibus. ¶ Virgæ magistratum insignia. Juvenal. Satyr. 8.

Præcedanti ipsa illi, se Consule, virgas.

Virga censoria, proverbialiter dicitur pro superstitione & nimia judicandi auctoritate: à Romanorum nimirum magistratu sumpta translatione, penes quem auctoritas erat de civium moribus judicandi, equitatemque equo, & senatorem ordine suo privandi. Quint. lib. 1. cap. 5. Quo quidem ita sunt severè usi veteres Grammatici, ut non versus modò censoria quadam virga notare, &c. Interpres Quintiliiani obeliscum intelligit, quo Grammatici jugulare solent versus, quos nothos judicabant & irreptitos. ¶ Virga thuris, Plin. lib. 12. cap. 14. Virgis etiam thuris ad nos commenantibus. Virgam thuram dixit Virg. 2. Georg.

Virgula, diminutivum. {בְּגָדָה. GAL. Petite verge. ITAL. Verga picciola. GER. Ein rüttlin/Gerlin. HISP. Pequeña verga ñ vara. ANGL. A little redde.} Colum. lib. 3. cap. 13. In cuius latere virgula prominens ad eam altitudinem. Quint. Virgula Censoria (Criticorum.) ¶ Virgula divina, proverbij speciem habet, quæ utimur quiores aliquid non humana ope, sed numinis alicujus favore contigisse volumus significare. Cicero. 1. Officior. Quod si omnia nobis, quæ ad victimum cultumque pertinent, quasi virgula divina (ut aiunt) suppeditarentur. Vide latius in Erasmi Adagii.

Virgarius lictor, ἄρχατος, quia fasces virgarum fert.

Virgatæ, a. um, adjectiv. Multis quasi virgulæ & lineis distinctus. {בְּגָדָות. GAL. Vergé, qui a lignes comme verges sur sy, rayé. ITAL. Cosa che ha verghe. GER. Gestreyff / mit streifen abgeheilt. HISP. Cosa que tiene vergas. ANGL. That hath lines as rods upon him.} ut, Virgata vestis, diversi coloris virgis variegata, & distincta: aut (ut Julius Pollux interpretatur) in qua intexban- tur virgæ purpureæ, hoc est, lineæ, quas Græci ἄρχαται, μάρπις vocant. Virg. 8. Æneid.

Aurea casaries ollis, atque aurea vestis

Virgatis lucent sagittis.

Corpore virgato tigris, Silius lib. 5. Et apud eundem lib. 4. Vestes virgatae auro, hoc est, virgis seu lineis aureis distinctæ. Virgatae feminæ, virgatae veste induita. Valerius Flacc. in Argonaut.

— nostrisque toros virgata tenebit.

Virgatör, is, qui virgis cedit. {בְּגָדָה, בְּגָדָות, בְּגָדָה. GAL. Faiseur de verges, ou houssines: qui bat de verges. ITAL. Chi batte con verghe. GER. Ein stricher mit der Ruten. HISP. El que hiera y hostiga con vergas. ANGL. That whips with reddes.} Plaut. in Asin. Ubis scep̄ causam dixeris pendes adversus octo Astutos, alias atritos, audaces viros, valentes virgatores. Adr. Turnebus doctissimus arguo politissimus vir lib. 24. cap. 31. Advers. pro Astutis emendat hic Atritor, id est, peritos cædendi, ut explicat Dion. Lambin. in suis commentariis in hunc Plaut. locum.

Virgæs, a. um, quod est factum ex virgis. {בְּגָדָה. GAL. Fait de verges. ITAL. Fatto di verghe. GER. Aus Ruten oder reisern gemacht. HISP. Cosa de materia de vergas. ANGL. Made of rods.} Virg. lib. 1. Georg.

Virgea præterea Calei, vilisque supellec, i. vasa ex vimine facta. Col. lib. 1. cap. 1. Ideoque periti rustici quicquid ovilibus stabulisque conversum progescerunt, superpositis virgeis cratibus tegunt. ¶ Flamma virgea, hoc est, flamma ex virgeis accensis facta: ut sit flamma validior, inquit Servius in illud Virg. 7. Æneid.

— magno veluti quum flamma sonore

Virgea suggestur costis undantis aheni.

Virgētum, i. Locus virgis confitus, ad alligandas vites. {בְּגָדָה. GAL. Lieu planté de verges à lier les vignes. ITAL. Luogo piantato di verghe. GER. Ein ort da pfl gerten / oder band stehn. HISP. Lugar de se crían vergas. ANGL. Where rods grow.} Cic. 2. de Legib. Sacerdotes vineta, virgetaque & salutem populi inauguranto.

Virgindemæ, æ, Collectio virgarum, verberandi, vinciendi gratiæ. {בְּגָדָה. GAL. Cueillette, & comme une vendange de verges. ITAL. Raccolta di verghe. GER. Die Ruten samlung. HISP. La cosecha de vimbres. ANGL. A gathering of rods or virges.} Varro in Agathone. Quid tristiorum video te esse? an ideo quia scapulæ metunt virgindemæ? Plaut. Rud. Tergumque obtestor tuum, ut tibi uberm ulmeam esse speres virgindemæ.

Virgultæ, Multitudo virgarum pullulantum. {בְּגָדָה. GAL. Petits arbisseaux ne produisant que verges, & houssines. ITAL. Picciola arbucelli, che non producono altro che verghe. GER. Gestengestend/reisagehurst. HISP. Matas de varas ñ vergas. ANGL. Little setes or grases.} Virg. 1. Georg.

— quæcumque premes virgulta per agros.

Sparce simo pingui.

Cic. pro Cal. Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa iam frondibus, & virgultis relinquatur. Cæs. 3. bell. Gall. Sæmentis virgultisque collectis, quibus fossas Romanorum compleant, ad casta pergunt.

Virgão, Hispaniæ Bæticae civitas, inter Bætim & Oceanum, alio nomine Alba dicta. Autor Plin. lib. 3. c. 1.

Virgi,

Virgi, Pomponio teste, Oppidum in finibus Hispaniae Bæticæ , à quo proximus sinus Virginianus dicitur, quem Plinius Bæticæ , & Tarragonensis terminum facit. lib. 3. c. 1.

Virgilius, βιργίλιος, οὐρανός Mantuanus Poëta celeberrimus, Marone, Malaque natus, qui primum apud Latinos inter Poëtas obtinet locum. Homerumque Græcorum Poëtarum principem, si non exequat, non longo certe sequitur intervallo. De nominis hujus scriptura diversa sentiunt, aliis primam ejus syllabam secunda vocali, aliis tertia scribentibus. Quorum utriusque suis quibusdam nuntiunt rationibus. Minutianus Apuleius, vetustus Grammaticus, à virgis, inter quas natus sit, Virgilium dictum putat, ideoque per i, non per e, scribendum præcipit. Cui scripturæ Donatus quoque non obscurè astipulatur, quum in vita ejus tradit, à virga nomen accipisse, quam mater ejus ea nocte, quæ partum antecellit, in somniis sibi visa est parere, tantæ altitudine assurgentem, ut cœlum contingenter. Hisce suffragatur & Calvi illud,

It vates cui virga dedit memorabile nomen

Lauræ.

In eadem sententia fuit & Iriscianus. In Græcis quoque codicibus (si id quipiam ad rem faciat) scriptum legimus βιργίλιος. Alij & in primis Politianus, à Vergiliarum sydere nomen hoc deducunt: ideoque per secundam vocalem scribere malunt. Quam sententiam vetustiorum aliquot marmorum testimoniis confirmant. Quibus illud accedit quod apud Eustathium quoque in navium Catalogum, & apud Suidam, βιργίλιος legatur. Vide hac de re prolixorem disputationem in Annotationibus Pirij in Virgilium.

Virgilianus, adjectivum: ut, Virgiliana virtus, apud Plin. in Prefat. lib. 9. Quint. lib. 1. c. 3. Habendūmque in animo semper illud Virgilianū. Virginia, regio Orbis novi, à Richardo Grenuilio Anglo, Equite, ann. 1585. detecta.

VIRO, inis, Puella intacta. X. Mulier, à viridiiori, id est, validiori ætate appellata est: unde & mares aliquando virgines appellatos inventimus. { בָּתְלִילָה bethulah. βιργίλιος. GAL. Vierge, pucelle. ITAL. Virginne, vergine. GERM. Jungfrau/junge tochter. HISP. Virgen, donzella. ANGL. A maid or virgin. } Propriè autem virgo dicitur de puella grandi virum non experta, Cicerone referente. Quint. lib. 6. cap. 4. Objurgantibus quod sexagenarius Popilium virginem duxisset, Cras mulier erit, inquit Ulpianus, in l. 11. §. 1. ff. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quum esset jam mulier, emptio valebit. Virg. 2. Aeneid.

Ecce trahebatur passis Priameia virgo

Crinibus à templo Cassandra.

Horat. 3. Carm. Ode 6.

Mores doceri gaudet Ionicos

Matura virgo.

Gell. lib. 12. c. 7. Virginem habens jam maturam viro. Ovid. 2. Metam. Virginibusque tribus gemino de Cecrope natu.

Catull. ad Ornatum,

Procurrit casto virginis è gremio.

Plaut. Cure, sc. 1. act. 1. Abstineas nupta, vidua, virgine, &c. Ovid. 2. Fast.

Quæ fuerat virgo credita, mater erat.

¶ Pro filia, ut apud Martial. Epigr. 104. lib. 2. Virgines colonorum. (i. filia.) Et Quint. Curtius lib. 3. Virgines cum filio comitabantur patrem. ¶ De foemina etiam dicitur, quæ stupro polluta est. Ovid. Epist. 6.

Turpiter illa virum cognovit adultera virgo.

Item de ea quæ trium liberorum mater erat; Virg. Ecl. 7. ubi de Pasiphæ sic scribit:

Ab virgo infelix, quæ te dementia cepit?

¶ Brutæ etiam animalia, quæ mārem nondum admiserunt, virgines dicuntur. Plin. lib. 28. c. 9. Quin & sanguis eorum septicam vim habet: item equorum præterquam virginum, erudit, emarginat, ulcerat. ¶ Per translationem Virginis vocabulum etiam aliis rebus communicatur. quas incorruptas significare volamus. Vide Cic. in Orat. Philosophiam, castam, verecundam, incorruptam, virginem appellat. ¶ Est item virgo unum ex Zodiaci signis; quam quidam Astræam, sive justitiam esse putant, Iovis filiam. Alij Erigonem, Icarum ob insignem pietatem in cœlum translatarum. Ferunt enim Icarum à Bacco utrem vini accepisse, ut ejus usum mortalibus communicaret. Quare quum rusticos quosdam ad bibendum invitasset, illi potius suavitate capti, æquo largius hauserunt. Qua ex te quum crapulae incommodum sentirent, malum sibi medicamentum datum rati, Icarum interfecerunt. Erat Icaro canis, cuius ductu Erigone ad patrem pervenit: quem quum mortuum invenisset, doloris magnitudine contabuit. & Iovis miseratione inter astra est translata. Hujus simularum virginis habitu fingebatur, spicas aliquot manu tenentis: unde quidam eandem putaverunt cum Cerere. Cic. 2. de nat. deor.

Spicum illustre gerens insigni corpore virgo.

¶ Est præterea Virgo, fontis nomen, cuius etiam hodie ductus Roma conspicitur. Martial. lib. 7.

Sed curris nitidas tantum propè Virginis undas.

Virguncula, diminutivum. { νεργινονάεσσα. GAL. Petite Vierge, petite pucelle. ITAL. Virginella. GERM. Jungfrölin. HISP. Pequeña donzella. ANGL. A little maid or virgin. } Iuv. Satyr. 13.

tunc quum virguncula Iuno,

Et privatus adhuc Idæs Jupiter an: ri: , &c.

¶ Virginis, membra Virginis in quo habitat. Gl. Isid. Lege, Virginis, Camera Virginis, in qua habitat. Cerdæ.

Virginis, virginis natura: verenda: ut fœminal, fœminæ.

Virginalis, e, quod est dignum virgine, aut quod ad virginem pertinet.

{ νεργινονάεσσα. GAL. Virginis, digne de vierge ou pucelle. ITAL. Di vergine,

d' degno di virgine. GERM. Jungfrölich. HISP. Cosa de virgen, d' digna della. ANGL. Belonging to a virgin. } ut, Virginalis molesta, apud

Cic. 1. de divin. & virginalis habitus, atque vestitus, apud eundem 6.

Verr. Virginalis verecundia, in Orat. pro Quintio. Gell. cap. 4. lib. 14. Iustitia imago fieri solita, formâ atque filo virginali, &c. ¶ Virginale,

Calepini Pars I I.

instrumentum musicum, quod virginibus frequens, monochordum, vulgo clavescymbalum. GAL. Clavecinc, ou épinettes.

Virginensis, dea gentilis, h.e. figmentum temporum ignorantiz.

Virginæ, à, um, quod est virginis, aut quod virginem decet. { πυρθινη. GAL. De Vierge. ITAL. Di vergine. GERM. Jungfrölich. HISP. Co- sa de virgen. ANGL. Of a virgin. } Virg. lib. 1. Georg.

At si virginem suffuderit ore ruborem.

Ovid. 5. Metam.

Virginei vultus, & vox humana remansit.

Idem 13. Metam.

— net adhuc projectat heros

Virgineos habitus.

Catull. de Com. Beren.

— rixæ,

Quam de virginis gesserat excuviis.

Virginarius, aliud adjct. idem quod Virginus. Plaut. in Persa, Scelta fides est virginaria.

Virginitas, atis. Castitas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium. { בָּתְלִילָה bethulim. παρθενία. GAL. Virginité. ITAL. Virginità. GERM. Jungfröschafft. HISP. Virginidad. ANGL. Virginity. } Plin. lib. 24. c. 13. Anaxilaus auctor est, mammæ à virginitate illatas, semper staturas, Ovid. in Epist. Oenone ad Paridem.

Me fide conspicuus Troæ munitor amavit:

Ile mea spolium virginitatis habet.

Idem Eleg. 2. lib. 14. Trist.

— & que sine criminis castos.

Perpetua servant virginitate focos.

Cicer. 3. de nat. deor. Minerva patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. Virg. 11. Aeneid.

— sola contenta Diana

Eternum telorum, & virginitatis amorem

Intemerata colit.

Viria, sive Viriola, æ Ornamentum colli, è gemmis viridibüs, ut quidam volunt. Scævola in l. medico ult. D. ac aur. & argens. leg. Funerari me atbitrio viti mei volo, & inferri mihi quacunque sepulturae meæ causa feram ex ornamenti, lineas duas ex margaritis, & vitiolas ex smaragdis Viria Isidoro, lib. 19. c. 31. Orig. armillæ virorum. Sed & muliebres armillæ viria appellari cœperunt. Septimius Florens; Utique sicut vestigia cestum viria occupavit: ita & Endromidis folocem aliqua multitia synthesi extrusit. Plinius, Viriola Celteæ, viria Celtebericæ.

Viriatæ, Antiquis in usu erat pro valido, & magnarum virium homine: ut annotavit Nonius, citans illud Lucilij ex lib. 26. sat. Contra flagitium nescire bello Vinci à barbaro vitiato Annibale. περιταιοις, iudeis.

Viriatus, βιργαντος. Lusitanorum ducis nomen fuit, calliditatis aceritatem viri, quippe qui ex venatore latro, ex latione subito dux atque Imperator factus, universam Lusitaniam occupavit, M. Ventidium prætorem fusco ejus exercitu, cepit. Post Cn. Plancius Praetor nihil felicius rem cum eo gesit: tantumque terrorem hostis hic Romanis intulit, ut adversus eum Consulati opus esset duce & exercitu. Denique à proditioribus consilio Cepionis interemptus est, & multum ploratus, tumulatusque nobilissime. Autor Livij abbreviator Florus.

Viriatinus, a, um, Suet. in Galb. cap. 3. Servius Sulpitius Galba Consulatis, temporum subrum eloquissimus Viriatini bellum auctor extitit: Viriæ, i, Missilis genus, bello Persico inventum, ut annotavit Cælius lib. 27. cap. 4. missor. Plin. lib. 35. cap. 11. ferramento posuit, quod ebur scalpitur. In encaustice (inquit) pingendi duo fuisse antiquissimæ genera constat, cera, & in ebore cestro, id est, viriculo, donec classes pingi cœpere.

Viréon, malc. gen. ψλέχειν. Plin. lib. 18. cap. 19. Avem partam orientem Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E converso viceorientem prodire ipso solstitij die. Gaza enim intelligit, quæ Aristoteli & Plinio vocatur Chlotion.

Viræ querquetulanæ, Festus inquit, putantur esse Nymphæ præsidentes quercenti, quod fuit in Esquilina regione urbis, ut autor est Varr. lib. 4. de L. L. Scaliger Viras querquetulanæ nihil aliud esse putat, quam quæ Græcæ ψλέχειν, τοις ἀνθρώποις dicuntur.

VIRIDIA, orum, viriditas, Viridis, e, quod est herbacei coloris: à vigore, ut nonnulli existimant, quod nunquam æquæ vigeant plantæ, atque quum virides sunt: { πράσινος γαρ οντας πράσινος τοις άνθρωποις λαχ. ψλέχειν, ευθαλής. GAL. Verd. ITAL. Verde. GERM. Grün. HISP. Verde de color. ANGL. Green. } Virg. lib. 8. Aeneid.

— viridique in littore conspicitur sus.

Ovid. 13. Metam.

Purpureum viridi genuit de cespite florem.

Suet. in Ces. cap. 53. Oleum conditum pro viridi apponere. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Ut viridis exoritur color è temporibus & è fronte. Plin. lib. 10. c. 42. Super omnia humanae voces reddunt psittaci, & quidam sermocinantes. India autem hanc mittit. Seitacem vocant, viridem toto corpore, torque tantum miniato in cervice distinctam. Imperatores salutat, & quæ accipit verba prohunciat, in vino præcipue lasciva. Vide psittacus, suprà. Cic. 2. de nat. deor. Adde huc fontium gelidas perennitatem, liquores pellucidos amnum, riparum vestitus viridissimos. Ovid. 10. Metam.

In viridem verti cœperunt membra colore.

Virg. 2. Georg.

Quaque suo viridi semper se gramine vestit.

Per translationem Viride accipit pro florenti, & vigore prædicto. αργενσιγ. Idem 6. Aeneid.

iam senior, sed cruda deo viridisque senectus.

Viridis ætas. Colum. in Prefatione operis. Quum istud opus non solum scientiam, sed viridem ætatem cum robore corporis ad labores sufferendos desideraret. Plin. Epist. 144. Numidia Quadratilla, paulò minus octogesimo ætatis anno decessit, usque ad novissimam valetudinem

valeitudinem vitidis. Iuventa vitidis. Virg. 5. Aeneid.

Euryalus forma insigni, viridiique juventa.

Quint. Viridem & adhuc dulcem studiorum fructum provideret. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Frater ad eloquium viridi tendebat ab auro.

Gell. cap. 3. lib. 1. Viridior vegetiorque sonus quam litera. Ibid. cap. 9. lib. 1. sublimior viridiorque sonus, &c.

Vitidans, antis, part. sine verbi origine. Virens, sive viride. { יְהָנָן רַבָּן פַּרְקָרְבָּרְתָּן רַבָּן חַלְוֹגָס, חַלְוֹגָס. GAL. Verdoant. ITAL. Verdeggianto. GERM. Grünend. HISP. Verde con lustro. ANGL. waxing green. { Plin. lib. 37. cap. 8. Viridianum & alia plura sunt genera. Virg. lib. 5. Aeneid.

Sic fatus cingit viridanti tempora lauro.

Idem ibid.

Proximus, ut viridante toro considerat herbe.

Plin. lib. 4. c. 8. Intus sua luce viridante allabitur Peneus, viridis calculo, amoenus circa tipas gramine, canorus avium concentu.

Viréo, es, ui, Viridis sum, frondesco. { יְהָנָן רַבָּן חַלְוֹגָס, חַלְוֹגָס. GAL. verdoyer, estre verd ou verdoant. ITAL. Essere verde, verdeggiare. GERM. Grün sein. HISP. Ser verde, enverdecerse. ANGL. To waxe green. } Virg. lib. 6. Aeneid.

Quale solet sylvus brumali frigore viscum

Fronde virere noua,

Cic. 5. Tusc. Itaque & arbores, & vites: & ea quae sunt humiliora, ne que se tollere a terra latius possunt; alia semper vident, alia hyeme nudata, vetno tempore tepefacta frondescunt. Ovid. 2. Metam.

Pectora felle virent, lingua est suffusa veneno.

Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Viden illi oculos virent? Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.

Sapè lovū telo querens adusta viret.

Vitens, entis, particip. { יְהָנָן רַבָּן פַּרְקָרְבָּרְתָּן רַבָּן חַלְוֹגָס. GAL. Verdoant. ITAL. Verdeggianto. GERM. Grünend. HISP. Verde con lustro. ANGL. Bring green or flourishing. } Horat. de Arte,

Mercatorne vagus, culörne virentius agelli.

Virg. 4. Georg.

At liquidi fontes, & stagna virentia musco.

Viresco, Viridis sio, frondesco. { יְהָנָן רַבָּן רַבָּן חַלְוֹגָס, חַלְוֹגָס, חַלְוֹגָס. GAL. Devenir verd, se reverdir. ITAL. Divenir verde. GERM. Grün werden/grünen. HISP. Enverdecerse. ANGL. To waxe green. } Virg. 1. Georg.

Hic segetes, illuc vénunt felicius uox,

Arborei fructus alibi, atque injussa virescunt

Gramina.

Col. lib. 11. cap. 2. Quidam quum vidissent partem aliquam nvarum viresceret, credidetur tempestivam esse vindemiam. Hinc fit compositum Viresco, de quo supra suo loco. Viresco, prima producta, vide post Vis.

Vitidarium, iij. Locus videntibus arboribus herbisque amoenus. { יְהָנָן רַבָּן חַלְוֹגָס, חַלְוֹגָס. GAL. Un verger, jardin verdoant. ITAL. Horto, giardino. GERM. Ein lustgarten vil grüner bāum und freuter gezeugt sind. HISP. Verger, jardin, huerto. ANGL. A place green with trees bushes, or grasse. } Suet. in Tib. c. 60. Militem Prætorianum ob surreptum è viridatio pavoneum capite punivit.

Vitidarium, ab Ulpiano appellantur servi viridariorum curæ præpositi. { יְהָנָן רַבָּן חַלְוֹגָס. GAL. Jardiniers. ITAL. Giardinieri. GERM. Gärtner. HISP. Jardineros. ANGL. Gardeners. }

Vitidicatus, a, um, Vitidis, vitidibus consitus. { יְהָנָן רַבָּן פַּרְקָרְבָּרְתָּן רַבָּן חַלְוֹגָס. GAL. Verd. ITAL. & HISP. Verde. GERM. Grün. ANGL. Made green. } Cic. ad Quint. frat. Evidenti hoc quod melius intelligo, affirmo mirifica suavitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis palestra, & sylva viridicata.

Vitiditas, atis, Color vitidis. { יְהָנָן רַבָּן יְהָרָקָון, חַלְוֹגָס. GAL. Verdeur, Verdure. ITAL. & HISP. Verdura. GERM. Grüne. ANGL. Greneness. } Cic. de Senect. Terra semen tepefactum vapore & complexu suo diffundit, & elicit herbescentem ex eo viriditatem. Per translatiōnem accipitur pro vigore seu ætatis flore, quam ἄνθη vocant Graeci. Idem 3. Tusc. Sed quandiu in illo opinato malo vis quædam infit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tandiu appelletur recens. Idem de Amic. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.

Vitētum, i, locus naturali herbarum arborum viriditate amoenus. { יְהָנָן מַהְרָהָרְבָּה, חַלְוֹגָס. GAL. Lieu plein de verdure. ITAL. Luogo pieno di verdura. GERM. Ein grüner platz. HISP. Verger o foresta, o lugar verde. ANGL. A place full of greneness or green things. } Virg. lib. 6.

Devonere locos latos, & amona vireta

Fortunatorum nemorum.

Vitellus, Vitipotens, Viritim, vide Vir.

Virutum, & ipsorum, oppidum Germaniae in climate Septentrionali, apud Ptolemaeum lib. 2. c. 11.

Virops Gl. Isid. Lege, Vr. ipos, id est, viripotens. Cerd.

Vitri, is, à quibusdam usurpatum pro viriditate, hoc est, pro colore vireti sive herbaceo, חַלְוֹגָס.

Vitrosus, à virus, prima producta, vide Virus.

Vit-, us, probitas, integritas, recta ratio. X. Vitium. { יְהָנָן חַסְדָּה, חַסְדָּה. GAL. Virtus, force & puissance. ITAL. Virtù, virtute. GERM. Tugend. HISP. Virtud generalmente. ANGL. Virtue, strength manhood, power. } quam Aristoteles lib. 1. Rhetor. definit esse δύναμις τοπονοματική, η φυλακτικός, δύναμις integrantur τοπονοματική, η πολεμική. hoc est facultatem bonarum rerum conciliatricem & conservatricem, facultatem beneficam multarum & grandium rerum, atque adeò omnium per omnia. Alij sic desinunt: Virtus est facultas animi constans, conveniensque, laudables efficiens eos, in quibus est, & ipsa per se, sponte separata etiam ab utilitate, laudabilis. Horat. lib. 1. Epist.

Virtus est vitium fugere, & sapientia prima

Stultitia caruisse.

Furius in poematis apud Nonium,

Virescit vulnere virtus.

Vide Viresco post dictiōnem Vis. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Hem ista virtus est. (de Constantia.) Velleius, M. Caro Virtuti simillimus. ¶ Virtus præmium est optimum. Item, Virtus omnia in se habet; & alias ejusmodi sententias multas Vide apud Plaut. in Amph. sc. 2. a. 2. Ovid. Eleg. 3. lib. 4.

— Virtus (bonis) arguiturque male.

¶ in virtutem trahere, i. falsò virtuti assignare. Salust. Jugurth. 127. Omnia non modò bene consulta, sed etiam casu data, in virtutem trahabantur. ¶ Dicta est autem virtus à viro, teste Cic. 2. Tusc. quest. Quo sit ut sà peculiärer accipiatur pro præstancia in re militari, & pro robore animi, & fortitudine, quæ viro propria est, quam & Graeci ἀριθμοῦ vocant, nonnunquam etiam δύναμις & ισχυρία. לְחַזֵּקְלָה בְּחַזְקָה גְּבֻרָה. Lactantius lib. de opificio, Virtus nominatus, quod in eo major vis est quam in femina: & hinc Virtus nomen accepit. ¶ Unde quum virtum dicimus, non tam sexum significamus, quam robustum & fortē: Viti enim propria est virilitas & robur. Virg. 5. Aeneid.

Tunc pudor, incendit vires & conscientia virtus.

Cæs. 1. bell. Gall. Per facile esse, quum virtute omnibus præstant, totius Galliae imperio potiri. Cicer. Plane. lib. 10. Epist. Omnia consecutus es: virtute duce, comite fortuna: eaque es adeptus adolescens, multis inadvertibus, quos ingenio industriaque fregisti. Velleius, In Cassio major vis: in Bruto virtus. Vide sup. Vir. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Qui per virtutem perit, at pol non interit. Idem Amph. Summa regem virtute bellica illie præfeci. Ibid. Id vi ac virtute militum & victimum & expugnatum oppidum est. Ibid. Latrones hostes bello & virtute contudi. Ovid. 12. Metam.

— Nec sanguinis ordo,

Sed virtutis honor spoliis queratur in istis.

¶ Virtus apud Romanos pro dea celebatur, cuius templum ita conjunctum erat cum æde Honoris, ut in hanc, nonnisi per illud patret aditus: quo commento hoc significare volebant, veram, unicamque parandi honoris viam esse virtutem. ¶ Virtutes aliquando ironice pro vitiis ponantur, ut annotavit Donatus in illud Ter. in Adelph. Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Tuas qui virtutes sciām. Idem Moſ. sc. 1. a. 1. Virtute id factum tuā & magisterio. Idem Fretus virtute. i. dolis, in Pseud. sc. 2. a. 1. & Capt. sc. 3. a. 5. ¶ Vittus pro facultate, vi, seu proprietate rei unicuique insita. { כְּחַזְקָה δύναμις. } Cic. lib. 5. de fin. Atqui in sensibus est & sua cuique virtus. Quint. lib. 4. cap. 2. Sunt hæc quidem, quas suprà retuli, virtutes aliarum quoque partium. ¶ Virtutis nomen etiam de satis & animalibus usurpatum à Seneca Epist. 67. ¶ Virtus, pro ope & auxilio. { יְהָנָן הַזֶּר, בְּוֹתֶר. } Plaut. Deum virtute eundem hospitio accipiam. ¶ Ali quando pro merito, seu præstantia. Idem Moſ. sc. 3. a. 1. Virtute formæ id evenit, ut te deceat, quicquid habeas. Mercis virtus, id quod valet merx ipsa. Idem Milite. Sicuti merci pretium stat pro virtute ut vaneat. ¶ Deum virtute, orationis genus quo grati & memores diis accepta bona sua cerebant, & se eorum ope & beneficio & munere ea adeptos profitebantur. Plaut. in Trinumo, Deum virtute dicam pater, & majorum, & tua, Multa bona bene parta habemus. Rursus, Tamen Deum virtute transeuntem hospitio accipi apud me est comitas. Vide adnot. Constantini in Salust. in hunc locum, qui est in Jugurth. Virtute ac Diis volentibus, fol. 62.

Viruesta, Ptolemae lib. 2. cap. 6. Hispania urbs, vulgo Briviesca.

VIRUS, Venenum. { יְהָנָן כְּמָהָרְבָּה, ios. GAL. Venin, poison, mauvaise senteur. ITAL. Veneno. GERM. Gift. HISP. Ponçona. ANG. Poison, venim. } Virg. lib. 1. Georg.

Ille malum virus serpentibus addidit atriu.

Cic. in Agat.

Hic valido cupide venantem perculit icu,

Mortiferum in venas sigens per vulnera virus.

Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Nam volueri ferro tintille virus inest.

Ibid. Eleg. 1. lib. 4.

— aus telo virus habente perit.

Venenum & virus, Suet. in Aug. c. 17. ¶ Virus acerbatis, per tristationem. Cic. de Amic. Tamen is pati non possit ut non acquirat aliquem, apud quem evomat virtus acerbatis suæ. ¶ Frequenter accipitur pro graveolentia, seu tetto odore. { יְהָנָן בְּאַשְׁדָּה תְּשַׁחַנָּה, δυσωδία. GAL. Mauvaise senteur, puanteur. ITAL. Fetore, odore spacievole che si sente dalle ascelle. GERM. Gestank. HISP. Hedor. } Plinius. Prodest & ad virus alatum, Idem Signum est vernis temporibus odoris virus. ¶ Virus paludis, apud Col. lib. 1. & apud Plinium de Basiliso. Huic tali monstro mustelatum virus exitio est, i. necatur odore mustelatum, ut interpretatur Budanus. Ali quando significat asperitatem saporis. Idem Plin. lib. 31. cap. 8. Aqua marina vetustate virus deponit, i. amaritudinem illam, & salzedinem. Idem, Virus mali medici, i. acer, & amaritudo. Virus Ionium, pro maris Ionij salzedine & amarote dixit Luret. Gifan. ait: Virus Ionium f. vocant, quod aqua marina vetustate sordidum ac tettum deponit. ¶ Ali quando asperitatem coloris. Plinius, de sanguine purpurea. Tum superadditum decoquitur virus. ¶ Ali quando genitaram, i. humorem qui è genitalibus fluit. Idem lib. 28. cap. 11. Virus vernum è scrophula, à coitu exceptum prius quæm terram attingat, gravitati aurum prodest. ¶ Ali quando accipitur pro virtute naturali, ut annotavit Nonius, citans locum ex Luret. lib. 2.

Concoctosque suo servare & perdere viro:

Sed legitur apud Luret. d. lib. 2.

— misos in corpore odores

Concoctosque, suo contactos, perdere viro.

idest, virulento veneno, & illiberali odore, ut interpretatur Baptista Pius.

¶ Accipitur aliquando & in meliore partem pro suavibus aromatum odoribus. { יְהָנָן בְּאַשְׁדָּה בְּשִׁמְמָה. } Stat. lib. 2. Sylv.

— atque omnes binigni

Virus,

Virus, odoriferis Arabum quod crescit in arvis.

Habet autem hoc nomen tres tantum casus singularis numeri, nominativum, accusativum, & vocativum. Olim toto singulari numero declinabatur, quemadmodum, *Vulgus*, & *Pelagus*. *Lucerius*,

Liquit enim terri supra contagia virus.

Virōsus, a, um, Fœtidus, grave olens: à nomine virus, quod modò venenum, modò ingratum odorem significat. { *וְנַדְבָּשׁ חֹזֶק* neelāb. *durādēs*. *GAL.* *Venimeux*, qui sent mal. *ITAL.* *Di triste odore, venenos*. *GERM.* *Stinkend/voll giftigs geschmacks*. *HISP.* *Venenoso*, hediondo. *ANGL.* *Full of poison, venomous*. { *Virg. lib. 1. Georg.*

At chalybes nudi ferrum, virosoque pondus

Castoreo, Eliadum palmas, Epeiros equarum.

Constat enim castorum foodi & execrandi odoris esse, adeò ut prægnantes ejus olfactu ejicient fœtum. *Servius* tamen ibi interpretatur *Virosa*, i. *Venenata*. Item *Virosus*, pro mali saporis. *Varro*, *Rancidam carnem apposuit nobis, & virosam*.

Virosus, a, um, Fœtidus, grave olens: à nomine virus, quod modò venenum, modò ingratum odorem significat. { *וְנַדְבָּשׁ חֹזֶק* neelāb. *durādēs*. *GAL.* *Venimeux*, qui sent mal. *ITAL.* *Di triste odore, venenos*. *GERM.* *Stinkend/voll giftigs geschmacks*. *HISP.* *Venenoso*, hediondo. *ANGL.* *Full of poison, venomous*. { *Virg. lib. 1. Georg.*

Virosus, a, um, Fœtidus, grave olens: à nomine virus, quod modò venenum, modò ingratum odorem significat. { *וְנַדְבָּשׁ חֹזֶק* neelāb. *durādēs*. *GAL.* *Venimeux*, qui sent mal. *ITAL.* *Di triste odore, venenos*. *GERM.* *Stinkend/voll giftigs geschmacks*. *HISP.* *Venenoso*, hediondo. *ANGL.* *Full of poison, venomous*. { *Virg. lib. 1. Georg.*

Virosus, a, um, Fœtidus, grave olens: à nomine virus, quod modò venenum, modò ingratum odorem significat. { *וְנַדְבָּשׁ חֹזֶק* neelāb. *durādēs*. *GAL.* *Venimeux*, qui sent mal. *ITAL.* *Di triste odore, venenos*. *GERM.* *Stinkend/voll giftigs geschmacks*. *HISP.* *Venenoso*, hediondo. *ANGL.* *Full of poison, venomous*. { *Virg. lib. 1. Georg.*

Non ea vis animo, nec tanta superbia vičis.

Cic. lib. 2. Offic. *Magnam vim esse in fortuna, in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas quis ignorat?* *Virg. lib. 2. Aeneid.*

Fit via vi, rumpunt aditus.

Cicer. pro Sexto. Quos homines si id quod facile factu fuit, & quod fieri debuit, quodque à me optimi & fortissimi cives flagitabant) vi atmisque superassem: non verebar, ne quis aut vim vi repulsam reprehenderet, aut perditorum civium, vel potius domesticorum hostium mortem miceret. *Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.*

Pierides vires, & sua tela dabunt. (sup. ad vindictam.)

Senec. cap. 9. de cons. ad Marc. Aufert vim præsentibus malis, qui futura prospexit. *Ibid. cap. 1.* Vis mali oriens testringenda. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5.* Hoc me vim facere vetat. (quod dixerat s̄aviter alloqui.) Idem, *Vicimus vi feroce*s. Idem *Men. sc. 8. a. 5.* Vi pugnando, ingratias, te eripio, &c. *Cæs. apud Suet. in Cæs. c. 82.* sic exclamat: *Ista quidem vis est!* Idem in *O: hon. cap. 12.* Vim vitæ sue afferre. Item, *Vi magna offerre*, Idem *Suet. in Aug. cap. 52.* Vim adserre urbi. *Liv. 5. d. 4.* Vim ultimam experiri in obsidione. Idem *lib. 6. d. 4.* *Vis solidia, & vis festucaria*. *Gell. cap. 9. lib. 20.* *Cæs. lib. 1. de bell. civ.* Neque sui judicij, neque suarum virium esse discernere, &c. *Hæc vis est*, sic dicere solebant veteres, cum vis inferebatur. *Plaut.* Vis hæc quidem hercile est, & trahi & trudi simul. *Suet. in Julio*, Deinde clamantem, ista quidem vis est. Aliquando pro multitudine ac copia, *ναθός*. *Liv.* Magna vis est Sicilia adiecta. *Salust.* Secunda tempestate ex Ponto vis piscium crumpit. *Cic. pro Lege Manil.* Sic Mithridates fugiens maximam vim auri, atque argenti pulcherrimam que rerum omnium, &c. Idem 1. de legib. Quid sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat. *Liv. lib. 2. d. 4.* Vis servorum. (i. multitud.) Et *lib. 4. d. 4.* Vis magna hostium. (i. numerus.) Aliquando pro celeri impetu, *φέγη*. *Cicer. in Orat.* Enervetur ratio compositione verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis esse possit. Summa vi aliquid facere, i. totis viribus & magno conatu. *Ter. Adelph.* Summa vi hanc defendam atque illum mortuum. *Vis divina*, ea est, quæ & Vis major dicitur, *Ulp. de damn. infect. l. fluminum 24.* *S. Servius 4.* Servius quoque putat, si ex ædibus promissoris vento regulæ dejectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificij vitio id acciderit, non si violentia ventorum, vel qua alia ratione, quæ vim habeat divinam. Quæ sit Vis major, docet Plin. *lib. 18. cap. 28.* de sterilatum causis, Ante omnia autem, inquit, duo genera cælestis injuriæ meminiisse debemus: unum, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteraque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, vis major appellatur. Hæc ab horrendis sideribus excent, veluti Arcturo, Orione, Hædis. Ex his verbis appetet, Vim majorem esse, quam Ulpian. *iu. loc. & conduct. l. ex conducta, 5. 2.* Tempestatem calamitosam appellat. *Colum. lib. 1. cap. 7.* Nam ubi sedulò colitur ager, plerumque compendium: nunquam, nisi si cæli major vis, aut prædonis incessit, detrimentum affert. *Senec. cap. 20. de consol. ad Marc.* Eunt vi sua fata. *Plaut. Amph.* Vim tantam (fati sup.) Hæbet olim hoc nomen tres casus pluralis numeri similes nominativo singulari. *Salust. lib. 3. Hist.* Malè jam assuetum ad omnes vis controversiarum. Quæ declinandi ratio jam exolevit, in cuius locum successit *Vires*, virium, viribus.

Viricula, diminutivum, pro infirmis extenuatisque viribus. *χιούδες*, *GAL.* *Petites forces*, *ITAL.* *Forzette, picciole forze*. *GERM.* *Aßkomm' mine kressit*. *HISP.* *Roquillas fuerças*. *ANGL.* *Small strength or forces*. { *Unde & patrimonij viriculas legimus, pro exiguis, tenuibusque facultatibus.*

Viratius, a, um, adjectivum obsoletum, significans id quod magnarum est virium. Vattro apud Nonum, Si malit vir viratius uxorem habere Atalantam. Idem pro eodem, antiquis in usu erat virianus, de quo suprà.

Vireo, viridis fio, χλούω, χλονθείω, χλονκυώω.

Virisco, Vires acquiro, invalesco. { *ριπְחָזָק* *וְנַדְבָּשׁ* *amāts.* *χρεπτι* *μαν.* *GAL.* *Devenir fort*. *ITAL.* *Divenir forte*. *GERM.* *Erfatcken/kreßtig werden*. *HISP.* *Hacerse fuerte*. *ANGL.* *To make strong and to have force*. { *virescit* (inquit Nonius) majorum virium fit: ejusque rei testem citat Furium in Poematus,

Hinc crescunt animi: virescit vulnerare virius.

Calepini Pars I. I.

Gell. cap. 11. lib. 18. Vitescere, inquit, est pristinas vires recuperare, & citat illum Furij versiculum in hunc modum, *In crescent animi, &c.*

Viriosus, viribus abundans.

Viripos, quæ viri potis est, nubilis, aliter viripotens. { *וְנַדְבָּשׁ* *וְנַדְבָּשׁ* *viripotens*. *GAL.* *Fille en âge de se marier: nubile.*

Viscus, i, & Viscum Glutinum quo aves capiuntur. { *χέρι* *GAL.* *Du glus, visc, ou guy*. *ITAL.* *Vischio, pania*. *GERM.* *Vogelleim*. *HISP.* *Liga, muerdago*. *ANGL.* *Birdlime*. { *Cic. 2. de nat. deor.* Provisum etiam ut si quæ minima bestiola conaretur irrumpere, in foribus aurum, tanquam in visco inhæresceret. *Plaut. in Bacch.* *Viscus merus vestra blanditia est*. *Plin. lib. 16. cap. 44.* *Viscum fit ex acinis, qui colliguntur messem tempore immaturi, &c.* { *Est & viscum, frutex, qui ex turdotum potissimum face supra arborum quarundam ramis delapsa, & à sole cum humiditate quadam ferrefacta nascitur: vires autem per totam hyemen.* *Virg. 6. Aeneid.*

Quale solet sylvia brumali frigore viscum

Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos.

De hoc visco vide Plin. lib. 16. cap. 44. { *Viscum item, teste Nonus, antiqui vocabant rete, à tenacitate.* *Virg. 1. Georg.*

Tum laqueu captare feras, & fallere visco

Inventum, & magnos canibus circundare saltus.

De feris enim hic procul dubio, non de avibus, loquitur Virgil.

Viscatus, a, um, adjectivum, Visco oblitus. { *וְנַדְבָּשׁ מֵאַגְּלָה* *וְנַדְבָּשׁ* *negligere*. *GAL.* *Englué*. *ITAL.* *Inviscato*. *GERM.* *Mit vogelleim bestrichen*. *HISP.* *Ligado con liga*. *ANGL.* *Smereed with birdlime*. { *Varr. 3. de rust. cap. 7.* Quos columbarij interficere solent, duabus virgis viscas defixis in terram inter se curvatis. *Ovid. 1. de Arte.*

Non avis utiliter viscatus effugit aliis.

Idem 15. Metam.

Retia cum pedicis, laqueosque, artesque dolosas

Tollite, nec volucres viscata fallite virga.

Viscata munera, & hamata pro codem: hoc est quibus majora atthantur, quam quæ dauntur. *Plin. Epist. 207.* *Hos ego viscatis, hamatisque muneribus non sua promere puto, sed aliena corrripere.*

Viscosus, a, um, quod est tenax, glutinosum. { *χλοιάδης*. *GAL.* *Visqueux tenace*. *ITAL.* *Viscosa, tenace*. *GERM.* *3dh wie vogelleim*. *HISP.* *Cosa mucho retenedora, pagajoso o con engruedo*. *ANG.* *Tough, lik birdlime*. { *quod & viscum dicimus*.

Viscus, eris, Non tantum exta significat, cuiusmodi sunt jecur, cor, pulmo, & lien (in qua significatione propriæ accipitur apud Medicos, & rei anatomicae peritos) verum etiam carnem ipsam, quæ est inter ossa & cutem. { *χερά μελάχ μερίς κραβάτης τὸν αὐτόν οὖτα, μέντρας*. *GAL.* *Entrailles, les parties interieures du corps*. *ITAL.* *Interiora, budelles, carni*. *GERM.* *Eingewönd*: item alles so zwischen haut und beyn ist. *HISP.* *Las entrañas, d la carne*. *ANGL.* *The entrailles or inward partes of the bodie, to borels*. { *Virg. 1. Aeneid.*

Tergera diripiunt costis, & viscera nudant.

Idem 6. Aeneid.

Et solida imponi taurorum viscera flammis.

Plaut. Menach. sc. 2. a. 5. Dedolabo assulatum viscera, (id est, minutum,) supra membra, attus & ossa. *Idem Milit. sc. 1. a. 1.* Per cotium, per viscera, pérque os Elephanti. *Viscera terre*, hoc est, interiora & penitiora. *Ovid. 1. Metam.*

Nec tantum segetes, alimentaque debita dives

Poscebatur humus, sed itum est in viscera terre,

Quæque reconsiderat, si quisque admoverat umbria,

Effodiuntur opes irritamenta malorum.

Viscera montis. *Virg. 3. Aeneid.*

Interdum scopulos, avulsaque viscera montis

Erigit eructans.

Ubi Servius, Viscera, i. partes: sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicuntur. { *Viscera, pro filio, Quint.* *Viscera mea consumptæ flammæ. Item, pro versibus & libris.* *Ovid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.*

Imposui rapidis viscera nostra rogi.

Visceratio, nis, Crudeæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solemnis festivitate, & præcipue in Latinis feriis; vel in funere alicuius excellentis personæ. { *χριστία*. *GAL.* *Largesse ou distribution de chair crue*. *ITAL.* *Largo dono di carne cruda di qualche persona degna*. *GERM.* *Austheilung des rauen fleischs onder die leut*. *HISP.* *Repartimiento de carne*. *ANGL.* *Distribution or a giving ar raw fleshe*. { *Gell.* *Tum in Albano visceratio Latinis data*. *Liv. lib. 8.* *Et populo visceratio data à M. Flavio in funere matris, Serv.* *Visceratio est cato, à viscere nomine deduxta.* *Sueton. in Cæs. cap. 38.* *Adjecit epulum, & viscerationem.* *Et Senec. Epist. 74.* *Epulum & visceratio capiuntur manu.* *Idem epist. 19.* *Visceratio sine amico, vita leonis ac lupi est.* *τὸν μερινόν intelligit*, cuius nemo particeps est, atque adeò, ut Plautus ait, cum quis singulas escas devorat.

*Viscerari, veteres dixerunt, pro eo quod est carnem populo distribuere, *χριστία*.*

Sipont. *Visceratum, adverbium, Per singula viscera.* { *χριστίανος, χριστίανα*. *GAL.* *Par entailles, jusques aux entrailles, piece à piece*. *ITAL.* *Per le interiore, pezza à pezza*. *GERM.* *Von stück zu stück*. *HISP.* *Por basta las entrañas, pedazo à pedazo*. *ANGL.* *Trough out all the entrailles, or piece and piece*. { *Ennus in Andromeda, Dissipa visceratum membrum*.

Viseum, olim Frescum, Viso, V.E. Lusitanæ sub A. Bracarensi.

Visibilis, Visito, Viso, vide Video.

*Visontium, *βισόν**

Visula, Vitis genus, quod sic describitur à Colum. lib. 3. cap. 2. Visulæ deinde ab his & minor Argitis tertæ mediocritate lœtantur: nam in pingui nimiis viribus luxuriant, in macra tenues & vacua fructu veniunt, &c. Visula brevem materiam, & latum folium exigit, cuius amplitudine fructus suos optimè adversùs grandinem tuerit: qui tamen nisi primo quoque tempore maturi legantur, ad terram decidunt, humoribus etiam priusquam defluant, putrefactant.

Visurgis, fluvius Saxonie, non procul à Chetuscis nascens, Brunsvicensem agrum irrigans, tandemque Bremam urbem præterlapsus, paucis citra Albis ostium pass. millibus, in Germanicum Oceanum sese evolvens, Accolæ hodie *Weser* sive *Weser* appellant. {*Die Weser.* § Vide annotationes Vadiani in librum tertium Pomponij *Mela*.

Visum, *Visio*, vide *Video*.

Vita, Animæ & corporis conjunctio, quemadmodum contrà eorum dissolutio, mors est. { *בְּנֵי חַיִם*. *Bij*, *ζωή*. GAL. *Vie, ame*. ITAL. *Vita anima, spirito*. GERM. *Das Leben*. HISP. *La vida que vive, el ani ma*. ANGL. *The lyfe*. § Plaut. *Pseud. sc. 1. a. 5*. Hoc est, homini, quamobrem vitam amet. (*voluptas*.) Idem *Aulul. sc. 4. a. 1*. Si animus est æquus, satis habes qui bene vitam colas. Idem *Pseud. sc. 2. a. 3*. Vitam prorogare hominis condimentis. Senec. *cap. 10. de consol. ad Marc.* Inter vitam & mortem detinere. (*ægros sup.*) Item, *Vita vietiisque prohibere*. Vide *Vetus*, in *Vivo*. Catull. *ad Ornat.*

*Nunquam ego te vita frater amabilior
Aspiciam posthac?*

Plaut. *Men. sc. 5. a. 5*. Quem ego hominem, si vivo, vita devolvam sua. (*Mox, Anima privabo virum*.) *Velleus*. Vita suæ vim inferre, &c. Renunciare. Suet. in *Galb. cap. 11*. Cic. *1. de nat. deor.* Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potu, spiritu. Idem *3. de legib.* Vita expeditur, quia nos, in quo nati sumus, continet. Idem *2. Phil.* Quod est aliud beneficium latronum, quām ut commemorare possint his se vitam dedisse, quibus non ademerunt? ¶ Accipitur aliquando *Vita pro moribus*. Ter. in *Adelph.* Inspicere tanquam in speculum vitas hominum jubeo, Lib. 1. ad *Heren*. Deinde vita hominis ex antè actis spectabitur. ¶ Aliquando pro alimento seu vita. Et Tu Terent. Eadem quippe homo jam grandior, cui opera vita erat. Idem in *Heaut.* Nam tu quidem hercule hæc vita certè experenda, atque optanda est. ¶ Interdum pro instituto & ratione vivendi. Cic. *de senect.* Serpit per omnium vitas amicitia. Idem *pro Rose*. Amer. *Vita rustica honestissima, atque suavissima*. Quint. *Vitam accusatoriam vivere*. Idem, *Ad vitæ reddendam rationem vocare aliquem*. Senec. *cap. 10. de consol. ad Marc.* *Vita tota fribilis est*. Gell. *cap. 2. lib. 17*. *Vitas miserrimas exegerit*. ¶ *Mea vita, blandientis vox est*, *ζωή μου*. Cic. *ad Terentiam lib. 14*. *Obsecro te mea vita quod ad sumptum attiner, sine aliis qui possunt, si modò volunt, sustinere*. Plaut. *Afin. sc. 3. a. 3*. *Certè enim tu vita es: (verba amantis.)* Ibid. Me à vita abjudicabo. Idem *Pseud. sc. 2. a. 1*. Ubi sunt quibus vos oculi effici? quibus vita? quibus deliciæ? ¶ *Vitalis vita, Antiqua locutio, qua uititur Ennius*. Cicat. *in dial. de Amic.* Principio cui potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? ¶ *Vita interficere aliquem, pro privare*: Gell. *cap. 7. lib. 12*. Eadem mulier vitum & filium eodem tempore, venenis clam dat, vita interficerat.

Vitallis, e, quod vivere potest, vel cui diaturnior vita sperari potest: unde fœtus octavo mense natos dicimus non esse vitales, hoc est, non diu viucturos. { *מְלֵיחָה בְּנֵי לְאַחַת* (vel) *לְחֹהֶב*. *Bi'at*, *ζωτικός*, *ζωλογίας*. GAL. *Vital*, qui baile, ou qui a vie. ITAL. *Vitale*, chi può vivere. GER. *Leblich*/oder *lebhafstig*. HISP. *Cosa de vida* ò que puede vivir. ANGL. *That may live, that giveth or hath life*. {*Cic. de Amic.* Cui potest esse vita vitalis (ut ait Ennius) qui, &c. ¶ Interdum actiæ accipitur pro quo vivimus, quodque vitam aut affect, aut conservat. *ζωοντικός*. Virg. *I. Aeneid.*

*Quisquis es haud credo, invitus cælestibus auris
Vitales carpi.*

Vitalis color, Curtius lib. 3. Pallor deinde suffusus est, totum promedium corpus vitalis color reliquit. Cicer. *2. de nat. deor.* Coloris natura vim habet in se vitalem. Sen. *lib. 5. Epist.* Magni animi est magna contemnere, ac mediocria malle. quām nimia: illa enim utilia vitalia sunt, at hæc eo quod superfluent, nocent. ¶ *Vitalis pro vita dignus*. Lactantius lib. 6. Unum est enim sapientis & justi & vitalis viri opus, divitias suas in sola iustitia collocare. Horat.

— *amicum*

*Mancipium domino, & fungi quod sit satis, hoc est,
Vitale putes.*

Non frugi vitales sunt, dissoluti ac nepotes vita indigni. *Vitale ævū*, pro ipsa vita. Plaut. *Fæn. Iupiter*, qui genus colis, alisque hominum, per quem vivimus *Vitale ævum*. { *Vitalia capitisi*, *Cerebrum*. Plin. *lib. 8. cap. 7*. Pilum sub oculo adactum, in *vitalia capitisi* venerat. *Vitalia*, inquit Budæus, dicuntur cor, jecur, pulmo, cerebrum, in quibus quatuor, vita summa consistit. Lucan. *lib. 1*.

— *pulmonis anhelli*

Fibra latet, parvusque secat vitalia limes.

Liv. *lib. 6. ab Urbe*, Cibum vitalem appellat. *Quintil.* *Vitalia ferire & tueri sciæt futurus Orator*. Metaphoric.

Vitalitas, *avis*, Vis & potentia vitalis. { *βιωτικός*, *τὸ ζωτικός*. GAL. *Vie, vitalité, esprit vital, ame vitale*. ITAL. *Vita, vitalità, spirito vitale*. GER. *Lebhaftigkeit*. HISP. *Vida, espíritu*. ANGL. *The spirit or lyfe whereby we live*. { Plin. *lib. 11. c. 37*. Cæteris corruptis vitalitas in corde durat. Ibid. *cap. 48*. Hæc supplices attingunt, ad hæc manus tendunt, hæc ut aras adorant, fortasse quia inest iis vitalitas.

Vitaliter, adverbium. { *Σιωπηλῶς*. GAL. *Vitalement, tour, ou avec la vie*. ITAL. *Vitalmente, con vita*. GERM. *Lebhaftigkeit*. HISP. *Por vida, con vida podiendo vivir*. ANGL. *Lyvely, with the life*. {*Lucr. lib. 5*.

Haud igitur constant divino prædicta sensu,

Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata.

Vitabundus, vide *Vito*, as.

Vitellius, i, dicta est ovi pars lutea quod ex eo vivat pullus: ipsum enim animal ex albo liquore ovi corporatur, cibus ejus est in luteo,

hoc est, in vitello. { *בְּנֵי חַלְמָשָׁה*. *λευκός*, *τὸ ὄπισθι τῆς ἡδονῆς*. GAL. *Le moyeu d'un œuf*. ITAL. *Vitello, rosso*. GERM. *Eyerdöter*. HISP. *La yema del huevo*. ANGL. *The yolk of an egg*. {*Matt. lib. 13*.

Candida si croceos circumfluit unda vitellos,

Hesperius scombri temperet ova liquor.

Cicer. *2. de divinis*. Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello, id enim ex ovo videbatur aurum declarasse, reliquum argentum. Horat. *2. Serm. Satyr. 4*.

Longa quibus facies ovis erit, illa memento

Vt succi melioris & ut magis alba rotundis

Ponere: namque marem cohident callosa vitellum.

Vitellinus, vide *Vitellus*.

Vitellius, *Βιτέλλιος*, nonus Romanorum Imperator fuit, ventri, gulæque addictissimus, qui superato apud Bebriacum Othonem, imperium arripuit: quod non multò post deficientibus ad Vespasianum militibus, unâ cum vita exiit. Reliquam ejus vitam perte ex Suetonio. De Vitelliorum conjuratione, Plutarch. in *Silone*. {*Vitelliani pugillares*. Matt. *Epygr. 9. lib. 14*.

Vitellium, *Viterbo*, V.E. provinciæ Romanæ, & ditionis Pontificiæ, habet fontem insignem.

Vitellus, vide *Vitus*.

Vitex, *icis*, frutex est in arboreum assurgens, in fluminum ripis, ac torrentum alveis nascens, tamis prælongis, lentisque foliis olivæ, sed mollioribus: *ἄγριος*. Duo sunt ejus genera: alterum album florem emittens cum purpureo: alterum tantum purpureum, & semen piparis similitudine. Græci *ἄγριος* vocant quod nobis castum sonat, propterea quod matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem servantes, ex foliis iis cubiti sibi sternebant. Viticis autem nomen à vitium usu accepit. Vulgus Herbariorum *Agnum castum* appellat.

Vitellium, *Viticula*, *Vitifer*, *Vitigineus*, vide *Vitus*.

Vitilena, sive *Vitij lena*. Plaut. *Most. sc. 3. a. 1*.

Vitiligo, *inīs*, Fædus cutis color, ex malo hepatis habitu proveniens, nutrimentum rectè assimilate non potentis. { *ἄλφος*, *λευκός*. GAL. *Morbus*, qui Arabibus *Morphea*. ITAL. *Tache blanche à égalité vengono nel corpo*. GERM. *Hässliche und feckdächtige gestalt der haut*. HISP. *Lepra blanca ó alvarazos*. ANGL. *The morpho*. {*Celsus* ad finem libri *quinti*, tria ejus facit genera: Primum dicitur *άλφος*, in quo color albus est, fere subasper, & non continuus, ut quedam quasi guttae dispersæ esse videantur. Secundum vocatur *μίλας*, & ab alpho solo differt colore, qui illi niger est, & umbras similis. Tertium genus *λευκόν* appellat simile quiddam habens alpho, sed magis albescens, & altius descendens, pilos quoque albos reddens, & lanugini similes. Hæc *Celsus*. Leuce est *Avicennæ Albaras*, quam Halyabb. lepram vocat. Plin. *lib. 10. cap. 15*. Ferunt eos qui quotidie edunt caparim, paralysi non periclitari, nec lienis doloribus. Radix eius vitiligines albes tollit. Martial. *lib. 3. linguae vitiliginem dedit per quandam similitudinem, quum inquit, cabros dentes, vitiliginemque linguarum*.

Vitillis, e, quicquid sic lentum est, ut commodè flecti possit, inquit *Budæus*, à vincendo dictum, quemadmodum & *vitis*, *vitem*, *vimen*, & cætera id genus. { *λυγίστης*. GAL. *Flexible*, qui se plie aisément, comme vigne, oser, verges à orme, & choses semblables. ITAL. *Cosa che si piega facilmente, come viti, vimine, & simili*. GERM. *Lidwochen*/das man biegen und etwas damit binden than als ein roid. HISP. *Cosa de satzegatillo, que se puede plegar*. ANGL. *Pliant, flexible, that may be rounded*. {*Plin. lib. 19. cap. 5*. *Cucurbita* omni modo fastigiatur vaginis maximè vitilibus.

Vitilia, substantivæ, dicuntur vimina quibus religantur vites, *λυγίστης*. Idem *lib. 24. cap. 9*. Non multum à salice vitilium usu distat vitex.

Vitili, *Ιγάτορες*, dicti sunt vitiosi litigatores, hoc est, calumniatores, obrectatores, ex vitiis & litigatoribus cōposita dictio. { *ταλαιπωροί* *holechim rachil* *רְגָלִים* *roghelem*. *οὐκοφάρτη*. GAL. *Calumniatores, Impostores, chicaners*. ITAL. *Calumniatori, oltraggiatori*. GERM. *Sanktigite/lasterer/hinderreder*. HISP. *Los pica-pleyos*. ANGL. *Cavillours, basters, vorangers*. { Qui enim sola pravitate contentionem querunt, vitiligines propriæ dicuntur. M. Caro vitiligos appellat litium avidos alienorum operum calumniatores. Plin. in *Praef.* *Historia mundi*. Ergo securi etiam contra vitiligantes, quod Cato elonganter ex vitiis & litigatoribus compositus: quid enim illi aliud quam litigant, aut item querunt?

Vitilitigo, *as*, *Carpo*, *criminor*, *mordeo*. { *רְכִזָּת* *halach* *חַלְחָלָה* *rachil* *ragħal*. GAL. *Blasmer, accuser & reprendre trop légèrement, impuser faussement, calomnier, chicaner*. ITAL. *Acusare, riprendere leggiermente qualche fallo*. GER. *Boshaftlich hinderreden/oder hinderstechen / schmähen*. HISP. *Acusar falsamente, pleyar con mal pleyo*. ANGL. *To blame, to reproche, to imput false things*. {*linius in Prolog. natural. histor.* Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palam profrantur, multos fore qui vitilitigent.

Vitilo, *Vitiosus*, vide *Vitium*.

Vitis, is, feminino genere, A vino ferendo dicta est, ut placet Varro lib. 4. de *L. L.* sive quod invitit ad spem percipiendarum uivarum, ut autor est idem Varro lib. 1. de *re rustic.* cap. 13. ubi sic habet. Et vitis èd quod invitit ad uvas percipiendas, dicta primò videtur. Imò à viendo, i. inflectendo & intorquendo deducitur: unde & lenta vocatur à Tibull. lib. 4.

Et lenta excelsis vitis [didicit] condescendere ramos.

{ *cherem* *βασιλέων* *ghēshen*. *ἀμελέα*. GAL. *Vigne*. ITAL. *Vite*. GERM. *Ein weinbär/räbstöck/weinstock*. HISP. *La vid*. ANGL. *A vine*. {*Cic. de senect.* Cujus quidem non utilitas me solùm, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, religatio, propagatio vitium farmentorūque. Ovid. *14. Metam.*

Falce data fronda: or erat, vitisque putator.

Virg. 1. Georg.

Quid faciat latus segetes, quo sydere terram.

Vertere Mæcænæ, ulmisque adjungere vites

Conveniat.

Quint.

vitare est, non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam. Horat. 2. Serm. Satyr. 7.

Téque ipsum vitas fugitivus ut erro.

Vitatio, nis, verbale, Vitandi auctus. { טְבָתָה menušab. וְתָבָתָה. GAL. Euite, evitement. ITAL. Schifamento. GERM. Meidung. HISP. Esquiuamiento, huyda. ANGL. An eshering or turning away. } Cic. 5. de fin. Ne vitationem quidem doloris ipsam per se quisquam in rebus experientis putauit, ne si etiam cuitare posset.

Vitatoris, φύλαξ. Apuleius de Deo Socratis, In rebus certis prospectator, dubiis praemonitor, periculosis vitator.

Vitabulus, a. um, Vitans. { בְּנֵי בָּרֶאשׁ נִשְׁמָר. וְתָבָתָה. GAL. Eui, ant & fuyant. ITAL. schifatore. GERM. Meidend/schenschend. HISP. Così que mucho se esquivia. ANGL. That eshoroth ready. } Salust. in Iug. 83. Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & trammates exercitum ductare. Liv. 5. bell. Pun. Hanno ex Brutiis profectus cum exercitu, vitabundus castra hostium, Consulésque, quæ in Samnio erant, quum Bencuento jam appropinquaret, tria passuum millia ab ipsa urbe loco edito castra posuit.

VITRUM, i, materia translucida, quæ modò ex arena splendenti, modò ex calculis pellucidis conficitur. { זְכֹחַ בְּצָבֵרָה. GAL. Verre. ITAL. Vetro. GERM. Glass. HISP. Vidrio. ANGL. Glass. } De cuius origine, & ratione faciendi, vide Plin. lib. 36. cap. 5. Cælius Ciceroni lib. 8. Persuasum est ei Censuram, lomentum, aut vitrum esse: errare mihi videtur. Idem pro Rabir. Posthum. Ductæ naves Posthumus, Puteolis sunt auditæ, visaque merces, fallaces quidem, & fucosæ, chartis, & linteis, & vitro delatae. Plin. lib. 36. c. 27. In genere vitti & obsidiana numerantur ad similitudinem lapidis, quem in Aethiopia invenit Obsidius. Ovid. Epist. 2. 1.

Est nitidus, vitroque magis pellucidus amnis.

¶ Vitrum, herba, i. glastum, isatis. Cf. comm. lib. 4. Omnes vero se Britanni vitro inficiunt. Pomponius Mela de Britannis, incertum ob decorem, an ob quid aliud vitro corpora infecti. Vitruv. lib. 9. Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Graeci Isatin appellant, insufficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Oribasius, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Plin. lib. 20. c. 7. de lactuca generibus. Quarto infectores lanatum utuntur quod glastum vocant. Et Apuleius Isatin glastum vocari scribit. Plin. lib. 22. c. 1. Simile plantagini glastum in Gallia vocatur, quo Britannorum conjuges toto corpore oblitæ, &c.

Vitrarius, ij. Vitri conficiendi artifex: qua voce utitur Lampridius in Alexandro. { וְתָבָתָה. GAL. Verrier, faiseur de verre. ITAL. Maestro di lavorar, vetri, artifice da vetri. GERM. Ein glaser/glasmacher. HISP. Vidriero. ANGL. A worker in glass, a glasier. }

Vitreus, a. um, adjective, quod ex vitro est. { וְתָבָתָה. GAL. De verre, ITAL. Di vetro. GER. Gläsin. HIS. Cosa de materia de vidrio. ANGL. Of glass. } ut, Vitrea ampullæ apud Plinium lib. 20. cap. 14. Col. lib. 12. c. 4. Vasa autem fistilia, vel vitrea, plura potius, quam ampla. Vitreus item est, quod vitri colore refert. וְתָבָתָה, ut, Fons vitreus, hoc est, clarus & pellucidus. Plin. Epist. 16. 1. Plin. major lib. 9. c. 3. Nec omnibus idem vitreus color. Virg. 7. Æneid.

Te nemus Angitia, vitrea te Fucinus unda,

Te liquidi flevere lacus.

Persius Satyr. 3.

— turpescit vitrea bilis.

Et Horat. Splendida bilis, i. quæ se clarissimè ex splendorè prædit. ¶ Incedum vitreum dicitur, quod fragile est in morem vitri. Senec. Fortuna vitrea est: dum splendet, frangitur. Fama vitrea, id est, fragilis, Acrone interprete. Horat. 2. Serm. Satyr. 3.

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama.

Vitreum, vas ex vitro. ¶ Vitrea fracta, pro rebus nihil frivolisque, sive pro nugis. Petronius Arbiter, An videlicet audirem sententias, id est, vitrea fracta? Martial.

Sulphurata fractis permutat vitreum.

Vitrarius, ij. masc. gen. Vitrea conficiens, { וְתָבָתָה. vel וְתָבָתָה. GAL. Verrier, faiseur de verres. ITAL. Artifice da vetro. GER. Ein glaser. HIS. Vidriero. ANGL. A glasier, or worker in glass. } Senec. Epist. 91. Cuprem Posidonio vitriarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format.

Vitreamina, Vascula vitrea quæ ornatus causâ parantur. l. 18. D. de inst. & subst. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina & vestimenta habuerit.

Vitricus, i. Matris meæ post patris obitum maritus. { וְתָבָתָה. GAL. Le paratre, ou beau père. ITAL. Padigno. GERM. Ein stieffatter. HISP. Padastro. ANGL. A father in law or stepfather. } cui responderet relatiuum Privignus. Villeius Patere. Vitricus Augusti Philippus. Cie. ad Attic. lib. 15. Vitricus quidem nihil censebat quem Asturæ vidiimus. Ouid. 1. ad Cupidinem,

Necesse comam myrto, maternas junge columbas:

Qui deceant currus, vitricus ipse dabit.

Intelligit Vulcanum, qui Venerem, post quam ex Ioue genuisset Cupidinem, duxerat uxorem.

Vitriolum, atramentum sutorium, à vitri similitudine,

Vitruvius, Architectus Veronensis, cujus opera etiam hodie omnium manibus teruntur, varias in linguis transfusa.

Vitta, duplicit, Ligamentum capitis, hoc est, fascia, qua circum caput antiqui, vel crines, vel serra, aut flores, aut quidvis aliud reliquabant. { וְתָבָתָה petbil. tutria. GAL. Une bande, ou ruban de teste. }

ITAL. Benda per la testa. GERM. Ein hauptbinden/oder Hauben. HISP. Venda ornamento de la cabeça. ANGL. A ryband, lace, or head band. } Virg. 2. Æneid.

Et falsæ fruges, & circum tempora vitta.

Ubi Servius, Vitta, quibus victimæ coronabuntur. Idem lib. 3. Æneid.

vittæque resolvit Sacra capitis.

Ouid. lib. 2. Metam.

Vitta coercuerat neglectos alba capillos.

Lucan. lib. 5.

tum torta priores Stringit vitta comes.

Ouid. lib. 4. Fast.

Et vos quæs vitta longaque vestu abest.

idest, meretrices, nam vitta erat nota Virginum innuptarum.

Ibid. lib. 6.

Nullaque dicetur vitta temerare sacerdos.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Vittaque sumpta vetat, &c.

Vittatus, a. um, Vittis redimitus. { וְתָבָתָה. GAL. Bandé, qui a ruban à l'entour de sa teste. ITAL. Imbendaio la testa. GERM. Mitt haubibins den/ oder hauben geiert. HISP. Cuberto de venda, que tiene venda en la cabeza. ANGL. That hath and head or ryband a bout the heath. } Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatum navem Dionysius tyrannus Platonis misit obviam. ¶ Plutarchus in vita Marci Coriolani ait, in Metellorum familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab usu vittæ, quia ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. Ovid. 1. Amor. Eleg. 7.

Sic, nisi vittatis quod erat Cassandra capillæ,

Proculbus templo casta Minerva ino.

Lucan. lib. 1.

Vitalemque chorum dicit vitta sacerdos.

Vitula, dea quæ præfet latitiae.

VITVLÄ, ε; bubuli generis foetus feminius, qui annum primum ætatis nondum complevit: nam tunc juuencus dici incipit. { וְתָבָתָה. הַגְּלָהָה. GAL. Une genisse, ou jeune vache. ITAL. Vacca giovane, vitella. GERM. Ein kalb/das müterlin. HISP. La bezerra o año/a o utrera. ANGL. A young cow or calf. } Varro 2. de re rust. lib. 2. cap. 5. Minimum in bubulo genere ætatis gradus dicuntur quatuor: prima vitulorum, secunda juuencorum, tertia boum nouellorum, quarta vetulorum. Discernuntur in prima ætate vitulus, & vitula, in secunda juuencus & juuencia, in tertia & quarta taurus & vacca. ¶ Aliando tamen vitulam latius accipimus, ut etiam ad juuencam, vel vaccam nouellam extendatur. Virg. Eclog. 3.

ego hanc vitulam (ne fori recus,)

Bis venit ad multam, binos alit ubere foetus)

Depono,

Vitulus, i. Fetus masculinus in bubulo genere, qui primum ætatis annum nondum complevit: nam deinde juuencus vocari incipit. { וְתָבָתָה. הַגְּלָהָה. GAL. Un veau. ITAL. Vitello. GERM. Ein kalb/das männlin. HISP. Coñarro, o año/o o vitrero. ANGL. A calf. Dictus vitulus à vitulando, hoc est, lasciuendo. Hinc amator apud Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Hædillum dic me esse tuum, vel vitellum. Hinc & vitulari, pro latitati & lasciuire apud Varro. Varro de re rust. lib. 2. cap. 5. Primum in bubulo genere ætatis gradus dicuntur quatuor. Prima vitulorum, secunda juuencorum, tertia boum nouellorum, quarta vetulorum. Virg. lib. 3. Georg.

Post partum in vitulos cura traducitur omnis.

Ouid. 10. Metam.

— quam si quis sanguine tintam

Aduena vidisset, maestatos crederet illic

Laientes vitulos, Amathusiacaque bidentes.

Horat. 4. Carm. Ode 2.

Te decem tauri, totidemque vacca,

Me tener soluet vitulus relicta

Matre, qui largis juuencis est herbis

In mea vota.

¶ Aliando tamen vitulum legimus pro juuenco, seu tauro nouello. Virg. 4. Georg.

Tum vitulus bima curuans jam cornua fronte.

¶ Neque solum in bubulo genere Vitulus dicitur, verum etiam in aliis quadrupedibus majoribus. Plin. lib. 8. c. 1. de Elephantis, Atque ita salutato sidere in sylvas reuertuntur, vitulorum fatigatos præferentes. Virgilus ad equos transtulit. 3. Georg.

Iam vitulos hortare, viamque insiste domandi.

¶ Quinetiam balenatum foetus, vitulos appellat Plin. lib. 9. cap. 6. Irrumpunt (inquit) oreæ in secretæ, & vitulos earum ac foetus, vel etiam gravidas lancinant morbi. ¶ Vitulus marinus, bellua est ex genere amphibiorum, omnium animalium somniculosissimum, tam in terra, quam in mari vitam habens. φάρη. Parit enim in terra peccudum more, nunquam plures geminis, eosque mammis educat: nec ante xii. diem dedit in mare, Gravissimum in somno edit mugitum, unde & vituli nomen accepit. Reliquam ejus naturam vide apud Plin. lib. 9. c. 13. ¶ Adversus fulgura & tonitrua semper & ubique circumferebat pelle vituli marini D. Augustus, caque utebatur pro remedio. Suet. in August. cap. 90.

Vitulinus, adjecit, quod ex vitulo est. { וְתָבָתָה. GAL. De veau. ITAL. Di vitello. GERM. Kalberin. HISP. De becerro. ANGL. Of a calf. } ut, Vitulina caro, apud Plaut. Aul. Cic. 2. de diuin. An tu, inquit, caro, ut, vitulinæ mauis, quam Imperatori veteri credere.

Vitellinus, a. um, Vitulinus. וְתָבָתָה. Cic. ad Petrum lib. 8. Integrum famem ad ouum affero: itaque usque ad assūm vitellinum opera perducitur. Quo tamen in loco meliora exemplaria, Vitulinum legendum ostendunt. Plaut. Aulul. c. 2. a. 3. Pisces indicant caros, agnina caram, caram bubulam, vitulinam. (sup. carnem.) ¶ Vitellina bilis à Medicis appellatur, quæ fit ex bile pallida vehementius uita: ita dicta quod crudi oui vitellum, & colore & substantiæ crassitudine imitetur. וְתָבָתָה.

Vitellari, veteres usurparunt pro voce latari: propterea quod eam veram vitam putabant, quæ in summa latitiae ac tranquillitate degeneretur. { וְתָבָתָה. המר. GAL. Varro lib. 1. 5. rerum diuinorum, pontifex quibusdam sacræ vitulari solet, quod Graeci μανιαῖς dicitur. Hinc vivere sacerdotem ponitur, pro latam vitam agere. Festus à vitulis deducit, qui summa in pratis latitiae exultant. Vitulans (inquit) latans gaudio, ut in prato vitulus. Ennius, Habet is coronam, vitulans victoria.

Vitunus, Antiquus deus erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus sensum. Cæl. Rhod. lib. 2. 5. 30.

VITVPERO,

Vitupero, as, vitio do, vitio verto, culpo, de dignitate vel auctoritate alicujus detraho. { פְּרָאַס, ghiddéph חִרְאֵפָה, Vituperer, blâmer, mépriser. ITAL. Vituperare, biasimare, sprezzare. GER. Schelten, schändhen. HISP. Reprehender algen vitio, menospreciar. ANGL. To blame, to rebuke, to contemne and despise. } Vitupero autem quasi vitium paro dictum volunt: Vituperatio enim vitium parit. CORN. Fronto. in Andr. Prol. Id isti vituperant factum. Autor ad Heren. lib. 1. Virtiosum est, artem, aut scientiam, aut studium quod piam vituperare, propter eorum virtutia, qui in eo studio sunt: veluti qui Rhetoricam vituperant propter alicujus Oratoris vituperandam vitam. CIC. pro Muren. Ego tuum consilium, Cato, vituperare non audeo. Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2. Tu trium litterarum homo vituperas me. Idem Cura. sc. 3. a. 1. Tum meam Venerem vituperas? Ibid. sc. 1. a. 4. Conspicitur, vituperatur. ¶ Iungitur aliquando cum dativo. Idem in Cas. Cur omne mihi vituperat malo?

Vituperatio, nis, Vituperandi actus, reprehensio. X. Laus, laudatio. { פְּרָאַס, ghiddéph כְּלֹת, ghiddupháh vel ghedhupháh חִרְאֵפָה כְּלֹת, GAL. Blame, mépris, injure. ITA. Biasimo, disprezzo. GER. Schelten. HISP. Vituperio, obra de reprehender, menosprecio. ANGL. A blaming, contempt, or despising. } Unde dictum hoc nomen? vide in Vitupero. sup. Quintil. in Proœm. lib. 8. His adiiciemus demonstrativum laude & vituperatione constare. Cicer. 7. Verrina, Hæc autem vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermone, qui à suis civitatibus illis navibus præpositi fuerant. Venire in vituperationem hominum, est hominum reprehensioni obnoxium fieri. Cicer. 6. Verr. ut propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret. Esse alicui vituperationi, est ad decus & infamiam ejus pertinere. Idem Philip. lib. 1. 3. Epist. Sed mihi ita persuadeo (potest fieri ut fallar) eam rem laudi tibi potius quam vituperationi fore.

Vituperatum, vituperatio, dedecus, infamia. { דְּבָרָה dibbáh. פְּרָאַס GAL. Blame, déshonneur, infamie. ITAL. Biasimo, dishonore, infamia. GER. Schelten. HISP. Deshonra, infamia. ANGL. A blame, contempt, rebuke. } Cic. vel etiam à vitio dictum vituperium.

Vituperator, is, Reprehensor, qui proclivis est ad vituperandum. { פְּרָאַס meghaddéph מְחַדְּהָבָה mechareph חִרְאֵפָה mehbiddáh. ¶ Vixens. GAL. Blameur, mépriseur. ITAL. Vituperatore, sprezzatore. GER. Ein schäfster. HISP. Reprehedor de vicios, vituperador. ANGL. A blame or contemner. } Cicer. 1. de fin. ¶ quamquam philosophiae quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo à nobis philosophia defensa & collaudata est, quam esset accusata, & vituperata ab Hortensio.

Vitupero, nis, vituperator, momus, in reprehensionem proclivis. ¶ Dicunt ea forma, qua & Epulonem, & Manduconem, & Phagoneum dicimus, & Palponem, verbis videlicet in nomina conversis. Gell. cap. 7. lib. 19. Vituperones suos subdicti supercilij carptores appellavit ex Lævio Poëta.

Vituperabilis, e, vituperatione dignus. { זְרָבָה zerbah. פְּרָאַס, פְּרָאַס. GAL. Blamable, reproachable, digne d'être blâme. ITAL. Degno di biasimo. GER. Schelten rost. HISP. Cosa que se puede reprender. ANGL. Worthie to be blamed, that may blamed. } Cic. 3. de legib. Nam isto quidem modo vel consulatus vituperabilis est, si Consulum (quos enumerare nolo) peccata collegeris.

Vivario Albensium, vel Eluenium, Viviers, V.E. Vivariensis, olim Albensis. Aubenas, Gallie, sub A. Viennensi.

Vivarium ij, locus in quo vivæ ferae continentur, ut docet Gellius No. 3. Attic. lib. 2. c. 20. sic dictum, quia est locus conclusus, in quo viva animalia detinentur, ζωοθήλη, ζωγείον, ζωτερόφειον. GAL. Un parc à nourrir bestes sauvages, un vivier à poissons. ITAL. Vivaria, alibi barco. GER. Ein orth da man gevögel fisch oder andere thier zeucht so man ißet. HISP. Buar donde se crian animales. ANGL. A park to keep wilde beastes in, or a pond for fishe. } Plin. lib. 8. cap. 52. vivaria a proximum cæterotumque sylvestrium, primus togati genetis inventit Fulvius Hirpinius, qui in Tarquinensi feras pascere instituit. Idem lib. 9. c. 54. Ostreorum vivaria primus Sergius Orata in Baiano inventit. Iuven. Satyr. 4.

Non dubitatur fugitivum discere piscem,

Depastamque diu vivaria Casari.

¶ Peculiari tamen nomine septa, in quibus feræ pascuntur, Leporaria (GAL. Garennes) dicuntur: quemadmodum Piscinæ, in quibus aluntur pisces: & Ornithones, in quibus aves clausulæ tenentur. Vide Vari. de re rust. lib. 3. cap. 3. ¶ Vivaria per translationem apud Horatium 1. Epist. 1.

sunt qui

Frusius, & pomis viduas venentur avaras:

Excipiāntque senes, quos in vivaria mittant.

Vivax, Vivacitas, Vide Vivo.

Viverra, æ, Animaculum exiguum ex genere mustelarum, quo venatores utuntur ad cuniculos ex antris expellendos. { ixris, vel ixas, הַרְאָה, אֲרָא. GAL. Un furet. ITAL. Donnola. GER. Ein Eichhörnchen. HISP. El buron. ANGL. A ferret. } Plin. lib. 8. c. 55. de cuniculis loquens, Magna propter venatum eorum viverræ gratia est: immittunt eas in specus, qui sunt multifores in terra: unde & nomen animalia: atque ita ei ectos supernè capiunt.

Vivisco, Vividius, Vide Vivo.

Viviradicis, feminini generis. Planta quæ cum radice scribitur, quasi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli, & talearum. { יְרָאַת yar'at חִרְאֵת scheitil. מְגַדְּלָה gal. Plantæ vivæ. ITAL. Pianta viva. GER. Ein seihlin mit einer frischen oder lebendigen rournel. HISP. Planta baruada con rayzes. ANGL. Any plant where of the ronte is quicke. } Plin. lib. 12. c. 22. In arido solo viviradicis quoque frustra scribitur. Colum. lib. 4. c. 14. Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis: quod utrumque ab agricolis usurpatur, & in provinciis magis malleoli. Neque enim seminariis student, nec usum habent facienda viviradicis.

Vivo, is, etum, Vitam ago, vitam dego, & in vita sum. { יְהִי הַחְיָה. בְּיוֹם, בְּיוֹם, חִרְאָה. GAL. Vivere. ITAL. Vivere. GER. Leben. HISP. Vivir.

como quiera. ANGL. To live. ¶ Vivere, inquit Senec. cap. 10. de cons. ad Marc. est rapina rerum omnium & fuga. Quintilian. lib. 9. cap. 3. Non ut edam, vivo: sed ut vivam,edo. CIC. de senect. Nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. Plaut. Pseud. sc. 3. a. t. Licetne obsecro vivere? (in molestum hominem.) Idem Men. sc. 2. a. 5. Vivere hic non possum, nec durate. Idem Amph. Eo modo ut vivas ætatem miser. Idem Cura. sc. 1. a. 1. Quid agis? C. vivo. P. Nempe ut dignus es. Item, Vivere selectis viciis. (i. ut delicati solent.) Idem Most. sc. 1. a. 1. Non omnes possunt tam selectis, quam tu, vivere viciis. Vide infra Victus. Horat. 2. Serm. Satyr. 6.

— neque ulla est

Aut magno, aut parvo lethi fuga; quo bona circa
Dum licet in rebus iucundis vive beatus:

Vive memor quam sis avi brevis.

CIC. 3. de fin. Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens velit gerere & administrare Rempublicam: atque ut è natura vivat, uxorem adiungere, & velle ex ea liberos procreare. Et licet absolutum sit hoc verbum, admittit tamen accusativum reciprocum: ut, vivo felicem vitam, vivo vitam duram. Terent. in Adolph. Nam ego vitam duram, quam vixi usque adhuc propè jam excuso spatio mitto. Quint. Vivere vitam accusatoriam; & Gell. cap. 11. lib. 5. Vitam vivere cœlibem. ¶ Interdum pro Elle. Plaut. Amphitru. Eo modo ut vivat ætatem miser. Idem Men. sc. 5. a. 5. Heu zdepol! n̄ ego vivo miser? ¶ Interdum accipitur vivere, pro jucundè, hilariterque degere, & lætam vitam agere. Nam eam demum veram putabant esse vitam, quæ in lætitia, animique tranquillitate peraget. Martialis,

Sera nimis vita est crastina, vive hodie.

Plaut. in Milit. Conservi, conservæque omnes bene valete, & vivite. Catull. ad Lesbiam,

Vivamus mea Lesbia, atque amemus.

Vivere studiis, dixit Cicer. ad Sulp. lib. 13. Epistol. 29. pro eo quod est vitam literis sustinere. ¶ Ita vivam, affirmantis particula est. CIC. ad Tiron. lib. 16. Sollicitat, ita vivam, me tua mi Tiro valerudo: id est, moriar, vel dispeream, nisi tua valetudo me sollicitat. Similitet & Plaut. Menach. sc. 1. a. 1. Ego pol ruri, si vivam, te ulciscar probè. Ibidem sc. 5. a. 5. Quem ego hominem, siquidem viuo, vita diuoluata sua. Et Pseud. sc. 2. a. 5. Erit ubi te ulciscar, si viuo. Ibid. sc. 4. a. 2. Si quidem hoc viuet caput (id est, si ego viuam,) Idem Aulul. sc. 5. a. 3. Ego te reddam madidum, si viuo probè. ¶ Eadem vim habet, Ne viuam subsequente particula si, vel nisi. Cicer. Ad Attic. lib. 4. Quid poteris, inquires, pro iis dicere? ne viuam, si scio. ¶ Viaendo vincere aliquem, dixit Plaut. in Epid. pro eo quod est ei superstitione esse. ¶ Viuitur, impersonale. Idem Persa, Quid agitur? t. viuitur. Terent. in Heaut. Hoc ibi sit, ubi non verè viuitur. CIC. 1. de finib. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest, omnium cupiditatutis ardore restincto. Ovid. 1. Metam.

Vivit ex rapto: non hospes ab hospite tutus.

Horat. 2. Carm. Ode 16.

Vivit parvo bene: cui-paternum
Splendet in mensa tenui salinum,
Nec levius somno timor, aut cupido
Sordidus austert.

¶ Vivit, impersonale. Ovid. 15. Metam.

vixi

Annos bis centum, nunc tercia vivit utat.

¶ Vivere in diem dicuntur quos Græci vocant ἡμέρας, qui quotidiane patant noua cibaria, nullum habentes penum reconditum, nihil de futurò tempore solliciti, omnem denique curam ita abiuentes; ac si eo solù die victuri essent. CIC. 5. Tuful. Nos in diem viuimus. Colum. lib. 3. Nec provident futuro tempori, sed quasi planè in diem viuant sic imperant viciis, & eas multis palmitibus onerant, ut posteritati non consulant.

¶ Victito, as, velcor, alor, victu urot: ut Sarmatæ lacte victitabit. ¶ חַבָּאָה achál. πτησίου, φάγω, πτησίου. GAL. Vivere & se nourrir, user pour viande. ITAL. Vivere. GER. Seelen. HISP. Vivir. ANGL. To live by eating of meat, to continue in life. } Ter. in Eunuch. Et libenter viuis: etenim bene libenter victitas. Plaut. Most. sc. 2. a. 1. Victitabam volupe parsimonia & duritia. Ibid. sc. 1. a. 1. Licet me amare, bubulcitatier, Me victitare pulcrè te miseris modis. Gell. c. 16. lib. 17. Victitant veneno Anates Ponticæ. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Victitant miseri succo suo. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Mirò lolio victitare te.

¶ Victurus, à vincere participium est: νικήσων. Salustius, Pyrrhus rex, an M. Curius prælio victurus esset. Et à viuo, βιώσων. Cicer. in Caton. Major. Nemo est tam senex, qui se annum non putet victurum; Item illud,

Victurus genium debet habere liber.

Victus, us, omne illud sine quo viuere non possumus. { מְחַיָּה ma'ayah מְחַיָּה machayah. רַעֲנָה, רַעֲנָה. GAL. Le viure la vie, prouision pour viure. ITAL. Vito, uiuere. GER. Nahrun. HISP. El mantenimiento. ANGL. The thred of living food. } Ulpiani de verborum significatione, Victus verbo continentur quæ esui, potius cultuque corporis, quæque ad viendum homini sunt necessaria. Victus (inquit Donatus) cibus est qui delicatis præbetur, & in patuis aridisque alimoniis constituitur. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Non omnes possunt tam selectis, quam tu, viuere viciis. Gell. cap. 4. lib. 9. Ejus victus alimento vesci. Aliter etiam utuntur auctores. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Asper meus est victus. Cæsar lib. 1. de bell. civ. Victus necessarij inopia. Sueton. in Neron. cap. 36. Victum diurnum querere, & Gell. cap. 4. lib. 15. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Si memorem quæ ad ventris victum conduceant. Idem Pseud. sc. 1. a. 4. Accipiam te lepidi victu, vino, unguentis. Ibid. sc. 1. a. 4. Ita Victu excurato, ita munditiis digni. (sup. estis.) Cicer. de Amic. Multi diuitias despiciunt, quos patuo contentos tenuis victus, cultusque delectat. Virg. 3. Æneid.

Arebant herba, & victum seges agra negabat.

Ouid. 6. Faſt.

Nunt inopes victus, ignavaque fata rimentes; &c.

CIC. f.

Cic. i. Offic. Vita vietiisque communis in amicitiis vigent maxime. Curiosus vietus, Cels. lib. 4. c. ult. ¶ Vieta genitius, à vietu legitur apud Plaut. in Capt. sc. 1. a. 4. Proin tu tui quotidiani vieti ventrem ad me afferas. ¶ A quo Connictus, una viuendi societas, quum plures simul viuunt, ovatis. Cicet. lib. 3. Epistolarum. Ut istis te molestiis laxes, & ad nostrum coauictum redeas. ¶ Vetus in genituio, pro vietu antiqui dixere. Varro, Primū de re familiarī, secundō de vetus conlectudine differam.

Vetus. Apuleius de dogmate Platonicis, Inferiora reguntur optimarum præstantia, & ipsa ministerium suggurunt vietuale.

Vetus, a. um. Spirans, animatum, vita præditum. ¶ in chāi. ζωή, ζωή, επιφυχή, επιφυχή. GAL. Vif, vivant. ITAL. Vino. GERM. Lebendig. HISP. Cosa viua. ANGL. Living, or alive. ¶ Plaut. Ps. sc. 2. a. 2. Hostes viuos rapere soleo ex acie. Idem Men. sc. 1. a. 2. Hominem inter viuos queritamus mortuum. Senec. Epist. 33. Viua vox multum facit. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Me viuo non sinam illam egere. (i. dum viuam,) ut in Pseud. sc. 3. a. 1. Idem Circut. sc. 2. a. 5. Timidam atque pauidam, nec viuam, nec mortuam. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Viuum, saluum, & sospitem: &c. Viua voluptas, Senec. Epist. 34. Idem c. 15. de tranq. Cato virtutum viua imago. Idem cap. 3. de consol. ad Marc. E viuorum numero se eximere. (ludendo sup.) Cicer. ad Attic. lib. 4. Cato tamen affirmit se viuo illum non triumphare. ¶ Quandoque ponitur pro naturali & non artificiose Virg. lib. 1. Georg.

— viua sua plantaria terra.

Idem 1. Aeneid.

— viuo que sedilia saxo.

¶ Quandoque pro valido, aut vehementi. Idem 1. Aeneid.

— paulatim abolere Sicheum

Incepit & tenet viuo præuertere amore.

¶ Viua sepes dicitur, quæ dumis non præcisis, sed in eo loco natis contextur. Col. lib. 1. c. 3. Vetusissimi auctores viuam sepem struætili prætulerunt: quia non solùm minorem impensam desideraret, verum etiam diuturnior immeasis temporibus permaneret. ¶ Viua aqua, naturalis, & indide nata: vel decurrent, non vero stagnans. Vart. 1. de re ruf. c. 11. Si omnino aqua non est viua, cisternæ facienda sub testis, & lacus sub dio, ex altero loco ut homines, ex altero ut pecus uti possit. Fulmen viuum. Virg. 2. Aeneid.

— donec me flumine viuo Abluero.

Lacus viui. Idem 2. Georg.

Spelunca, viuique lacus, at frigida Tempe.

Ovid. lib. 4. Fast.

— viuo perlue rore manus.

Velleius, viuo igni deuorato, extincta Servilia, &c. ¶ Vultus viuos ducere, hoc est, viuam & naturalem effigiem referentes. Virg. 5. Aeneid.

Excedent alij spirantia mollius ara

(Credo equidem) viuos ducent de marmore vultus.

¶ Detrahete, vel resecare aliquid de viuo Cic. pro Flacco. Si dat tantam pecuniam Flacco: nempe idcirco dat, ut rara sit emptio. Emit igitur aliquid, quod certè multo pluris esset: dat de lucro, nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Ver. De viuo igitur erat aliquid resecandum, ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium numimorum adderetur. id est, non de lucro, sed de eo quod aratores pro impendiis percepant.

Viuāx, acis, omn. gener. Longāxus, seu vita diuturnioris. ¶ in chāi δύναται. ηγεμόνης. GAL. Vif, qui vit long-temps, plein de vie, vigoureux. ITAL. Viuace, viuo, vigoroso. GERM. Lebhafst. HISp. Cosa qui viue mucho tiempo. ANGL. Of longe life, lively. ¶ Virg. 2. Georg.

Palladia gaudent sylua viuacis oliua.

Idem Eclog. 7.

Et ramosa Mycon viuacis cornua cerui.

¶ Hinc Viuacior; Viuacissimus. Plin. lib. 9. c. 20. In fico quoque repunt: ideo etiam viuaciora talia. Horat. 2. Serm. Sat. 2.

Postremò expellet certè viuacior heres.

Quint. c. 7. lib. 2. Viuaciōes discipuli. Gell. cap. 2. lib. 5. Viuacissimo cursu equus. Idem Gell. c. 22. lib. 15. Viuacissimæ celeritatis cerua. Iul. Capitolin, in Pertinace, Carbones viuacissimi.

Vivacitas, atis. Longæuitas, vita diuturnitas. ¶ μακροβίον. GAL. Viuacité, vigueur. ITAL. Viuacità. GERM. Lebhafstigkeit / lange dejs Idæbens. HISp. Aquella obra de mucho viuir. ANGL. Liveliness. ¶ Col. lib. 11. cap. 3. Multis etiam locis viuacitatem suam usque in annos decem prorogat.

Vivifico, as, ζωντω. Apul. in Hermetis Asclep. Ignis solùm quod sursum fertur viuiscitat.

Vivisco, vel Viuesco, is, Vius fio, animor: propriéte de rebus inanimatis dicitur, quum anima imbuuntur. ¶ ζωή chajah, επιφυχής ζι-rouay. GAL. Prendre vie & croître. ITAL. Prender vita. GERM. Esbendig werden. HISp. Tomar vida. ANGL. To roxe luelie, or lustie. ¶ Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt se scopolis: ea strigmenta viuiscunt: nec alia est carum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25. de Fauno vento loquens: Hoc enim maritantur viuiscientia è terra, quo etiam equa in Hispania. ¶ Per translationem accipitur pro invalescere, & vigorem acquirere. ¶ pin hazák. καρποίσθ, ζωήσθεν. Lucr. lib. 4.

Quod cupidus affixum cordi viuiscit, ut ignis.

& pau lo pēst,

Ulcus enim viuiscit, & inueterat alendo.

Vividus, a. um, Multo vigore præditus. ¶ in chāi δύναται. ιατρός, ιατράζα. GAL. Plein de vie, fort vif, vertueux & vigoureux. ITAL. Pieno di vita, viuare, virtuoso. GERM. Läblich/oder läbhaffig. HISp. Cosa llena de vida y con vigor. ANGL. Livelie, lustie. ¶ Plin. in Paneg. Amas constantiam ciuium, rectosque, ac viuidos animos. Virg. 5. Aeneid.

Exiens numero, sed bello viuida virtus.

Lia 6. ab V. b. Sed vegetum ingenium in viuido pectori urget, vire, & que integris sensibus. ¶ Interdum viuidum accipitur pro vi-

venti επιφυχής. Propetius,

Quatuor artificis viuida signa boues.

Ubi signa viuida dixit, quasi viuentia: idque hyperbolice, quemadmodum Virgilius spirantia ara: hoc est, tanta arte confecta, ut vi-vere & spirare videantur.

Vivus pyrites, Lapis est ex omni pyritatum genere ponderosissimus, ex quo ignis excutitur. επιφυχής. Plin. lib. 36. cap. 19. Pyritatum etiamnum aliqui genus unus faciunt, plurimum habens ignis, quos viuos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castorum maximè necessarij, qui clavo, vel altero lapide scintillas edunt, quæ exceptæ sulphuratis aut fungis aridis, vel foliis, dicto celerius ignem trahunt.

Viuidè Viuidius, aduerb. Gell. lib. 7. cap. 3. ibi: fortius & viuidius dicere. Et Varro, lib. 4. de L. L.

Vix, aduerbium, propemodum non, ægrè, vel difficulter, quasi cum Vi & labore. ¶ μέγας, μέλις, μελισσής GAL. A grand' peine, à peine. ITAL. A pena difficulte. GERM. Raum/tümmerlich. HISp. A penas. ANGL. Scantlie, haraly, unsh. ¶ Virg. lib. 2. Georg.

Vix humiles apibus casias, rorémque ministrat.

Terent. Vix retraxi filium ab amore ancillæ. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Vix compimor, quin illi in oculos inuolem veneficæ. Ouid. 13. Metam.

Vix tenuere manus.

Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. In foro vix decumus quisque est qui se nouerit. Idem Men. sc. ult. a. 4. Vix credo, tota auctione capiet quinq. gesies. Aliquando refertur ad tempus, pro vix adhuc, statim ubi, vel iamjam. Virg. 1. Aeneid.

Vix è conspectu Sicula telluris in altum

Vela dabant lati.

id est, statim postquam è conspectu Siculæ, &c. Idem, lib. 1.

Vix ea factus erat, cum circumfusa repente

Scindit se nubes, &c.

id est, statim. ¶ Aliquando ponitur pro non. Lucan.

— Cancer vix carcere dignus.

Ouid.

Vix Priamus tanti, toraque Troia fuit.

hoc est, non fuit tanti Priamus, ut exponit Donatus. ¶ Vix tandem post multum temporis. μόλις, τελεστάν. Cic. Appio Pule. Vix tandem legi literas dignas Appio. Virg. Aeneid.

Vix tandem magnus Ichaci clamoribus actus,

Composito rumpit vocem, & me destinat ara.

¶ Vix, cum labore. Non. nempe magna cum vi.

Vixe, pro vixisse. Vixit, mortuus est. Scal. Vixit, vixisset, Pap.

V L

Vladislauia, Valadislavo, V.E. in Cuiavia regni Polonici prouincia, sub A. Gnesnensi.

Vlcero, as, Vide Ulcus.

Vlciscor, eris, ultus sum, Vindico, injuriam impunitam non' relinquo, pœnas repeto; & supplicium sumo. ¶ οὐδέ πανάκαμπει, μηδεπο. GAL. Venger, punir. ITAL. Vendicare, far vendetta. GERM. Rächten. HISp. Vengar la injuria. ANGL. Te be reuenged, trauenge, to tak punishment. ¶ Dicimus autem, Vlciscor te, Vlciscor te pro hoc scelerare, Vlciscor scelus, Vlciscor me. Vlciscor, (inquit Asconius Pæd) & punio significat, & vindico. Qyntil. Ultum ire sclera. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Ruri, si viuam, tu ulciscar propæ. Idem Pseud. sc. 2. a. 5. Erat ubi te ulciscat. Idem Men. sc. 2. a. 4. Non mihi censebas esse qui te ulciscerer. Idem Asin. sc. 2. a. 5. Osculando ulciscar potissimum. Idem ibid. sc. 2. a. 1. Te ego ulciscar, te ut digna es pendam. Terent. Eunuch. Ego pol te pro istis dictis, scelus Vlciscor. Plaut. in Men. Ni hanc injuriam méque ultus fuero. Idem in Amph. Ego pol illum ulciscar hodie Thessalum Veneficum. Cic. 2. de Inuent. Deinde hoc si constitutum sit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciscantur, quantum incommodeorum consequatur? Ouid. 7. Metam.

Androgeisque necem justus ulciscitur armis.

¶ Ultum ire: Salust. Iugurtha, Cum maxima cura ultum ire injurias festinat, de Metello. Sic Curtius lib. 10. Meleagri temeritatem armis ultum ire decreuerant.

Vldo,nis, verbale, Vindicta. ¶ οὐδέ πανάκαμπει, οὐδεικησις, πμαξια. GAL. Vengeance. ITAL. Vendetta, GERM. Rächten/rächung. HISp. Obra de vengar la injuria, vengeza. ANGL. Reuengement. ¶ Plin. lib. 11. cap. 28. Illis etiam ultiōis causa datum est. Tacitus lib. 2. Simul perfidos & futores pacis, ultiōi & gloriae mactandos. Interest autem hoc inter ultiōem & vindictam, quod ultiō factum vindicet: Vindictatio siue vindicta futura prohibet, atque eam ob causam Mars ultiō, non vindicta dicitur. Corn. Fronto de diff. vocab. Suet. in Calig. cap. 3. Ut ultiō mandaret domesticis, si quid accideret.

Vltōr, is, verbale masculinum, ab Vlciscor, ris, Vindex, vindicator, qui injuriam illatam ulciscitur. ¶ οὐδέ πανέκαμπει, οὐδεικησις, ε. GAL. Vengeur. ITAL. Vendicatore. GERM. Ein rächter. HISp. Vengador. ANGL. A reuenger. ¶ Cicer. pro Sylla. Ego ille conjurationis investigator atque ultiō, certè non defendorum Syllam si conjurasse arbitrater. Virg. 4. Aeneid.

Exoriare aliqui nostris ex ossibus ultiō.

¶ Matris ultiōis templum, Suet. in Aug. cap. 28. & in Calig. c. 14. Ouid. lib. 3. Fast.

Vlrix, fœmininum, à quo Vlricia, ut Vlricia à Vlrix. ¶ οὐδέ πανέκαμπει, οὐδεικησις. GAL. Vengere/ff. ITAL. Donache si vendica. GERM. Ein rächterin. HISp. Vengadora. ANGL. She that renegeth. ¶ Virg. 11. Aeneid.

Hac cape, & ultricem pharetra deprome sagittam.

Idem 4. Aeneid.

— Ultricesque sedent in limine Dira.

Idem 6. Aeneid.

Vestibulum ante ipsum, primisque in fauibus orci

Luctus, & ultrices posuere subilia cura.

Ulcōe, cetis, Solutio unitatis in carne quæ sit per erosionem: docet Galenus

Galenus in tractatu de differentiis morborum. { יונש schechin. אַלְכָה. GAL. Ulcere, blessure & entameure de peau, playe. ITAL. Piaga nala da perse. GERM. Ein aiss oder geschwür. HISP. Llaga que haze materia y que nasce. ANGL. Abyle, botche or sore. } Virg. lib. 3. Georg.

Non tamen ulla magis prasens fortuna laborum est,
Quam si quis ferro potuit rescindere summum
Ulceros, alitur vitium, vivitque tegendo.

Vulnus vero est hians, patensque apertura corporis, istu facta. Senec. cap. 1. de consol. ad Marciam, Vbi in malum ulcus se verterunt vulnera. Ulcus purum sordido & purulento opponitur. Cels. lib. 6. c. 11. ¶ Vleus tangere proverbiali metaphorâ dicitur, pro eo quod est mouere dolorem, & rei alicuius, quæ nos magnoperè urat, mentionem facere. Ter. in Ercm. Quid minus utile fuit, quam hoc ulcus tangere; Cicer. 1. de natur. dcor. Quicquid enim horum attigerit, ulcus est: ita male instituta ratio exitum reperire non potest. (id est, ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatisque convincatur.)

Vleuculum, diminutiuum. { εκεύδεαον. GAL. Petit ulcere. ITAL. Picciola piaga. GERM. Aisslin/geschwür. HISP. Pequeña llaga. ANGL. A little byle or sore. } Plin. lib. 28. c. 19. Lien vituli in vino decoctus, tritusque, & illitus ulcuscula otis sanat.

Ulcero, as, vel, ut alij Græcam originem sequentes malunt scribere, Hulcer, ulcerosum facio, ulceribus infesto. { γύνη πατσάθ. εἰλία. GAL. Vicerer, blesser, & entamer la peau. ITAL. Impiagare. GERM. Geschwür, oder aissen machen. HISP. Vicerar y hazer llaga. ANGL. To mak a byle, botche or sore. } Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum (subaudi sanguis) præterquam virginum, eredit, emarginat, ulcerat. Horat. 1. Serm. Saixr. 6.

nunc mihi curio

Ire licet mulo, vel si liber usque Tarentum,
Manticacui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

Cicer. de Fato, Nondum enim ulcerato serpentis mortu Philocteta, quæ causa in rerum natura continebatur, fore ut is in insula Lemno linqueretur? ¶ Hinc Exulcer, compositum, cuius significationem vide suprà suo loco.

Ulcératio, verbale. { γύνη πέτσαθ. η ἴλκυστις, τὸ ἵλκυστος. GAL. Ulceration, en:ameure, blessure. ITAL. Impiagamento. GERM. Erschwürung. HISP. Llagamiento, obra de llagar. ANGL. Making of a byle, a smell'ng. } Senec. ad Serenum, In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se frementium securus aspiciat.

Ulcérōsūs, a, um, adjективum, quod est plenum ulceribus. { εἰλαύης. GAL. Plein d'ulcères, entameures & blesseures. ITAL. Pieno di piaghe. GERM. Voll aissen oder geschwüren. HISP. Llagado con podre. ANGL. Full of byles or botches. } Horat. 1. Carm. Ode 25.

Quem tibi flagrans amor, & libido,
Qua solet matres furiar equorum.

Saviet circa jecur ulcerosum,

Non sine questu.

Sic ulcerosum dixit de lascivia & amante, quod Cupido jecur ferire censetur. Theocritus, γελῶνος γῆτων διονύσιον εὐπόρον. Servius è Varrone: Nam propriè rubigo est vitium obscenæ libidinis, quod ulcus vocatur. ¶ Transfertur & ad arbores. Plin. lib. 17. c. 17. Ante omnia gembantes nitore convenient, nihil usquam ulcerosum esse, aut retorridum. Quidam hoc nomen aspirandum putant, & melius fortassis, Nam à Græco ιλκός, deduci videtur, quod primam vocalēm habet aspiratam.

Vlēx. is, frutex rotis marini similis, sed asperior, qui retinendi aut gratiâ sterni solet in fossis canalibus, ad lavandas montium ruinas fieri solitis. Plin. lib. 33. c. 4.

Vlīgo, inis, Terra humor naturalis, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. { נַעֲלָה leshad. inqas. GAL. Moiteur, naturelle humidité. ITAL. Humido naturale della terra. GERM. Die natürliche feuchtigkeit der erden. HISP. Humedad cruda de la tierra. ANGL. Natural moistnesse of the earth. } Virg. 1. Georg.

At qua pinguis humus dulcique uligine lata.

Silius lib. 8.

Et quos pestifera Ponini uligine campi, &c.

Varro 2. de re rust. c. 2. Solum oportet esse cruderatum & proclivum, ut evetri facile possit, ac fieri purum: Non enim solum ea uligo lanam corruptit ovium, sed etiam ungulas scabras fieri cogit.

Vliginosūs, a, um, Semper uvidus: ut, Vliginosus ager, qui semper est humidus: humidus vero qui aliquando siccatur. { בְּנֵי רָתָב. וְלִקְעָד, GAL. Toujours moite & humide. ITAL. Ogni cosa umida. GERM. Stets voll feuchte. HISP. Cosa humeda assi. ANGL. Waterie and moistie, earth. } Plin. lib. 71. cap. 5. Terram amaram, sive macram, si quis probare velit, demonstrant eam atræ, degenerisque herba: frigidam autem, retorridè nata: item uliginosam tristia, rubricam oculi, argillosam, quæ operi difficultiana, quæque rastro, ac vomeres ingentibus glebis oneret, quanquam aliquando non quod operi, hoc & fructui sit adversum. Colum. lib. 2. c. 4. Igitur uliginosi campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis.

Vlius, אַלְכָה, Apollinis cognomen apud Milesios: quod is sanitatis auctor putaretur. Nam אַלְכָה, Iones usurparunt pro אַלְכָה, hoc est, recte valere: ut annotavit Ioannes Grammaticus. Vnde & אַלְכָה dictas putat cicatrices, quod sint nota perianatorum vulnerum. Vide Macrobi. lib. 1. Saturn.

Vllo, Non. Vllo, pro ultus fuerio.

Vllus, a, um. Aliquis: ab unus, ut putatur, per diminutionem formatum. { τρις. GAL. Acuru, quelque quelqu'un. ITAL. Alruno. GERM. Jeden einer / jemandis. HISP. Algano. ANGL. Any one. Nam quum dicimus non esse ullum, qui legibus paretur, perinde est ac si dicas, ne unum quidem esse. Nunquam autem hoc nomine utimur affirmativè. Non enim dicimus: Sunt ulli, qui studia amplectantur: sicut sunt aliqui. Plaut. Mostell. fr. 3. a. 1. Non videor vidisse lævam calidiorem ullam alteram. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Nec qui detrahit presentia livor iniquo

Vlum de nostris dente momordit opus.

Tibul. lib. 4.

Vila nec aëreas volucris perlatur auratas.

Senec. c. 11. de tranquil. Quicquid in illum incurrit, in te incurrit potest. ¶ Sed vel negativè: ut, Non est ullus qui publica commoda privatim rationibus præferat. ¶ Vel interrogativè, ut Estne illum qui legum metu solitus ab injuriis temperet? ¶ Vel infinitè: ut, Nec si an ullus sit, qui non majorem opibus quam virtuti honorem deferrat. Cic. 6. Verr. Nullum, inquam, horum reliquit: neque aliud illum tamen, præter unum perverus ligneum, bonam Fortunam, ut opinor: eam iste domi suæ habere noluit. Idem 2. Offic. Iustitia tanta vis est, ut ne illi quidem qui maleficio & sceleri pascuntur, possint sine ulla particula justitiae vivere. Virg. 3. Eclog.

— in me mora non erit ulla.

Vide Vallam lib. 3. cap. 63.

Vlm̄s, i, Arbor est propter raritatem foliotum maritandis vitibus maximè idonea. { πλεια. GAL. Orme. ITAL. Olmo. GERM. Ulmenbaum/rüstholtz. HISP. Olmo, arbol conocido. ANGL. An elme tree. } Col. lib. 4. c. 13. Quia si viminibus salicis aut ulmi ligaveris, increvens vitis feiplam præcidit. Virg. 1. Georg.

— quo sidere terram

Vertere Mecenas, ulmisque adjungere vires
Conveniat.

Idem 2. Eclog.

Sensipurata tibi frondosa vitis in ulmo est.

Plaut. Amph. sc. 1. a. 4. Ulmorum Acheruns. Idem Afis. sc. 2. a. 3. Virtute ulmorum freti. Et scapularum confidentia. Idem Plaut. sc. 1. a. 1. Quid hoc quod Picus ulmum tundit?

Vlm̄s, a, um, adjективum, quod ex ulmo est. { ο πλεια. GAL. D'orme. ITAL. D'olmo. GERM. Ulmenbaum. HISP. Cosa de olmo. ANGL. Of an elme. } Col. lib. 6. c. 3. Probaturque maximè ulmea frons. Plaut. Afis. sc. 2. a. 2. Ulmeis affectos lenti virgis. (servos.) Idem Ps. sc. 3. a. t. Virgatum ulmarum greges duo. Idem Milis. sc. 6. a. 2. Nisi mihi ulmeum supplicium de te datur. (sup. Supplicium virgarum.) Idem Ps. sc. 5. a. 1. Stylos me totum ulmeis conscribito.

Vlm̄tum, ij, Arbustum ex ulmis, vel ulmorum seminarium. { πλειαών.

GAL. Vne ormaye, un lieu complanté d'ormes. ITAL. Luogo piantato d'elmi. GERM. Ein ort da vil jung ulmenbeum stehn. HISP. Olmedo. ANGL. A place planted with elmes. } Plin. lib. 17. c. 11. Differendæ ex area rum venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquaque partem. Ulmaria quo pacto confici debeant, docet Colum. lib. 5. c. 4.

Vlm̄trībā, Vox est Plautina ex Græco & Latino composita: significat que cum, qui assidue ulmeis virgis cæditur. μαργαριτ. Utitur hac voce Plaut. in Persa.

Vln̄x, Brachium. { γάνγλια γάνγλια vel chésen, αλίν. GAL. Br. a, la longeur des deux bras estendus. ITAL. Brazzo, gomito. GERM. Der arm. HISP. Brancada. ANGL. The arm. } Catull. Epigr. 17.

— nec sapit pueri instar

Bimuli tremula patris dormientis in ulna.

¶ Est item mensuræ nomen tantam habentis longitudinem, quantum complectuntur duo brachia utrinque extensa. { GAL. Autne, longueur des deux bras estendus. ITAL. Lunghezza di due bracci. GERM. Ein elast. HISP. Medida de dos braços. ANGL. An eine. } Virg. 3. Eclog.

Dic quibus in terris (Εριο μιχι magnus Apollo)

Tres pateat eccli spatiu non amplius ulnas.

Vbi Servius, Vlna propriè est spatiu, in quantum utraque extendit manus: licet Suetonius unum cubitum tantum esse velit.

Vlöchytōn, ράβδον, Far sale conspersum quo hostiæ perfundebantur: ita dictum ab eo quod Iones ράβδο dicunt αἴτιος οὐκέτε, hoc est, pro hordeo sive farre, & κάτω fundo.

Vlophōnum, ράβδον. Chamæcontis species, quam plerique Ixiam vocant, quod quibusdam in locis viscum gignat sub alis foliorum, maximè sub Canis exortum, quo mulieres in Creta pro mastiche utuntur. Vlophonum autem dictum est quasi ράβδος φοινίκης, hoc est, totum exitiale. Fertur enim à juvencis gustatum veluti angina quædam eas interficere.

Vlp̄n̄i, Iurisconsultus, patria Tyrius, Adriani temporibus floruit, cujus scriniis præfuit. Hic quum Gallias administraret, seditione oboita interfectus est.

Vlp̄n̄, Genus allij grandius, præcipue Africæ celebratum intet pulmentaria turis: unde & Punicum allium à quibusdam appellatur. ράβδον, ράβδον, ράβδον. Colum. lib. 11. c. 3. Vlp̄n̄ vocant allium Punicum, Græci autem ράβδον appellant: longè majoris incrementi quam allium. Plaut. in Pæn. Tu autem plenior allij ulpici quam Romani remiges.

Vls, Antiquis in usu fuit pro ulta: ut annotavit Festus in Catone. { קְרַב הַבָּרֶר. הַלְּאַחַת haleah. וְלִגְעָו. } Eadem enim forma ab Vls deducitur Ultra, quemadmodum à Cis derivatum est Citta. Varro quoque eo est usus lib. 4. de L.L. Vide Gellium c. 13. lib. 12.

Vlt̄riō, ulterior, Vide Vitra.

Vlt̄lo, vide Vlcesor.

VLTRĀ, Präpositio est, quum accusativo deseruit, significatque præter, & trans: & non nisi separata invenitur. { כְּבָר הַבָּרֶר haleah. וְלִגְעָו, וְלִגְעָו, וְלִגְעָו. GAL. Outre, par delà. ITAL. Oltra, oltre. GERM. Ober/enseit / ennerthalb. HISP. Allende. ANGL. Beyond. } Salust. in Iur. Matri. Maurique vagum genus, ut alij Aphricæ, contendebant Anatipodas ultra Æthiopiam cultu Persarum & justos & egregios agere. ¶ Adverbium est, quum sine casu ponitur, idem significans quod Præterea. Cic. de Vniuers. Si probabilia dicentur, nil ultra requiratis. Diomedes, Ultra non faciam. Liv. lib. 9. d. 4. Ultra quam.

¶ Haec tres particulae. Non ultra quam, pro tantum Suet. in Ang. c. 6. Servum gravissime de se opinantem, non ultra quam compedi bus coercuit. Tibull. lib. 4.

— Seu quod spes abnuit ultra.

¶ Ponitur aliquando pro Amplius, sive diutius. Liv. 4. bell. Maced. Tanta vi se in hostem intulerunt, ut sustineri ultra non possent. ¶ Hinc

¶ Hinc deducuntur Ulterior, & Ultimus. Cicet. ad Attic. lib. 8. Ille Galliae ulterioris adinventor. ¶ Fit autem Ultra ab Iis, quo veteres utebantur, sicut Citta à Cis. Autor Gell. lib. 12. cap. 13. Ultra famam, i supra opinionem, vel plus quam homines opinentur: *migas* & *dēcēs*. Velleius, Mollitiis ultra fœminam fluens. Idem, Vir, inquietus, Milo, & ultra sortem temerarius. Sic intra famam esse dicitur: quod famæ magnitudini non responderet, Quintilian. Horrensi tamen scripta intra famam sunt. ¶ Ultra, pro Insuper, Sueton. in Tiber. cap. 11. Sed neque impetravit, ultraque etiam admonitus est, dimitteret omnem curam suorum, &c. ¶ Ultra quam Cicero. Tu. c. Ultra enim quod progrederat, quam ut verisimilia videam, non habeo. Quintil. lib. 2. cap. 5. Ultra nobis, quam oportebat, indulsumus.

Vlt̄r̄t̄r̄, abultra, comparativus. ¶ *περισσότερος*. GAL. Plus outre, ou plus avant. ITAL. Più oltre, più avanti. GERM. Der weiter/ das basienseit für ist. HISP. Cosa mas allende. ANGL. More beyond or out ward. ¶ Terent. in Phorm. Sed eccum ipsum: quis est ulterior; Cic. de Proconsular. Quorum alter ulteriore Galliam decernit cum Syria, alter ceteri. Ulterior ripa, quæ trans flumen est. Liv. lib. 2. d. 5. Ulterior pons (i. qui distabat 4. mill. passuum) Cæs. lib. 2. de bell. civ. Ulteriores pro iis qui ultra abierant præ datum. Liv. lib. 3. ab Vrb. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Ultra nulli quam mihi terra data est.

Idem Eleg. 11. lib. 3. Trist.

Quis gradus ulterior, quod se tua porrigat ira, &c.

Vlt̄r̄t̄r̄ mirari, præsentia sequi. Tacitus lib. 20. Loqui ulteriora. Ovid. 5. Fast.

pudor est ulteriora loqui.

Vlt̄r̄t̄r̄, adverbium. ¶ *περισσώς, περισσέως, επίκεντρα.* GAL. Plus outre, plus avant. ITAL. Più oltre, più avanti. GERM. Für basi/ noch weiter. HISP. Mas allende. ANGL. More beyond. ¶ Ovid. 2. Metam.

Iude abis ulterius, medijque per aquora ponis

Fert pradam.

Senec. Epist. 103. Et ulterius, si licuisset, juvabit de immortalitate animorum querere, imò credere.

Vlt̄mūs, a, um, ab Ultra, postremus. ¶ *ἡμέρα αὐτάρων. ὥστε, ἵχαλος.* GAL. Le dernier. ITAL. Ultimo. GERM. Der letzte. HISP. Postremo. ANGL. The last. ¶ Cic. de nat. deor. Luna, quæ omnia ultima est. Ovid. 3. Metam.

sed scilicet ultima semper

Expectanda dies homini est, dicique beatus

Ante obitum nemo, supremaque funera, debet.

Horat. 1. Epist. 16.

Mors ultima linea rerum est.

Liv. 4. ab Vrb. Necessitate, quæ ultimum ac maximum telum est, superiores estis, Vell. Primus, & utinam ultimus, proscriptionis exemplum invenit. Senec. c. 12. de consol. ad Marc. Non durat, nec ad ultimum exit, nisi lenta felicitas. Idem c. 11. de consol. ad Helv. Ultima potio, (de veneno.) Senec. c. 10 de consol. ad Helv. Nónne furor, & ultimus mensium error est, &c. Ibid. Vivere in ultima fame. ¶ Aliquando etiam accipitur pro primo. Virg. lib. 8. Aeneid. de Saturno, primo Latini regis progenitore,

tu sanguinu ultimus auctor.

Dictus ultimus, quod ultra omnia sit: sive ante respicias, sive retrò. Cicer. 1. de finib. Quod quam magnum sit, sicut veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis, tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur. ¶ Ultima pati, id est, Extrema supplicia. Curtius lib. 3. Ni se dederent, ipsos ultima esse passuros. Idem. lib. 8. Ad ultimum periculi pervenerat, id est, ad extremum periculum. Cic. ad Brutum. Hæc mihi videtur ultima esse in malis, id est, extrema & summa mala esse. ¶ Ultimum bonum, pro simmo. Cicero. 3. de finib. Eorum dico, qui summum bonum, quod ultimum appellant in animo ponent. Nonius. ¶ Ultimi militum, pro contemptissimis. Liv. lib. 4. d. 4. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Quamvis manus ultima cæpto Defuit.

alibi suprema. Idem Eleg. 6. lib. 1. Trist.

Defuit & scriptis ultima lima meis.

Idem Ovid. 2. Fast.

Audebimus ultima dixit.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Ultima perpetior medios ejectus in hostes.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Ultima, qua mecum seros permansi in annos,

Sustinuit conjux exulus esse viri.

Idem lib. 2. Fast.

Quaque potest narrat (Lucretia) restabant ultima, flevit.

(id est, stuprum illatum per vim.)

Vlt̄mū, adverbium, Postremū. ¶ *בְּאַחֲרָוֹנָהּ* baacharonah. ¶ *בְּאַחֲרָוֹנָהּ* baacharonah. GAL. Pour la dernière fois, enfin. ITAL. & HISP. Ultimamente. GERM. Zum letzten. ANGL. Last of all. ¶ Liv. ab Vrb., Nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervaçantur. Cuit. lib. 5. Darius Artabazum, ultimum illum visurus, amplectitur.

Vlt̄mo, aliud adverbium, ejusdem significationis cum superiori. ¶ *בְּאַחֲרָוֹנָהּ* baacharonah. ¶ Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimò templis compluribus dona detraxit, simulacrum ex auro vel argento fabricata conflavit.

Vlt̄r̄, Vlt̄r̄, sive insuper. ¶ *בְּאַחֲרָוֹנָהּ* baacharonah. GAL. Plus outre.

ITAL. Oltra, ancora. GERM. Darüber. HISP. Allende. ANGL. Moreover,

more beyond. ¶ Virg. 2. Aeneid.

His lacrymis vitam damus, & miserescimus ultrò.

Vbi Servius. Vlt̄r̄, non sponte: nam jam rogaverat, sed insuper

quia plus quam rogaverat Sinon, ei præstít Priamus. Sueton. in Tib. c. 11. Sed neque impetravit: (reditum in urbem sup.) Vlt̄r̄ que etiam admonitus est, dimitteret omnem curam suorum, &c.

¶ Pro, procul. Plaut. Amphit. Vlt̄r̄ istic qui exoscat homines,

(id est, procul hinc esto.) Idem Capt. sc. 4. a. 3. Vlt̄r̄ istum à me

(aufer sup.) id est, procul sit, apage. Vlt̄mū tamen accipitur pro sponte, hoc est, nemine rogante, aut cogente. ¶ *בְּנִירְבָּתָהּ* nedhabah. *אַרְקָעָתָהּ*, *אַדְגָּתָהּ*. GAL. Volontairement, sans en estre requis. ITAL. Di volontà, spontaneamente, senza esser richiesto. GERM. Gutwilliglich, von im selbs/ unangefordert. HISP. De buena gana, sin ser requerido. ANGL. Willinglie. ¶ Plaut. in Epid. Continuò te orabit ultrò, ut illam transmittas sibi. ¶ Interdum exponitur prior, Idem Monach. sc. 2. a. 2. Adibo atque alloquar ultrò. Ibid. sc. 3. a. 4. Nec te ultrò oravi ut dares (pallam:) Tu te ultrò ad me detulisti, dedisti eam dono mihi. Terent. in Adelph. Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant sibi fieri injuriam ultrò, si quam fecere ipsi expostulant, Et ultrò accusant, hoc est, ipsi priores accusant, non expectata querela eorum qui injuria sunt affecti. ¶ Pro vicissim, Plaut. Monach. sc. 4. a. 2. Item ultrò huic sit ut meret, &c. (Meret, pro meretur, ut notat Nonius ut hic.) Idem Ibid. sc. 2. a. 5. Hei mihi! Insanire me aiunt, ultrò cum ipsi insaniant. Vlt̄r̄ tributa, impensa & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum rectorum praestandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. Livius, Vectigalia summis pretiis, ultrò tributa infimis locaventur.

Ultrōnūs, *επεισόδημος*, *αύτερος*. Apul. Florid. lib. 2. Ut virgo nobilis, spretis junioribus, ac diritoribus procis, ultronea sibi optaverit. ¶ Vtitur & Senec. 2. nat. quest. Suadetur deliberantibus: at ultronei admonentur. Idem ibidem, Quid interest ad mortem jussi camus, an ultronei?

Vlt̄r̄, citrōque, Huc, illuc, sursum, deorum, ex utraque parte. ¶ *בְּנִיחֹחַ* nichoh. *בְּנִיחֹחַ* nichoh. ANG. Deçà & delà, d'un côté & d'autre. ITAL. Di quà & di là. GERM. Hin vnd wider/wider vnd für / hin vnd hâr. HISP. Aquende y allende de todas partes. ANGL. Hither and ther, up and and downe. ¶ Cic. 6. Verr. Qui ultro citrōque navigat. Idem pro Sexto Roscio. Postea homines cursare ultrò & citrò non desistunt. ¶ Accipitur aliquando pro hinc inde, vicissim, sive ab utraque parte. *ἀμφατικάτη*. Cicer. in somno Scipionis, Multisque verbis ultrò citrōque habitis, ille nobis consumptus est dies. Gell. cap. 12. lib. 9. Communicatae ultrò & citrò significationis (verba, sup.) id est, quæ modò activè, modò passivè sumuntur.

Vlt̄r̄tributa, quæ præter vectigalia solvuntur. Impensa & attributiones operum publicorum faciendorum municipibus certâ mercede locatorum. Turn.

Vlvā, æ, herbe palustris genus est. Virg. 2. Aeneid.

Limoso que lacu per noctem obscurus in ulva Delitui.

vel fluminis, Ovid. 1. Fast.

Et dabat exiguum fluminis ulva torum.

Vlubræ, arum, ignobilis Italiae vicus juxta Velitras, nulla alia re quim quod ibi educatus fuerit Augustus, memorabilis, ut annotavit Porphyrius in illud Horat. lib. 1. Epist.

quod petis, hic est,

Est Vlubris animus si te non deficit aquus.

VLÜLO, as, Flebilem & moestum sonum edo more luporum. ¶ *בְּלָלוּלָה*, *בְּלָלוּלָה*. GAL. Heuler. ITAL. Vlare. GERM. Heulen. HISP. Aullar los lobos & mugeres. ANGL. To howl like a dog or wolf. ¶ Virg. 1. Georg.

Per noctem resonare lupis ululantibus urbes.

Idem 4. Aeneid.

summōque ulularunt vertice Nympha.

Vlūlātūs, us, Clarus, & inconditus clamor. ¶ *בְּיַלְלָה*, *יַלְלָה*, *יַלְלָה*, *יַלְלָה*. GAL. Heurlement. ITAL. Vlamento. GERM. Heulung. HISP. Aullido. ANGL. An howling. ¶ Cæsar 5. bell. Gall. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt.

Vlūlā, Avis nocturna ex genere noctuarum. ¶ *אַרְנָה*. GAL. Cheveche, oyseau de nuit. ITAL. Aloco. GERM. Ein eul oder vhu. HISP. Antillo, ave conocida. ANGL. An owl or ita dicta, teste Servio, *אוֹרָה אַלְמָנָה*, quod est ululare, & flectere. Virg. 8. Eclog.

Certent & cygnis ulula.

Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

viridi male tectus ab ulva, (Rhenus.)

Vlysses, *Ιλιον*, fuit filius Laertie (quo & Laertius cognominatus est) rex Ithacæ & Dulichij insularum, à quibus modò Ithacus, modò Dulichius appellatur. Tibull. lib. 4.

Ithace genuit magnum deus urbis Vlyssem.

Ingeniosum fuisse eum subindicat Ovid. 13. Metam. cum ait,

deprelensus Vlysses

Ingenio tamen ille, (Achilles) at non Ajaci, Vlysses.

Dolosum, Plaut. in Pseud. sc. 8. a. 4. Superavit dolum Troianum atque Vlyssem Pseudolus. Idem sc. 6. a. 4. Viso quid rerum meus Vlysses egerit. Iamne habeat signum ex arce Ballonia. (Hic enim per Vlyssem, intelligitur Pseudolus, dolosus ac versutissimus servus.) Idem Plaut. Fidissimum & sapientissimum Consiliarium singit in Men. vers. 4. sc. 5. a. 5. cum ait: Ea omnia fecit palam Parasitus, meus Vlysses, &c. (i. quo utebar in rebus dubiis, non aliter quam Agamemnon Vlysses suo, viro prudentissimo, & ingeniosissimo, sibiique fidelissimo (Item, Vlyssem Stolatum, Liviam Augustam proaviam fœminam callidissimam ac vaferim identidem appellabat Cælula Imperator, Sueton. in Aug. c. 23. Singitur enim Vlysses ab Homero Poëtarum sapientissimo, vir multa prædictus facundia, nec minore experientia, vafer consilio, egregius bello laborum patientissimus. Vxorem habuit Penelopen Icarij filiam, ex qua Telemachum filium suscepit: eamque tantoper adamavit, ut reliquis Græcorum principibus ad bellum Troianum proficiscentibus, ipse insaniam simulaverit, futurum sperans ut tanquam bello inutilis domi relinqueretur. Junctis itaque duobus diversi generis anima libus, litus proscindebat, & frugum loco salem serebat. Palamedem tamen virum prudentissimum latere non potuit: qui ut technam illius detegret, aranti illi Telemachum filium in sulco objicit: quod Vlysses conspicatus, ne filium laederet, aratum sublevavit.

vavit. Quo argumento facile deprehensum est, non veram illam, sed simulatam esse insaniam. Pertractus itaque ad Troiam, strenuam utilissimamque eo in bello Græcis operam navavit. Nam & Achilleum inter Lycomedis regis filias virginali habitu latitatem ad bellum perduxit: & sagittas Herculis à Philoctete impetratas, ad Troiam pertulit: Cinerem quoque Laomedontis, qui super Scæra porta Ilii servabatur, clam sustulit: Palladium quoque una cum Diomede ex Troia, cæsis custodibus, rapuit. Misus deinde explorator cum eodem Diomede, Rhœso Thraciæ rege occiso, equos ejus abduxit, priusquam Xanthi aquam degustassent: erant autem hæc omnia in Troianorum fatis: sine quibus Troia expugnari non poterat. Cum Palamede frumentationis causâ gravissimas iniurias exercuit, eumque tandem per calumiam circumventum, lapidibus obruendum curavit. Occiso Achille, in armorum illius iudicio Ajaci prælatus est. Capti autem Troiæ, Orstochum Idomenei Cretensis regis filium, obstantem ne legitima pars prædæ sibi decideretur, exortæ rixæ interemit. Denique Polixena ad Achillis tumulum jugulata, atque Astyanacte Hectoris filios è turri præcipitato, quum navim consendisset, tanquam in patriam redditurus, gravi exorta tempestate, primum in Ciconum littus appulsus est. Atque inde rufus solvens, simili tempestate ejectus in Africam, ad Lophagorum gentem pervenit. Vbi quum socij lōtum gustassent, ægræ inde potuerunt revelli. Inde rufus vela faciens, in Siciliam delatus est: ubi Polyphemi antrum cum duodecim sociis intravit, ex quibus quum Cyclops sex devorasset, eruto illi oculo præusto stipe, pellibus arietum involutus, cum superstibus antrum evasit. Hinc in Æoliā navigans, ab Æolo ventos in utrem coactos obtinuit. Et quum jam Ithacæ proximus esset, soluto utre à sociis thesaurum creditibus, restante vento denuò in Æoliā expulsus est: sed ab Æolo abactus, devenit ad Læstrygonas, quos ob immunitatem fugiens, ad Circeen pervenit: quæ quum exploratores ejus in bellus matasset, ipse sumpto à Mercurio pharmaco accessit impavidus, & stricto gladio eam cogit, ut socios suos pristinæ formæ restitueret: quod quum fecisset, ejus postea consuetudine usus per totum annum suscepit ex ea Telegonus filium: Hesiodus vero Agrium & Latinum ex Circe genuisse dicit. Ægræ deinde ab ea dimissus, ad Oceanum pervenit, ubi peractis factis, ad inferos descendit, ibique ex Autielea matre, Elpenore, & Tiresia vate de multis certior factus, revertitur ad Circeen: & Elpenorem socium, qui nuper inebriatus de scalis deciderat, honorifica prosequitur sepultura. Posthæc ad insulam Sirenum delatus est, quarum cantus ne audirent, sociis aures cerâ obturavit: se autem ad malum alligari fecit, eaque ratione illarum infidias tutus evasit. Inde Scyllam transiens & Charybdis, non sine maximo periculo in Siciliam venit, ad ea loca ubi Phæthusa Solis filia cum duabus sororibus greges patris pascebatur, jussitque ne quis eos violaret: sed ipso dormiente socij fame coacti, suadente etiam Eurylocho plura ex gregibus animalia mactaverunt: quod scelus postea naufragio luerunt, adeò ut ne unus quidem sit servatus, præter unum Ulysses, qui arrepto navis malo novem diebus à vento & undis hinc illinc agitatus, tandem ad Ogygiam insulam appulsus à Calypso nymphæ susceptus est: septemque annis ejus consuetudine usus, Nausithoum & Nausinoum filios, ut Hesiodo placet, ex ea genuit. Post hæc miserrus ejus Jupiter, Mercurio in Ogygiam missus, imperat deæ ut Ulysses missum faciat. Confecta itaque rate, Ulysses rufus mari se committit. Verum quum jam Phæacia in conspectu esset, subito immissa à Neptuno tempestate, navim fregit: actumque de eo omnino fuisse, nisi ejus miserta Leucothoe, tabulam ei suppeditasset, cui ille innitens incolumis in Phæacensium portum adnatavit: ibidemque quod nudus esset, inter frondes sese occultavit. Verum non multò post Nausicaa filia Alcinou repertus, vestes accepit. Deinde Palladis opera ad Aretem Alcinou conjugem deductus, dona, naves & socios accepit, qui eum in Ithacam reduxere, in qua dormientem cum donis deposuere. Excitatus autem à pallade ipsius monitu habitum mendici accepit, & hoc modo ad suos subulcos pervenit: apud nos Telemachum quoque vidit. Demum ab Euæxo porcario incognitus domum ducitur, ubi post multas injurias sibi procis illatas, tandem ab Euriclea nutrice agnitus, arma ex composito cum filio & duobus subulcis, quibus se indicavit, adversus procos sumens, eos ad unum omnes trucidavit, atque sic Penelope recipit. Potrò quum ex oraculo didicisset, se à filio interemptum iri, in locis abditis vivere decrevit. Telegorus autem filius ex Circe susceptus, patrem suum videre cupiens, Ithacam profectus est, ubi quum incognitus à domo patris prohibetur, orta contentione, patrem incognitum spina venenosa trigonis pisces transfixit. Declinavit Ulysses, Ulyssis per tertiam declinationem: & Ulysses, Ulyssi, vel Ulyssi pet secundam inflexionem. Virgil. 3. Æneid.

Et terram altricem laui execramur Ulyssi.

Sicque etiam Gellius loquitur cap. 1. lib. 5. Auditores illos Ulyssi labores suos narrantis, &c. Ulyssippo, nis. vel (ut alii scribunt) Olyssipo, Lusitanæ metropolis est, quæ à Strabone Ἀλεξανδρεῖa appellatur, vulgo Lisbona. Hinc Olyssiponensis, Adjectivum: ut, Olyssiponense promontorium. Plin. lib. 4. cap. 11.

Vmbellæ, Vide Umbra.
Vmbæ. Vide Umbria.

VMBELLICVS, i., Quicquid in aliqua re est medium. § τὸν σχοῖνον τὸν μέσον. GAL. Le nombril, le milieu de quelque chose. ITAL. Ombrilico, bellico. GERM. Das mittel eines jeden ding / der nabel am menschen. HISP. Ombligo. ANGL. The navel, middle of any ting. Vnde Cicer. 6. Verr. Ennam civitatem Siciliæ vocat ejus insula umbilicum. Raptam (inquit) Libertam, quum eandem Proserpinam vocant, ex Ennæsum nemore arbitrantur: qui locus quod in media insula est situs, Siciliæ umbilicus nominatur. Sed etiam Plinius Vmbilicum Italæ circa lacum Reatinum dixit, quod ibi me-

dium Italæ sit Plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Hæc dies ad umbilicum di-midiatus est mortuus. Item, Vmbilicus dicitur ligamentum intestinorum, quod medianam ferè ventris planiciem obtinet: ad hoc factus, ut per eum fetus, dum est in utero matri, nutritur. Plin. lib. 10. c. 52. Vmbilicus ovis à cacumine inest, eeu gutta eminens in putamine. Vnde Vmbilicæ, obstetrics umbilicos infantium delectantes, ὄμφαλοτομεῖ. ¶ Vmbilicus prociduus, i. umbilicus prominens: & hæc umbilici procidentia vocatur ab Ægineta ἀσπροπέτητα. Cels. lib. 6. c. 17. Ad umbilicos vero prominentes, &c. Plin. lib. 20. cap. 20. Infantum cerebro imponitur, umbilicòque prociduo. ¶ Ab hujus quoque similitudine parvus circulus in terra descriptus, ad cognoscendos ventos, Vmbilicus dicitur. Plin. lib. 18. c. 33. Per hujus medianam longitudinem duci sarculo sulcum, vel circare lineam, mediāque circumscribi circulo parvo, qui vocatur umbilicus. ¶ Item parvi, ac rotundi, politique lapilli, eadem ratione Vmbilici dicuntur. Cicer. 2. de Ora. Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita narrare solet Scævola, conchas, eos, & umbilicos ad Caeteram, & ad Lucrinum legere consuevit. ¶ Sunt præterea Vmbilici, ornamenta, & veluti claviculi quidam, quibus, libri ornantur. Mait. lib. 2.

Quid prodest mihi tam macer libellus,

Nullo crassior ut sit umbilico?

Vmbilici (inquit Porphyrio) ornamenta ossa erant, aut ligae, corneæ, umbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus jam absolutis addeabantur. Hinc natum est vulgatum proverbium, Ad umbilicum perducere, pro eo quod est absolvere, ad finem perducere, extremam manum imponere. Hæc Porphyrio in illud Horat. in Epod.

Deus, deus nam me vetat

Inceptos, olim promissum carmen,

Iambos ad umbilicum ducere.

In quem sensum & Martialis finem quarti libri clausit, inquit,

Ohe jam satis est, ohe libelle,

Iam per venimus usque ad umbilicum:

Tu procedere adhuc, & ire quavis, &c.

¶ Dicitur præterea Vmbilicus in anulo, vel monili, ea pars, quam alio nomine Palam vocamus, cui scilicet gemma, vel margarita illigatur. Plin. de margaritis loquens, Et alios convenit non opere perforati, quorum sit absoluta bonitas umbilicis statum ex auro capita comprehendentibus. ¶ Vmbilicus Veneris, herba est in Officinis nomen retinens, folio in acetabuli formam tornato, brevi in medio caulinulo, in quo semen inest, radice olivæ modo rotunda κρητική. Est alterum ejusdem genus, cymbalion aliqui vocant, pinguibus foliis, latioribus, ligularum modo densis, circa radicem medium oculi ambitum describentibus, ut in majore semper vivo, astringentis gustus, caulinulo tenui, in quo flores & semina hyperici, radice majuscula. ¶ Vmbilicus matis, vorago, circa litus Scandiz occidentale, non procul à continente Norvegia. Nabel der see welle, quasi bullitio.

Vmbilicatum, significat, Per umbilicos. κρητικής.

Vmbilicatus, umbilicata, umbilicatum, adjectivum: quod umbilicos habet, vel quod ad umbilici similitudinem factum est. ὄμφαλος. GAL. Fait en la façon de nombril. ITAL. Fatto à foggia di umbilico. GERM. Gemacht in der gestalt eines nabels. HISP. Hecho a manera de ombligo. ANGL. Made lik a navell. ¶ Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alvo medio fissura, plerisque umbilicatum.

Vmbo, nis, media pars clypei eminentior: licet quandoque pro tota clypeo ponatur. ¶ Iris, ὄμφαλος. GAL. La bosse & le milieu d'un bouclier. ITAL. La brochiera, & il mezzo dello scudo. GERM. Der mittelste theil eines bucklerschilts. HISP. La copa de la raja, & del broquel. ANG. The bosse of a buckler or shield. ¶ Liv. 5. ab Urbe, Gallum umbone dictum deturbavit. Statius,

Iam clypeus clypeis, umbone repellitur umbo.

Suet. in Ces. c. 58. Vmbone obvios agens (miles Aelius) transiavit ad navem, &c. Martial. Epigr. 93. lib. 5.

In turbam incidentis, cunctos umbone repellent.

¶ Vmbo à Græco ὄμφαλος, ut docet Varro in 4. de L.L. ὄμφαλος autem vocant quicquid prominet ac extumescit instar ventris ampullatum. Sic quoque umbo Latinè usurpatur. ¶ Est etiam umbo in monili, aut anulo, ea pars cui inseritur gemma, quam & palam & umbilicum vocari diximus. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt cædere circuli pellucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut in dejectu teniente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris. ¶ Cornutus in Persium, Satyrus 5. notam virilem esse scribit, quæ adolescentes utebantur. Petrus,

totaque impune saburra.

* Permisit sparisse oculo jam candidus umbo.

Qua in re tamen non satis attendisse videtur, cum de clypeo commodissime intelligi possit. ¶ In montibus quoque ὄμφαλος τόπος umbones Latini vocant, quemadmodum Græci ὄμφαλος appellant, quicquid extumidum est & prominet, ut ventrem ampullatum. Plutarchus in Lycuro. Statius in Achilleide,

undisoma quos circuit umbo Malea,

i. quod poëtis Græcis οὔρα. Idem in Thebaide,

stant juga & objectus geminus umbonibus agger

Campum exire vetat.

Idem in Hercule,

vasto metuenda umbone ferarum

Excusiens stabula.

Hæc ex Scaligero in Varonem, ubi plura exempla notata sunt, quæ quilibet inde petere potest.

VMBRÆ. Aër, catens sole, quod sit alicuius corporis objectu, præstans nubium. ¶ עַמְבָּרָה. אַמְבָּרָה. אַמְבָּרָה. אַמְבָּרָה. אַמְבָּרָה. GAL. Ombræ. ITAL. Ombræ. GERM. Schatten. HISP. Sombra. ANGL. A shado. ¶ Virg. 1. Eclog.

tu Titre lento in umbræ

Fermosam resonare doces Amaryllida sylvas.
Quidam $\Delta\pi\tau\tau\pi\epsilon\mu\beta\mu$, quod est imber, Vmbram appellatam existimant, quod omnes umbræ humidæ sint. Liv. lib. 3. d. 4. Vmbram facere. ¶ Lineas umbrae facere, pro interpretando delineare, adumbrare, Gell. cap. 20. lib. 17. Quæ in Platonis oratione demitabam non æmulari quidem, sed lineas unumbrasque facere ausi sumus. Metaphorâ sumptâ à Pictoribus. Item, Luminum & umbrarum ratio, in Pictura. Quintilian. Vmbræ enim dicuntur, quas faciunt Pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cicer. 4. Academ. Quam multa vident Pictores in umbris, & eminentia, quæ nos non videmus? Senec. Epist. 80. Gloria, Virtutis umbra. ¶ Vmbræ etiam dicuntur mortutorum animæ. Virgilius 6. Æneid.

*Vmbrarum hic locus, & somni, noctisque sopora,
Corpora viva nefas Stygia vellare carina.*

Ibidem.

— imas Erebi descendit ad umbras.

Liv. lib. 10. d. 4. Species & umbræ infontis interempti filii, &c. ¶ De cadavere. Ovid. 6. Fast.

Mæsta Learcheas mater tumulaverat umbras. (i. cadaver.)

¶ Vmbra item olim dicebatur, qui veniet ad convivium non vocatus, sed illius qui vocatus fuerat, comes: nam sic vocatum sequitur, veluti umbra corpus. Horat. lib. 1. Epist.

— ad summam, lo uis est, & pluribus umbris,

Sed nimis arcta premunt, olida convivia capra.

¶ Velut umbra sequi dicitur, qui nunquam deest: nam umbra corpus affectatur, velis nolis. Plaut. in Cas. Decretum est mihi quasi umbra quoquid ibis tute perseguiri. ¶ Suam ipsius metuere umbram, provobiali hyperbole dicitur, qui pueriliter trepidat, etiam quam nulla subsit causa timoris. ¶ Translatum vel ab his, qui forte conspecta corporis sui umbra subito expavescunt: vel à melancholicis quibusdam, qui authore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre manes. Cicer. de petitione Consulatus, Alter verò, quo (dij boni) splendore est: primum nobilitare eadem, qua Catilina. num majore? non, sed virtute. Quamobrem qui inanius umbram suam metuit, hunc negliges quidem. Vide Chiliades Erasmi. ¶ Vmbra veritatis, est species quædam veritatis, & quod verisimile dicitur. ¶ Vmbram luxuriae dixit Cicer. pro Muren. pro luxuriae tenuissimo signo, sive vestigio. ¶ Vmbra, piscis. Gessnerus, Vmbram pisces à colore nominatum auctor est M. Varto. Coloris est umbræ.

Vmbellæ, diminutivum. ¶ oniāðn. GAL. Petite ombre, ou ce qui fait ombre. ITAL. Picciola ombra. GERM. Schattlein. HISP. Pequeña sombra: ANGL. A little shadow. ¶ Est & umbella instrumentum, quo mulieres solem à facie arcunt. Juvenalis Satyr. 9.

Et cui tu viridem umbellam, cui succina mittas

Grandia.

Vide Mart. Epigr. 28. lib. 14. ¶ Vmbella præterea dicitur in fœniculo, aniso, sambuco, & similibus plantis, floris vel seminis pedamentum in plures divisum longiores pediculos, hemisphærii quædam imaginem situs rotunditate referentes, & in orbem se colligentes.

Vmbro, as, Tegendo umbram facio. ¶ oniāðn het sál. oniāðn. GAL. Ombrager, faire ombre. ITAL. Adombrare, ombreggiare, far ombra. GERM. Verschattigen, schatten gaben. HISP. Hacer ombra, cubrir con sombra. ANGL. To shade shadow or cast a shadow over. ¶ Plin. lib. 9. c. 11. Marcellus velis forum umbravit. Virg. 3. Æneid.

Sed ruit interea, & montes umbrantur opaci.

Colum. lib. 5. cap. 7. Tum omnes penè virgæ ne umbrent, eo tempore quo viris putatur, abraduntur. ¶ Hujus composita magis sunt in usu, scilicet adumbro, inumbo, obumbo, præumbro: quorum significata vide suis locis.

Vmbraliter, adumbratim. Sidon.

Vmbratcola apud Plautum in Truc. id est, mollis, qui in umbrosis locis degit, nec solem pulveremque & campum ferre possit, ut homines bellicosi assuefecunt.

Vmbraticus, a, um, quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ. oniāðn. GAL. Ombrageux, l'ombre. ITAL. Adumbrado. GERM. Schattengemig. HISP. Sombrio. ANGL. That is lik a shadow, of a shadow. ¶ Augustinus lib. 2. Confess. Non saltem, ut est quædam defæctura species & umbratica, vitiis fallentibus. ¶ Vmbraticus homo, dictus est à Plauto in Cure. sc. 3. a. 4. trapezita, qui in umbra sub testo vitam agit otiosam. oniāðn. Si me hic hodie umbraticus deriserit, &c. Gell. cap. 1. lib. 3. ¶ Attes quoque & negotia umbratica nominantur, in quibus per desidiam in umbra elangescimus. Plin. Epist. 179. Nos quæcum angustis terminis claudamur, etiam tacente me respicis, nisi fortè volumus scholasticas tibi, atque ut ita dicam) umbraticas literas mittere. Gell. cap. 1. lib. 3. Negotiis se plerunque umbraticis & sellulariis quæstibus intentos se habent.

Vmbratilis, æ, adjective, quod in umbra otioque versatur. ¶ oniāðn. GAL. Egit à l'ombre. ITAL. Fatto all' ombra. GERM. Das man daheim am schatten verschleift. HISP. Hecho à la sombra. ANGL. That is done in a shadow, that is done with out great travaille. ¶ Cicer. 2. Terciul. Sic ad malam domesticam disciplinam, vitamque umbratilem & delicatam quum accesserunt etiam Poëta, nervos omnis virtutis elidunt. Studiois vitam umbratilem colunt, quos libti docent in umbra & otio, ut inquit Cicer. pro Cornelio Balbo. Hinc Quintil. In solitaria & umbratili vita pallescere. ¶ Res etiam umbratiles dicuntur, quæ sunt per involucra, & inanitatem, qualis umbra est. Umbratilem exercitationem dicit Cicer. de Oratore, quæ in loco opero arque adeo in otio sit. Plaut. Amphit. Larva umbratilis tu me nimis territis?

Vmbraculum, Tabernaculum, vel lumen umbrae causâ erectum. ¶ oniāðn. suchbab $\pi\sigma\delta$ subech. suben. GAL. Ombrage, ramæ. ITAL. Fiasata, umbramento come di rame o foglie. GERM. Ein schattenhütte etwas das man ein schatten macht. HISP. Sombrajo, que haze sombra. ANGL. Vmbraculum, Tabernaculum, vel lumen umbrae causâ erectum. ¶ oniāðn. suchbab $\pi\sigma\delta$ subech. suben. GAL. Ombrage, ramæ. ITAL. Fiasata, umbramento come di rame o foglie. GERM. Ein schattenhütte etwas das man ein schatten macht. HISP. Sombrajo, que haze sombra. ANGL.

A shadowed place, or thing that shadoweth. ¶ Varto lib. 1. de re vesti. c. 51. propè aream faciunt umbraculum quo secedant homines in æstu tempore meridiano. Valer. Maximus lib. 2. Qu. Catilus primus spectantium confessum velorum umbraculis texit. ¶ Ponitur & umbraculum pro umbella mulieris quæ tegitur ejus facies, ad Solis calorem arcendum, oniāðn. Ovid. in Fastis,

Areæ pellebant tepidos umbracula soles.

Vmbrifera, um, adjective, ferens umbram. ¶ oniāðn. metsal $\pi\sigma\delta$ silefál. oniāðn. GAL. Qui porre ombre. ITAL. Chi porta ombra. GERM. Das schatten bringt. HISP. Cosa que trae sombra. ANGL. That casteth a shadow. Varto 2. de re rust. c. 2. Circiter meridianos æstus dum defervescunt, sub umbriferas rupes, & arbores patulas subjiciunt. Virg. 6. Æneid.

— atque inimica refugit

In nemus umbriferum.

Vmbrösus, adjective, Opacus. ¶ oniāðn. metsal $\pi\sigma\delta$ silefál. oniāðn. GAL. Ombrageux. ITAL. Ombruso, oscuro. GERM. Schattig. HISP. Sombria. ANGL. That bath much shadow. ¶ Virgil. 8. Æneid.

— & crines umbrosa tegebat arundo.

Cicer. ad Quint. Fratr. lib. 3. Ego locum æstate umbrosiore vidi nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum, umbrosissimumque. Ovid. 7. Metam.

Quæ nemus umbrosum secretaque sylva tegebat.

VMBRIA, ¶ oniāðn. ITAL. Du ato di Spoleto. GERM. Ein landschafft Italiæ / so jetzt das Herzogthum Spoleto begreift. ¶ Regio Italæ inter Apenninum & mare Adriaticum, ita dicta $\Delta\pi\tau\tau\pi\epsilon\mu\beta\mu$, hoc est, ab Imbre: quod Vmbri omnium Italæ populorum antiquissimi, inundationi terrarum imbribusque superfluisse credantur: ut refert Plin. lib. 3. cap. 14. Vel dicta est Vmbria ab umbra, quod ea regio propter altitudinem montium, & vicinitatem Apennini umbrosa sit. Lucan. lib. 2.

Ita que sui pulso jam perdidit Vmbria Thermo.

Olim trecenta oppida habuisse fertur, quæ postea Hetrusci deleverunt. Hodie sunt reliqua Sontiaum, Fanum Fortunæ, Spoletum, à quo nunc ea regio ducatus Spoletinus dicitur, Nursia, Reate, Aneria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, & Narnia. Vmbér, a, um, possessivum $\pi\sigma\delta$, Catullus,

Aut parcus Vmber, aut obesus Hetruscus.

Vmbros, $\pi\sigma\delta$, fluvius Vmbriæ navigiorum capax, cujus meminit Plin. lib. 3. c. 5.

Vmerus, pro, humerus. Cesaub.

Vnā posterior acuta, Simul, pariter. ¶ oniāðn. jachádh $\pi\sigma\delta$ jachádh. änge. GAL. Ensemble, avec. ITAL. Insieme, in compagnia. GERM. Mit einander / zumal. HISP. Juntamente, concordamente, de compaia. ANGL. To gether. ¶ Cicero. ad Attic. Si in Italia Pompeius consistit, erimus itna. Idem 1. Verr. Vnā & id quod facio probabit, & in hac causa profecto neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Plaut. Amphit. Qui mecum unā vèctus est una navi. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Dulce & amarum unā misces. Idem Amph. Vbi cibisti? Al. In eodem lecto, tecum unā in cubiculo. Idem Men. sc. 7. a. 5. Vnā tecum ibo, &c.

Vnalis, singularis, de uno. Vet. lex. Vnalis, $\pi\sigma\delta$, dualis $\pi\sigma\delta$, pluralis $\pi\sigma\delta$ $\pi\sigma\delta$.

Vnāmīns, e, & Vnanimus, a, um, qui unius animi est, & unius sententiae cum altero, consentiens, congruens, conveniens. ¶ oniāðn. $\pi\sigma\delta$. GAL. D'un même cœur & courage, d'un même vouloir. ITAL. D'un animo, de l'istesso animo. GERM. Einmütig. HISP. Concorde un coraçon, de una voluntad. ANGL. Of one heart or mind. ¶ Virg. 4. Æneid.

Quum sic unanimem allequitur malè sanā sororem.

Liv. 7. ab Vrb. Consules funebrem quoque rem, quæ distinere unanimos videbatur, levare aggressi, &c.

Vnāmīntas, atis, Concordia, consensus, & unanimitas. ¶ oniāðn. GAL. Un même vouloir. ITAL. Una medesima volontà. GERM. Einmütig gkeit. HISP. Concordia è uniformidad. ANGL. Concorde. ¶ Plaut. in Trucul. Non amantis mulieris, sed socia unanimati fidentis fuit. Livius 10. bell. Maced. Mihi Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regum aquasse videtur.

Vnāmīnter, adverb. $\pi\sigma\delta$. Vopiscus in Tacito, Et mihi hoc solum obesse incipiat, quod me unanimiter delegistis.

Vnanimo, unanimis sum.

Vnciā, æ, affis pars duodecima, quasi una ex duodecim dicta. ¶ oniāðn. GAL. Once. ITAL. Onza. GERM. Der größte theil eines dings. HISP. Onça, duodecima parte de lo entero. ANGL. An ounce. ¶ Plaut. in Menach. Atque huic ut addas auri pondo unciam. Vnciæ partes sunt Semuncia, continens drachmas quatuor: Duella, pendens duas sextulas, hoc est, tertiam parte uncia. Sicilius, quod & Didrachnum dicitur, pondus est duarum drachmarum, hoc est quarta pars uncia. Sextula, sexta pars uncia. Deinde sequitur Drachma, quæ octies sumpta explet unciam. Quod si ad minora pondus libeat descendere, unciamque in minimas particulas dissecare, continent singule uncia scrupula xxiv. obolos XLVIII. semiobolos xvi. siliquas, sive ceratia cxliv. Quoties autem de mensuris sermo est, Vacia mensuralis accipitur pro duodecima parte Romani sextarij: Medici frequentius Cyathum vocant. ¶ Hinc deducuntur composita Quincunx, pondus, vel mensura quinque unciarum: & Septunx, septem unciarum. ¶ Vncia in mensuris commetricis dicitur duodecima pars pedis: alio nomine Pollex. Frontinus d. Aqueductibus, Est autem Digitus, ut convenit, decima sexta pars pedis. Vncia duodecima.

Vnciolā, æ, diminut. ab Vncia. ¶ oniāðn. GAL. Petite once. ITAL. Picciola onza. GERM. Der größte theil eines dings. HISP. Pequeña onça. ANGL. A little ounce. ¶ Juvenal. Sc. 7. 1.

Vnciolam Proculeius habet, sed Gillo deinceps,